

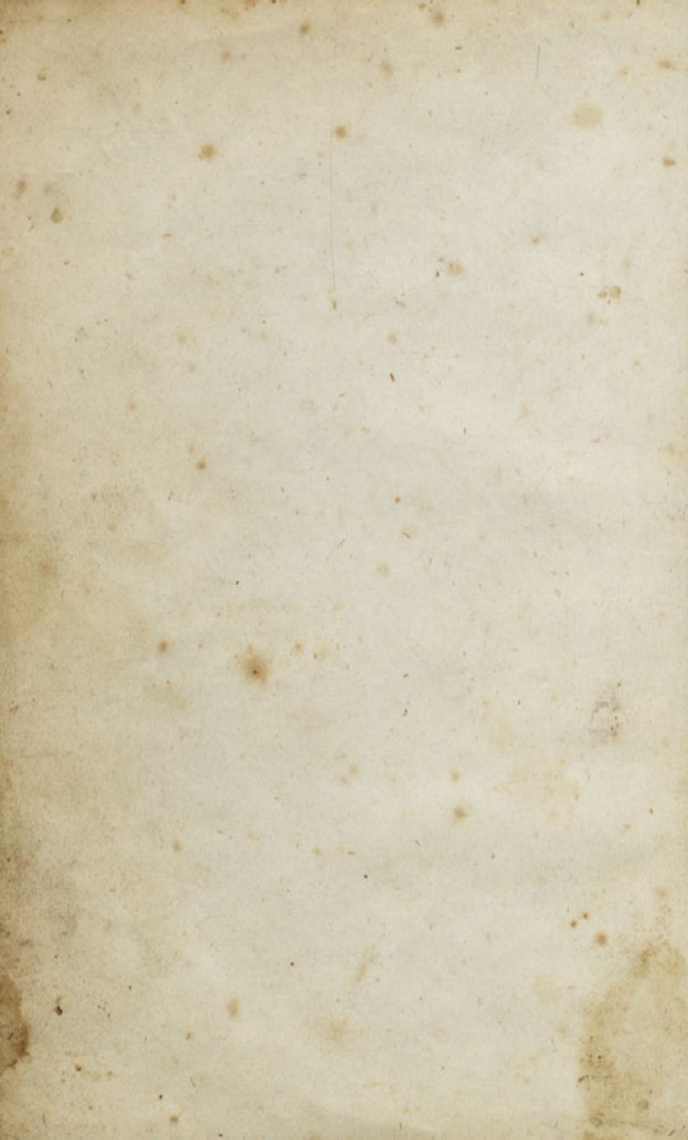
В

ка Боровы

М/14
50
20,0

18

В

A. N. 1. Parvic

Nebeska

Stože

ROŠHE.

Spisal

Friderik Baraga

Misionar

V. Ljubljani 1846.

*V. Štalogu in na prodaj per D. F. Lemensu
bukvovesu na starim trgu št. 155.*

RA B 254

N 91013040470

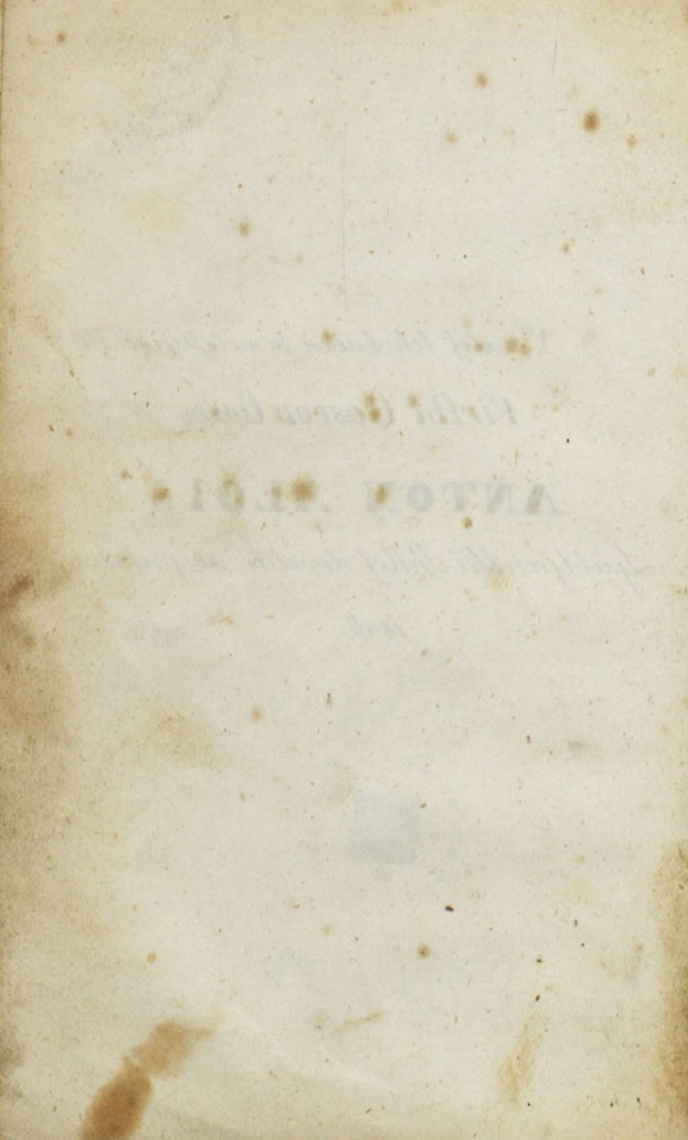
N' natif teh bukav so milostljivi

Firšt Gospod Gospod

ANTON ALOIS

Ljubljanski škof devoliti 30. prosenza

1846.

Ljubi moj Kristjan,

kateri to berešh.

Is besedi svetiga Paula Apostelja, na sposnamo, da kidor je svest in pridin fluskabnik kostiji, kakor so bili Aposteljni, je „dober in Bogu prijeten duh Kristusov.“¹⁾

Lepo kershanjske zhednosti, ktere naj je Jesus v' djanji in s' besedo uzhit, so ti. Jte lepo - dushezke rošhe, ktere store, de postanemo dober in Bogu prijeten duh Kristusov. Kakor lepo - dushezke rošhe s' prijelnim dukam kraj napol, nijo, v' kterim se snajdejo, ravno tako tudi jvete kershanjske zhednosti dober

¹⁾ II Kor. 2, 15.

duh lepiga svetla okoli sebe razširja-
je, kateri marsikomu duško ki' posneman-
ju povabi.

Satorej imenijem lete butve: NEBESTE,
KE ROŠTE, sakač tukaj so rašlostene
in perporožene lepe kerstianske zledno-
sti, klue nam je Jezuš is' nebestnega
paradiška pernefel.

Svesto jik v' djanji dopolnij, ljubi
moj kriftjan, in tvoje skivlenje bo Bo-
ga prijeter in blistenjimu svetizhan.
Jki duh Kriftajov.

Pisano v' Misijoni S. J. J. J. na otoku Gorenji-
ga Jesera v' Ameriki v' letu 1843.

Friderik Baraga,
Misijonar.

Nebeshke roshe.

I.

Štrah boshji.

„Sazhetek modrosti je strah Gospoda“ ¹⁾.

Saref je ponishin in s' saupanjem sklenjen strah boshji sazhetek modrosti; ne svetne modrosti, ktera je sovrashniza boshja, ker boshji postavi ni podvershena ²⁾, ampak tiste svete modrosti, ktera boshjiga slushabnika stori svestiga in zhujezhiga, in tedaj Gospodu prijetniga ³⁾. — S' to modrostjo nam pridejo vsi dobri darovi ⁴⁾, vse lepe kerfhanske zhednosti.

Kerfhanske zhednosti so same na sebi tako lepe, de jih vsak zhlovek zhafti; tode malo jih je, ki si resnizhno persadeva-

¹⁾ Šir. 1, 16. ²⁾ Rim. 8, 7. ³⁾ Mat. 24, 45 — 47.

⁴⁾ Modr. 7, 11.

jo, jih svesto v' djanji fkasovati. Šrezhni so bogabojezhi in poboshni kristjani; tode poboshnost, (to je, sapopadek kerfhanfkih zhednost,) mora prava in gotova biti, drugazhi ni svelizhanfka. Veliko jih je, ki mislijo, de so she poboshni, ker se sdershe velikih smertnih grehov; drugi mislijo, de so poboshni, ker se sdershe kakih posebnih pregresfkov, kateri so jim v' obnafhanji blisnjiga posebno soperni, desiravno imajo veliko drugih pregresfkov na sebi, ki so pred Bogam she vezhi; spet drugi mislijo, de to je prava poboshnost, kadar zhlovek kake posebne andohti, ali kake sunanje dobre in spokorne dela opravlja, desiravno njegovi nameni niso vselej v' Boga obrnjeni, in desiravno dolshnosti svojiga stanu v' nemar pufha.

Vse to ni *kerfhanfka*, ampak je le *farijska* poboshnost, kakor nam je Jesus v' sgedu tistiga Farijsja fkasal, ki je bil v' tempelj fhel Boga molit ¹⁾. Taka poboshnost ne pelje k' shivljenju, ampak k' pogubljenju; „*je pot, ki se zhloveku prava sdi, ali na sadnje perpelje k' smerti*“ ²⁾. Prava kerfhanfka poboshnost se ne sposna is befedi in is sapopadkov ljudi, ampak is boshje befede. Kristjan mora Bogu flushiti

¹⁾ Luk. 18, 10 — 12. ²⁾ Prip. 16, 25.

po njegovi volji, ne po svoji, zhe mu re-
 nizhno dopasti sheli; in to je prava pobosh-
 nost, od ktere bo v' zelih tih bukvah go-
 vorjenje.

Kakor je pa bogabojezhnost (ali strah
 boshji), *sazhetek* prave svete modrosti, ktera
 je sapopadek vsih kerfhanfskih zhednost; rav-
 no tako perpelje kristjana, zhe jo svesto po-
 flusha, tudi do *popolnamosti* v' zhedno-
 stih, sakaj „*strah Gospoda je krona modro-
 sti*“¹⁾; to je, dopolnjenje vsih svetih ker-
 fhanfskih zhednost.

Ljubi moj kristjan, boj se **Boga**; *Boga
 bati se, je prava modrost*²⁾. Ali ne smesh
 se ga le sato bati, ko je vligamogozhin in
 ojster sodnik, kteri bo greslnika v' vezhno
 terpljenje obfodil. Tak strah ne sovrashi
 greha sato, ko je sam na sebi hudobin in ko
Boga rasshali, ampak le sato, ko zhloveka
 vezhno nefrezhniga stori. Pravi in sveti strah
 boshji pride is ljubesni boshje, in stori, de
 greh zhes vse sovrashimo, de se ga bolj ko
 strupene kazhe bojimo in ogiblremo, sato ko
Boga rasshali; in de se nobene rezhi na
 svetu tako ne bojimo, kakor **Boga** rasshaliti
 in ga vezhno sgrabiti. Vender je pa krist-
 janu tudi perpusheno, se sravin tega tudi

¹⁾ Sir. 1, 22. ²⁾ Job 28, 28.

vezhniga terpljenja bati, kteriga je pravi-
zhni Bog vsm tistim perpravil, kteri v' grehu
shive in umerjejo.

Boga se morash bati, ljubi moj kristjan,
kakor se dober otrok svojiga dobriga ozhe-
ta boji; se namrezh bolj boji njegovo lju-
besin sgubiti, kakor se njegove shibe boji.

Bati se ga morash pa tudi, kakor se
flushabnik svojiga ojstriga gospoda boji, zhe
je len in sanikern v' svojih opravilih, in
leta strah te bo vedno perganjal, pridno in
svesto sa Gospoda delati, kteri te smiram
in povsod vidi.

Bati se ga morash dalej, kakor se hu-
dodelnik svojiga fodnika boji, sakaj gotovo,
in morebiti she danf, bosh stal pred njegovim
fodnjim stolam, kjer bosh ojstro sojen; in leta
strah te mora od vfliga tega odvrazhati, kar
pred boshjo fodbo sagovarjati ne bosh mogel.

Bati se ga morash tudi kakor svojiga vfi-
gamogozhniga Boga, po besedah Jesufovih:
*„Vam bom pokasal, koga se bojte: Bojte
„se njega, ki ima oblast, potem ko vam
„shivljenje odvsame, vas v' pekel vrezhi.
„Tedaj vam povem, de njega se bojte“* ¹⁾.

Strah boshji je lep in velik dar Š. Duha.
Profi ga pogosto, de ti ga dodeli, in bosh

¹⁾ Luk. 12, 5.

frezhin. Bolj ko bofh v' bogabojezhnosti poterjen, bolj se bofh s' Bogam sklenil, in Bog s' tabo. Bolj ko se bofh Boga bal, menj se ti bo hudobniga duha in hudobnih ljudi bati; sakaj „*kdor se Gospoda boji, se nima nobene stvari bati*“¹⁾).

Premisli tukej lep sgled bogabojezhnosti. — Od nekdej je Bog perpustil, de so njegovi flushabniki preganjanje terpeli, de se je njih poboshnost in bogabojezhnost, drugim v' sgled, lepo pokasala. Tako postavim nam je ob zhasu hudobniga kralja Antijoha, ki je flushabnike boshje neufmiljeno preganjal, Eleasar lep sgled bogabojezhnosti dal. Leta kralj je hotel israelfko ljudstvo permorati, boshjo postavo sapustiti in v' neveri shiveti; in veliko jih je bilo, ki so se is strahu terpljenja od Boga odvernili. Ali ne tako Eleasar. Sklenil je, raji umreti, kakor Boga in njegovo sveto postavo sapustiti. Hudobni kralj ga je hotel perfiliti, mefo jesti, ki je bilo v' boshji postavi Israelzam prepovedano; in ker ni hotel jesti, je bil k' smerti obfojen. Kadar so to njegovi perjatli vidili, se jim je usmilil, ali to usmiljenje je bilo krivizhno. Šo ga tedaj skrivej profili, de naj puhti takiga mefa si pernefti,

¹⁾ Šir. 34, 16.

ki jim ga je jeſti perpuſheno, de ga bo je-
del, in de bo kralj miſlil, de prepovedano
meſo jé; in tako ſi bo ſhivljenje ohranil.
Ali Eleasar ni hotel tega perpuſtiti, in jim
je rekel: „Moji ſtaroſti ni perpuſheno, takó
goljſivo ravnati; ſakaj mladenzhi bodo po-
tem miſlili, de je Eleasar, ki je ſhe de-
vetdeſet let ſtar, boſhjo poſtavo ſapuſtil, in
je v' ſhivljenje nevernikov preſtopil; in tako
bi s' ſvojo goljſijo marfikteriga ſapeljal ...
Reſ je, de bi s' tem odſhel terpljenju, ki
ga bom imel v' tem ſhivljenji preſtati, ali
rokam Vſigamogozhniga ne bom ne v' tem
ne v' prihodnjim ſhivljenji oditi ſamogel“ ...

Kadar je tedaj hudobni kralj Antijoh
vidil, de tega ſtanovitniga flushabnika bo-
ſhjiga premagati ne more, je ſapovedal,
ga k' terpljenju in k' ſmertí peljati. V' ſvo-
jim terpljenji je Eleasar k' Bogu sdihnil in
rekel: „*Gospod, dobro veſh, de bi ſe bil
jeſt lahko ſmertí obvarval, ali niſim ho-
tel; in ſato ſdaj hude bolezhine na ſvojim
ſhivotu terpim; ali moja duſha je ſavolj
tvojiga ſtrahu veſela, de to terpim*“¹⁾.

Sareſ lep ſgled ſvetiga ſtrahu boſhjiga!

¹⁾ II Mak. 6.

II.

Ljubestin do Boga.

„Ljubi Gospoda svojiga Boga is zeliga svojiga ferza, in is ze le s voje dušhe, in is ze le s voje mišli, in is ze le s voje mozhi“ ¹⁾.

„Spomni se svojiga stvarnika v' dnevih svoje mladosti“ ²⁾, pravi Š. Duh v' svetim Pismu. — Šrezhin je, kdor sazhne Gospoda svojiga Boga she v' mladosti ljubiti, in ga zhedalej bolj ljubi.

Ljubi moj mladi kristjan, kateri to berešh, daj svoje ferze Gospodu, in terdno skleni, le njega ljubiti zhes vse. Ali bi ti po pravizi ravnal, ko bi svoje ferze hotel narpred hudobnemu duhu, in potlej v' starosti she le Bogu dati, ker si dolshan, mu ga prezej dati? Ali bi po pravizi ravnal, ko bi hotel nar lepšhi léta svojiga shivljenja, kteriga si vsiga Bogu dolshan, pregresshnemu veselju svetá dati, in le stare, neukretne léta Bogu?

¹⁾ Mark. 12, 30. ²⁾ Pridig. 12, 1.

Nafhe ferze je sa **Boga** vstvarjeno; le **Bog** ga samore napolniti, in refnizhno zadovoljniga in frezhniga storiti. Le **Bog** je vse nafhe ljubesni nefkonzhno vredin. **Ko** bi ga samogli s' *nefkonzhno* ljubesnijo ljubiti, bi ga ljubili, kakor je vredin, ljubljen biti. Le v' **Bogu** so sedinjene vse ljubesnivosti, vse popolnamosti, vse lepote, vse dobrote.

Nar vezhi veselje in sapopadek vfiga svelizhanja isvoljenih v' nebesih je, **Boga** gledati in ga ljubiti; in nar strafhnejshi terpljenje pogubljenih v' peclu je, **Boga** nikdar ne viditi, in ga fovrashiti.

Ljubi moj kristjan, zhe shelish **Boga** vezhno v' nebesih ljubiti, ga morash she na tem svetu refnizhno ljubiti sazheti. „*Ljubimo tedaj Boga, sakaj Bog nas je prvi ljubil*“¹⁾. **Bog** nas je ljubil, predin smo bili v' stanu ga ljubiti, predin smo fhe na svetu bili; in ravno njegova ljubesin do nas je storila, de nas je vstvaril, de nas je po svoji lastni podobi vstvaril, de nam je neumerjozho dusho dal, ktera je namenjena, se vezhno s' njim v' nebesih veseliti. — **O** nefkonzhna ljubesin do tako nehvaleshnih stvari, kakor smo mi! —

¹⁾ I. Jan. 4, 19.

In to fhe ni bilo sadofti njegovi nesa-
popadljivi ljubeshni; ampak potem ko fmo s'
grehi vfo pravizo do nebefhkiga kraljefhva
sgubili, nam je fvojiga ediniga preljubiga
Šina dal, kateri naf je od vezhniga pogub-
ljenja, od vezhniga terpljenja odrefhil; in
ne drugazhi, kakor s' fvojim lafhnim groso-
vitnim terpljenjem, in s' fvojo britko fmert-
jo na krishi. — **O** nesapopadljiva ljubeshin,
ktera fama febe popolnoma posabi, in tolj-
kanj ftori sa fvoje ljubljene!

Ali tudi fhe to vezhni ljubeshni ni sa-
dofti; temuzh potem ko naf je ufmiljeni **Bog**
sa nebefa vftvaril, in **Šin** boshji sa nebefa
odrefhil, naf **Š. Duh** s' fvojo gnado ob-
daruje, in fi — naj tako rezhem — kolikor
more persadeva, de bi naf le gotovo v'
nebefa perpravil. — **Nikdar** ne bomo sa-
mogli, ne v' tem shivljenji, ne v' vezhnofti,
popolnoma sapopafhi, kako velika je boshja
lubesin do naf!

Tedaj ga tudi ti ljubi, moj kristjan,
in nikdar ne nehaj ga ljubiti, in ga is ze-
liga ferza ljubi. — „*Moj fin, daj mi fvoje*
ferzé“¹⁾, ti **Bog** ljubeshnivo pravi. Tedaj
mu ga daj, in bodi vefel, de vezhni **Bog**

¹⁾ Prip. 23, 26.

tako revin dar, kakor je tvoje serze, tako sheli, de te profi, de mu ga daj.

Ljubestin do Boga se mora v' djanji pokasati. Zhe kristjan ne shivi po boshji volji in postavi, gotovo Boga ne ljubi, desiravno morebiti vzhasi kake fladke obzhutke ljubesni v' svojim serzu ima. Ljubestin je ognju podobna. Oginj greje in fveti; kjer ni gorkote ne fvetlobe, tam gotovo ni ognja. Tako tudi ljubestin; kjer ni gorezhnosti v' boshji flushbi, ne lepiga shivljenja, tam gotovo ni prave ljubesni do Boga.

Nafha ljubestin do Boga mora biti zhes vse; to je, perpravljene moramo biti, sa Boga vse storiti, karkoli od nas imeti hozhe, ko bi bilo she tako tefhko; raji vsm se odpovedati, kakor boshji perjasnosti, raji vse drugo sgubiti, kakor gnado boshjo; raji martre in smert prestati, kakor se s' kakim greham od Boga odlozhiti. Nafhe serze, nafhe misli in vsi nafhi nameni morajo taki biti, de bomo po pravizi lahko s' f. Pavlam rekli: „*Kdo nas bo od ljubesni Kristufove lozhil? Ali teshave? ali sila? ali lakota? ali revshina? ali nevarnost? ali preganjanje? ali mezh? . . . Vse lete rezhi premagamo savolj njega, ki nas ljubi. Gotovo vem, de ne smert, ne shivljenje, ne angelji, ne oblasti, ne mozhi;*

ne sdajno, ne prihodnje . . . in nobena druga stvar nas ne bo mogla od boshje ljubesni lozhiti“¹⁾.

Bres ljubesni nismo nizeh, in vse drugo nam bres nje nizeh ne pomaga²⁾. Kdor Boga zhes vse, in blishnjiga savolj Boga in v' Bogu ne ljubi, ni nizeh pred Bogam, in ne bo nikdar Boga v' nebefih gledal. Kdor v' ljubesni boshji umerje, bo vezhno frezhin; kdor pa sheli v' boshji ljubesni umreti, mora tudi v' boshji ljubesni shiveti; torej si persadevaj, ljubi moj kristjan, Boga ljubiti zhes vse; in vsak dan ga profi, de oginj svoje ljubesni v' tvojim ferzu vname in te v' svoji sveti ljubesni do konza tvojiga shivljenja ohrani.

Premisli lep sgled ljubesni do Boga in ga posnemaj. Dva pufhavnika sta dolgo Boga profila, de bi jima gnado dal sposnati, kako bi ga samogla prav ljubiti in mu popolnoma flushiti. Bog je te pravizhne profishnje vflifhal in jima je na snanje dal, de naj v' mesto Aleksandrijo gresta in mosha poifheta, ki mu je Evkarist ime, in njegovu sheni Marija. Leta dva bolj popolnoma Bogu flushita, kakor ona dva.

¹⁾ Rim. 8, 35 — 39. ²⁾ I. Kor. 13.

Vesela in Bogu hvaleshna sta se leta dva pufhavnika na pot podala, in sta dolgo zhasa po velikim mestu Aleksandrii popra-
shevala, kje stanuje Evkarist. Ali nobedin ni tega revniga zhloveka posnal. Potem sta sazhela misliti, de je vse to smota, in sta se she proti pufhavi vernila. Ali predin sta is mesta prifhla, sta vidila sheno stati pred nisko revno hifho; sta tedaj she njo vprashala, zhe vé, kje Evkarist stanuje. — Mojimu moshu je Evkarist ime, jima je odgovorila shena, in tukej stanujeva; pa ga ni sdaj doma, bo she le drevi prifhel.

Polna hvaleshnosti do Boga sta fhla v' hifho, in sta shelela fkoraj viditi tega sve-
stiga flushabnika boshjiga.

Proti vezheru je tedaj prifhel Evkarist, in je svojo majhno zhedo ovz, ki jih je zhes dan pafel, domu pergнал. Komaj sta ga pufhavnika sagledala, sta mu naproti fhla, sta ga perferzhno objela in v' hifho spremila. Evkarist se je možno zhudil, in ni mogel sapopasti, sakaj mu leta dva spokornika toliko perjasnosti in zhasiti fkasujeta. Ali she veliko bolj se je savsel, kadar sta ga profiti sazhela, de naj jima vse na tanko pové, kako on in njegova shena Bogu flushita, ker shelita, od njih se uzhiti, Boga prav ljubiti, in njemu svefsto flushiti. —

Ubog nevedin pastir sim, jima je Evkarist odgovoril, in nizeh prav Boga ne ljubim in mu slabo flushim. Ali vaji profim, zhaftiljva flushabnika boshja, de me uzhita, ga tako ljubiti, kakor ga fveti pufhavniki ljubijo. — Potem sta ga she bolj profila in sta mu sapovedala, de naj jima svesto pove, kako shivi.

Na to je Evkarist tako rekel: Boshjim flushabnikam sim pokorfhino dolshan; tedaj vama povem, de sim bil she v' mladosti sazhel Bogu flushiti, in vse is ljubesni do njega storiti. Moja mati je bila bogabojezha shena, in me je she v' mladosti uzhila Boga ljubiti. Bog mi je gnado dal, de sim nauke svoje dobre matere svesto dopolnil. Kadar sim imel kaj terpeti, sim is ljubesni do Boga voljno poterpel; kadar so mi starfhi kaj sapovedali, sim is ljubesni do Boga prezej storil, kar mi je bilo sapovedano; kadar sim druge otroke vidil, ki so svojim starfhem kake fladke rezhi kradli in jih jedli, sim se Boga spomnil, in is ljubesni do njega sim se tatvine sdershal. In kakor sim se bil s' boshjo pomozhjo v' mladosti navadil, tako sim tudi potem smiram ravnal, in sim se navadil, vse savolj Boga in is ljubesni do njega storiti. Sjutrej vltanem sgodej is ljubesni do Boga; opravim svojo molitev in dan

Bogu darujem is ljubesni do njega; potem fe k' delu podam in delam is ljubesni do njega, sato ko je njegova svéta volja, de naj dolshnosti svojiga stanu dopolnujem.

Kadar pozhivam, fe svojiga stvarnika spomnim, ki je pozhival po vstvarjenji vsih rezhi¹⁾); in is ljubesni do njega nekoliko pozhivam, de potem bolj pridno delati samorem. Jed vshijem is ljubesni do **Boga**, ki me je vstvaril in me ohrani, in mi vse da, kar potrebujem. **Kadár** sim lazhin ali shejin; kadar mi je mras ali vrozhe; kadar revfhino ali kako bolezhino terpim, fe spomnim **Jesufa**, ki je vse to sa-me terpel, in is ljubesni do njega vse voljno poterpim. **Kadar** mi **Bog** kako dolgo bolesin, ali hudo létino poshlje, vse is ljubesni do njega s' hvaleshnostjo is njegovih rok prejmem.

S' svojo sheno smiram v' miru in v' edinosti shivim, kar jest hozhem, to tudi ona; in kar ona hozhe, to tudi jest; in kakor jest shivim, tako tudi moja shena. **To** je vse, kar vama vém od najniga shivljenja povedati.

Potem sta ga pufhavnika vprafhala, zhe ima kaj premoshenja; in jima je odgovoril: **Moje** premoshenje je majhno. **Sra-**

¹⁾ I. Mojs. 2, 2.

vin leté majhne zhede ovz nimam veliko drusiga; ali dobrotljvi Bog mi vedno svoj sveti shegin dodeluje, in imam vsiga sadosti. Kar saflushim in perdelam, rasdelim v' tri dele. Pervi del dam zerkvi, is ljubesni do Boga, ki je njegova hifha; drugi del dam ubogim in popotnikam, is ljubesni do Jesufa; in v' podobi revesha vidim in zhaftim ufmi-ljeniga Jesufa; in tretji del ohranim sa-se in sa svojo sheno, in shivim v' vedni revshini, is ljubesni do Jesufa, ki si je revshino na tem svetu isvolil, in je is ljubesni do naf revin postal.

Kadar imam flabo jed, ali kadar mi jedi permankuje, se spomnim Jesufove lakoti, ktero je on velikokrat obzhutil is ljubesni do mene; se spomnim; de njegova nar ljubshi jed je bila, boshjo voljo dopolnovati; in de zhlovek ne shivi le od telefne jedi, ampak tudi od boshje besede; in tako prena-sham voljno svojo revshino, is ljubesni do Boga.

Sadnizh sta ga pufhavnika she vpra-shala, zhe ima kakiga sovrashnika. Na to jima je Evkarist odgovoril: Kdo je na tem svetu bres sovrashnikov? Jesuf jih je imel, in nar svetejsi perjatli boshji so jih imeli; kako bi jih jest ubogi gresnik ne imel. Ref je, de nobenimu nizh hudiga ne shelim in

nizh hudiga ne storim, in tudi od nobeniga nizh hudiga ne govorim; ali per vřim tem imam vender fovrashnike, ki so mi nevořhljivi. Pa jim nizh hudiga ne vořhim, ampak imam uřmiljenje s' njimi in jih ljubim; jih grem vzhati obiskat, in kadar jim samorem kaj dobriga storiti, jim vse rad storim, is ljubesni do Boga. Kadar kdo kaj hudiga od mene ali od moje shene govori, ali kadar mi kdo kaj hudiga stori, mirno poterpim is ljubesni do Jesufa, ki je fhe vse vezh sa-me terpel. In moja shena ravno tako v' vřih rezheh ravna.

Táko tedaj je najno revno shivljenje, in nikoli nizh posebniga in velikiga ne storiva.

S' velikim sazhudenjem řta se potem puřhavnika domú vernila, in řta perferzhno hvalila Boga, de jima je tako lepo in lahko pot h' kerřhanřki popolnamořti in k' nebesřkimu svelizhanju pokasal.

III.

Pofnemanje Jesufa.

„Sgled fim vam dal, de kakor fim jeſt ſtoril, tudi vi ſtorite“¹⁾).

Kdor hozhe fvetu shiveti, mora fvetu sglede pofnemati; ali fvetejfhiga sgleda ni nikoli na fveti bilo, kakor je bil Jefusov sgled. Jefus je Svetnik fvetnikov, nar vifhi popolnamoſt vſih zhednoſt. — S. Pavl je sato do tako viſoke fvetofiti priſhel, ko je smiram Jefufa pofnemal²⁾). Ravno tako ſo tudi vſi fvetniki Jefusov sgled vedno pred ozhmi imeli in ſo ga ſveſto pofnemali.

Leta „*Dobri Uzhenik*“ je is nebeſ na leto revno ſemljo priſhel, in je nam enak poſtal, de bi naſ ne le s' fvojo beſedo, ampak tudi s' fvojim shivljenjem v' vſih okoliſtavah boſhjo voljo dopolnovati uzhil. Sato je *otrok* poſtal, de bi otroke uzhil, kako ſe morajo do Boga, do fvojih ſtarſhev in

¹⁾ Jan. 13, 15. ²⁾ I. Kor. 4, 16. 11, 1. Fil. 3, 17.

do vsih ljudi sadershati; je *mladenzh* postal, de bi mladenzhe uzhil, kako se morajo nevarniga sapeljiviga sveta varovati, in she v' mladosti Bogu flushiti; je *mosh* postal, de bi odraslene ljudi uzhil, kako dopolnovati dolshnosti svojiga stanu, in kako vse teshave shivljenja preterpeti.

Mladim ljudjem je **Jesuf** posebno *shtiri* lepe sglede dal, ktere morajo posnemati, zhe mu shelé dopadljivi biti.

1. Pervi sgled **Jesufa** v' mladosti je bilo njegovo tiho, ponishno, revno in delavno shivljenje. **Šveto Pismo** nam ne vé veliko od **Jesufove** mladosti povedati, ker je njegovo shivljenje tiho in ljudem nesnano bilo. **Sunaj** njegove presvete matere in svetiga **Joshefa** ga nobedin v' njegovi mladosti ni prav posnal; le ona dva sta vedila, de je edin **Šin** vezhniga **Boga**. — Prelep sgled tihe ponishnosti, ki ga je **Šin** boshji mladim ljudem dal, kateri se tako radi hvalijo, zhe so nekoliko imenitnifhiga rodu; se zhes druge povsdigujejo in jih sanizhujejo, ki so niskiga in revniga stanu; in ne premiflijo, de pred **Bogam** ni nobene druge imenitnosti in vifokosti, kakor ponishnost, ker je le tist pred **Bogam** povikfhan, kateri sam sebe ponishuje.

Jesuf, desiravno **Šin** shiviga **Boga**, je smiram pridno delal, she v' mladosti, ka-

kor pravijo prvi zerkveni uzheniki; in je lep sgled dal mladenzham in vsim ljudem, ki so grešniki, in od pravizhniga Boga k' delu obfojeni ¹⁾).

Ljubi moj kristjan, zhe v' revshini in v' trudu shivish, bodi sadovoljin; premisli Jesuovo revshino; njegovo pridnost, njegov trud; in is ljubeshni do njega ravno tako radovoljno vse prenesi, kakor on; in si bošh njegovo dopadenje in njegovo ljubeshin per-dobil. — O frezha zhes vse frezhe, Jesufu dopasti in od njega ljubljen biti!

2. Lep sgled, ki nam ga je Jesuf v' svoji mladosti dal, je tudi njegova poboshnost in gorezhnost v' boshji flushbi. Komaj dvanašt let star se she poda s' svojimi starshi na daljno pot proti Jerusalemu; in kadar v' boshji tempelj, v' hisho svojiga nebesh-kiga Ozheta pride, je tega svetiga kraja tako vesel, de ga ne more vezh sapustiti. Nikdar se ne navelizha, uzhenikov poslufhati, ki boshjo postavo raslagajo, desiravno je on njih „Uzhenik“, desiravno jih on s' svojo vezhno modrostjo napolnuje.

Posnemaj, ljubi moj mladenzh, leta lepi sgled. — Od kod pride tvoja lenoba v' boshji flushbi? Sakaj si tako sanikern v' po-

¹⁾ I. Mojs. 3, 17 — 19.

flufhanji boshje befede? Sakaj fe ti osnovanje boshjih refniz tako dolgozhafo sdi, de dremljefh ali v' druge rezhi miflifh, kadar uzheniki boshjo poftavo raslagajo? — To pride vse od tod, ker Jefusoviga sgleda ne premifhljujefh in ne pofnemafh. — Uftani tedaj, o kristjan! is fvoje pogubljive dremote. Premifli Jefusov sgled in ga pofnemaj. Bodi Bogu hvaleshin, ker ti vedno perloshnoft daje, boshje refnize in svelizhanfke nauke poflufhati; boshjo poftavo in kerfhanfke dolshnofti smiram bolj in bolj na tanko fposnati. S' hvaleshnim ferzam fposnaj leto veliko gnado in frezho. — O koliko jih je, posebno v' tej divji desheli, kjer to pifhem, ki nikdar te gnade nimajo, boshjo befedo flifhati, ker je tukej premalo osnanovavzov boshjih refniz. Ko bi tako perloshnoft imeli, kakor jo ti imafh, bi fe k' Bogu spreobernili in fe svelizhali. Ti pa per vfi obilnofti boshje befede fvojo dufho ftradati puftifh; fedifh per ftudenzu shive vode, in tvoja dufha sheje umira! —

3. Dalej je lep sgled ljubesniviga mladenzha Jefusa njegova svefta pokorfhina do fvoje prefvete matere in do fvojiga rednika ¹⁾. Popolnoma jima je bil pokorin in

¹⁾ Luk. 2, 51.

podloshin v' vsih rezheh; in ne le svoji lastni materi, ampak tudi svetimu Jeshefu, ki ni bil njegov ozhe, ampak le njegov rednik in varh. — Saref lep sgled pokorfhine! Premifli ga dobro, ljubi moj kristjan, in pofnemaj ga. Jesuf je Šin boshji, vezhni Šin vezhniga Ozheta; in vender se, po svoji zhloveshki natóri, ljudem podvershe, ki so njegove stvar. Vezhna Modrost je Jesuf in neskonzhna Svetost, in po njegovi previdnosti in volji se nebo in semlja, in vse kar je vstvarjeniga, ravna; in vender popolnoma vdá svojo voljo v' voljo svoje matere in svojiga varha, in vselej svesto opravi, kar mu sapovešta.

Kako bosh tedaj ti, moj kristjan, per fodbi boshji obstal, zhe po takim sgledu, ki ga pred ozhmi imash, svojim starshem in vishim nifi pokorin, ki si menj, kakor tvoji starshi in vishi, in menj previdnosti, modrosti in skufhnje imash, kakor oni? — Premifli, de te bo ravno tisti Jesuf fodil, ki ti je tak lep sgled ponishne pokorfhine dal.

4. Zheterti lep sgled Jesufov, ki ga najdemo v' svetim Pismu, je, de je Jesuf ravno tako, kakor v' létih, tudi v' modrosti in v' gnadi in v' prijetnosti pred Bogam in

pred ljudmi vedno rasel¹⁾. **Jesuf**, ki je **Bog** in zhlovek skup, je fzer vse nar vishi popolnamosti smiram imel, tudi v' svoji prvi mladosti, tode ljudem od sazhetka niso bile snane; in **Jesuf** jih je smiram bolj in bolj v' svojim djanji in shivljenji fkasoval, kakor je v' letih rasel. Ravno tako je solnze famo na febi smiram enako, vender se nam sju-trej ne sdi tako svitlo in gorko, kakor potem ko bolj visoko pride, in posebno o poldne.

Leta sgled **Jesufov** naf uzhi, de moramo po poti kerfhanfke popolnamosti smiram naprej iti, nikdar obstati ali nasaj iti. In kdor obstoji, she nasaj gre. **Kdor** si vedno ne persadeva, smiram boljshi in **Bogu** bolj dopadljiv postati, bo zhedalej slabshi in bolj sanikern postal. **Shivljenje** je enako tekozhi vodi ali reki. Po tej reki se moramo *gori* peljati, ne doli, zhe hozhemo v' nebefa priti. **Kdor** si vedno persadeva in pridno veflá, pride naprej; kdor pa neha veflati, ne oftane smiram na tistim mestu, kjer je nehal veflati, ampak gre nasaj, sakaj voda njegov zholn nasaj sanefe; in se bo pogubil, zhe spet pridno veflati ne sa-zhne.

¹⁾ Luk. 2, 52.

Is te perglihe tudi vidish, ljubi moj kristjan, de si mora zhlovek *vedno* persadevati, po poti kerfhanfke popolnamosti naprej priti, zhe se hozhe svelizhati; sakaj zhe si le *vzhasi* persadeva, in potem spet preneha, je enak zholnarju na tekozhí vodi, kateri nekaj zhafa pridno veflá in nekoliko poti stori; ali fkoraj spet neha veflati, in voda ga nasaj sanese. Potem spet sazhe veflati; ali komaj pride tako delezh, kakor je bil v' pervizh prifhel, spet neha veflati, in spet svojo pot in svoje persadevanje sgubi, in nikoli delezh ne pride.

Tedaj, ljubi moj kristjan, bodi pridin na poti proti nebesam, in posnemaj **Jesufov** sgled. Kako shalofno je, posebno mlade ljudi viditi, kateri, namesti de bi smiram bolj modri, bogabojezhi in poboshni postajali, so zhe dalej bolj rasujsdani, nespodobni in hudobni; smiram bolj in bolj sanikerni in nemarni v' dopolnovanji svojih kerfhanfskih dolshnost. Svoje ferze, ki so ga vfiga **Bogu** dolshni, njemu odtegnejo, in ga sapeljivimu svetu in hudobnimu sovrashniku dajo; svoj um, ki ravno sazhe, boshje refnize sapopadati, v' nizhemarne posvetne misli in pregrafhne shelje obrazhajo; in svojo voljo, ktero jim je **Bog** le sato prosto vstvaril, de bi jo radovoljno s' boshjo voljo fklenili, le

popazhenim fhegam sveta in svoji hudobni posheljivosti podvershejo. — To se ne pravi, smiram bolj in bolj v' modrosti, v' gnadi in prijetnosti pred Bogam in pred ljudmi raſti, kakor nam je Jesuf v' svoji mladosti sgled dal.

Ali ne le v' mladosti, ampak v' svojim zelim shivljenji nam je Jesuf nar lepſhi sglede dajal, ktere moramo vedno posnemati, zhe hozhemo njemu dopaſti in svelizhani biti. Zel zhaſt svojiga shivljenja je Jesuf v' satajenji svoje boshje zhaſtitljivosti, in v' duhu pokore shivel; ne savolj febe, sakaj pokore in terpljenj njegova nefkonzhna svetost ni potrebvala; ampak le de bi sa naſ sadoſti ſtoril in nam sgled dal, je tako shivel. — Tudi v' duhu molitve, v' duhu pokorſhine in ljubeshni do svojiga nebeſhkiga Ozbeta nam je nar lepſhi sglede pred ozhi poſtavit. — Njegovo zelo shivljenje, poſebno kadar je bil uzhiti sazhel, je bilo polno ljubeshni in uſmiljenja do blishniga, ne le do perjatlov, ampak tudi do ſovrashnikov, sa ktere je ſhe v' svoji sadnji uri perfezhno svojiga nebeſhkiga Ozbeta profil.

Nafha, nar vezhi zhaſt in nefkonzhna frezha je, sa Jefufam hoditi, njegove sglede sveſto posnemati. Njega ſapuſtiti, in po drugi poti hoditi, kakor po kteri je on ho-

dil, bi bilo nafhe gotovo in vezhno pogubljenje. *Jesuf je po volki in ternjevi poti hodil, je veliko terpel in je tako prishel v svojo nebeshko zhasl¹⁾. Kako bomo tedaj samogli v' ravno tisti kraj priti, zhe hozhemo le smiram po shiroki in gladki poti posvetnih vshitkov hoditi, in nizh is ljubesni do Jesufa terpeti? S. Pavl naf uzhi, de tisti bodo isvoljeni, kateri bodo Jesufu enaki postali²⁾.*

Grosno dobro je, se she v' mladosti po Jesufovih sgledih ravnati, in tako rekozh s' Jesufam rafti, kakor v' letih, tako tudi v' modrosti in poboshnosti. „Dobro je zhloveku, jarm (Gospodov) nositi od svoje mladosti“³⁾. — Jesufov jarm je posebno fladak in prijetin, kadar se ga zhlovek she od mladosti navadi. Tedaj bi se imeli slasti mladi kristjani persadevati, svoje shivljenje po Jesufovimu ravnati; in bi se imeli raji v' shpegel njegoviga sgleda per vsaki perloshnosti pogledati, kakor v' svoj posvetni nizhemarni shpegel. — In starshi bi imeli per vsaki perloshnosti svoje otroke uzhati in opominjati, de naj tako ravnajo, kakor je Jesuf v' svoji mladosti v' takih perloshnostih ravnal.

¹⁾ Luk. 24, 26. ²⁾ Rim. 8, 29. ³⁾ Shal. pef. Jerem. 4, 27.

Od tega imamo lep sgled, ki so ga tri poboshne dufhe v fim staršem, uzhenikam in otrokam dali. — Bila je revna, sravin pa bogabojezha vdova, ki je imela hzher, po imenu Doroteja. Leta dekliza je bila v' svoji prvi mladosti grosno nepokojna in posvetna. Njena mati se je sa-njo bala, de bi se zhedalej bolj ne popazhila, in po sgledu posvetnih shenfik shiveti ne sazhela. Tedaj, desiravno je bila revna, jo je dobri in poboshni uzhenizi isrozhila, in jo je posebno profila, de naj njeno hzher po kerfhanfko shiveti, in Jesufove sgledede posnemati nauzhi.

Doroteja, ki je bila takrat deset let stara, je ostala dve leti per svoji uzhenizi, kjer ni nizeh drusiga vidila ne flifhala, kakor svete boshje rezhi in Jesufove sgledede. Bog ji je gnado dal, de je vse lete lepe nauke v' ferzu ohranila, in je terdno fklenila, zel zhaf svojiga shivljenja po njih ravnati.

Kadar je k' svoji materi nasaj prifhla, je bila leta poboshna vdova svoje ljube hzherre perferzhno vesela. In saref je bilo lepo viditi, kako je bila leta dekliza ponishna, poterpeshljiva, krotka, in svoji materi v' vsih rezheh pokorna. Smiram je bila sadovoljna in perjasna, ni nikoli godernjala, ni nikoli nobeniga opravljala, in tudi nobenih drugih hudobnih besedi ni govorila, in jih tudi po-

flufhati ni hotla. Vezh je miflila, kakor govorila; in njeno nar vezhi vefelje je bilo, v' Boga mifliti, moliti in v' zerkev iti.

Leto lepo kerfhanfko shivljenje ni le njeno mater vefelilo, ampak tudi vfi dobri kristjani tiftiga kraja fo bili lete dobre deklize vefeli. Le nevofhljive duſhe je niſo mogle terpeti, ſakaj nevofhljivoſt je ravno takrat nar bolj ſhaloſtna in ſovraſhna, kadar bliſhniga v' zhaſti, v' frezhi ali v' gnadi vidi. Nevofhljivoſt je groſno gerd in velik greh, in je iſvirk grehov; poſebno pride opravljjanje in obrekovanje is nje. — Nektere nevofhljivke tedaj fo ſi groſno perſadevale, dobro ime lete poboshne deklize pozherniti, ker fo terdile, de je vſe njeno lepo shivljenje le hinavfhina in ſakrita hudobija. Doroteja je ſliſhala, kako hudobno od nje govore, pa je vſe voljno poterpela, po ſgledu Jeſuſovim, in is ljubesni do njega. Nikoli ni nizz hudiga od ſvojih ſovraſhnizz rekla, ampak jim je ſmiram perjasne beſede dajala, kadar jih je vidila. Is tega fo dobri kristjani kmalo ſpoſnali, de njena poboshnoſt ni hinavſka, ampak reſnizzhna in perferzhna.

Poſebno je pa njen duhovni paſtir njeniga lepiga shivljenja vefel bil, in je Boga hvalil ſa vſe gnade, s' kterimi je leto duſho tako obilno obdaroval; kakor tudi ſa lepi ſgled

in dobre nauke, ki jih je vsim dekletam njegove fare dajala. Shelel je na tanko vediti, kako shivi; jo je tedaj k' febi poklizzal in vprafhal, kako shivi in ravna, in kako fe v' vsih okoliftavah fvojiga shivljenja obnafha.

Na to mu je tako odgovorila: Gospod ozhe, meni fe sdi, de vse premalo ftorim, kadar premiflim, kako me je moja uzheniza uzhila, in kakor sdaj njih pridige in nauke flifhim. Pofebno fe velikokrat fpomnim nauka, kteriga mi je moja dobra uzheniza dala, de naj fi v' vsih fvojih delih, v' vsih sopernoflih in teshavah po Jefusovim sgledu ravnati persadevam.

Kadar tedaj sjutrej vftanem, fe fpomnim Jefusa, ki je od fvoje mladofli vse fvoje dnove fvojimu nebefhkimu Ozhetu daroval; in po njegovim sgledu fe darujem Bogu, ftorim f. krish, mu darujem vse fvoje mifli, befede, djanje in terpljenje zeliga dneva, in ga profim, de naj me varuje in ohrani po fvojim nefkonzhnim ufmljenji. Kadar molim, fi miflim Jefusa, kako perferzhno in ponishno je fvojiga nebefhkiga Ozheta molil; in fklenem fvoje flabe molitve s' njegovo prefveto molitvijo, in jih tako Bogu darujem. Kadar delam in fe trudim, fe fpomnim, de fe je Jefus fhe bolj trudil v' fvojim revnim shivljenji na tem fvetu,

is ljubesni do mene; in leta misel mi prezej polajfha vse teshave in ves trud. Kadar mi moji starfhi kaj sapovejo, se spomnim, kako je bil **Jesuf** svojim starfhem podloshin in pokorin, in prezej fklenem svojo pokorfhino s' njegovo, in storim, kar mi je sapovedano. Kadar mi je kaj prav teshavniga in soper-niga sapovedano, se spomnim **Jesufove** pokorfhine do njegoviga nebeshkiga **Ozheta**, ker mu je bil pokorin do smerti na krishu, in prezej se mi lahko sdi, kar mi je sapovedano; in is ljubesni do krishaniga **Jesufa** vse na tanko dopolnem. Kadar mi kdo kaj soper-niga ali rasshaljiviga rezhe, molzhim, sakaj spomnim se, de so **Jesufu** fhe veliko vezh rasshaljivih besedi rekli, in popolnoma po krivizi; jest sim pa grefhniza, in saflushim sanizhvana biti; in ker je on le molzhal per vsih rasshaljivih besedah, je ravno to fhe bolj moja dolshnost. Kadar grem k' jedi, se spomnim, de je **Jesuf** revno na tem svetu shivel, de je vezhkrat revno jed imel, in je le toliko jedel, kolikor je bilo sa ohranjenje shivljenja in sdravja potrebno, de je samogel **Bogu** in blishnimu flushiti; in po tem sgledu si persadevam ravnati.

Njen duhovni pastir se je sazhudil, kadar je to flifhal, in ji je rekel: **Doroteja**, saref si frezhna in bogata. **Bog** ti daje velike gnade

in veliko dušno veselje. — Na to mu je odgovorila: **Ref** je, de najdem veliko veselja in trofhta v' flushbi boshji; ali velike so tudi vzhafi teshave in sopernosti, ki jih moram preštati. Vzhafi me moje tovarfhize sanizhujejo in se mi posmehujejo; vzhafi imam tudi grosno hudobne skufhnjave, in sim v' veliki nevarnosti Boga rasshaliti in sgubiti.

Potem jo je spet duhovin vprashal: **Kako** pa ravnash, de vse svoje skufhnjave in dušne teshave frezhno premagash? — In mu je odgovorila: V' skufhnjavah se spomnim, de jih je tudi **Jesuf** imel, in de jih je ravno sato imeti hotel, de je svojim flushabnikam pokasal, de noben zhlovek na svetu bres skufhnjav biti ne more, in kako jih moramo premagati. In potem si persadevam, po njegovim sgledu, s' kako boshjo besedo premagati hudobniga skufhnjavza. — V' dušnih teshavah si pa **Jesufa** mislim na oljki gori, kako je shalostin in v' grosovitnih teshavah, tako de kervavi pot poti. Ali pa si ga na krishi mislim, kako je sapushen in bres vliga trofhta in polajshanja; in potem je moje ferze kmalo bolj lahko in veselo, in is ferza isrezhem lete lepe besede **Jesufove**: *Ozhe, ne moja, ampak tvoja volja naj se sgodi.*

Poln svetiga vefelja in hvaleshnosti do Boga sa leto poboshno duho jo je duhovin she dalej vprafhal, od koga se vezhidel s' svojimi tovarfhizami pogovarja. — Na to je odgovorila: Nar raji jim to pravim, kar sim tudi njim sdaj pravila. Jim perpovedujem, de naj si persadevajo v' vsih rezheh po Jesufovim sgledu ravnati; de naj se ga spomnijo v' svojih molitvah, v' govorjenji, per delu, per jedi, in v' vsih telesnih in dufhnih teshavah; de naj premislijo, kako je on v' vsih tih okoliftavah ravnal, in de naj si persadevajo, is ljubesni do njega in v' edinosti s' njim ravno tako ravnati. Jim pravim, kako me je moja dobra uzheniza ravno to uzhila; in sposnam, in zhedalej bolj previdim, de nizh boljfhiga na tem svetu storiti ne moremo, kakor svojiga Gospoda in Boga posnemati, in tako dobrimu Gospodu svefto flushiti.

Potem ji je duhovin perporozhil, de naj smirem tako ravna do konza svojiga shivljenja; in naj si vedno persadeva, tudi svoje perjatlize k' takimu shivljenju napeljevati.

Šrezhin je she na tem svetu, in bo na unimu vezhno frezhin, kdor Jesufove sgleda is ljubesni do njega svefto posnema.

IV.

Ljubestin do blishniga.

„Ljubi svojiga blishniga, kakor samiga sebe . . .
Blishniga ljubiti, kakor samiga sebe, je vezh vredno, kakor vse darovanje“ ¹⁾.

Ljubestin do blishniga je poglavitna zhednost kristjana, sakaj **Jesuf** je raslozhno rekel, de **Boga** ljubiti zhes vse, in blishniga kakor samiga sebe, je sapopadek vsiga tega, kar je kdej **Bog** ljudem sapovedal, v' **Mojsefovi** postavi, v' prerokih in v' svetim **Évangelji**.

Ali desiravno je leta zhednost tako poglavitna, se malokdaj med kristjani v' svoji popolnamosti najde. Vezhidel kristjani le svojo shlaho, svoje perjatle in snanze ljubijo, in k' vezhimu svoje dobrotnike, dokler se jim dobrotljivi fkasujejo; do drugih ljudi pa, posebno do nesnanih, ne obzhutijo no-

¹⁾ Mark. 12, 31. 33.

beniga nagnjenja, nobene ljubesni, in velikokrat še zlo nobeniga ufmiljenja, in sovrashnike sovrashijo, kakor so od njih sovrasheni. To se ne pravi, *blishnjiga* ljubiti, kakor samiga sebe, ampak *le samiga sebe*.

Vezhidel so starshi krivi, de njih otrozi v' tem pomankanji prave ljubesni do blishnjiga odrasejo, in de malokteri potem k' tej lepi kerfhanfki zhednosti pride. Ne pravim, de jih s' *befedo* uzhe, le svoje perjatle in dobrotnike ljubiti; in tiste, ki jim kaj hudiga in sojerniga store, sovrashiti; ampak s' svojim *djanjem in sgledam* jim leta pogublivi nauk dajejo. Veliko je namrezh kerfhanfkih starshiev, ki se nar raji, in vprizho svojih otrok, od pregreshkov, hudobnih del in nespodobniga shivljenja svojih sofedov, in sploh svojiga blishnjiga pogovarjajo; kakor tudi od kriviz in fhkod, ktere jim sofedje is nevoshljivosti ali hudobije store; se ferde in jesé, in grosno gerdo govore sojer svoje sovrashnike, sojer vse tiste, ki jim kaj hudiga ali sojerniga store; in velikokrat tudi sojer svojo gosposko in svoje duhovne. In vse to govore vprizho svojih otrok; in leti ubogi otrozi v' takih sgledih odrasejo. Kako se samore tedaj sveta kerfhanfka ljubesin do blishnjiga v' njih ferzili

vkoreniniti? Leti hudobni pogovori sadufhe v' njih vfiga duha kerfhanfke ljubefni; in tefhko je potem fe tega duha navfeti, fakaj prvi fapopadki in obzhutki, kterih fe zhlovek v' fvoji mladofci navfame, fe globoko v' ferze vtfnejo in vkoreninijo; in malo jih je, ki jih potem do zhiftiga ifrujejo, in fvoje ferze s' drugimi napolnjo, ki fo pervim nafproti poftavljeni.

Leti nefpametni in pohujfhljivi ftarfhi pazh ne pomiflijo, kako hudobni in pogubljeni fo fgledi, ki jih s' takim govorjenjam fvojim otrokam dajejo, in de ravno favolj tega je tako malo prave kerfhanfke ljubefni do blifnjiga med ljudmi. Is tega pride, de fe ljudje fploh tako malo med fabo fpoftujejo in zhafté, in fe le vfe prevezh eden drufiga fanizhujejo. Is tega pridejo fovrafhne mifli in povrazhevanje hudiga, ki nam ga blifnji ftori. Is tega pride tudi, de ljudje vezhidel tako malo eden s' drugim poterpe; de tako radi godernjajo; de fo tako neufmiljeni do revnih ljudi. In ravno od tod tudi tolikanj nevofhljivofti, prepiranja in opravljanja med ljudmi. Vfe to je pravi kerfhanfki ljubefni do blifnjiga nafproti, je Bogu foperno, in dufham v' vezhno pogubljenje.

Torej, ljubi moj kriftjan, fe vfiga tega

varuj, in se s' boshjo gnado in pomozhjo na pravo pot podaj in na nji do konza ostani. Zhe imash otroke, se varuj jih pohujshati s' besedami, ktere so soper ljubesin do blishnjiga; in glej, de s' besedo in s' djanjem duha svete kerfhanske ljubesni v' njih ferzih obudish in ohranish.

Zhe si pa she sam mlad, moj kristjan, kteri to berefh, premisli, zhe se nisi tudi ti po nespametnih in nekerfhanskih pogovorih, ki si jih flishal, popazheniga polvetniga duha navsel, ki je sveti kerfhanski ljubesni do blishnjiga tako nasproti; in si s' pomozhjo boshje gnade refnizhno persadevaj, svoje ferze istrebiti in ozhifiti, in ga s' pravo ljubesnijo do blishnjiga napolniti, *ktera je bolj prijetna, kakor vse darovanje.*

De bofh bolj svesto storiti samogel, premisli lete tri rezhi:

1. Premisli, *kdo* je tvoj blishnji. — Tvoj blishnji je vsak zhlovek, naj bo kdor hozhe in kakorfhin hozhe, revin ali bogat, dober ali hudobin, snan ali nasnan, perjatel ali sovrashnik. Tako naf Jesus uzhi v' Evangelji, v' kterim govori od zhloveka, ki je shel is Jerusalema v' Jeriho, in je rasbojnikam v' roke prishel ¹⁾.

¹⁾ Luk. 10, 30.

Dolshnost, v' vsih ljudeh svojiga blishnjiga sposnati in ga ljubiti, je tako velika in gotova, de kdor je ne bo dopolnil, ne bo svelizhan, sakaj „*kdor svojiga brata, (to je, svojiga blishnjiga,) ne ljubi, ni pravizhin in ni is Boga . . . Le kdor svojiga brata ljubi, je is smerti k' shivljenju prishel; kdor pa ne ljubi svojiga brata, ostane v' smerti*“¹⁾. — Ko bi ti, moj kristjan, vse ljudi, ki so na svetu, ljubil, in le eniga samiga sovrashil, bi to she sadofti bilo, te vezhno pogubiti; sakaj „*kdor svojiga brata sovrashi, je vbijavz; in veste, de noben vbijavz nima vezhniga shivljenja v' sebi*“²⁾. — Tako velika je dolshnost kristjana, vse ljudi bres raslozhka ljubiti.

2. Premisli dalej, ljubi moj kristjan, *sakaj* morash svojiga blishnjiga ljubiti. — Sato ga morash ljubiti, ko je otrok boshji, po njegovi podobi vstvarjen, kakor ti, in ima ravno tistiga Ozheta, kakor ti, torej je tvoj brat. — S. Janes Apostelj, kteriga ferze je bilo vse polno svete ljubesni do Boga in do blishnjiga, pishe v' svojim Evangelji in v' svojih listih namesti *blishnji vselej brat*; postavim: „*Kdor svojiga brata ne ljubi,*

¹⁾ I. Jan. 3, 10. 17. ²⁾ I. Jan. 3, 15.

ni pravizhin“, i. t. d. S' tem naf opomniti hozhe, de moramo svojiga blishnjiga smiram sa svojiga brata sposnati, in ga tudi po tem ljubiti.

Dalej morash svojiga blishnjiga tudi sato ljubiti, ker je s' ravno tisto nefkonzhno drago zeno is fushnosti hudobniga sovrasnika odkupljen, kakor ti, ker je tudi sanj Jesuf svojo presveto kri na s. krishu prelil. — Premisli, de Bog, nash Ozhe, naf nefkonzhno ljubi, in de hozhe in ti sapoveduje, de ljubi svojiga blishnjiga, kakor svojiga brata. Premisli, kako je Jesuf vse ljudi, ki jih je svoje brate imenoval, ljubil, de je svoje shivljenje sa-nje dal. Ali bi bilo tedaj prav in pravizhno, ko bi ti tistih ne ljubil, ktere je Jesuf bolj ljubil, kakor svoje shivljenje? Sato pravi s. Janes, de kdor svojiga blishnjiga ne ljubi, ni is Boga, in je tako velik gresnik pred Bogam, kakor vbijavz.

3. Premisli tudi, ljubi moj kristjan, kako morash svojiga blishnjiga, svojiga brata, ljubiti. Zhe ga hozhesh prav in po kershanfko ljubiti, mu ne smesh nikoli nize hudiga sheleti, ampak le dobro; in ne le s' besedo, ampak tudi v' ferzu; in ne le perjatlam, ampak tudi sovrasnikam, to je, tistim, kteri ti kaj hudiga shele ali store.

Bodi perjasin, krotak in dobrotljiv vſim ljudem; imej perferzno uſmiljenje ſ' nadloſhnim, nefrezhnim in revnim; ne bodi nevoſhljiv bolj bogatim in imenitnim, kakor ſi ti. Ljubi dobre, ſato ko ſo dobri, in hudobne ſato, de bi poſtali dobri, in voſhi dobrim ſtanovitnoſt do konza, in hudobnim refnizhno pokoro. Kadar vidifh hudobniga greſhniga zhloveka, ſovraſhi njegov greh, ki je zhloveſhko delo; ali ljubi zhloveka, ki je boſhje delo.

Ali to ſhe ni ſadoſti, de bliſhnjimu vſe dobro ſhelifh in voſhifh, ampak ſi morafh persadevati, mu tudi toliko dobriga ſtoriti, kolikor ti je mogozhe, ſakaj ſ. Janes pravi: „*Ne ljubimo le ſ' beſedo in ſ' jeſikam, ampak v' djanji in v' refnizi*“¹⁾.

Dobrote ki jih ſamoremo bliſhnjimu ſtoriti, ſo trojne, to je, kar ſadene *zhaſne rezhi* na tem ſvetu, kar ſadene *zhaſt in dobro ime* bliſhnjiga, in kar ſadene njegovo *duſho*.

1. Bodi ſveſt in poſhten v' vſih rezheh, ki ſo tvojiga bliſhnjiga. Kdor ſvojimu bliſhnjimu kaj vsame ali mu kako ſhkodo ſtori, ſam ſebi ſtori dvojno ſhkodo; ima namrezh greh, in ſravin tega ima tudi dolſhnoſt, vſe

1) I. Jan. 3, 18.

na tanko poverniti. Tatvina ni le neframin, ampak tudi grosno nevarin greh. Kdor se ga v' majhnim navadi, pride, de sam ne vé kako in kdaj, smiram dalej od stopnje do stopnje, in si svoje spreobrnjenje zhedalej teshi, in svojo sodbo zhedalej strahnejshi dela. Per nobenim grehu se zhlovek tako lahko ne goljfa v' svojo vezhno fhkodo, kakor per majhnih tatvinah, kterih se je navadil. Mišli, de malo in fkoraj nizh ne grefhi, ker se po malim krade; ali ko bi vse, kar je she v' svojim shivljenji vkradel, na enkrat in na enim kupu pred sabo vidil, bi se strahno savsel, in bi sposnati mogel, de je velik tat. Ali pred Bogam je vse fkupaj, in she per posebni sodbi, ktero bomo prezej po smerti prestati mogli, bo vse vkup pred nam ozhitno, kar dobriga ali hudiga na tem svetu storimo. Kdor se v' kaki drugi rezhi pregrefhi, samore odpushenje svojiga greha, po nefkonzhnim saflushenji Jesufa Kristufa, she s' tem sadobiti, ko se resnizhno fkafá, spové in poboljsha. Per krivizah pa, ki jih svojimu blishnjimu stori, vse to she ni sadofti, ampak poverniti mora vse do zhiftiga, kolikor je le mogozhe. Koliko se jih s' tem pogubi per sodbi boshji, per kteri bo vse na tanko na dan prifhlo, posebno to, kar je soper ljubesin do blishnjiga.

Jesuf naf uzhi, de nam bo vse to, kar bomo blishnjimu hudiga storili, per sodbi tako sarajtal, kakor ko bi bili *njemu* storili ¹⁾).

Premisli to refnizhno, ljubi moj kristjan; in zhe si kdej svojimu blishnjimu kako fhkodo storil, poverni na tanko in nikar ne odlashaj, sakaj bliso je she morebiti dan tvoje posebne sodbe, in takrat ne bofh mogel nizh vezh poverniti, in tvoje krivize se bodo soper tebe vsdignile in te bodo vezhno pogubile. — Poverni tedaj, dokler imash zhas, in potem se spovej, spokori in poboljshaj; in stori po sapovedi l. Pavla: „*Kdor je kradel, naj ne krade vezh, ampak naj velikovezh dela, in naj opravlja s' svojimi rokami kako dobro delo, de bo imel s' zhem pomagati njim, ki so v' potrebi*“ ²⁾).

Persadevaj si tedaj nar pervizh, ljubi moj kristjan, de svojimu blishnjimu nikdar nobene fhkode v' zhasnih rezheh ne storish, in potem mu toliko dobriga stori, kolikor ti je mogoze, in bofh saref frezhin, sakaj „*bolj je frezhin kdor da, kakor kdor prejme*“ ³⁾).

Kako lepa kerfhanfka zhednost je usmiljenje s' revnimi ljudmi! Srezhin je kdor

¹⁾ Mat. 25. ²⁾ Efes. 4, 28. ³⁾ Djanje Ap. 20, 35.

samore s' Jobam rezhi: „*Od moje mladosti je usmiljenje s' mano raslo*“¹⁾. Kdor svojimu blishnjimu usmiljenje fkasuje, bo od Boga usmiljenje prejel, v' shivljenji, v' smerti in v' vezhnosti; sakaj pravizhni in usmiljeni Bog mu bo s' ravno tisto mero vezhno povrazheval, s' ktero on svojimu blishnjimu deli; in Jesuf vse to, kar blishnjimu dobriga storimo, tako prejme, kakor ko bi njemu storili.

2. Kar sadene zhaft in dobro ime blishnjiga, sposnaj, de je to vezh vredno, kakor vse premoshenje. V' svetim Pismu stojé te besede sapifane: „*Dobro ime je vezh vredno, kakor veliko bogastvo*“²⁾. Varuj se kaj od blishnjiga rezhi, kar je soper njegovo dobro ime. Nikdar flabo ne govori od svojiga blishnjiga, zhe je tudi saref hudobin, in zhe ti je she toliko hudiga in krivizhniga storil. Le kolikor je Bogu v' zhaft in blishnjimu v' svelizhanje, govori od njega. Varuj se opravljanja in obrekovanja; nikdar tega rad ne poslufhaj, in ne verjemi prezej kar flifbih. Kadar kdo vprizho tebe svojiga blishnjiga opravlja, vstavil opravljivza, zhe morefh, in bosh dobro delo storil. Zhe ga pa popolnoma vstaviti ne

¹⁾ Job. 31, 18. ²⁾ Prip. 22, 4.

morefh, ſtori is ljubesni do blishnjiga, kolikor samorefh. Kadar vefh, ali vfaj miflih, de tvoj blishnji ni saref ſtoril, kar fe od njega hudiga govori, fe ferzhno sa-nj v' bran poſtavi, in ne perpuſti, de bi ſe po krivim kaj hudiga od njega reklo. Zhe je pa saref kriv, ga ſagovarjaj, kolikor le po pravizi samorefh; povej kolikor od njega dobriga vefh, govori od njegovih dobrih laſtnoſt, in potem glej, de govorjenje v' kako drugo rezh obernefh in tako opravljanje vſtavifh. Zhe pa s' vſim perſadevanjem nizh ſa ſvojiga blishnjiga ſtoriti ne morefh, pokashi vfaj s' beſedo in v' djanji, de ti teſhko dene, to opravljanje flifhati.

Premifli, de bomo per ſodbi boſhji poſebno ſavolj ſvojih beſedi ojſtro ſojeni. Premifli beſede Jeſusove: *Povem vam, de od vſake nepotrebne beſede, ki jo bodo ljudje govorili, bodo odgovor dali ſodni dan. Sakaj is ſvojih beſedi boſh opraviſhen, in is ſvojih beſedi boſh obſojen*¹⁾. — Kako ſtraſhne ſo te beſede Goſpodove! — Premiflimo jih dobro! — Kako malo porajtamo vezhidel na ſvoje beſede, in vender bomo po ſvojih beſedah opraviſheni in ſvelizhani, ali pa obſojeni in pogubljeni! —

¹⁾ Mat. 12, 36. 37.

3. Nar vezh vredno je pa to, kar dušho blishnjiga sadene, sakaj dušha je neumerjozha; vse drugo mine, dušha pa vezhno ostane. Nar vezhi ljubestin do blishnjiga tedaj fkashe, kdor njegovi dušhi dobro stori. Šrezha dušhe je na tem svetu lepo kerfhanfko shivljenje, na unim svetu pa vezhno svelizhanje. Kdor tedaj svojiga blishnjiga prav ljubiti hozhe; mora njegovi dušhi k' tej frezhi pomagati, kolikor mu je le mogozhe.

Ljubi moj kristjan, persadevaj si, svoji-mu blishnjimu ne le telefne in zhafne dobrote fkasovati, kolikor morefh, ampak tudi dušhne, ktere so fhe vezh vredne, kakor telefne. — Lete dušhne dobrote so posebno trojne.

1. *Moli sa svojiga blishnjiga vsak dan*; slasti sa tiste moli, ki jih imafh v' svoji fkerbi, sa ktere bofh mogel odgovor dati per sodbi boshji. Moli sa svoje starfhe sa svoje višhi, duhovfke in deshelfke, sa svoje dobrotnike, perjatle in fovrashnike, in sa dušhe v' vizah. „*Molite edin sa drusiga, de bote svelizhani*“¹⁾).

2. Kadar vidifh, de je tvoj blishnji v' pregrefhnih navadah in v' nevarnih per-

¹⁾ Jak. 5, 16.

loshnostih, *ga svari perjasno*, in si persadevaj, de ga is nevarnosti reših. S' tem mu boš nekonzhno veliko dobroto storil. „*Kdor gresniku k' spreobrnjenju pomaga, de sapusti smote svojiga shivljenja, reših njegovo dušo od smerti, in veliko shtevilo grehov pokrije*“¹⁾. Ne bodi sarnikern v' tem delu kerfhanške ljubesni, in stori svojimu blishnjimu vsaj toliko sa njegovo vezhno shivljenje, kolikor bi mu sa njegovo zhafno shivljenje storil, ko bi perloshnost najdel; sakaj ko bi ti svojiga blishnjiga v' vodo pasti vidil, bi gotovo storil, kolikor bi mogel, de bi ga is te nevarnosti reših. Štore tedaj ravno tako v' njegovih dušnih nevarnostih.

3. Per vfaki perloshnosti daj svojimu blishnjimu *dober svet in dober nauk*, posebno pa *dober sgled*. — „*Dober svet perjatla je dušhi sladak*“²⁾; in „*svelizhanje je, kjer je veliko svetovanja*“³⁾. — De bodo pa tvoje dobre besede blishnjimu bolj k' ferzu fhle, morash sam lepo shiveti, in v' vsih rezheh lep sgled dajati. Zhe svojimu blishnjimu szer lepe nauke dajesh, sam pa pregrešno shivih, si enak sidarju, kteri s' eno roko sida, in s' drugo sproti podera,

¹⁾ Jak. 5, 20. ²⁾ Prip. 27, 9. ³⁾ Prip. 11, 14.

in tedaj nizh ne naredi. Tako tudi ti s' svojim nar lepfhim svarjenjem ne bofh nizh opravih, zhe sam ne storifh, kakor druge uzhih. Kdor lepo shivi, dvojin dobizhek stori: *svojo* duhho svelizha, in tudi *blishnjimu* k' svelizhanju pomaga.

Persadevaj si, ljubi moj kristjan, de lete trojne dobrote svojimu blishnjimu fkasujesh, kolikor ti je mogozhe, is ljubeshni do Boga in do blishnjiga, in nikdar ne is ljubeshni do samiga febe. Vsim ljudem perjasin in dobrotljiv bodi, ker je vfak zhlovek tvoj blishnji; posebno pa svojim tovarfhem, svoji drushini, in vsem tistim, s' kterimi shivifh.

Sravin tega mora kristjan tudi fhe s' tem svojo ljubeshin do blishnjiga pokasati, de s' njim *poterpi*, kadar je fitin ali zlo hudobin; sakaj „*ljubeshin je poterpeshljiva, je dobrotljiva*“¹⁾,

Tudi mora njegove pregrafhke sago-varjati, kolikor po pravizi samore; in ne sme djanja svojiga blishnjiga prezej na hudo foditi, ampak mora pomifliti, de se nam vzhafi kako djanje hudobno sdi, ktero pred Bogam, ki ferze vidi, ni hudobno, savolj dobriga namena, ki ga zhlovek sravin ima.

¹⁾ I. Kor. 13, 4.

„Ljubestin ne misli nizh hudiga, in nima veselja nad hudobijo“¹⁾.

Tudi ne sme zhlovek prezej verjeti, kar soper svojiga blishnjiga flifhi; sakaj vskandanja fkuhnja naf uzhi, de tisti, ki radi od blishnjiga flabo govore, vezhidel kaj perstavijo in drugazhi perpovedujejo, kakor je ref. In zhe je tudi she tako ref, kar se od blishnjiga hudiga govori, je nar boljshi, vse v' nemar pustiti in posabiti, in nikomur praviti, kar je zhlovek soper blishnjiga flifhal. Vender je pa vzhasi zhlovek dolshan poslufhati, kar se soper njegoviga blishnjiga govori. Postavim starshi in vishi so dolshni poslufhati kar se od njih otrók ali podloshnih hudiga perpoveduje; in so potem dolshni jih svariti. Tode per tem je veliko previdnosti in modrosti potrebno. Nikoli ni dobro, v' prvi jesi ali nejevolji svariti; ampak narpred se mora vishi dobro preprizhati, de je podloshin saref kriv; sakaj zhe ga po krivim, in sravin she ojstro svari, vezh hudiga stori, kakor dobriga. Kadar je pa dobro preprizhan, de je kriv, ga mora mirno, modro in dobrotljivo svariti, in mu mora obzhutiti dati, de ga ne

¹⁾ I. Kor. 13, 5. 6.

svari is sovrashtva, ampak is ljubesni, de bi se poboljšhal in svelizhal.

Sapopadek vse ljubesni do blishnjiga se v' tej besedi Jesufovi najde: „*Ljubi svojiga blishnjiga, kakor samiga sebe*“¹⁾. Leta prelepa beseda Jesufova je isloshena v' tih besedah svetiga Pisma: „*Kar nimash rad, de kdo tebi stori, tega tudi ti drugim ne stori*“²⁾. — „*Vse kar hozhete, de bi ljudje vam storili, to tudi vi njim storite*“³⁾. — Leta besede so tako raslozhne, de jih vsak zhlovek lahko sapopade; sravin so pa tudi tako visoke in popolnoma, in toliko v' sebi sapopadejo, de nikdar noben posvetin modrijan ni takih besedi isrekel. Ko bi vsak zhlovek s' svojim blishnjim v' vsih rezheh tako ravnal, kakor sheli de bi s' njim ljudje ravnali, kako lepo in prijetno bi bilo shivljenje na tem svetu!

Lepe sglede ljubesni do blishnjiga najdemo v' svetim Pismu; posebno lep je sgled stariga Tobija. Leta sveti mosh je svojiga blishnjiga refnizhno in perferzhno ljubil, in je leto ljubesin per vsaki perloshnosti v' djanji pokasal. Kadar je bil s' svojim ljudstvam vred v' fushnost peljan, je vse kar je imel in kar je dobit samogel, vsak dan med rev-

¹⁾ Mark. 12, 31. ²⁾ Tob. 4, 16. ³⁾ Mat. 7, 12.

ne rasdelil. Sravin tega jim je tudi dober svet, perferzhin trofht in svelizhanfke nauke dajal. Potem, kadar je kralj, ki je Israelze v' fushnosti dershal, jih sovrashiti in preganjati sazhel, je Tobija v'fak dan fhel obfkat vse svoje snanze in perjatle, jih je to-lashil, in je od svojiga premoshenja v'fakimu dal, kolikor je mogel. Lazhne je nasitil; revne, ki oblazhila niso imeli, je oblekel, in mertve je pokopal.

Kakor je poboshni Tobija poln ljubeshni do blishnjiga bil, tako je tudi svojimu sinu ravno to ljubeshin perporozhil. „*Od svojiga premoshenja dajaj ubogim, in nikoli od revniga svojiga oblizhja ne odverni; in tako tudi Bog svojiga oblizhja od tebe odverniti ne bo. Kolikor ti je mogozhe bodi usmitjen. Zhe bosh veliko imel, veliko daj, zhe bosh imel pa malo, glej de tudi malo rad dash. S' takim djanjem si bosh dobro plazhilo perpravil v' dan potrebe; sakaj milostljivi darovi reshijo dushe od vsiga greha in od smerti, in ne pusté dushe v' temo iti. Vsi tisti, ki blishnjimu milost skasujejo, bodo s' velikim saupanjem pred Boga prishli“¹⁾.*

¹⁾ Tob. 4.

Tako je leta sveti mosh svojiga sina od mladosti k' ljubeshni do blishnjiga napeljeval, in je s' tem posebno vsm kerfhanfkim starfhem lep sgled dal.

V.

Ljubeshin in fposhtovanje starfhev.

„Šposhtuj svojiga ozheta in svojo mater“ ¹⁾.

She fama pamet naf uzhi, de je nafha dolshnost, tife ljubiti in zhaftiti, ki so nam (po boshji volji in previdnosti) shivljenje na tem fvetu dali, in ki so v' nafhi mladosti, kadar si fami febi fhe, nizh pomagati nismo samogli, tako ljubeshnjivo sa naf fkerbeli.

Šhe bolj naf pa fvelo Pismo uzhi, de je nafha gotova in fvela dolshnost, starfhe ljubiti in fposhtovati. Bog nam raslozhno sapoveduje: „Šposhtuj svojiga ozheta in

¹⁾ II. Mojs. 20, 12.

svojo mater“. Tudi se bere v' svetim Pismu, de „*kdor se Gospoda boji, sposhtuje svoje staršhe; in kakor svojim gospodarjem je podloshin tistim, ki so ga rodili*“¹⁾. In obljudo imamo v' svetim Pismu, de „*kdor bo svojiga ozheta sposhtoval, bo tudi sam veselje s' svojimi otrozmi imel, in ob dnevi svoje molitve bo uflifhan*“²⁾.

Saref, kdor Boga ljubi in se ga boji, ne bo nikdar svojim staršem nepokorin, in jih ne bo sanizheval; sakaj strashno Bog tistim shuga, kateri se soper leto njegovo sapoved pregreshe. Poslufhaj, ljubi moj kristjan, kako boshji Duh v' svetim Pismu govori: „*Kdor svojiga ozheta shali in svojo mater savershe, je sanizhljiv in nefrezhin*“³⁾. — „*Kdor svojiga ozheta in svojo mater kolne, njegova luzh (to je, njegovo shivljenje), bo vgasnila v' fredi temote*“⁴⁾. — „*Oko, ki svojiga ozheta in svojo mater sanizhuje, naj orli per potokih iskopljejo, in mlade postojne naj ga pojedó*“⁵⁾. — „*Kdor svojiga ozheta v' nemar pusti, je sanizhljiv in bres zhasli; in kdor svojo mater shali, je preklet od Boga*“⁶⁾.

1) Šir. 3, 8. 2) Šir. 3, 6. 3) Prip. 19, 26. 4) Prip. 20, 20. 5) Prip. 30, 17. 6) Šir. 3, 18.

Kako strahne so te besede svetiga Pisma! — Bog daj, de bi vsi mladi ljudje, in sploh vsi kristjani, kateri svoje staršhe s'he imajo in jih ne spofhtujejo, lete besede prav premislili, in si jih k' ferzu vseli.

Sravim tega premisli tudi s'he, ljubi moj kristjan, kako je Gospod Bog v' stari postavi soper tiste govoril, ki svojim staršhem pokorni biti nozhejo. Tako se bere v' svetim Pismu: „*Zhe ima kdo nepokorniga in terdovratniga sina, kateri ne poslušha sapovedi ozheta ali matere, in kateri tudi potem ko je bil tepen, nozhe pokorin biti, naj ga vsamejo in perpeljejo pred stare moshe tistiga mesta, in pred vrata sodbe, in naj tako rekó: Leta nash sin je terdovratin in nepokorin, nashiga svarjenja nozhe poslušhati Potem ga bo ljudstvo tistiga mesta s' kamnjem posulo, in bo umerl, de hudobijo ismed vas vsamete*“¹⁾.

Tako ojstra je postava boshja soper nepokorne in terdovratne otroke, kateri svojih staršhev ne spofhtujejo. In zhe v' sdajnih zhasih nobedin ni sato k' smerti obfojen, ker je svojim staršhem nepokorin, je vender s'he ravno tisti Bog med nami, ki je v' starih zhasih leto postavu dal; in kakor mu je ta-

¹⁾ V. Mojs. 21, 18 — 21.

krat nepokorfhina do starfhev soperna bila, tako mu je fhe sdaj, sakaj *Gospod Bog se ne spremeni*¹⁾). Tedaj je gotovo, de bodo vfi tifti, kateri svojih starfhev ne fposhtujejo in ne poslufhajo, na unim fvetu nefrezhni, zhe fe ne spreobernejo in refnizhno ne poboljfhajo.

Ali ne le is ftrahu boshje fodbe bi imeli kriftjani svoje starfhe fposhtovati in jim pokorni biti, ampak velikovezh is ljubefni boshje. Kdor Boga ljubi in njemu famimu flushiti sheli, mu je sadofiti vediti, de je dobro, pravizhno in Bogu dopadljivo, dolshnofiti do starfhev svefto dopolnovati, in vedno jih bo dopolnoval, in fi bo persadeval, vfe na tanko dopolniti, kar mu starfhi po pravizi sapovedujejo, sakaj boshjo voljo bo v' sapovedi svojih starfhev fposnal; in *boshjo voljo dopolnovati*, to je nar vezhi vefelje dufh, ki Boga ljubijo; kakor je to tudi vezhno vefelje isvoljenih v' nebefih. — **O prefveta boshja volja!** Kako dobra, kako miloftljiva fi ti! Bodi fposnana in zhefhena, ljubljena in dopolnjena smiram in povfod! kakor v' nebefih, tako na semlji! —

Poglavitne dolshnofiti, ktere morajo tifti, ki svoje starfhe fhe imajo, do njih dopol-

¹⁾ Malah. 3, 6.

novati, so: *ljubesin*, *spofhtovanje*, *pokor-
shina* in *pomozh*.

1. *Ljubeshin* je perva dolshnost, ljubi
moj kristjan, ki jo imash do svojih starshhev.
S' posebno in perferzhno ljubeshnijo jih mo-
rash ljubiti, in ne le tako, kakor si sploh
svojiga blishnjiga ljubiti dolshan. Ali ko-
liko jih je, ki svojih starshhev she tako ne
ljubijo, kakor so vřaziga, tudi tujiga in ne-
snaniga zhloveka ljubiti dolshni! — Ljube-
sin do starshhev mora pervizh biti *hvaleshna
ljubeshin*. — „*Spomni se, de so te tvoji
starshi rodili, in stori jim dobro, kakor
so oni tebi dobro stori*“¹⁾). — Bodi jim
vedno hvaleshin sa ljubeshnivo fkerb, ki so
jo sa-te imeli v' otroshki starosti, in sa
velike teshave in sopernosti, ki so jih ta-
krat s' tabo preterpeli. — Drugizh, ljubeshin
do starshhev ne sme biti le po natóri, ampak
mora biti *kerfshanska ljubeshin*, savolj Boga,
to je, jih morash posebno sato ljubiti, ker
ti Bog to sapoveduje. In leta ljubeshin se
mora v' kerfshanskim djanji do njih pokasati:
jim morash rad postrezhi, jim morash rad
veselje stori, morash s' njimi voljno poter-
peti, zhe so fitni ali zhudni, in morash u-

¹⁾ Šir. 7, 30.

smiljenje s' njimi imeti, kadar kaj pregre-
she, in sa-nje moliti vsak dan.

2. Dalej je tvoja dolshnost do staršhev, de jih *zhaſti in ſpoſhtuj*, dokler jih imaſh na tem ſvetu. Varuj ſe, jih kdej ſanizhe-
vati, zhe ſo tudi ſtari, ſitni in zhudni. Ni-
kar jih ſam per ſebi v' miſlih ne ſanizhuj,
in ſhe menj pokaſhi s' beſedami ali s ka-
kim djanjem, de jih ne zhaſtiſh. Prejmi s'
poterpeſhljivoſtjo in radovoljno njih ſvarjenje
in njih nauke, zhe ti tudi ſhe tolikokrat
ravno tiſte rezhi perporozhajo. Šveto Piſmo
pravi: „*Poſluſhaj, moj ſin, nauk ſvojiga
ozheta, in nikar v' nemar ne puſti po-
ſlave ſvoje matere*“¹⁾. — „*Moder ſin je
veſelje ſvojiga ozheta; in neumin zhlo-
vek ſanizhuje ſvojo mater*“²⁾. — „*Is ze-
liga ſerza zhaſti ſvojiga ozheta; in sdi-
hovanja ſvoje matere nikar ne poſabi*“³⁾.

3. Bodi *pokorin* ſvojim ſtarſhem, in
rad ſtori po njih volji, kadar nizh takiga
ne ſapovedujejo, kar je ſoper boſhjo voljo,
ſakaj Bogu moramo ſmiram bolj pokorni
biti, kakor vſim ljudem⁴⁾. (Od *pokorſhine
ſploh*, in tedaj tudi od *pokorſhine* do ſtar-
ſhev, bo ſhe potem govorjenje.)

¹⁾ Prip. 1, 8. ²⁾ Prip. 15, 20. ³⁾ Šir. 7, 29. ⁴⁾ Djanje
Ap. 4, 19.

4. Poglavitna dolžnost otrok do njih staršev je tudi ta, da jim morajo *pomagati in strezhi*, posebno v' bolesni, v' revščini, v' starosti, in sploh v' vseh dušnih in telesnih potrebah. Vezhkrat premisli, ljubi moj kristjan, zhe imash svoje starše še na tem svetu, kako so tudi oni tebi stregli in kako so sa-te fkerbeli, kadar si v' otrozhji starosti bil. Šhe tujim ljudem si po ljubesni do blishnjiga dolshan pomagati v' potrebah, kolikor je mogozhe; kolikanj vezh svojim lastnim staršem. Po pameti in po naukih svetiga Pisma si sa svoje domazhe ljudi, sa svojo drushino, še posebno fkerbeti dolshan. „*Svojim staršem (njih dobrote in fkerb) povrazhevati, to je Bogu dopadljivo... Kdor pa sa svoje, in posebno domazhe ljudi nobene fkerbi nima, je vero satajil, in je hujshi, kakor nevernik*“¹⁾. — Zhe še dolgo zhafa sa svoje starše fkerbifh in jim pomagafh, varuj se misliti ali rezhi, da si jim še vse povernil, kar so sa-te storili. Nikdar jim ne bosh vsiga poverniti samogel, ko bi tudi sto let sa-nje fkerbel. Ti jim s' svojimi fkerbmi shivljenje le *perhranish*, oni so ti ga pa po boshji previdnosti *dali*. Ti jim s' tem, kar jim dajesh,

¹⁾ I. Tim. 5, 4. 8.

le obrest (zhimshe) plazhujesh od tistiga kapitala, kteriga so oni per tebi naloshili, kadar so ti shivljenje dali in ko so ti ga s' svojimi skerbmi perhranili, s' boshjo pomozhjo. In vesh, de dolshnik, zhe fhe tako dolgo in svesto obrést plazhuje, s' tem fhe ne plazha kapitala, ampak je fhe smiram vse dolshan, kar je per njem nalosheno bilo.

Nehvaleshnost je sploh gerd in velik greh; posebno je pa nehvaleshnost do starshv grosno pregresna. Svoje starshv v' starosti in potrebi bres pomozhi pustiti, je greh, ki v' nebesa vpije sa mashevanje; in vezhidel pravizhni Bog take nehvaleshne otroke she na tem svetu tepe; in na unim svetu jih gotovo ne bo perjasno sprejel; on, ki je sgoli praviza in ljubeshin, in ki tudi nam pravizo in ljubeshin sapoveduje. — Divji ljudje, ki Boga ne posnajo, imajo navado, svoje starshv v' starosti, kadar vezh po gojsdu okoli hoditi ne morejo, sapustiti, de od lakote umerjejo; kakor se to v' tej divji desheli, kjer to pissem, pogosto sgodi, med neverniki, ki fhe niso h' kerfhanfki veri spreobernjeni. Kadar pa kristjan tako ravna, ni vredin zhashtiljiviga imena, ki ga ima, in je pred Bogam hujfhi ko nevernik.

Ljubi moj kristjan, de bošh dolshnosti do svojih staršhev šhe bolj na tanko dopolnoval, premišli nektere sglede, ki jih v' svetim Pismu najdemo. Pervizh premišli, kako so nepokorni otrozi šhe na tem svetu od Boga saversheni bili, in so shaloftno smert storili. Dva sina velkiga duhovniga Heli sta bila rasujdana, in svojimu ozhetu ništa hotla pokorna biti. Heli je bil shaloftin, svoja otroka taka viditi, in ju je svaril; ali vse premalo ju je svaril, in pre-dobrotljivo je s' njima ravnal; in njegova dva sina, ki sta tudi duhovna bila, sta svojiga ozheta zhedalej menj poslušhala, in sta zhedalej hudobnišhi perhajala, tako, de ju je na sadnje Bog ozhitno shtrafal, in sta obadva na enkrat od sovrashnikov pobita bila.

Drug shaloftin sgled nepokorniga, hudobniga in nehvaleshniga otroka je Abfalom, Davidov sin. Kralj David je tega svojiga sina možhno ljubil; ali ni bil vredin te ljubeshni, ker ni hotel dobrih naukov svojiga bogabojezhiga ozheta poslušhati, in je svoje mišli in shelje, in tudi svoje djanje smiram le v' hudo obrazhal. Na sadnje je tako delezh prišel v' svoji hudobii in nehvaleshnosti do svojiga dobriga ozheta, de se je soper njega vsdignil, ga je is njegove kra-

ljeve hifhe in is Jerusalema pregnal, in je vojfko sazhel soper fvojiga ozheta, kralja Davida. Ali sdaj je Bog pokasal, kako soperna mu je nepokorfhina in nehvaleshnoft otrok do ftarfhev. Kadar je namrezh Abfalom v' vojfki na muli po gojsdu dirjal, je obvifel sa lafe na drevesu, in mula je fpod njega sdirjala. Potem je prifhel Joab, vifhi vojfhak Davidov, in je njegovo hudobno in nehvaleshno ferze s' tremi fulizami prebodil.

Premifli pa tudi, ljubi moj kriftjan, nar lepfi sgled dobriga, pokorniga, pridniga in ljubesniviga otroka, ki nam ga je preljubesnivi Jefuf v' svoji mladofci dal. — Šin boshji, vezhni Šin vezhniga Ozheta, vfigamogozhni Gospod in Bog in ftvarnik vlih rezhi, ker *bres njega nizh vftvarjeniga ni, kar je vftvarjeniga*¹⁾, pokorin in podloshin poftane svojim ftarfhem, ki fo njegove ftvari! — O prezhudin sgled ponishnofti in pokorfhine, tih dvejh nar lepfihih zhednoft, ktere naf nar bolj s' Bogam fklenete; sakaj pokorfhina naf Bogu podvershe in vlim tiftim, ki imajo od Boga oblaft zhes naf; in ponishnoft naf k' Bogu povikfhuje, ker je obljudil, tifte k' nebefhki

¹⁾ Jan. 1, 3.

zhaſti povikſhati, ki ſe bodo reſnizhno ponishevali.

Švojim ſtarſhem tedaj Jeſuf pokorin poſtane in jih zhaſti, de bi ſ' ſvojim ſgledam vſe tiſte, ki ſvoje ſtarſhe ſhe imajo, uzhil, jih ſpoſhtovati, in ſploh vſe dolſhnoſti do njih ſveſto dopolnovati; in de bi nam prav ozhitno pokasal in ſpoſnati dal, kako hudobno je, kadar ſe revna ſtvar, kakor je zhlovek, ſoper tiſte povſdigne in jim nozhe podloſhin biti, kateri ſo ga na ſvet rodili in iſredili, ker ſe on, od kteriga vſi ſhivljenje imamo, ſvojim ſtvarem podverſhe.

Premiſli ſhe dalej, ljubi moj kriſtjan, kako ſe moraſh do ſvojih ſtarſhev obnaſhati, dokler jih imaſh, in tudi do ſvojih goſpodarjev in goſpodinj, zhe ſi v' flushbi.

Nikdar ne poſabi, de je tvoja duſha njim na veſt iſrozhena; per ſodbi bodo mogli ravno tako ſa-te, kakor ſami ſa-fe odgovor dati. Uſmili ſe njih duſh in ſvoje laſtne. Kadar ti kaj ukashejo, ſtori po njih povelji; nikar ſe jim ne vſtavljaj, nikar ſe jim ne odgovarjaj. Boj ſe Boga, boj ſe boſhje ſodbe; in nikar ne delaj ſebi in njim

fodbe boshje she teshi in strafhnejfhi, kakor je she fama na febi. „*Pokorni bodite svojim vishim, (starfhem in gospodarjem,) in bodite jim podloshni; sakaj oni zhujejo zhes vas, ker bodo odgovor dati mogli od vashih dush; de bodo s' veseljem to storili, in ne s' sdihovanjem, sakaj to bi ne bilo dobro sa vas*“¹⁾).

Tvoji starfhi; ali tvoji gospodarji, ljubi moj kerfhanfki mladenzh, fo pred Bogam dolshni, te svariti in ti vse prepovedati, kar je svelizhanju tvoje dushe soperno ali nevarno; postavim, ponozhevanje, jigra, pijanzhevanje, hudobne in nevarne drushine, i. t. d. In ti si pred Bogam dolshan, jih poslushati, in jim bres odgovarjanja pokorin biti. — Zhe te savolj tvojiga grefniga in nespodobniga shivljenja ne svaré, po nemarnosti, sanikernosti ali neveri, imajo velik greh. Pa tudi ti imash greh, sakaj tvoja lastna vest te svvari in opominja, de sapusti vse te grefhne perloshnosti. — Zhe te pa svaré, in ti njih svarjenje v' nemar pushash in v' grehu ostanesh, je tvoj greh zhedalej vezhi, in tvoja sodba zhedalej hujfhi.

Ravno tako si tudi ti dolshna, kerfhanfka dekliza, svoje starfhe in vishi po-

¹⁾ Hebr. 13, 17.

flufhati, kadar ti prepovedujejo, kar je tebi po tvojim ftanu in po tvojih okolifhinah, sa svelizhanje nevarno; poftavim, tvoje obnašhanje, tvoje obifkovanje, tvoje druſhine, tvoje oblazhilo, tvoje govorjenje, i. t. d. Pamet in kerſhanſka vera in tvoja laſtna veſt te uzhe in ſvare, de ſe ogibaj vſih nevarnoſt, ſakaj „*kdor nevarnoſt ljubi, ſe bo v' nji pogubil*“¹⁾. Ko bi tedaj tudi tiſti, ki ſo pred Bogam dolſhni, te uzhiti in ſvariti, ſvoje dolſhnoſti ne ſtorili, bi vender ſhe ſmiram dolſhna bila, ſvojo duſho varovati vſe nevarnoſti. Zhe pa oni ſvojo dolſhnoſt ſtore, in ti ſe jim odgovarjaſh, jih ſhalifh in jim nozheſh pokorna biti, vedi, de ſe ſamimu Bogu odgovarjaſh, in ſtraſhin je tvoj greh. Špomni ſe, de „*kdor ſvojiga ozheta v' nemar puſti, je ſanizhljiv in bres zhaſti; in kdor ſvojo mater ſhali, je preklet od Boga*“²⁾.

Dobro premiflite in ſi k' ſerzu vſemite, ljubi moji mladi kriſtjani, kar vam bom ſdaj povedal, in nikar tiſtih praſnih iſgovorov ne poſluſhajte, kterih ſe poſvetni ljudje vezhidel poſluſhijo, ker raji po ſvoji popazheni volji, kakor po ſveti boſhji volji ſhivē. Vzhaſi namrezh vam ſtarſhi ali goſpodarji

¹⁾ Šir. 3, 27. ²⁾ Šir. 3, 18.

prepovedujejo v' kako hiſho iti, ali s' kako perſhono v' druſhini biti, deſiravno vam veſt ne ozhita, de kaj hudiga ſtorite ali flifhite, kadar v' to hiſho greſte, ali kadar ſte v' druſhini te perſhone; vender pa ſte pred Bogam dolſhni, jim pokorni biti; ſakaj ſapoved vaſhjih ſtarſhev, ali tiſtih ki ſo vam nameſti ſtarſhev, kadar ni boſhji volji naſproti, vam mora biti ſveta, in vam mora toliko veljati, kakor boſhja ſapoved; ſakaj Bog ſploh ſapoveduje pokorſhino do ſtarſhev in viſhjih; in le, kadar je nemogozhe, njih ſapoved dopolniti, ali kadar je boſhji volji naſproti, je dopolniti niſte dolſhni, ne pa, kadar ſe *vam ſdi*, de jih ni treba poſluſhati.

Premiſlite ſdaj lep ſgled pokorſhine do ſtarſhev. ſtarſhem pokorin biti je ſploh lepa zhednoſt kriſtjana. ſhe lepſhi in ve-zhi je pa zhednoſt tiſtiga kriſtjana, kateri ima nevlhezhne in neperjasne, greſhne in ne-hvaleshne ſtarſhe, in jih vender ljubi ſavolj Boga, in jim dobriga ſtori, kolikor mu je mogozhe. Tako zhednoſt je imel mladenzh, Joahim po imenu. Njegovi ſtarſhi ſo bili revni, in ſravin tega hudobni in pregreſhni. Taki ſtarſhi bi ne bili ſamogli ſvojiga ſina v' dobrim, in v' ſtrahu boſhjim iſrediti; ali po boſhji previdnoſti je Joahim ſhe v' ſvoji mladoſti dobriga in ſkerbniga ſpovednika

najdel, kateri ga je boshjo poštavo svesto uzhil, in mu je posebno tudi perporozhal, dolshnosti do staršev smiram dopolnovati in jim svesto pokorin biti, desiravno fami niso po kerfhanfko shiveli.

Kadar je bil petnajst let star, mu je njegov ozhe rekel, de mora iti flushit, ker so bili grosno revniga stanu. Joahim je, po svoji navadi, prezej storil, kar mu je ozhe sapovedal. Po boshji previdnosti in dobroti je najdel dobriga bogabojezhiga gospodarja, Evgena po imenu. Kakor se je bil Joahim navadil, svojim staršem pokorin biti in jim strezhi, ravno tako se je tudi do svojiga gospodarja obnašhal. Sravin tega je pa tudi sa svoje starše she smiram fkerbel, in jim je vse dal, kar je saflushil.

Kadar je bil she ofem let v' tej flushbi, so se njegove sestre pomoshile, in njegovi starši so fami ostali. Njegov ozhe mu je tedaj sapovedal, de naj flushbo pušti, in naj domu pride. Joahim je prezej ozhetu obljudil, to storiti; in desiravno mu je dobro bilo v' flushbi per tako dobrim gospodari, boljshi kakor doma per njegovih starših, je vender fklenil, svojimu ozhetu pokorin biti, po boshji sapovedi.

Njegov gospodar je bil shalostin, tako dobriga in svestiga flushabnika ssubiti, in

mu je obljubil, de mu bo vezh plazhila dal, zhe ostane per njem v' flushbi. Ali Joahim mu je odgovoril, de pokorshina do starshhev je vezh vredna, kakor nar vezhi plazhilo na svetu; in de sdaj ne morejo bres njega biti, ker so se njih hzhere pomoshile. Na to mu je gospodar rekel: Nizh ne sferbi sa to; karkoli tvoji starshi potrebujejo, jim bom dal, zhe per meni v' flushbi ostanesh. In zhe prav premislilh, bosh sposnal, de tvoji starshi niso vredni, de savolj njih dobro flushbo sapustilh, ker tako pregresfno shive, in ko so tudi s' tabo tako gerdo ravnali, dokler si per njih bil. — Joahim je odgovoril: Ref je vse to; ali vender jih nozhem v' starosti in potrebi sapustiti. Desiravno niso dobri kristjani, so vender moji starshi, in jest sim njih otrok; in Bog mi sapoveduje jih sposhtovati in jim pomagati.

Kadar je Evgen to flifhal, se je perferzhno rasveselil nad poboshnostjo tega svetiga kristjana; in desiravno bi ga bil tako rad s'he per sebi obdershal, mu je vender rekel: Prav storilh, ljubi moj perjatel, de svoje starshhe tako sposhtujesh; boshja gnada in njegov sveti shegin bo vedno s' tabo, ker si „otrok pokorshine“¹⁾.

¹⁾ I. Petr. 1, 14.

Potem je tedaj prifhel k' svojim starfhem, in jim je svefto ftregel in pomagal. Ni isrezhi, koliko teshav je imel, jih preshiviti in jim vse perdobiti, kar jim je bilo treba. Plazhilo vfiga njegoviga truda, vse njegove pokorfhine in ljubesni do starfhev je bilo, de fo ga per vfaki perloshnosti smerjali in preklinjevali. Ali vse je voljno preterpel is ljubesni do Boga, in se jim ni nikoli odgovarjal. Njegov trofht je bil, de menj ko na tem fvetu plazhila prejme, vezh ga bo na unim prejel, zhe bo do konza v' dobrim sveft oftal.

Ali vender mu je bil Bog she na tem fvetu nekoliko plazhila dodelil. Kadar se je namrezh miflil osheniti, mu je Bog gnado dal, de je dobro bogabojezho kristjano najdel, ktera je sravin boshje ljubesni in lepiga kerfhanfkiga shivljenja tudi zhafno blago in premoshenje imela. V' edinofiti in kerfhanfkim miru je she dolgo po fmerti svojih starfhev s' svojo sheno shivel, in dobrotljivi Bog jima je dobre in pokorne otroke dal.

Kadar je Joahim na fmertno posteljo prifhel, je poklizal svoje otroke k' febi, in jim je, predin je umerl, she leta nauk dal: Ljubi moji otrozi, nar vezhi trofht in vefelje, ki fim ga v' shivljenji imel, in ki ga tudi sdaj v' svojim ferzu obzhutim, je to,

de sim smiram svoje staršhe is ljubesni do Boga spofhtoval. Bog mi je sato she na tem svetu gnado in frezho dal; in terdno upam, de mi bo tudi v' vezhnosti posebno sato milost fkasal. Kakor sim vam smiram perporozhal, vam tudi she sdaj v' sadnizh perporozhim, de smiram Boga pred ozhmi imejte, de is ljubesni do njega pridno delajte in vse teshave voljno preterpite, in de posebno tudi svoji materi savolj Boga svefto pokorni bodite. Dobro ohranite ta nauk, in Bog vas ne bo nikdar sapustil.

Potem je mirno v' Gospodu saspal; in njegovi otrozi so smiram dobri in pokorni ostali.

Velika saref je dolshnost kristjana, svoje staršhe, in tudi svoje gospodarje in vishi spofhtovati in jim pokornin biti, dokler nizh taziga ne sapovedujejo, kar je soper boshjo postavo. Kadar se pa leta saref shaloftna rezh pergodi, de staršhi ali gospodarji kaj sapovedujejo, kar je pregrešno, in tedaj boshji volji in postavi nasproti, takrat otrozi in podloshni ne smejo *njim* pokorni biti, ampak *Bogu*; se jim morajo vstaviti, tode lepo in spodobno, ne pa s' gerdimi in rashaljivimi besedami.

Ravno tako shaloftno je, kadar staršhi ali vishi svojim otrokam in podloshnim flabe

sglede dajejo, in jih pohujfhajo s' svojimi grešnimi, nezhistimi besedami, s' svojo ošhabnostjo, s' svojim nespodobnim shivljenjem, s' tatvino, jeso, kletvijo, i. t. d. Štrafhna je beseda, ktero je Jesuf soper njih isrekel: „*Kdor eniga tih majhnih, ki v' mene verujejo, pohujsha, bi bilo boljše sa-nj, de bi se mu malinski kamin okoli vratu obesil, in de bi bil potopljen v' globozhino morja*“¹⁾).

Varuj se njih djanja posnemati, ljubi moj kristjan. Moli sa-nje vsak dan, in prosi Boga, de bi jim gnado dal, se resni-zhno spreoberniti.

Ali desiravno s' svojim djanjem pohujshljive sglede dajejo, vender šhe tvoje dolshnosti do njih ne nehajo. Kadar ti kaj sapovedo, kar je pravizhno in dobro, si šhe smiram dolshan, jim pokorin biti; in kadar ti dobre nauke in svete dajejo, si dolshan, jih prejeti in po njih ravnati. Kar je Jesuf od judovskih duhovnov uzhil, kateri so pre-grešno shiveli, to nam tudi sapoveduje, zhe imamo hudobne in pohujshljive staršhe, gospodarje ali višhi; namrezh: „*Vše kar bodo sapovedali, (po keršhanški pravizi,) ohranite in storite; po njih delih pa nikar*

¹⁾ Mat. 18, 6.

ne storite. Drugim sapovedujejo, sami pa ne store“¹⁾).

Zhe se pa sapeljati dafh, de po njih flabih sgledih ravnafh, desiravno vesh in sposnafh, de so pregresfni, si pregresfhin tudi ti, in saref nefrezhin; svoje starfhe in visfhi fhe bolj nefrezhne ftorifh, kakor fo, sakaj hujfhi fodbo bodo imeli savolj tebe; in tudi samiga febe ftorifh nefrezhniga, ker sglede posnemafh, ki vesh de fo pregresfni.

Tedaj nikdar takih sgledov ne posnemaj, ampak persadevaj si velikovezh, posebno sa svoje starfhe, de jih na pot svelizhanja perpeljesh. Vedno moli sa-nje, fvari jih s' lepo, in lepe sglede jim dajaj v' zelim svojim obnafhanji. Morebiti bofh na sadnje leto veliko veselje imel, svoje starfhe od poti greha in pogubljenja, na pot pokore in svelizhanja perpeljati.

Ljubi moj kristjan, nikdar nizh hudiga ne govori od svojih starfhev, in tudi ne od svojih gospodarjev; in kar se v' hifhi govori ali ftori, nikar drugod ne rasnafhaj. To je grosno gerda, hudobna in fhkodljiva navada. Koliko sanizhevanja, koliko sovrashtva, koliko pregresfniga govorjenja pride is tega!

¹⁾ Mat. 23, 2.

Nikdar se ne pertoshi per drugih ljudih zhes svoje domazhe ljudi, zhe so neperjasni, krivizhni ali fovrashni do tebe. Mirno poterpi is ljubesni do Boga in do blishnjiga, po Jesufovim sgledu, kateri je tolikanj soperniga in krivizhniga od Judov, in tudi od svojih shlahtnikov prestati imel; in se ni nikoli pertoshil, ni nikdar hudo od njih govoril, in ni nikdar nehal, jim dobrot deliti in sa-nje moliti. Šposnaj de si frezhin, zhe po Jesufovim sgledu in is ljubesni do njega voljno terpish; takrat prav saref s' *njim* terpish. In frezhin je, kdor se deleshniga stori Jesufoviga terpljenja na tem svetu, sakaj deleshin bo postal Jesufove zhafti v' nebesih ¹⁾.

Nikdar svojim starshem nizh fkrivej ne vsemi; in nikar ne misli, de le takrat greshish, kadar drugim ljudem kaj vkradeish, ampak premisli, kaj pravi sveto Pismo: „Kdor svojimu ozhetu ali svoji materi kaj vkrade, in pravi, de ni greh, je tovarsh ubijavza“ ²⁾. — Šposnaj tedaj, de je to velik greh, in ga nikdar ne stori.

Ljubi moj mladi kristjan, kadar te tvoji starshi strahujejo in tepó, premisli de imajo pravizo in tudi dolshnost, te strahovati, ka-

¹⁾ Rim. 8, 17. ²⁾ Prip. 28, 24.

dar saflushih. Poflufhaj, kako stoji sapi-
fano v' fvetim Pifmu: „*Kdor fvojiga fina
s' shibo ne strahuje, ga sovrashi; kdor
ga pa ljubi, ga kmalo strahuje*“¹⁾. —
„*Nikar shibe ne sadershi od otroka; sa-
kaj zhe ga s' shibo pretepefh, ne bo u-
merl. Ti ga s' shibo pretepefh, in nje-
govo dusho od pekla reshifh*“²⁾. — *Shiba
in strahovanje da pamet; otrok pa, kateri
je svoji volji prepufhen, bo svoji materi
framoto delal*“³⁾. — Is tih besedi fvetiga
Pifma vidifh, kako velika je dolshnost star-
fhev, fvoje otroke strahovati, kadar saflu-
shijo. Zhe nozhesh tepen biti, fposhtuj fvoje
starfhe in bodi jim smiram pokorin, in jim
ne bofh perloshnosti dajal, leto dolshnost do-
polnovati.

Nefpametnim starfhem, kateri fvoje otro-
ke le po natóri ljubijo, ne po veri in savolj
Boga, se otrok prevezh smili, kadar bi ga
imeli tepfti, kakor je saflushil, in ga tedaj
pufte bres strahovanja. Otrok to kmalo spo-
sna, in se starfhev nizh vezh ne boji, zhe
ga fhe tako fvare; in tako bres strahu v'
fvoji hudobni volji odrase. Tako ufmiljenje
ni saref ufmiljenje, ampak je pred Bogam
hujfhi kakor ubijanje; sakaj taki starfhi fvojim

¹⁾ Prip. 13, 24. ²⁾ Prip. 23, 13. ³⁾ Prip. 29, 15.

otrokam vezhidel duſho umore, ker jim k' vezhnimu pogubljenju perpomorejo. Miſlijo, de ſvoje otroke ljubijo, ali jih prav ſaref ſovraſhijo.

V' otroſkih in mladih letih je zhaſ ſtrahovanja, predin ſe hudobne navade vkoreninijo in vterdijo. Saſtonj bi ſi zhlovek perſadeval, odraſheno drevo poravnati, zhe ga je, dokler je majhno bilo, krivo raſti puſtil. Ravno tako je tudi, (bres zhudeſha boſhje gnade,) nemogoſzhe, odraſheniga zhloveka, ki je v' ſvojih hudobijah po ſvoji laſtni volji odraſel, na pot kerſhanſke pravizhnoſti in vezhniga ſvelizhanja perpeljati. — In potem ſaref taki otrozi framoto delajo ſvojim ſtarſhem, kakor je rezheno v' ſvetim Piſmu: ſakaj ſdaj vſi ljudje, ki jih vidijo, ſpoſnajo, de njih ſtarſhi ſvoje dolſhnoſti do njih dopolnili niſo; in otrozi ſami, kadar ſo odraſheni, ſpoſnajo, de njih ſtarſhi niſo bili ſveſti in pravizhni do njih, ker ſo jih bres ſtrahovanja po njih laſtni volji odraſti puſtili. Sdaj ſvoje ſtarſhe kolnejo; in vzhafi ſhe v' grob ſa njim poſhijajo preſtraſhno kletvo. — Velikokrat ſe tudi ſgodi, de taki nefrezhni ljudje, kadar jih na ſadnje, ſavolj njih hudobij, roka deſhelſke pravize doſeſhe, ſhe pod galgami lete ſhaloſtne beſede iſreko: Mladi ljudje, uzhite ſe iſ mojiga ſhaloſtniga ſgleda, ſvoje ſtar-

fhe spofhtovati in jim pokorni biti. In vi starfhi, se uzhite, svoje otroke v' kerfhanfkim strahu dershati. Ko bi me bili moji starfhi v' moji mladofli pravizhno strahovali, bi ne bil nikdar v' ta ftan prifhel, v' kterim me sdaj vidite.

Torej je saref velika in fveta dolshnoft starfhev, svoje otroke po pravizi, is ljubesni do Boga in do njih, strahovati. In dolshnoft otrok je, strahovanje voljno preftati, in fpo- snati, de je to velika dobrota in frezha sa- nje, zhe fo strahovani in tepeni, kakor sa- flushijo.

Zhe se pa pergodi, ljubi moj kristjan, de te tvoji starfhi, ali morebiti gopodarji, prehudo, ali zlo po krivizi tepó, jim nikar nizh hudiga ne sheli, ampak voljno poterpi v' duhu pokore, in premifli, de fi saflushil, od Boga fhe hujfhi tepen biti savolj velikiga fhtevila grehov, ki fi jih do sdaj she ftoril. Špomni se dobrotljiviga Jesufa, kako je bil on po krivizi tepen, in je tako voljno poterpel, de ene fame befede ni fpregovoril.

Tako tedaj, ljubi moj kristjan, dopolni vse svoje dolshnofti do svojih starfhev; ljubi jih, bodi jim pokorin, nikar jih ne shali, fpo- fhtuj jih, pomagaj jim v' vfhih potrebah, ko- likor samorefh, in moli sa-nje vfak dan do konza svojiga shivljenja, zhe fo fhe na tem

fvetu, ali she na unim. Zhe si tudi she v' kakim stanu in perletin, zhe pa she svojiga ozheta ali svojo mater na tem fvetu imash, te zheterta boshja sapoved she smiram veshe po tvojih okolishinah; sakaj Bog ni rekel, de morajo le otrozi spofhtovati svoje starfhe, ampak je sploh sapovedal, jih spofhtovati. Zhe bosh leto zheterto sapoved boshjo svefsto dopolnoval, si bosh gotovo boshji shegin saflushil, febi in svojim otrokam; morebiti she na tem fvetu, gotovo pa v' vezhnosti.

Po tih naukih beri tukaj tudi she sglede dvejh otrok, kako fta zheterto sapoved der-shala, in kaj fta si od Boga saflushila.

Imenitna gospa je imela dva fina. Njun ozhe je umerl, kadar fta bila she majhna. Pervo-rojen, ki je bil takrat deset let star, je bil she sazhel nespodobne, in pregreffhne befede govoriti, kakor jih je od svojih tovarfhev flifhal. Kadar je to njegova mati flifhala, ga je svarila in mu je rekla: Kaj je to? Kako si upash, take gerde befede vprizho mene govoriti? Kdaj mene flifhifh, kako tako befedo isrezhi? To so pregreffhne befede; vfi dobri kristjani jih fovrashijo in fe jih varujejo; le rasujsdani in nespametni ljudje tako govore. — Naj te nikar nikoli vezh ne flifhim, takih befedi isrezhi.

To svarjenje ga je prezej toliko poboljšalo, da vprizho svoje matere ni vezh gerdih besedi govoril; ali kadar je bil s' svojimi tovarshi, je she smiram ravno tako govoril, kakor oni. Kadar je to njegova mati svedila, ga je spet svarila in mu je rekla: Ti ne isrezhefh nobene gerde besede vezh vprizho mene; ali kadar te ne flifhim, she smiram tako gerdo govorish, kakor popred. Kaj mislish? Ali te ni fram? Kaj ne vesh, da te Bog povsod flifhi. — Si ne upash pred mano gerdo govoriti, pred Bogam si pa upash? — Boj se Boga bolj, kakor vsih ljudi. On je tvoj stvarnik, in on te bo sodil; in savolj tvojih pregresnih besedi te bo posebno ojtro sodil, sakaj tudi tebi pravi: *Is svojih besedi bosh opravi- zhen, in is svojih besedi bosh obsojen.* — Sapusti popolnoma leto gresno navado, ljubi moj sin, in nikar vezh takih gerdih besedi ne isrezi; in tudi ti ojtro prepovem, v' drushino takih tovarshev hoditi, kateri imajo navado, gerde in pregresne besede govoriti.

Po tem svarjenji je leta pokorin otrok popolnoma opustil vse gresno govorjenje, in je svoji materi zhedalej bolj pokorin bil, in s' tem si je boshjo gnado tako perdobil, da je tudi v' ponishnosti in v' vsih drugih

kerfhanfkih zhednostih zhedalej bolj popol-
 nama perhajal. Na sadnje mu je Bog gnado
 dal, svet sapustiti in v' klofhterfki stan sto-
 piti, kjer je v' poboshnosti in v' uzhenosti
 na visoko stopnjo prifhel, velik pridigar po-
 stal, in v' duhu pokore in v' boshji ljubesni
 svoje shivljenje dokonzhal.

Njegov brat je bil pa ves drugazhi, in
 je zhedalej bolj rasujsdano in hudobno shivel
 in vender ga je njegova mati posebno lju-
 bila. — Leta shaloftna rezh se vezhkrat
 pergodi, de starfhi eniga svojih otrók bolj
 ljubijo, kakor vse druge, desiravno je vzhafi
 nar hudobnisthi, in nar menj ljubesni vredin.
 — Kadar je njegovo hudobno shivljenje vi-
 dila, ga je fzer svarila, ali vse predobrot-
 ljivo je s' njim ravnala. Torej je svojo ma-
 ter smiram menj posluschal, se ji je posme-
 hoval, in je smiram v' druffhino pregresnih
 tovarfhev hodil, kateri so ga vsiga popazhili,
 ker so mu le smiram od posvetniga veselja
 govorili, in so ga od vsiga pametniga pre-
 mislhljevanja, od dela, od uzhenja in od
 spofhtovanja njegove matere odvrazhevali.
 Njegova mati se je vedno jokala in je per-
 ferzhno shalovala, in ni nehala ga svariti.
 Ali vse to sdaj ni nizeh vezh pomagalo. Od
 sazhetka bi ga bila imela strahovati in oj-

stro dershati, predin so se pregrešhne navade v' njegovim serzu vkoreninile.

Kakor se je bil navadil, v' vsih rezheh svoji materi nepokorin biti, tako ji je tudi nepokorin bil, kadar je mislil v' drugi stan stopiti, in se je soper voljo svoje matere s' dekletam oshenil, ki je bila ravno tako posvetna in nespametna, kakor on. Potem je she zlo pravdo sazhel soper svojo mater, in jo je perfilil, mu premoshenje njegoviga ranjkiga ozheta isdati. Ali pravizhni Bog ni perpuštil, de bi bil leto premoshenje dolgo vshival. Nekaj zhafa potem ko je bil oshenjen, je fhel s' svojo sheno se sprehajati. Kadar sta prifhla do mestnih vrat, mu je noga spodletela, in je padel pod vos, ki se je ravno mem peljal, in je shalofno in strafhno smert storil, bres pokore, bres svetih Sakramentov.

Glej, moj kristjan, tako Bog velikokrat she na tem svetu hudobne in nepokorne otroke poshtrafa in spred svojiga oblizhja savershe; dobre in pokorne pa poplazha in frezhne stori. She bolj se bo pa na unim svetu njegova milost, kakor tudi njegova pravizhna jesa pokasala.

Naj te tedaj, ljubi moj kristjan, leti nauki in sgledi od hudiga odvrazhujejo in

v' dobrim poterdujejo, de bofh tudi ti tukaj in tamkej frezhin.

VI.

Perferzhna ponishnost.

„Bodi ponishin v' vsih rezheh, in bofh gnado pred Bogam najdel“ ¹⁾.

Ljubi moj kristjan, potem ko si premislil ljubeshin do Boga in do blishnjiga, in posebno do starshhev, premisli tudi she ne-
ktere druge lepe kerfhanfke zhednosti, ktere so saref nebesfke roshe, ker nam jih je Jesuf is nebes pernesel, jih je s' sveto vero, ktero nam je dal, v' nafhe ferza safadil, jim vedno perlival s' svojim sgledam, s' svojo besedo in s' svojo gnado, in nam bo dal njih sad vezhno v' nebesih vshivati, zhe jih bomo do konza svesto v' svojih ferzih ohranili in jih v' djanji fkasovali.

¹⁾ Šir. 3, 20.

Premišli napred preljubesnivo ponišnost, leto nebesko vijolizo. Kakor vijoliza na tihim zvete in smiram fkrita in nifka ostane, pa med vsimi roshami nar lepši difhi; ravno tako se tudi ponišnost fkriva pred ozhmi fvetu, je nar raji tiha in nifka; ali pred Bogam je vifoko zhaštena, in mu je prijetni duh Kristufov, sakaj Kristuf je bil is ferza ponišin v' svojim zelim shivljenji na tem fvetu.

Jesuf Kristuf, nash preljubesnivi svelizhar, nam je v' vsih zhednostih nar lepši sglede dajal; posebno pa v' ponišnosti. Ponišnost je bila prav saref Jesufova zhednost na fvetu. Satorej nam pravi, de naj se od njega uzhimo ponišni biti, sakaj prezhudna je bila njegova ponišnost. Duh ponišnosti, s' katerim je duh revfhine sedinjen, je bil duh Jesufoviga shivljenja, od sazhetka do konza. Sato si je bil revno in nar ponišnišhi devizo sa svojo mater isvolil, in je hotel v' nar revnišhim kraji rojen biti; je nar revnišhim ljudem svoje rojstvo nar pervizh na snanje dal. Zel zhaf svojiga shivljenja je v' revfhini, tihoti in terdim delu shivel, v' sim ljudem nesnan; in kadar je uzheti sazhel, si je dvanajst revnih, nevednih in pred fvetam sanizhljivih uzhenzov isvolil, je s' njimi po judovski desheli okoli

hodil, in je revnim Evangelj osnаноval. Nizh ni na tem fvetu lastniga imel; v' lastnino je bil fzer prifhel, ali ni bil sprejet od svojih ljudi ¹⁾); vsigamozhni Gospod vsih stvari je fzer bil, ali is sgoli ponishnosti je tako revno shivel, de ni imel, kamor bi bil glavo poloshil; de toliko svojiga ni imel, kolikor tize pod nebam in lesize v' gojsdu ²⁾). Nar sanizhljivfhi in nar hudobnifhi govorjenje in djanje svojih sopernikov in fovrashnikov je s' perferzhno ponishnostjo smiram voljno preterpel. In kakor je ves zhaf v' ponishnosti in revfhini shivel, tako je tudi umerl. Med semljo in nebam visijozh na sanizhljivim lefu krisha, bres oblazhila, s' ternjem kronan, je med prevsetnim posmehovanjem svojih fovrashnikov svojo presveto dusho v' roke svojiga nebefhkiga Ozheta isrozhil! —

O prezhudna, nesapopadljiva ponishnost Sina boshjiga! — Ah! kako naf bo fram pred njim per fodbi, zhe po takih njegovih sgledih fhe v' ponishnosti ne shivimo! — Tedaj bodimo ponishni, bodimo is ferza ponishni. — Bog se ponishuje, sakaj bi se zhlovek povikfheval! —

Prava kerfhanfka ponishnost je vir in varh vsih drugih zhednost; napuh pa je fo-

¹⁾ Jan. 1, 11. ²⁾ Mat. 8, 20.

vrashnik vsih zhednost, in jih prezej vse is ferza preslene, v' kteriga pride. Ponishin zhlovek je pravizhin in milostljiv vsim ljudem; le samiga sebe terdo dershi in ojtrofodi. Napuhnjen zhlovek pa je krivizhin sam febi in blishnjimu; febi s' preveliko mero meri, blishnjimu pa s' premajhno, v' dobrim; v' slabim pa febi s' premajhno, blishnjimu s' preveliko.

De bofh bolj sposnal, ljubi moj kristjan, kako ljubesniva je ponishnost in kako ostudin napuh, postavi napuhnjeniga in ponishniga zhloveka sravin edin drusiga, in jih dobro preglej in premisli.

1. Napuhnjen zhlovek *samiga sebe prevezh obrajta*, smiram sam v' febe misli, fe s' dopadenjem premishljuje in ogleduje, nar raji sam od febe govori; in kadar kako (sunanje) dobro delo stori, ga povsod osnanuje. — Blishnjiga pa premalo obrajta; in kadar slishti govoriti od kakih dobrih del svojiga blishnjiga, prezej ve kaj povedati, kar pomanjsiha in oflabi saflushenje letih dobrih del, naj bo she ref, ali pa ismishljeno.

Ponishin zhlovek pa sovrashi samiga sebe, po Jesufovim nauku¹⁾, se sanizhuje, in se le zhudi, de Bog tako revno in slabo

¹⁾ Luk. 14, 26.

stvar tako dolgo na tem svetu terpi. Nar raji v' Boga misli, in od njega nar raji govori. Smiram sheli kaj dobriga storiti is ljubeshni do Boga; in kadar ref kaj dobriga stori, she njegova leviza ne vé, kaj je de-
fniza storila. Kadar se pa kako njegovo dobro delo své, ga je fram, kakor ko bi bil kaj hudiga storil. — Blishnjiga pa smiram vezh obrajta in bolj zhafti, kakor famiga sebe, in sfer v' mislih, s' besedo in v' djanji. Refnizhno misli, de je blishnji boljšhi, kakor on, to je, de ko bi njegov blishnji toliko gnad od Boga prejel, kakor on, bi jih vse bolj svesto v' boshjo zhaft in v' svelizhanje sfoje dufhe obernil, kakor on. S' besedo zhafti sfojiga blishnjiga per vsaki perloshnosti; in ne le na konzu jesika fo njegove besede, ampak pridejo is njegoviga ponishniga ferza. In vse njegovo djanje in obnafhanje do blishnjiga je perjasno, spodobno in spofhtitljivo. Dela in namene sfojiga blishnjiga smiram le dobro islaga, in ne verjame rad, kar flifhi od njegoviga hudobniga djanja ali flabih namenov.

2. Napuhnjen zhlovek, zhe ima ref kako dobro lastnost, *jo previfoko zeni*, jo per vsaki perloshnosti ljudem kashe, si jo le sam sebi perpifuje in ne da Bogu zhafti; in takó njegove dobre lastnosti vfo vrednost

pred Bogam sgube. Svojih pregreškov in slabih lastnost pa ne vidi in ne sposna; in se tudi skerbno varuje, jih sagledati in sposnati. — Blishnjimu pa krivizo dela; njegove dobre lastnosti preniko zeni, in jih, kolikor more, ponishuje in manjšha; nikoli od njih ne govori, in tudi ne poslušha rad, kadar drugi od njih govore. Nar raji govori od slabih lastnost svojiga blishnjiga, in od njegovih pregreškov in slabost, naj bodo she refnizhne ali domišljene; in jih vezhidel she svishuje.

Ponishni zhlovek pa samiga sebe s' sveto ojštroštjo sodi, in svojih dobrih lastnost vezhidel ne posna, ali zhe jih posna, se sato le she bolj pred Bogam ponishuje, ker vidi, kako velike in lepe gnade mu je Bog dodelil, in jih, (kakor misli, tako slabo v' boshjo zhašt in v' svelizhanje dušh obrazha. Nikdar ne govori od kake svoje dobre lastnosti, kakor le is ljubeshni do Boga in do blishnjiga, de bi blishnjimu dober sgled, nebeshkimu Ozheta pa zhašt in hvalo dal, po Jesufovim nauku¹⁾). Kakor pa svoje dobre lastnosti malo posna, tako posna in vidi na tanko svoje pregrešhke; in desiravno le vzhaši kak majhin greh štori, refnizhno

¹⁾ Mat. 5, 16.

misli, de je velik grešnik pred Bogom, in ga perferzhno profi, de naj se ga ufmi in de naj ga nikar spred svojiga oblizhja ne savershe. — Blishnjiga pa vse drugazhi fodi, kakor famiga febe. Rad sposna njegovo saflushenje, njegove dobre lastnosti in dobre dela, in jih je perferzhno vesel. Njegovo veselje je, od dobrih del svojiga blishnjiga govoriti, tode malokdej vprizho nje-ga, sakaj vé, de to je ponishnosti blishnjiga nevarno. Nikoli ne opravlja in ne fodi svojiga blishnjiga; sakaj misli, de je sam velik grešnik, in se boji, de bi s' sojenjem svojiga blishnjiga sam svojiga obsojenja ne isrekel¹⁾. Kadar flishti opravljanje soper svojiga blishnjiga, ga sagovarja, kolikor po pravizi more, ali pa vsaj molzhi.

3. Napuhnjen zhlovek nobene rezhi tako ne sheli in ne ishe, kakor *zhast in hvalo*; ne Bogu, ampak febi. Vse kar ima v' febi in na febi in okoli febe, le v' svojo zhast in hvalo obrazha, kakor ko bi vse sam is febe imel, kakor ko bi ne bil nizh od Boga prejel²⁾. Posebno tudi v' svojim oblazhlu ishe nizhemarno posvetno zhast, in se tedaj, kolikor samore, ofertno oblazhi. Kdor ga bolj neframno in perlisnjeno hvali, tisti je

¹⁾ Rim. 2, 1. ²⁾ I. Kor. 4, 7.

njegov vezhi perjatel; in zhe je imenitin in bogat, ima trumo takih perjatlov okoli febi; ali leti njegovi perjatli so veliko vezh njegovi nar vezhi fovrashniki, ki mu neisrezheno veliko fhkodo delajo, ker ga vedno v' njegovim presflepljenji in v' njegovi pregresfihni prevsetnosti dershe; in oblak kadila njih posvetne hvale mu popolnoma sakrije „*Solnze pravize*“¹⁾, de njegoviga ferza nikdar ne ogreje in ne rasfvetli. — Blishnjiga pa fhe takrat ne pohvali, kadar saflushi pohvaljen biti. Nizh ga tako ne saboli, kakor kadar flifhi, de kdo kakiga zhloveka savolj kakiga dobriga dela pohvali; in zhe le more, kaj pove, kar misli, de bo blishnjimu v' nezhaft. Ali malokdej se sgodi, de kdo vprizho njega pohvali svojiga blishnjiga. Njegovi perjatli, ki ga posnajo, v' njegovi druffhni le raji kaj takiga od blishnjiga perpovedujejo, kar mu je v' nezhaft, in samolzhé, kar je hvale vredniga.

Ponishin zhlovek pa tudi nizh bolj ne sheli in ne ifhe, kakor zhafti in hvale, tode le Bogu, in nikdar sam febi, sakaj „*le samimu Bogu gre vsa hvata in zhaft*“²⁾.

Zhe tudi kaj hvale vredniga v' febi najde, ali kaj dobriga stori, sposna v' ferzu

¹⁾ Malah. 4, 2. ²⁾ I. Tim. 1, 17.

in s' besedo, de je vse to nesaflushen boshji dar; in de vezh ko je od Boga prejel, ojtrefshi bo njegov odgovor per sodbi, zhe vsiga v' boshjo zhaft in v' svelizhanje dufh ne bo obernil. Ni nikoli prav sadovoljin s' tem kar dobra stori, ampak misli, de s'he vse premalo stori, in de njegove dobre dela so vse pomankljive. Bolj ga zhlovek rasshali, kakor rasveseli zhe ga hvali; sakaj is zeliga serza sposna, de le samimu Bogu gre vsa hvala in zhaft. Tako misli ponishni zhlovek v' svojim serzu; desiravno je perpusheno, dobra kristjana v' Bogu in savolj Boga hvaliti. Ali ravno ker ponishni zhlovek refnizhno misli, de ni dober, se mu vsa hvala, ki mu jo kdo da, krivizhna pred Bogam sdi. — Blishnjiga pa vender tudi sam rad pohvali, tode ne rad vprizho njega. Ali vso zhaft in hvalo v' blishnjim le Bogu da, od kteriga pridejo vsi dobri darovi, ker bres njega nizm drusiga storiti ne moremo, kakor grefhiti. Tudi rad poslufha, kadar kdo blishnjiga savolj njegoviga lepiga shivljenja hvali; in perferzhno in refnizhno Boga sahvali sa vse gnade in dobrete, kakor s. Pavl, kadar je kaj dobra in hvale vredniga od prvih kristjanov flifhal ¹⁾).

¹⁾ Efes. 1, 16.

4. Napuhnjen zhlovek nobene rezhi tako ne sovrashi, in nobena rezh ga tako ne sbode in ne rasshali, kakor *svarjenje*, desiravno je po pravizi in po saflushenji, in vfelej misli, de se mu kriviza dela, ker svojih flabih lastnost in svojih pregreshkov ne sposna, in tudi posnati nozhe. In to je grosno nevarin stan dufhe, sakaj kdor svarjenje sovrashi, je na poti pregrehe in pogubljenja. Kadar je posvarjen, nikoli ne sposna in ne obstoji, de je kriv, ampak se isgovarja, sakriva, taji, perfega, in si, kolikor more, persadeva fkasati, de ni kriv; in kadar si upa, dobro osmerja svojiga blishnjiga, kateri mu je to veliko ljubestin fkasal, de ga je posvaril, in de mu je hotel ozhi odpreti, de bi svoje pregrehe vidil in se poboljshal. Njegovi perjatli, ki ga posnajo, se varujejo, ga svariti; in tako ostane v' svojih grehah in v' nepokori, in se pred ne posna, kakor per sodbi boshji, kadar je she preposno. — Blishnjiga pa vse drugazhi posna, kakor samiga sebe; in v' njem kak pregreshek najti in mu ga ojstro ozhitati, to je njegovo nar vezhi veselje; takrat se prav zhuti povikshaniga zhes svojiga blishnjiga, desiravno je morebiti sam v' vezhah grehah, pa jih ne vidi.

Ponishin zhlovek pa sposna, de svarjenje je velika dobrota, in je hvaleshin svoji-mu blishnjimu sa leto delo kerfhanfke ljubeshni. Zhe je tudi ojstro posvarjen, je she smiram hvaleshin, in se ne odgovarja, in bolj ko je ponishin, s' vezhim veseljem prejme hudo in ojstro svarjenje; in se ne sgo-varja; tudi pregresfka, ki mu je ozhitan, ne smanjshuje, desiravno bi to lahko po re-fnizi storil. Perferzhno ga veseli, krivizhno ozhitanje terpeti s' Jesufam; in ponishno molzhi, kakor je Jesuf molzhal, kadar je bil saframovan in toshen. Tudi ima navado, svoje perjatle profiti, de naj ga prezej posvare, kadar bodo vidili, de kaj pregresfhi. Tako se smiram bolj in bolj sposna, se famiga sebe ojstro sodi, in tedaj od Boga obsojen ne bo ¹⁾. — Blishnjiga pa vse bolj ljubeshnivo sodi, kakor famiga sebe, in ga ne svari rad. Svari ga fzer, ker vé, de je to nafha dolshnost do blishnjiga savolj Boga; ali s' shalofnim ferzam ga svari, in s' tako ljubeshnijo, dobroto in ponishnostjo, de mu njegov blishnji, zhe ni prevezh prevsetin, svarjenja ne more sameriti. Pravi, de je sam vezhi gresfchnik, kakor blishnji, kteriga svari; ali ker se boji, dolshnost lju-

¹⁾ I. Kor. 11, 31.

besni do Boga in do blishnjiga opustiti, ko bi molzhal, ga perjasno posvari.

5. Napuhnjen zhlovek *ni nobenimu rad pokorin*, sakaj v' radovoljni pokorfhini je vfelej ponishnost, v' nepokorfhini napuh. Tak zhlovek smiram misli, de je bolj moder, kakor drugi ljudje, in nar raji po svoji glavi ravna. Le takrat je pokorin, kadar drugazhi ne more biti, in tako njegova pokorfhina vse saflushenje pred Bogam sgubi. Per vsaki nepokorfhini, to je, per vsakim prelomljenji boshje ali zhlovefheke postave, je vezh ali menj napuha. Pervi greh, nepokorfhina Angeljev v' nebesih, je is sgoli napuha storjen bil. Ravno tako je per pervim grehu na semlji, per nepokorfhini nafhah pervih starfhev, napuh poglavitni isvirk bil. Zhe premislimo leto shaloftno pergodbu, vidimo, de od sazhetka Eva ni hotla boshje sapovedi prelomiti in prepovedaniga sadu jesti; ali kakor hitro ji je bil hudobni fkufhnjavz dopovedal, de se ji bodo ozhi odperle, zhe bo od tega sadu jedla, de bo vse tako vedila, kakor Bog, je napuh njeno ferze napolnil, in prelomila je boshjo sapoved. Vezh ko je napuha v' ferzu, menj je radovoljne pokorfhine. — Blishnjiga pa hozhe napuhnjen zhlovek le smiram pod sabo imeti, satorej hrepeni po vifokosti in oblasti;

in kadar kaj rezhe ali terdi, ne more terpeti, de mu kdo kaj nasproti rezhe, in de ima druge misli, kakor on; se rad prepira, in nobenimu rad ne odjenja, in svojim podlošnim terdo sapoveduje. Desiravno pa pokorfhino sovrashi, kadar bi jo imel sam fkasovati, jo ojtro terja od blishnjiga, in nepokorfhina ga možno rasshali, kakor se vidi v' sgledu napuhnjeniga kralja Nabuhodonosorja, kateri ni bil nikoli bolj rasshaljen, kakor kadar so mu njegovi podlošni pokorfhino odpovedali ¹⁾).

Ponishin zhlovek pa ljubi pokorfhino in sovrashi lastno voljo, torej se ne le svojim vishim, ampak tudi svojim podlošnim rad podvershe, kolikor more; kakor, postavim, f. Franzisk Salesi, kateri je v' zhasnih rezheh rad svojim flushabnikom pokorin bil. Kakor je napuh isvirk nepokorfhine in sploh vsih grehov, tako pride is ponishnosti radovoljna pokorfhina in sveto shivljenje. Ponishin zhlovek ne more bres pokorfhine shiveti, in tudi majhne vsakdanje opravila nar raji pod pokorfhino opravlja. Ponishnost mu je tisti „*sladki prijetni jarm*“, kteriga Jesus imenuje *svoj jarm*; in kadar ni pod pokorfhino, je shaloftin, in shivljenje

¹⁾ Jud. 1, 12.

mu je grenko. — Blishnjimu pa ne sapoveduje rad; torej se boji in ogiblje visih stôpinj; in le kadar je persiljen, in ko mu vest vezh ne perpufti, se vstavljati, vsame kako visoko in zhasitljivo flushbo in oblast zhes blishnjiga. Kadar ima kaj sapovedati, velikovezh profi, kakor sapoveduje, in se vidi, de sposna in obzhuti, de frezhnishi je, kdor je pod pokorfhino, kakor kdor sapoveduje.

6. Napuhnjen zhlovek se fhe *pred Bogam* ponishevati nozhe. Kakor tisti farisej, od kteriga Jesuf govori ¹⁾, moli tudi on prevsetno molitev, ker se v' nji pred Bogam ne ponishuje in se ne sposna; sakaj ko bi se pred Bogam prav sposnal, bi se kmalo poboljshal. K' spovedi ne hodi rad; in kadar vender gre, se tudi v' spovednizi ne ponishuje. Desiravno bi imel zhlovek le sato k' spovedi iti, de bi se ravno takiga svojimu spovednika pokasal, kakorfhin je pred Bogam, si prevsetin in napuhnjen zhlovek vender fkerbno persadeva, se vselej boljshiga pokasati, kakor je ref. Satorej pomanjsha in olepsha svoje grehe, kolikor more, se isgovarja, samolzhi kako okolistavo; in vzhafi tudi kak velik greh samolzhi, ker

¹⁾ Luk, 18, 10.

sheli, svojo zhaft pred spovednikam ohraniti, in se pred njim boljshiga pokasati, kakor je pred Bogam; in tako stori velik greh, boshji rop. Kadar je spovednik kolikaj ojster s' njim, in ga svori savolj njegove prevsetnosti ali drugih grehov, je kmalo rasshaljen, in si poisse drusiga spovednika, kateri ga ne posna. — Blishnjiga pa tudi pred Bogam in v' boshjih rezheh hudo sodi in toshi, kakor tisti farisej v' tempeljnu. Torej tudi per spovedi raji blishnjiga toshi, kakor samiga sebe; si persadeva, se opravizhiti, in vso pregreho na blishnjiga vershe; in sato ravno tako malo opravizhen is spovednize gre, kakor je tisti farisej is tempeljna fhel.

Ponishin zhlovek se pa posebno pred Bogam prav globoko ponishuje, pred katerim se Angelji v' nebesih ponishujejo, in sposnajo, de so popolnama nizh pred njim. Šram ga je pred Bogam savolj njegovih grehov, posebno savolj njegove nehvaleshnosti. V' svojih molitvah in v' svojim premishljevanji vedno Boga profi, de bi mu odpustil njegove grehe savolj Jesufoviga saflushenja. In bolj ko se pred Bogam ponishuje, bolj ga Bog v' gnadi povikshuje. Špoved je njegova nar vezhi tolashba v' njegovih dušnih teshavah; in velikokrat Boga sahvali.

sa ta fveti Sakrament, v' kterim nam ufmiljeni Bog, po ponishnim obtoshenji, vse nafhe grehe odpuhti, zhe nam je refnizhno shal, de fmo grefhili, in zhe terdno fkle-nemo, fe poboljshati. Svefto fe obtoshi, in raji vezh, kakor menj pove; fe ne boji, od fpovednika fposnan in pofvarjen biti, ampak ravno to sheli; sakaj ljubi ponishevanje, fe fam ponishuje, in rad vidi, de ga tudi drugi ponishujejo. — Blishnjiga pa fploh dobro fodi, in boljshiga fposna, kakor famiga febe. Tudi nima navade, shivljenje fvojiga blishnjiga premifhljevati in pregledovati, in na njegovo govorjenje in obna-fhanje pasiti; torej mu nikdar na mifel ne pride, ga per fpovedi toshiti, ampak le famiga febe ojtro toshi, in vfo krivizo febi daje.

Ponishnost je tedaj saref lepa, ljubesniva, Bogu dopadljiva zhednost, Jefusova posebna zhednost; napuh pa je gerd, oftudin, Bogu grosno sopern greh, prav saref Šatanov greh, sakaj po tem grehu je on is Angelja nebeshkiga, peklenfki Šatan poflal. —

Tedaj, ljubi moj kristjan, „*nikdar ne perpuhti napuhu nobene oblasti, ne v' fvojih mislih, ne v' fvojih besedah; sakaj v' njem je sazhetek vsiga pogublje-*

nja“¹⁾); ampak refnizhno fi persadevaj, de fi pravo perferzhno ponishnoft perdobifh, in ne tifte hinavfke ponishnofti, ktera fe le v' lepih ponishnih befedah fkasuje, v' djanji pa ne. „*Bodi ponishin v' v'fih rezhek, in bofh gnado pred Bogam najdel*“²⁾).

Ponishuj fe vedno in per v'faki perloshnofti pred Bogam, in rad premifhljuy njegovo nefkonzhno, nesmerjeno velikoft, v'figamogozhnoft in fvetoft, in potem fe fpomni svoje revfhine, svoje flabofti, svoje hudobnofti, in de fi popolnoma nizh pred Bogam. Rad premifhljuy, v' ponishnofti svojiga ferza, dobrote, ki fi jih do sdaj od Boga prejel; in fhe vedno prejema fh; od Boga, ki je tvoj nar vezhi dobrotnik, tvoj ftvarnik, tvoj svelizhar, tvoj pofvezhevavz, tvoje v'fe. Premifli pa tudi, de fi fe mu do sdaj v'fe premalo hvaleshniga fkafoval sa njegove velike dobrote; de fi jih v'fe premalo v' njegovo zhaft in v' svelizhanje du fh obrazhal, defiravno ti on v'fe le is tega namena da, de bi bilo njemu v' zhaft in du fhham v' svelizhanje. Premifli tudi, de bo fh mogel od v'figa tega Bogu odgovor dati, in de bo tvoja fodba tolikanj o'ftrej fh, kolikor fe menj pred njim ponishujefh.

¹⁾ Tob. 4, 14. ²⁾ Šir. 3, 20.

Lahko je, se pred *Bogam* ponishevati. Kdo se pred vezhnim Bogam ne bo ponisheval, zhe ga kolikaj posna! — Le Šatan, in kdor mu je po napuhu she možno enak postal, se pred Bogam ne ponishuje. — Ali tudi pred *ljudmi* se morash ponishevati, ljubi moj kristjan. Ni tako lahko, se pred ljudmi ponishevati, kakor pred Bogam; ali morash se vender tudi pred njimi ponishevati per vsaki perloshnosti, zhe shelish Bogu prijetin biti, in se svelizhati. — Ljudje so nekteri *vishi*, kakor ti, drugi so *tebi enaki*, in spet drugi so *nishi*, kakor ti.

1. S' svojimi visnimi ravnaj spofhtitljivo in zhaftitljivo, in bodi vsim podloshin, kateri imajo oblast zhes-te. Špomni se, de *vsa oblast je od Boga, in kdor se oblasti vstavlja, se Bogu vstavlja.*¹⁾ — Šposhtuj posebno tudi stare ljudi; to je Bogu dopadljivo. Varuj se jih sasmehovati, jih oponašhati v' govorjenji, v' hóji, ali v' kakim djanji. V' svetim Pismu se bere shalofstin sgled, kako je Bog shtrafal otroke, ki so stariga mosha sasmehovali. Prerok Elisej je bil plešhaft; kadar so ga tedaj otrozi is mesta Betel vidili; so ga sasmehovali in so ga „plešha“ imenovali. Nato je Bog dva me-

¹⁾ Rim. 13, 1. 2.

dveda is gojsda poflal, in fta dva in fhtiri-defet tih otrok rastergala. ¹⁾)

2. Tudi do ljudi, ki fo tebi enaki, fe ponishno obnafhaj. Nikdar fe pred njimi ne hvali savolj kake imenitnosti ali kakih lafthof, ki jih morebiti imafh, ali savolj fvoje vednofi in uzhenofci. Lafthna hvala je snaminje pofvetniga in prevsetniga duha. Zhe fi nekoliko bolj imenitniga ftanu, kakor drugi, premifli, de to ni nobena prava zhafth pred Bogam, ampak le domifhljena pofvetna zhafth. Prave zhafthi vredno je le lepo kerfhanfko shivljenje v' ponishnofci; in le kdor fe ponishuje, ga Bog zhafthi in povikfhuje.

Pofebno morajo ljudje, ki fkupej v' eni drushini shive, krotki in ponishni eden do drusiga biti, de v' edinofci in v' miru ofthanejo, ki je v'fim kerfhanfkiim drushinam tolikanj perporozhen. Torej fi morajo eden drugimu ponishno pomagati, fi delo in teshave eden drugimu polajfhhati, fe eden drusiga poterpeshljivo prenafhati v' zhloveshkih flabofcih, in fi ftrezhi v' bolesni; in fe pofebno fkerbno ogibati v'figa krega, prepira in vpitja. Kdor je saref ponishin, rad jenja, in raji molzhi, kakor pa de bi

¹⁾ IV. Kralj. 2, 23. 24.

fe prepiral s' svojim blishnjim. Bolj ko so ljudje, ki fkupej shive, ponishni, menj je krega in prepira med njimi. — Posebno se morajo tudi nevošhljivosti varovati, ktera is fkritiga napuha pride; in je, kakor napuh, Šatanov greh.

Domazhi ljudje, posebno mladi ljudje v' drushini, morajo biti postreshljivi in pridni; morajo radi in prezej storiti, kar se jim ukashe; in kadar vejo, kaj jim je storiti, ne smejo zhakati, de se jim ukashe, ampak morajo fami radovoljno svojo dolshnost dopolniti; potem tudi she drugim per njih delu pomagati. Ne smejo drugih soditi, zhe store sadosti dela, ali ne, ampak morajo le fami na-fe gledati, de store; kolikor morejo, in de she vezh store, kakor je njih dolshnost, in vse le savolj Boga. — Kdor tako ravna, je refnizhno ponishin, in je Bogu dopadljiv.

Persadevaj si tako ravnati, ljubi moj kristjan in bofh frezhin; Bog te bo ljubil in ljudje. Tako je Jesuf ravnal v' svoji mladosti, in sploh zel zhaf, dokler je per svoji pre-fveti materi, in per svojim redniku, f. Joshefu, ostal. Sato pravi f. Evangelj od njega: „Jesuf je rafel v' modrosti, v' starosti in v' gnadi pred Bogam in pred ljudmi“¹⁾.

¹⁾ Luk. 2, 52.

3. Bodi ponishin tudi do tistih, ki so nishi, kakor ti. Zhe imash flushabnike in podloshne, bodi perjasin in dobrotljiv do njih, in misli, de so tvoji bratje in tvoje sestre; kakor **Jesuf**, ki je svoje uzhenze smiram svoje brate in perjatle imenoval. **Š. Pavl** perporozha gospodarjem, de naj dobrotljivo ravnajo s' svojimi flushabniki, savolj **Boga**, sakaj **Bog** je **Gospod** gospodarjev in flushabnikov; in pred njim le dela veljajo in sadershanje, ne pa stan zhloveka.¹⁾ — In **Filemonu** pishe, de naj svojiga spreobernjeniga kerfhanfkiga flushabnika **Onesima** dobrotljivo sprejme, ne kakor flushabnika, ampak kakor preljubiga brata, savolj **Boga**.²⁾ Bodi tedaj dober svojim podloshnim in jim perjasno govori. Ufmiljenje imej s' njimi, ker so revni; in vezhkrat si misli, kako bi ti shelel; de bi tvoj gospodar s' tabo ravnal, ko bi tudi ti mogel flushiti; in po tem ravnaj s' svojim flushabnikom.

Bodi tudi posebno dober in perjasin revnim ljudem, in jih ljubi; to je tudi ponishnost. Sato je **Jesuf** tako reveshe ljubil, je nar raji med njimi bil, in je nar raji revnim sveti **Evangelj** osnаноval, ker je is

¹⁾ Efes. 6, 9. ²⁾ Fil. 16.

ferza ponishin bil, in ker nam je hotel v' vsih rezheh nar lepsi sglede ponishnosti dati. Usmili se revnih ljudi in pomagaj jim, kolikor moresh; s' tem bosh sam sebe ponisheval, Boga pa zhaftil. „*Kdor se usmili revesha, bo frezhin... Boga zhafti, kdor se revesha usmili*¹⁾.“ *Kdor pa sanizhuje revesha, njegoviga stvarnika sanizhuje*²⁾. Kadar vidish revne ljudi, (ki so vezhidel sanizhevani od sveta,) jih ne sanizhuj, ampak spomni se, de so morebiti pred Bogam vsihi in bolj frezhni kakor ti, ker so morebiti v' fhtevilu tistih, od katerih Jesus pravi: „*Srezhni so ubogi v' duhu, sakaj njih je nebeshko kraljestvo*“³⁾. — Zhe si premoshin in v' obilnosti, premisli, de bogastvo tega sveta je goljivo⁴⁾, in de bosh morebiti tudi ti reven postal, in usmiljenja svojiga blishnjiga potreboval.

Ljubi moj kristjan, zhe shelish v' pravi perferzhni ponishnosti shiveti, se morash ne le pred *Bogam* in pred *ljudmi* ponishevati, ampak tudi *sam pred sabo*. Ponishuj se v' svojih mislih in v' svojim ferzu. Zhe imash radovoljne napuhnjene in prevsetne misli, she možno Boga rasshalish. Napuh An-

1) Prip. 14, 21. 31. 2) Prip. 17, 5. 3) Mat. 5, 3. 4) Mat. 13, 22.

geljev v' nebesih je bil le v' mislih, in Bog jih je is nebes v' pekel savergel. — Ne povsdiguj se v' svojih mislih zhes druge savolj svoje lepote, svojiga oblazhila, svojiga uma, svoje uzhenosti, ali savolj svojiga premoshenja. Vse te rezhi fame na febi pred Bogam nizm ne veljajo; in morebiti bofh ravno savolj tih rezhi per sodbi od Boga savershen, zhe jih v' njegovo zhaft in v' svelizhanje dufh ne obrazhafh. Kdor v' tih rezheh svoje lastne zhafti ishe, in se savolj tega zhes druge povsdiguje, ni ponishin, in je krivizhin do Boga; sakaj vse to fo boshji darovi, in le Bogu gre vfa zhaft sa-nje.

She bolj Boga rasshalifh, zhe se savolj svojih zhednost in savolj svoje poboshnosti zhes drugi povsdigujefh; sakaj poboshnost je popolnoma boshji dar. Kdor se svoje poboshnosti hvaliti sazhe, jo bo gotovo kmalo sgubil. Zhe kdo misli, de ima lepe zhednosti, in se savolj tega v' mislih zhes druge povsdiguje, podkoplje in podere vse prave zhednosti v' febi, ker jim podlogo odvsame, to je, ponishnost; sakaj le na perferzhni ponishnosti terdno stoje vse prave kerfhanfke zhednosti; kjer pa ponishnosti ni, fo vse zhednosti hinavfke. *Kdor misli, de nekoliko velja, malo velja; kdor pa misli,*

de veliko velja, ne velja zlo nizh. — Dobro premisli te besede.

Nikar se prevezh ne sanashaj na kako zhednost, ki jo morebiti imash ampak premisli, koliko jih je, ki jih nimash; in vedno si persadevaj, si jih perdobiti. Tudi se na to ne sanashaj, kar si she do sdaj dobriga storil, in ne misli, *de si she dosegel popolnamost, ampak posabi, kar je preteklo, in se le po tem istegaj, kar je pred tabo* ¹⁾. — Premisli, de eu sam greh, posebno pa grehna navada, je she sadošti, te vezhno pogubiti; ena fama zhednost pa ti ne bo she nebes perdobila. — Ponishuj se pred Bogam savolj svojih dobrih del, „*sakaj mi vsi nismo zhisti pred Bogam, in kakor ostudin pert so vse nashe dobre dela*“ ²⁾.

Premisli tudi, v' pomnoshenje svoje ponishnosti, lete besede s. Bernarda: „Zhe zhlovek dobro premisli samiga sebe, najde v' sebi sadošti perloshnosti, se ponishevati in sanizhevati. Njegovo spozhetje je v' grehu, njegovo rojstvo v' teshavah, njegovo shivljenje, je polno nadlog in sopernost, njegova smert je gotova; in po smerti mu druga nizm ne ostane, kakor smrad, gnjiloba, prah in pepel. To sadene njegovo truplo

¹⁾ Filip. 3, 13. ²⁾ Isa. 64, 6.

na tem fvetu. — Njegova duſha pa, kakor hitro ſapuſti truplo, mora k' ſodbi boſhji priti; tam Bog raſfodi, zhe bo vezhno frezhna, ali vezhno nefrezhna. In leta ſodba bo ſtraſhna nar ſvetejſhimu zhloveku!“ —

Glej tedaj, o zhlovek, o nizhemarna in greſhna ſtvar! glej in premifli, kaj ſi! — Sakaj ſe tedaj hvaliſh in povſdigujeſh? — Le kdor ſe ne poſna, kakofhin je ſareſ, ſe hvali in povſdiguje; kdor ſe pa poſna in premifhljuje, ſe ponishuje; in bolj ko ſe poſna, bolj ſe ponishuje.

VII.

Štanovitna poterpeſhljivoſt.

„Š' ſvoje poterpeſhljivoſtjo bote ſvoje duſhe ohranili.“ ¹⁾

Shivljenje zhloveka ſploh na tem fvetu „je polno nadlog in teſhav“ ²⁾; ſhe po-

¹⁾ Luk. 21, 19. ²⁾ Jan. 14, 1.

febne teshave pa imajo tisti preštati, kateri si persadevajo, prav po kerfhanfko shiveti; po sprizhevanji s. Pavla, ker pravi: „*Vsi kateri hozhejo poboshno shiveti v' Kristufu Jesufu, bodo preganjanje terpeli*“¹⁾. — Tudi je Jesuf kristjanam naprej povedal, de bodo veliko savolj njega terpeti imeli: „*Vi se bote jokali in bote shalovali, svet se bo pa veselil*“²⁾. In dalej pravi, de „*savolj njega nas bodo ljudje kleli in preganjali, in bodo vse hudo soper nas govorili po krivizi*“³⁾.

Ker je tedaj nafhe shivljenje polno teshav in sopernost, je pazh ref, kar s. Pavl pravi: „*Poterpeshljivost vam je potrebna, de dopolnite boshjo voljo, in de oblubo sadobite*“⁴⁾, to je, de sadobite, kar vam je Bog obljudil, namrezh vezhno shivljenje. Bres poterpeshljivosti nam tedaj ni mogozhe, po boshji volji shiveti in se svelizhati, sakaž Bog po svoji nefkonzhni modrosti in previdnosti perpufti, de naf mnoge teshave na tem fvetu sadenejo, in njegova volja je, de naj jih voljno preterpimo po Jesufovim sgledu, de naj sa njim hodimo s' krishem na rami, in de naj po poti, ktero nam je

1) II. Tim. 3, 12. 2) Jan. 16, 20. 3) Mat. 5, 11.

4) Hebr. 10, 36.

on pokasal, v' nebefa gremo. Bres stano-
vitne kerfhanfke poterpeshljivoſti tedaj ni
svelizhanja; sato nam Jeſuf pravi, de le s'
poterpeshljivoſtjo bomo ſvoje duſhe ohranili
ſa vezhno ſhivljenje.

Nefkonzhno modri in dobrotljivi Bog
ne perpuſti bres dobriga namena, de je na-
ſhe ſhivljenje tako polno ſopernoſt in teſhav.
Bolj naſ Bog, naſh nebefhki Ozhe ljubi,
kakor nar boljſhi ozhe na tem ſvetu ſamore
ſvoje otroke ljubiti. Zhe per vſim tem ven-
der perpuſti, de vzhaſi veliko na tem ſvetu ter-
pimo, ima gotovo ſravin ta namen, perloſh-
noſt dati, de ſi ſhe kaj bolfhiga perdobimo,
kakor je vſe veſelje in vſhivanje, kteriga
nam ſvet dati ſamore. Sato pravi ſ. Pavl,
*de vſe terpljenje tega zhaſa ni zlo nizh
proti prihodni zhaſti, ktera nam bo
ſkaſana* ¹⁾).

Ker je poterpeshljivoſt tako potrebna
zhednoſt, jo dobro premifli, in ſi pridno
persadevaj, s' boſhjo pomozhjo, ſi jo perdo-
biti, in jo do konza ſvojiga ſhivljenja ſveſto
v' djanji ſkaſovati; in tako boſh ſvojo du-
ſho ohranil.

◊Premifli narpred, ljubi moj kriſtjan,
iſvirk prave in Bogu dopadljive poterpe-

¹⁾ Rim. 8, 18.

shljivoſti. Tvoja poterpeſhljivoſt mora priti is vere v' boſhjo beſedo. Zhe is tega isvirka pride, je kerſhanfka, je Bogu v' zhaſt in tvoji duſhi v' svelizhanje; zhe is drugih isvirkov pride, je natorna in ni nobena kerſhanfka zhednoſt. V' ſgodbah ſtarih zhaſov ſe bere, de ſo bili poſvetni modrijani, ki ſo imeli prezhudno poterpeſhljivoſt v' terpljenji. In tudi ſhe v' naſhih zhaſih ſe vidi, de vzhafi ljudje, ki le temu ſvetu ſhiva, in ne Bogu, veliko in ſtanovitno poterpeſhljivoſt fkaſujejo v' kakim teſhavnim djanji in v' velikih ſopernoſtih. Ali lahko je ſpoſnati, de isvirk vſe njih ſtanovitnoſti in poterpeſhljivoſti je poſvetna zhaſt pred ljudmi, poſhelenje zhaſniga blaga, ali pa ſhelje, po ſvoji laſtni volji ravnati. Taka poterpeſhljivoſt ni kerſhanfka, in je bres ſafluſhenja pred Bogam.

Zhe prav premifliſh, ljubi moj kriſtjan, boſh najdel, de isvirk prave kerſhanfke poterpeſhljivoſti ſo nar ſvetejſhi zhednoſti, *boſhje zhednoſti*.

1. ſtanovitna kerſhanfka poterpeſhljivoſt pride is *vere*. Vera naſ uzhi, de Bog je goſpodar vſiga ſveta, de bres njegove volje ali bres njegoviga perpuſhenja ſe zlo nizh pergoditi ne more; tedaj nam vſe ſopernoſti in teſhave le is boſhjih rok pridejo.

Kdor to terdno veruje in prav premisli, lahko vse voljno poterpi. — Vera naj uzhi, da naj dobrotljivi Bog ne tepe is sovrashtva, ampak is ljubesni, is neskonzhne ljubesni. Ali ni to saref neskonzhna ljubesin nashiga ufmiljeniga Boga, ker naj sa nashhe hudobije, nesvestobe, nehvaleshnosti, s' kterimi smo si she velikokrat pekel saflushili, nekoliko s' fhibo kratkiga terpljenja vdari, in zhe voljno poterpimo, naj od vezhniga terpljenja, ki smo ga saflushili, odrefhi? **K**dor spet to prav premisli v' terdni veri, bo gotovo v' poterpeshljivosti poterjen. — Vera naj tudi uzhi, da zhasno blago in bogastvo je sa svelizhanje nevarno, in da nam Bog vzhasi leto zhasno blago odvsame, da bi nam tamkaj v' vezhnosti neminljivo nebeshko bogastvo dodelil, zhe se popolnoma v' njegovo sveto voljo podamo. **K**dor to dobro sposna in stanovitno veruje, ali ne bo per vsih sgubah s' poterpeshljivim serzam isrekel tilte lepe besede s. Joba: „*Gospod je dal, Gospod je vsel; naj bo ime Gospodovo zhesheho*“¹⁾!

2. Tudi is terdniga upanja pride prava kerfhanfka poterpeshljivost. **K**dor ima pravo kerfhanfko upanje, se tako terdno sanasha

¹⁾ Job. 1, 21.

na boshje obljuje, kakor ko bi vse s' ozhmi vidil, kar nam je Bog na unim fvetu obljubil. Kdor tako upanje ima, svoje ferze na nobeno rezh na tem fvetu ne naveshe, in le po sedinjenji s' Bogam sdihuje. Torej lahko poterpi, kadar ga kdo sanizhuje, sakaj ne sheli in ne ifhe zhafti tega fвета, ampak sheli „*krono shivljenja*“¹⁾ od ufmiljeniga Boga prejeti. — Tudi voljno poterpi, kadar mu Bog kako bolesin ali revfhino, terdo delo, preganjanje, ali kake druge teshave pofhlje, sakaj njegovo ferze ni na veselje tega fвета navesano, ampak le sheli *iti v' veselje svojiga Gospoda*²⁾. — Sakaj fo fveti marterniki tako stanovitno in prezhudno poterpeshljivost imeli v' neisrezenim terpljenji? Sato ko na nobeno rezh na tem fvetu nifo navesani bili, ampak vse njih upanje, vse njih misli in shelje, vse je bilo le v' nebefa obrnjeno. — Ravno tako se tudi bere, kako veliko in nepremagljivo poterpeshljivost fo svetniki tudi imeli v' dolgih in teshavnih bolesnih. Is njih velikiga saupanja v' Boga in v' njegove fвете obljuje je isvirala njih stanovitna poterpeshljivost; sakaj saupali fo, de *lete kratke in lahke teshave, ki jih v' sdajnim zhasu terpeti*

¹⁾ Škr. Rasod. 2, 10. ²⁾ Mat. 25, 23.

imajo, jim bodo v' nebesih nesmerjeno in vezhno svelizhanje sadobile ¹⁾).

3. Kakor je vera in upanje, tako je tudi *ljubesin* isvirk kerfhanfke poterpeshljivoſti; sato pravi ſ. **Pavl**, de „*ljubesin je poterpeshljiva*“ ²⁾). Ali kakor je *ljubesin* ſploh „*svesa popolnamoſti*“ ³⁾), tako tudi ona poterpeshljivoſt popolnoma ſtori. *Ljubetin* ni le isvirk poterpeshljivoſti, ampak jo tudi na nar vikſhi ſtopnjo perpelje. **Kdor** ima veliko in gorezho *ljubesin* do **Boga**, mu ni ſadoſti, le to voljno terpeti, kar ima zhloveſhko ſhivljenje famo na ſebi ſoperniga in teshavniga, ampak ſheli in iſhe, ſhe vezh terpeti, in v' terpljenji ſvoje veſelje najde. Taki ſo bili **Apoſteljni**. **Sheleli** ſo terpeti; in kadar ſo kaj terpeti imeli, ſo bili veſeli. **Komaj** ſo bili ſazheli **Jeſusov** nauk pridigovati, ſo ſhe od ſovrashnikov vere preganjani in tepeni bili, de bi bili nehali, leta nauk osnanovati. Ali bere ſe v' ſ. **Piſmu**, de ſe niſo oſtraſhiti in odverniti dali, *ampak ſo bili veſeli, de ſo bili vredni najdeni, ſavolj Jeſusoviga imena framoto terpeti* ⁴⁾). In koliko ſo potem ſveti **Apoſteljni** terpeti imeli, ker ſo vero osnaneli

¹⁾ II. Kor. 4, 17. ²⁾ I. Kor. 13, 4. ³⁾ Kolof. 3, 14.

⁴⁾ Djanje Ap. 5, 41.

po zelim svetu; in fo s' vefeljem vse pre-
terpeti, in smiram vezh terpeti sheleli, de
bi fe fvojimu Gospodu in Uzheniku bolj enaki
storili, dokler nifo vfi sa njegovo sveto vero
fvoje kervi prelili. — **S.** Pavl sprizhuje, de
je „vesel v' terpljenji“¹⁾; in njegovo ter-
pljenje je bilo veliko in mnogo. Dalej pravi:
„*Poln sim tolashbe, veliko je moje
veselje v' vsem terpljenji*“²⁾. — Leto vefelje v' terpljenji, in lete svete shelje, she
smiram vezh terpeti, fo is velike ljubesni
prifhle, ki fo jo sveti Aposteljni do Boga
imeli. — Ravno to fe tudi od drugih svet-
nikov bere. Kakofhne gorezhe shelje je
postavim sveta Teresija imela, smiram ter-
peti. Vedno je imela to proshnjo na jesiku
in v' ferzu: *O Gospod, daj mi terpeti,
ali pa umreti!* Njeno ferze je bilo tako
polno ljubesni do Jesufa, ki je sa naf ter-
pel, de ni mogla vezh shiveti bres terpljen-
ja. — Tako fe tudi od f. Janesa od Krisha
bere, de kadar ga je Kristuf vprafhal, ka-
kofhino plazhilo sheli sa tolike dela, mu je
odgovoril: *O Gospod, shelim terpeti in
sanizhevan biti savolj tebe!*

O sveta poterpeshljivoft, ki is tako svet-
tih isvirkov pride! — Persadevaj si tedaj,

¹⁾ Kolof. 1, 24. ²⁾ II. Kor. 7, 4.

ljubi moj kristjan, de si leto sveto, vsakimu kristjanu tako potrebno zhednost perdobish, in de jo vedno v' djanji fkasujesh per vsih perloshnostih. Dobro jo sposnaj in prav jo premisli, in jo bofh zhedalej bolj ljubil.

Premisli tedaj dalej, *sakaj* mora kristjan poterpeshljiv biti. — Poterpeshljiv morash biti, ljubi moj kristjan:

1. *De boshjo voljo dopolnish.* Nafha nar vezhi frezha na tem svetu je, boshjo voljo dopolniti; in to bi imelo tudi nafhe nar vezhi veselje biti. Ravno to je tudi nar vezhi veselje isvoljenih v' nebesih. — Boshja volja je, de je nafhe shivljenje polno sopernost, teshav in nadlog, ali sravin tega je njegova sveta volja, de naj vse voljno savolj njega preterpimo. Kdor je tedaj poterpeshljiv v' teshavah, dopolnuje boshjo voljo; kdor je nejevoljin, ji nasproti ravna. — Nikar ne rezi, ljubi moj kristjan, de ne moresh verjeti, de ti vse teshave, ki te sadenejo, po boshji volji pridejo, ker vidish, de pridejo vzhafi is hudobije tvojih sovrasnikov. Res je, de to ni boshja volja, de te kdo sovrahi in preganja, de ti fhkodo in krivizo dela; to saref pride le is hudobije ljudi, in Bog nozhe, de bi ljudje hudobni bili, „*ampak to je boshja volja, de*

*bi sveti postal*¹⁾). Ali kar *tebe* sadene, morash vse is boshjih rok prejeti, ne is rok sovrasnih ljudi. Bog repuhti grehnika njegovi hudobni volji, de tebi s' tem perloshnost da, kaj soperniga terpeti, in si vezhno svelizhanje s' poterpeshljivostjo saflushiti. Jesuf nam perpoveduje v' svetim Evangelji, de gospodar njive ni repuhtil svojim flushabnikom, de bi bili ljuliko prezej poruvali, kadar se je pokasala, temuzh jim je rekel, de naj pušte vse fkupej rafti do shetve. To se pravi, de Bog puhti hudobne ljudi na svetu, in jih ne pogubi prezej, kadar se njih hudobija pokashe, sato de jim zhaf da, se sposnati in spreoberniti; in tudi sato de svojim flushabnikom perloshnost daje, poterpeshljivost fkasovati, kadar jih hudobni ljudje preganjajo, in jim krivizo in fhkodo delajo. Tedaj je boshje perpuštenje, de tudi tebi hudobni in sovrasni ljudje kaj soperniga store, in njegova volja je, de s' poterpeshljivostjo vse preterpishi. — To refnizo nam je sveti kralj David v' svojim sgledu lepo fkasal. Kadar je bil namrezh od svojiga sina Abfaloma preganjan, ga je hudobni zhlovek Semej preklinjal, in mu je grosno hudobno govoril, tako, de so ga

¹⁾ I. Tefal. 4, 3.

hotli kraljevi vojfhaki na mestu umoriti. Ali David jih je vstavil in jim je rekel: „*Pu-
stite ga preklinjati, sakaj Gospod mu je
sapovedal, de naj Davida preklinja. In
kdo sme rezhi: Sakaj je storil“* ?¹⁾ To
fe pravi, de pravizhni Bog ni hotel zhu-
desha storiti, de bi bil grefhniga Šemeja
spreobernal, ampak ga je njegovi lastni hu-
dobni volji prepustil, po kateri je tedaj svoji-
ga kralja preklinjal; in spokorni David je
to sopernost tako voljno prejel in preterpel,
kakor ko bi mu bila naravnost od Boga
prishla. — Ravno tako tudi ti, ljubi moj
kristjan, vse svoje sopernosti in teshave od
Boga prejmi, ne od grefhnih ljudi; jih s'
stanovitno poterpeshljivostjo prenesi, *in tako
bosh boshjo voljo dopolnil in obljubo sa-
dobil,*²⁾ obljubo vezhniga svelizhanja.

2. Dalej morash tudi sato poterpeshljiv
biti, *de Jesusa posnemash in sa njim ho-
dish.* Sa Jesusam hoditi, to je, njegove
prelepe sglede posnemati, nam je tako po-
trebno, de bres tega ne moremo upati, v'
nebefa priti; sakaj raslozhno nam je sapo-
vedal ga posnemati; zhe ga tedaj ne po-
snemamo, ne dopolnimo njegove sapovedi,
in ne bomo svelizhani. Posebno nam pa sa-

¹⁾ II. Kralj. 16, 10. ²⁾ Hebr. 10, 36.

poveduje, ga pofnemati v' poterpeshljivim prenaſhanji vſih krishev in teshav, ki nam jih poſhlje. Premifli dobro, ljubi moj kristjan, njegove ſvete beſede: „*Kdor hozhe sa mano priti, naj ſe satajuje, naj ſvoj krish na-ſe vsame in naj sa mano hodi*“¹⁾).

„*In kdor ſvojiga krisha na-ſe ne vsame in sa mano ne hodi, ni mene vredin*“²⁾).

— Glej, moj kristjan, Jeſuf ſe te odpové, zhe nozhesh poterpeshljiv biti; zhe boſh pa poterpeshljiv, boſh njega vredin, boſh vredin, njegov *uzhenz* biti, in zlo njegov *perjatel in brat!* — O ſveta poterpeshljivoſt, h' kakofhni zhaſti povsdigneſh ti kristjana!

— Dalej pravi moj ljubesnivi Jeſuf: „*Kdor meni ſluſhi, naj sa mano hodi; in kjer ſim jeſt, tam bo tudi moj ſluſhabnik*“³⁾ —

Glej tedaj, zhe mu hozheſh ſluſhiti, morafh hoditi ſa njim *s' krishem na rami* na tem ſvetu, na unim boſh pa tam, kjer je on, *s' krono shivljenja na glavi*. — O prelepa, neſkonzhno veliko vredna poterpeshljivoſt, ker nam po kratkim terpljenji vezhno veſelje ſadobi! — In o nesapopadljiva dobrota Jeſufova, ki nam je *krish* le ſa leta kratki zhaſ shivljenja perpravil, ſa neſkonzhno vezhnoſt pa *krono!!* —

¹⁾ Mark. 8, 34. ²⁾ Mat. 10, 38. ³⁾ Jan. 12, 26.

Ravno tako, kakor **Jesuf**, naf tudi njegovi **Aposteljni** uzhe, de naj **Jesufa** posnemamo v' njegovim terpljenji. **S. Peter** v' svojim pervim listu tako pishe: „*Kristus je sa naf terpel, in vam je sgled sapustil, de hodite po njegovih stopinjah*“¹⁾. — In **f. Pavl** naf uzbi, *de zhe bomo terpeti s' Kristusam, bomo tudi per njem v' nebeshki zhasli*²⁾.

Dobro tedaj vse to premisli, ljubi moj kristjan, in si k ferzu vsemi, de kadar voljno terpish, **Jesufa** posnemash, s' njim na krishu visish, njemu dopadljiv postanesh, in zhe bosh stanovitin do konza ostal v' poterpeshljivosti, bosh v' vezhnosti tam, kjer je on. Leta misel ti bo prezhudno mozh dajala v' terpljenji.

3. Bodi tudi sato poterpeshljiv, ljubi moj kristjan, *de svojo dusho ohranish sa vezhno shirljenje*. Kristjan si v' terpljenji, zhe ga voljno prenasha, veliko vezh pred **Bogam** saflushi, kakor kadar nizh terpeti nima. Sato so svetniki tako sheleli terpeti; in sato tudi dobrotljivi **Bog** svojim isvoljenim rad terpljenje poshilja, de jih tako od stopnje do stopnje v' popolnamosti vadi. —

¹⁾ 1. Petr. 2, 21. ²⁾ Rim. 8, 17.

Lep sgled od tega se bere v' bukvah Tobija, kjer je rezheno, de sato, ko je leta fveti mosh Bogu prijetin bil, ga je Bog s' terpljenjem in s' teshavami skufhal, in se je v' njih le fhe bolj pravizhin pokasal ¹⁾. — S' terpljenjem Gospod Bog svoje flushabnike na skufhnjo postavi, to je, jim da perloshnost, mu pokasati, de ga svefto ljubijo, in de ga le *savolj njega* ljubijo, ne savolj zhafnih rezhi, savolj blaga ali vefelja, kteriga jim na tem fvetu daje. Sato jim Bog vzhafi vse to odvsame; in takrat sveft flushabnik boshji pokashe, s' kako zhifto ljubesnijo svojiga Boga ljubi. V' bukvah Joba se bere, de je Satan hudobno fodil tega flushabnika boshjiga, in je rekel, de le sato Bogu flushi, ker mu Bog obilno blago in vefelje daje ²⁾. De je tedaj fvetost Jobova snana postala, in de se je njegovo saflushenje povikfhalo, je Bog perpuftil, de je ob vse prifhel in nar revnejfhi zhlovek na fvetu postal, vef obfut s' terpljenjem in teshavami. Ali ravno takrat se je njegova fvetost v' stanovitni poterpeshljivosti nar lepfi pokasala; in si je vezh saflushil pred Bogam v' kratkim zhafu svojiga terpljenja s'

1) Tob. 12, 13. 2) Job. 1, 9. 10.

poterpeshljivostjo, kakor v' svojim poprejšnjim shivljenji s' molitvijo in s' darovanjem. — Kakor se slato v' ognji ozhisti, tako duha v' terpljenji, zhe ga voljno prenašha; in kakor se s' ognjem slato skuši, zhe je pravo slato ali ne, tako se tudi duha v' terpljenji nar bolj sposna, zhe ima pravo ljubesin do Boga ali ne. „*Sakaj v' ognji se skušha slato in srebro, in ljudje, ki so (Bogu) prijetni, v' pezhi ponishevanja (terpljenja¹).* — Terpljenje, zhe se voljno in poterpeshljivo prenašha, je velika in posebna gnada od Boga, kakor uzhi s. Peter: „*To je gnada, zhe kdo savolj Boga in svoje vesti kake sopernosti ima in po krivizi terpi*“²). In Jesuf nam raslozhno pravi: „*S' svojo poterpeshljivostjo bote svoje dushe ohranili*“³). — S' voljno in stanovitno poterpeshljivostjo tedaj zhlovek svoji dushi veliko saflushenje perdobi, in jo ohrani sa vezhno shivljenje. — Bodi tedaj poterpeshljiv, ljubi moj kristjan, v' tem kratkim zhafu shivljenja, ki je zhaf setve, in bošh tamkaj vezhno veselje shel; in se bo tudi v' tebi dopolnilo, kar kraljevi prerok pishe: „*Tisti ki sejejo s' solsamí, bodo s' veseljem sheli. Shli so in so se jokali, ko so sejali svoje*

¹) Šir. 2, 5. ²) I. Petr. 2, 19. ³) Luk. 21, 19.

*feme; ali s' veseljem bodo prishli in bodo pernesli svoje snope*¹⁾).

4. Tudi s'he sato bodi poterpeshljiv, *de bosh v' duhu pokore shivel*. Pokora nam je v'fim potrebna po nauku Jesufovim: „*Zhe ne bote pokore delali, se bote vsi pogubili*“²⁾. — Ali veliko jih je, ki so sanikerni v' pokori, ki s'he tistih spokornih del ne opravljajo, ktere nam sveta Zerkev v'fim sapoveduje, namrezh sapovedane poste. In kristjani sploh premalo pokore opravljajo sa svoje grehe. Usmiljeni Bog tedaj, ker nozhe smerti grehnika, ampak de bi se spokoril in shivel, nam po svoji nekonzhni milosti velikokrat perloshnost da, pokoro delati; to je, nam pofhlje kako sopernost in teshavo; postavam, bolesin, revfhino, kako sgubo, preganjanje, sanizhevanje, kako krivizo, ki se nam stori, i. t. d. Njegov dobrotljivi namen sravin je, de naj vse te teshave v' duhu pokore prejmemo; de naj sposnamo s' ponishnim ferzam, de s'he vse premalo terpimo sa svoje grehe; de naj svoje terpljenje s' Jesufovim terpljenjem fklenemo in ga Bogu darujemo; de naj vse voljno preterpimo, bres godernjanja, bres hudobnih misli do svojih sovrashnikov, ki

¹⁾ Psalm 125, 5. 6. ²⁾ Luk. 13, 5.

naf preganjajo, ali nam fhkodo in krivizo delajo, ampak de naj fhe velikovezh molimo sa-nje, in de naj ifhemo jim kaj dobriga ftoriti, in hudo s' dobrim poverniti. — To je namen ufmiljeniga Boga, kadar nam kaj terpeti pofhlje; in frezhin je, kdor tako ravna. — Torej ravnaj tako, ljubi moj kristjan, in bofh Bogu dopadel, bofh v' duhu pokore shivel, in fi bofh veliko saflushil sa nebefa. Zhe fi pa nevoljin, vender le terpifh, kolikor ti je Bog terpljenja namenil, in sgubifh sravin vse saflushenje, ker boshjimu namenu, boshji volji, nafproti ravnafh. Sravin tega shivifh bres pokore, in fi v' veliki nevarnosti, bres pokore umreti in fe pogubiti; sakaj raslozhno pravi Jefuf, de kdor pokore ne bo delal, fe bo pogubil. Ali zhe fe tudi s' svojo nepoterpeshljivoftjo ravno ne pogubifh vezhno, fi vender gotovo svoje vize podaljfhafh. Voljno poterpljenje v' teshavah ima toliko saflushenja pred Bogam, de nam bo sa kratko terpljenje, ki ga na tem fvetu s' poterpeshljivoftjo preftojimo, veliko perkrajfhafh terpljenje v' vizah; in terpljenje tamkaj je nesapopadljivo veliko, tako veliko, de vse terpljenje tega fвета ni zlo nizh proti terpljenju v' vizah.

Vse to, ljubi moj kristjan, naj s' boshjo gnado in pomozhjo v' tvojim ferzu terdno

voljo obudi, vse s' poterpeshljivoſtjo preneſti, karkoli ti **Bog** po ſvoji neſkonzhni miloſti in previdnoſti terpeti poſhlje; in nikar ſe ne iſgovarjaj, nikar ſkuſhnjavza ne poſluſhaj, de te ne preſlepi, in ob ſafluſhenje poterpeshljivoſti ne perpravi.

Premiſli ſdaj *iſgovore* nepoterpeshljiviga kriſtjana, de boſh vidil, kako ſo praſni in kako ſe jih moreſh varvati.

1. Preveliko je moje terpljenje, ne morem ga voljno prenaſhati. — Oh! moj kriſtjan, nikar nikoli tako ne rezi. Soper neſkonzhno modroſt, previdnoſt in dobroto **Boga** ſe pregreſhi, kdor tako govori. Œej nam le **Bog** terpljenje poſhilja; v' njegovih rokah ſmo, in bres njegove volje ſhe en ſam laſ ne pade iſ naſhe glave. In vezhi ko je teſhava, ktero nam poſhlje, vezhi je tudi gnada in pomozh, ki nam jo da, de bi voljno poterpeli. Kakor je dobrotljivi **Bog** ſ. Pavlu rekel, ki ſe je v' teſhavah ſnajdel, tako tudi nam pravi, kadar ſmo v' kakim terpljenji: „*Moja gnada ti je ſadoſti*“ — ¹⁾). Kdo *prevezh* terpi na tem ſvetu, zhe prav premiſlimo? Ali niſmo vſi greſhniki pred **Bogom**? En ſam ſmertni greh je ſhe tako velik dolg pred vſigamogozhnim

¹⁾ II. Kor. 12, 9.

vezhnim Bogam, de bi vse terpljenje vseh ljudi ne bilo sadošti samo na sebi, ga sbriati. Zhe je zhlovek v' zelim svojim shivljenji le en sam smertni greh storil, je she saflushil, vezhno v' peklu goreti, ko bi mu Bog po svoji veliki milosti in po nefkonzhnim saflushenji Jesufovim ne sanesef. Tedaj, zhe zhlovek she toliko terpi na tem svetu, ni vse to zlo nizh proti temu, kar je she saref saflushil terpeti.

2. *Moje terpljenje je predolgo, poterpeshljivost me je she sapustila.* — Premisli, moj kristjan, de le Bog je gospodar vseh rezhi, in tudi nashiga shivljenja; in le on vé, kdaj in kako dolgo se nam mora tako, in kdaj in kako dolgo drugazhi goditi. Prepusti se tedaj popolnoma njegovi sveti volji. Sej nam ni obljubil, le nekoliko zhafa s' nami biti in naf varvati, ampak stanovitno. V' fakimu zhloveku, kateri va-nj veruje in saupa, pravi lete ljubesnive besede: „Zhe tudi ktera mati svojiga otroka posabi, de se ga ne usmili, jest pa tebe ne bom posabil“¹⁾. — Sakaj bi zhlovek svoje terpljenje na tem svetu *dolgo* imenoval, ker je zelo shivljenje *kratko*; in vender nobedin zel zhaf svojiga shivljenja neprenehama

¹⁾ Isa. 49, 15.

ne terpi. Le terpljenje pogubljenih v' peklu je dolgo, ker je bres konza; in morebiti si ravno to terpljenje tudi ti she saflushil, ljubi moj kristjan; in se pertoshifh, de tako dolgo tukaj terpifh? Šposnaj dobroto boshjo, podversi se njegovi presveti volji, saupaj va-nj in te ne bo nikdar sapuutil, bodi sveft do smerti, in ti bo dal „*krono shivljenja*“¹⁾; „*bodi stanovitin do konza, in bosh svelizhan*“²⁾.

3. Po nedolshnim terpin; vse moje terpljenje pride is hudobije mojih sovrasnikov. — Ljubi moj kristjan, kaj nisi vesel, de po nedolshnim terpifh? Vesel bodi, prav perferzhno vesel, in Boga hvali. Oh! kako si frezhin, zhe po nedolshnim terpifh, in zhe vse voljno prenesefh! Nikoli ne morefh Jesufu bolj enak postati, kakor zhe po nedolshnim in voljno terpifh. In to je nar vezhi frezha in nar vezhi zhast sa kristjana, Jesufu enak biti. Jesuf nam vsm pravi: „*Šrezhni ste, zhe vas ljudje preklinjajo in preganjajo in vse hudo soper vas govore po krivizi, savolj mene. Veselite se in od veselja poskakujte, sakaj veliko je vashe plazhilo v' nebesih*“³⁾. O kako to-lashivne so te besede dobrotljiviga Jesufa

¹⁾ Škr. Ras. 2, 10. ²⁾ Mat. 24, 13. ³⁾ Mat. 5, 11. 12

sa vse kristjane, kateri po krivizi in vender voljno terpe. Sa kratko terpljenje jim vezhno plazhilo v' nebesih obljudi. Verjemi tedaj Jesufu, in bodi vesel, kadar ti perloshnost da, po nedolshnim terpeti, kakor je tudi on terpel. — Premifli tudi, kako pishe od tega s. Peter: „*Ozhi Gospodove gledajo pravizhne, in njegove ushesa poslushajo njih proshnje... In kdo vam bo samogel shkodovati, zhe ste pridni v' dobrih delih? Zhe pa vender kaj terpeti imate savolj pravize, ste frezhni*“¹⁾). Srezhin je tedaj kristjan, kateri po nedolshnim terpi, zhe vse s' poterpeshljivostjo prenese. — Nikar se tedaj, ljubi moj kristjan, svoji frezhi ne vstavljaj; sposnaj jo s' hvaleshuim serzam; vsemi vse grenkosti in sopernosti voljno is rok svojiga nebeshkiga Ozheta, kakor Jesuf na olfki gori; skleni svoje majhno terpljenje s' njegovimi neisrezhenimi britkostmi; podversi se s' Jesufam popolnoma boshji volji, in bosh saref frezhin; in bolj ko po nedolshnim terpish, bolj bosh frezhin, sakaj takrat te bo Jesuf prav ljubil, ker bo vidil, kako si persadevash, mu enak postati. Ljubesnivo te bo s' svojo gnado k' sebi povabil, rekozh: „*Pridi k'*

¹⁾ 1. Petr. 3, 12 — 14.

*meni, ki terpiš in si s' teshavami obloshen, in te bom poshivil, te bom potolashil*¹⁾. — Zhe si to prav k' ferzu vsamefh, ljubi moj kristjan, bo tvoja dusha tako sveto mozh sadobila, de bosh vesel v' fredi terpljenja, in bosh le she vezh terpeti shelel.

4. *Nimam nobeniga pomozhka v' svojim terpljenji, in tudi ne vem, kako bi mi moglo pomagano biti.* — To so besede kristjana, ki le sam v' sebe ali v' druge ljudi saupa, in ne v' Boga. Ali „*tako pravi Gospod: Preklet je zhlovek, kteri v' zhloveka saupa... in od Gospoda se njegovo ferze odverne*“²⁾. — Ljubi moj kristjan, nikar nikoli tako ne obupaj v' terpljenji, ampak vezh ko imash terpeti bolj terdno saupaj v' Boga. Zhe ti nobenih perpomozhkov nimash, s' kterim bi si v' svojih teshavah pomagati samogel, jih ima pa *vfigamogozhni Bog*. Saupaj va-nj, profi ga in ti bo pomagal; „*klizhi ga ob zhasu teshave: reshil te bo in ga bosh zhastil in hvalil*“³⁾. — Zhe je pa njegova sveta volja, de she dalej terpiš, ali de zlo svoje shivljenje in vse sgubish, naj bo pa to tvoja tolashba, tvoje veselje in tvoja frezha, de se

¹⁾ Mat. 11, 28. ²⁾ Jerem. 17, 5. ³⁾ Pfalmi 49, 15.

ti po boshji volji sгоди. — Ne bodi v' terpljenji in v' teshavah enak nevernim, terdovratnim in nehvaleshnim Israelzam, od kterih se bere v' Mojsefovih bukvah. Defiravno fo toliko zhudeshev vidili, ki jih je dobrotljivi in vfigamogozhni Bog storil, de jih je is egiptovfke fushnosti in is vsih drugih teshav reffhil, fo vender fhe per vfaki perloshnosti obupali in soper Boga goder-njali; in fo fi s' tem velikokrat hude fhtra-finge od Boga saflushili. — Bodi veliko-vezh enak sveftim flushabnikom boshjim, *kteri fo soper vse upanje upali*¹⁾; in Bog jih ni nikdar sapuflil, in jim je pomagat, kadar je bila njegova fveta volja. Persa-devaj fi, tako terdno saupanje in tako fta-novitno poterpeshljivoft v' vsih teshavah imeti, kakor kralj David, in rezi s' njim: „*Gospod je moja luzh in moje svelizhanje, koga se bom bal? Gospod je varh mojiga shivljenja, koga me bo strah? ... Zhe se armada soper mene vsdigne, se ne bo bato moje serze*“²⁾!

Premisli tudi fhe, ljubi moj kristjan, v' kterih perloshnostih ti je posebno treba poterpeshljivoft imeti.

1. V' opravljanji, sanizhevanji in

¹⁾ Rim. 4, 18. ²⁾ Pfalm 26, 1 — 3.

obrekovanji. — Lastna fkušhnja vfakiga zhloveka uzhi, kako rasshaljivo je opravljanje in sanizhevanje, zhe je tudi saflusheno. Šhe veliko bolj rasshaljivo je pa krivizhno obrekovanje. Kadar zhlovek fli-fhi, de je kdo krivizhno soper njega govoril, mu njegova popazhena natóra, in tudi hudobni fkušhnjavz, prezej hudobne misli da; in zhe jih poslufha, se bo rasjesil nad zhlovekam, ki ga je obrekoval; bo prezej vse hudo, kar od njega vé, povedal, in bo shelel mu she kaj vezh hudiga storiti. — Ti pa, ljubi moj kristjan, v' taki perloshnosti ne poslufhaj svoje natóre in hudobniga fkušhnjavza, ampak poslufhaj pamet in gnado, ki se v' tvoji vesti glasi, in ti pravi, de molzhi in voljno poterpi. Morebiti se ti bo teshko sdelo molzhati in poterpeti; ali spomni se, *de nebeshko kraljestvo se le s' fito perdobi*¹⁾. Spomni se tudi, de ti gnada boshja pomaga; in s' njeno pomozhjo bofh vse hudo premagal, zhe si refnizhno persadevati hozhefh. — Lepe sglede poterpeshljivofti v' obrekovanji najdesfh v' shivljenji Jefusovim in v' shivljenji svetnikov.

2. *V' preganjanji savolj pravize.* —

¹⁾ Mat. 11, 12.

Saref je svet v' hudim¹⁾. Kolikokrat fe vidi, de so hudobni ljudje, ki so foverashniki boshji, v' veliki frezhi in zhafti pred ljudmi; pravizhni pa, ki Boga ljubijo, in si persadevajo le njemu flushiti; so sanizhevani in preganjani. To je flushabnika boshjiga, kralja Davida, tako shalilo, de je velike skufhnjave imel in fkoraj od prave poti safhel, ker je vidil *mir in frezho gresnikov*, in *preganjanje pravizhnih²⁾*. — Nefkonzhno dobrotljivi in modri Bog to is dobrih namenov perpufti, (kakor je bilo popred rezheno,) de namrezh pravizhnim perloshnost daje, poterpeshljivost fkasovati in si nebefa saflushiti. — Zhe tedaj tudi ti, ljubi moj kristjan, v' tako perloshnost pridefh, de imafh savolj dobriga in pravizhniga djanja kaj terpeti, sahvali Boga, de ti tako lepo perloshnost da, si nebefhko krono saflushiti; in s' posebno poterpeshljivostjo vse voljno in mirno prenesi.

3. V' revshini. — Revshina je isvirk teshav in terpljenja. Revin zhlovek mora terdo delati, de se preshivi; terpi mras in vrozhino, trud in lakot; ima flabo hrano, flabo posteljo in flabo obleko. In vse to ga velikokrat nejevoljniga stori, in je nesado-

¹⁾ 1. Jan. 5, 19. ²⁾ Pfalm 72.

voljin s' stanam, v' kteriga ga je boshja previdnost postavila. — Ko bi pa revni zhlovek svoj stan prav premislil, po naukih svete kerfhanfke vere, bi ga bil vesel, bi Boga sa-nj sahvalil, in bi s' stanovitno poterpeshljivostjo vse svoje teshave preterpel. Revfhina je pred Bogam vezh vredna, kakor bogastvo; sato si je **Jesuf** revfhino na tem svetu isvolil, in je uzhil, de svelizhani so revni, zhe v' kerfhanfkim duhu teshave svojiga stanu prenas'hajo. — Zhe ti, ljubi moj kristjan, v' revfhini shivish, premisli lepo perloshnost, ki jo imash, si nebeshko bogastvo saflushiti zhe svoje teshave voljno preterpish. **Bodi** sadovoljin v' svojim revnim stanu, is ljubesni do **Jesufa**, kteri je is ljubesni do tebe revin postal. *Sej ti je snana milost Gospoda nashiga **Jesufa Kristusa**, ker je savolj tebe revin postal, ko je bil bogat, de bi ti po njegovi revfhini bogat postal*¹⁾. Premisli, de je bilo veliko svetnikov, ki so bili imenitniga in bogatiga stanu; ali kadar so bili Boga refnizhno ljubiti saz'heli, so sapustili posvetno imenitnost in vse bogastvo, in so potem v' veliki revfhini shiveli, sato de so revniga **Jesufa** posnemali, in po njegovi revfhini

¹⁾ II. Kor. 8, 9.

bogati postali. — Glej, moj revni kristjan, tebi pa ni treba revščine iskati, ker si še v' nji po boshji previdnosti. Persadevaj si le, vse teshave svojiga stanu is ljubeshni do Jesufa voljno prenashati s' stanovitno poterpeshljivostjo, in bosh tukej in tamkej frezhin.

4. *V' dolgi bolesni.* — Bolniki vzhaf veliko in dolgo terpe; in veliko jih je, ki ne prenasajo svojih bolezhin s' pravo poterpeshljivostjo, ampak so nejevoljni, imajo hude misli, nobedin jim ne more vstrezhi, vsaka majhna rezh jih rasshali, in velikokrat tudi s' greshnimi besedami svojo poterpeshljivo na snanje dajo. Taki bolniki si možno pomnoshijo svoje terpljenje, ker si pomozh boshje gnade odvsamejo, ali vsaj pomanjshajo. Kdor pa voljno poterpi v' bolesni, veliko loshej terpi, sato ko mu boshja gnada pomaga. — Kadar dobrotljivi Bog tebi kako bolesin poshlje, ljubi moj kristjan, prejmi jo is boshjih rok s' ponishnostjo, in preterpi jo s' poterpeshljivostjo, in si bosh veliko per Bogu saflushil. Zhe velike bolezhine terpish; misli si, de si s' Jesufam na krish perbit; in is ljubeshni do njega voljno poterpi, ker je on is ljubeshni do tebe she vezh terpel. Zhe si dolgo bolan, in zhe shalost in sskerbi tvoje ferze obidejo

savolj tvoje drushine ali savolj tvojih zhafnih opravil, saupaj terdno v' dobrotljiviga in previdniga Boga; premisli, de je to boshja volja, de v' postelji leshifh in delati ne morefh, in de sdaj Bog nizh drusiga od tebe imeti nozhe, kakor voljno poterpljenje. — Tedaj bodi poterpeshljiv, ljubi moj kristjan; de presveto boshjo voljo dopolnifh; in terdno saupaj, de bo ufmiljeni Bog vse prav obernal.

5. *V' krivizah in v' poshkodovanji.*

— Kriviza she fama na sebi nejevoljo obudi. Zhlovek je nejevoljin in ga serze saboli, kadar vidi, de se kriviza godi, de firavno se njemu ne sгоди. Leta nejevolja ni greh, zhe pride is ljubesni do Boga in do blishnjiga, in zhe zhlovek sravin nobenih hudih besedi ne isrezhe. — Zhe se tebi kaka kriviza ali fhkoda stori, ljubi moj kristjan, si persadevaj vse hudobne misli prezej pregnati, ktere ti fkuhnhjavz daje. Te misli in fkuhnhjave so, de bi se rasjesil nad zhlovekam; ki ti je krivizo ali fhkodo storil; de bi hudobno soper njega govoril; de bi mu hudo s' hudim povernil, i. t. d. Varuj se, ljubi moj kristjan, de tega ne storifh, ampak poterpi is ljubesni do Boga, in Bog ti bo stokrat vse povernil; zhe ne na tem svetu, gotovo na unim. Spomni se,

kaj pravi dobrotljivi Jesuf: „*Zhe ti kdo sukunjo vsame, pusti mu she plajsh*“¹⁾; to je, rajshi terpi dvojno shkodo in krivizo v svojih zhafnih rezheh, kakor de bi svojo dusko s' jeso in nepoterpeshljivoſtjo potshkodoval. — Ali per vſim tem pa ni prepovedano kristjanam, po pravizi in pred gosposko povrazhila ifkati sa krivizhno shkodo; tode se mora bres jese in sovrashtva ſtoriti, in kolikor je mogozhe s' uſmiljenjem in s' ljubesnijo do blishnjiga.

6. V' sgubah in nefrezhah, ki se permerijo. — Vſe nefrezhe, ki se na ſvetu sgođe, se sgođe po boſhji previdnoſti. To naj bo tvoja ſtanovitna miſel in tvoje terdno preprizhanje, ljubi moj kristjan; in to ti bo veliko pomagalo k' pravi kerſhanſki poterpeshljivoſti v' vſih pergodbah. Kadar se ti kaka nefrezha permeri v' tvojih zhafnih rezheh, ſpomni se prezej, de to ni nobena prava nefrezha, ſakaj le *greh* je ſareſ nefrezha. Vſe drugo, kar se pergodi na ſvetu, in kar ljudje nefrezho imenujejo, ni le nobena prava nefrezha, ampak je le poſebna gnada in dobrota, ktero nam dobrotljivi Bog dodeliti hozhe, zhe jo le hozhemo ſposnati in po boſhjim namenu pre-

¹⁾ Mat. 5, 40.

jeti. Ali to je shalofno, de malokdaj zhlo-
 vek svoje zhafne nefrezhe v' tem duhu
 prejme; in tako si s' svojo nepoterpeshlji-
 vofstjo, s' svojim obupanjem, s' svojimi hu-
 dobnimi mislimi she nefkonzhno vezhi fhkodo
 na svoji dushi stori, kakor je vfa nefrezha
 in sguba, ki se mu je pergodila. — Ljubi
 moj kristjan, terdno vervaj, in svefto v'
 ferzu in v' spominu ohrani to refnizo, de
 ni nobene druge prave nefrezhe na fvetu,
 kakor le greh; sakaj s' greham zhlovek
 svojo dusho poshkodje ali zlo sgubi, in le
 to je prava nefrezha; sakaj vse drugo, kar
 zhlovek sgubi, fpet lahko sadobi ali pa s'
 kako drugo rezhjo namefti; zhe pa svojo
 dusho sgubi, terpi vezhno fhkodo. Sato
 pravi Jesus: „*Kaj pomaga zhloveku, zhe
 ves svet sadobi, zhe pa sgubo svoje dushe
 terpi? Ali kaj bo zhlovek samenjaj sa
 svojo dusho*“¹⁾? — In ravno v' tem duhu
 lahko rezhefh: Kaj fhkodje zhloveku, zhe
 ves svet sgubi, zhe le svojo dusho perva-
 ruje? Dusha je vezh vredna, kakor tavshent
 svetov! — To so svete in vezhne refnize.
 Dobro jih premifli, ljubi moj kristjan, in
 jih vedno v' ferzu ohrani, in bofh vse lahko

¹⁾ Mat. 16, 26.

s' poterpeshljivoſtjo preneſel, karkoli ſe ti bo na ſvetu pergodilo.

7. *V' ſopernoſtih ſakonſkiga ſtanu.* — V' tem ſtanu je vzhafi veliko ſopernoſt in teſhav; in velike, ſtanovitne poterpeshljivoſti je treba ſakonſkim ljudem, zhe ſhele ſvoje duſhe ohraniti ſa vezhno ſhivljenje. — Lete ſopernoſti pridejo iſ nevfhezhnosti in ſitnoſti, ali iſ hudobije in pregreſhnosti moſha ali ſhene. — Zhe ſe ti, ljubi moj kriſtjan, v' tih teſhavah ſnajdeſh, ſi perſadevaj ſtanovitno, iſ ljubezni do Boga, vſe voljno poterpeti. — Zhe imaſh hudobno ſheno, poterpi ſavolj Boga, in premifli, de je pravizhni in uſmiljeni Bog ſavolj tvojih grehov to perpuſtil, de ſi leta kriſh na ramo naloshi, in de je njegova ſveta volja, de ga noſi ſ' poterpeshljivoſtjo do konza. Premifli ſglede ſvetnikov, ki ſo ſe v' ravno takih teſhavah ſnajdli, in ſo tako voljno poterpeli, de ſo ſvetniki poſtali. Pravizhni Job je imel hudobno ſheno, kakor ſe bere v' ſvetim Piſmu¹⁾); ravno tako tudi pravizhni Tobija²⁾). Ali ſmiram ſta voljno poterpela, *in ſta obiln ſad perneſla v' poterpeshljivoſti*³⁾). — Zhe imaſh hudobniga in pregreſhniga moſha, od kteriga imaſh

¹⁾ Job. 2, 9. ²⁾ Tob. 2, 22. ³⁾ Luk. 8, 15.

veliko terpeti, prejmi vse to terpljenje s' ponishnostjo in v' duhu pokore is boshjih rok, sakaj po boshjim perpushenji ti vse te teshave pridejo. Premisli tudi sglede svetniz. Koliko svetih shen je bilo, ki so imele hudobne moshe in so veliko teshav prestati mogle; ali ravno v' tih teshavah so le s'he svetejs'hi postale; s' stanovitno poterpeshljivostjo. Tako, postavim, je s. Monika hudobniga mosha imela, ki je bil preklinjavz. Ali vedno je voljno poterpela s' njim; in s' svojo poterpeshljivostjo ni le svoje dushe ohranila, ampak je tudi dus'ho svojiga mosha reshila; sakaj na sadnje se je njen mosh spreobernal, in je v' gnadi boshji umerl.

Tako naj ti bo tedaj, ljubi moj kristjan, leta lepa kerfhanfka zhednost per vsih perloshnostih perporozhena. Bog ti daj gnado poterpeshljivosti v' tem shivljenji, v' vezhnosti pa plazhilo, ki ga je poterpeshljivim obljubil.

VIII.

Kerfhanfka pokorfhina.

„Boljšhi je pokorfhina, kakor daritva“ ¹⁾.

Med poglavitnimi zhednostimi verniga kristjana je tudi pokorfhina, in mu je tako potrebna, de bres nje ne saflusbi kerfhanfkiga imena, in fvoje svelizhanje v' nevarnost postavi. Pot svelizhanja je teshavna, vofka in polna nevarnost; kdor po nji sam hoditi hozhe, lahko saide in se pogubi; kdor se pa kerfhanfki pokorfhini voditi da, oftane na tej vofki poti, in pride do vofkih vrat, ktere v' vezhno shivljenje peljajo ¹⁾. Zhe tedaj shelish, ljubi moj kristjan, na vofki svelizhanfki poti oftati, shivi vedno v' fveti kerfhanfki pokorfhini.

Leta lepa zhednost pride is ponishnosti in poterpeshljivosti, in je s' njima na tanko fklenjena. Kdor je perferzhno ponishin, se rad podvershe volji drugih; in kdor je ref-

¹⁾ I. Kralj. 15, 22. ²⁾ Mat. 7, 14.

nizhno poterpeshljiv, rad prenasha teshave, ktere se vezhidel v' pokorshini snajdejo.

Ljubi moj kristjan, de bosh v' tej tako potrebni kerfhanfki zhednosti bolj poterjen, premisli narpred *komu* mora kristjan pokorin biti. — Kristjan mora biti pokorin: *Bogu*, ki je vezhni Gospod vsih rezhi; *duhovnim pastirjem*, ki so boshji namestniki; *starshem*, ki nam jih Bog posebno spofhtovati sapoveduje; *vsim vishim in poglavarjem*, ki imajo svojo oblast od Boga.

Bog je stvarnik vsih rezhi, in on vse ohrani in vse v' svoji oblasti ima; sato ima vso pravizo, nam postave dajati, in mi imamo veliko in vedno dolshnost, njegovim postavam pokorni biti. In to ni le nasha dolshnost, ampak tudi nasha frezha. Vse boshje postave so tako narejene, de bolj ko jih zhlovek dopolnuje bolj je frezhin. Bog je she pervim ljudem svoje postave dajati sazhel, de bi ga sposnali sa svojiga nar vishiga Gospoda. In ko bi bili nashi prvi starshi boshjo postavo svesto dopolnili, bi bili sebe in naf frezhne storili; in vse drugazhi bi bilo na svetu, kakor je sdaj.

Premisli sdaj she bolj na tanko, ljubi moj kristjan, sakaj moramo Bogu popolnoma in vedno pokorni biti.

1. Sato, ko je nash nar vishi Gospod;

ali velikovezh, on je naš *edini* Gospod. Kadar je Bog v' starih zhalih svojimu ljudstvu svoje sapovedi dal, je s' temi besedami sazhel: „*Jest sim Gospod troj Bog*¹⁾); in potem je osnanil deset sapoved, ktere smo tudi mi dopolnovati dolshni. S' tem sazhetkam je hotel na snanje dati svojo veliko pravizo, sapovedi dajati, in našo veliko dolshnost, jih dopolnovati.

2. Sato, ko je njegova postava sveta in dobra. Kraljevi prerok David tako pishe od nje: „*Postava Gospodova je bres madesha, in preobrazha dushe; sprizhevanje Gospodovo je svesto, in daje mo drost majhnim, (to je, ponishnim). Pravize Gospodove so resnizhne, in rasvetlujejo serza; sapoved Gospoda je polna svetlobe, in rasvetluje ozhi.*²⁾ — Premishljevanje svetosti boshje postave te mora mozhno perganjati, jo smiram in povlod svesto dopolnovati. Ko bi se boshja postava smiram svesto dopolnovala, bi she bolj ozhitno postalo, kako je dobra in sveta. Kakor je Jesuf od svojiga nauka rekel, de zhe kdo hozhe sposnati, zhe je leta nauk boshji ali zhlovefbki; naj shivi po njem, in bo kmalo sposnal, de je svet in boshji; tako se tudi

¹⁾ II. Mojs. 20, 2. ²⁾ Pfalm 118, 8. 9.

sploh od vseh boshjih postav in sapoved po vfi pravizi rezhe, de ko bi vfi ljudje boshjo postavo na tanko dopolnovali, bi tako sveto, mirno in frezhno shiveli, kakor prebivavzi nebeshkiga kraljestva; in svetost boshje postave bi se popolnoma sposnala.

3. Sato, ko nam je treba boshje postave, ker bi bres nje ne mogli nikoli prave frezhe dosezhi. Greh prvih ljudi je nasho pamet otemnil in oflepil, tako, de se ne more fama voditi po poti proti nebesam. Sato nam je Bog dal svojo postavo, svojo sveto besedo, de bi nam svetila na tej poti, kakor pravi f. kralj David: „*Luzh mojim nogam je tvoja beseda, in svetloba na mojih potih*“¹⁾. — Bolj ko zhlovek boshjo besedo in postavo premishljuje in sposna, bolj je rasvetljen na poti svelizhanja. Satorej jo dobri kristjan rad premishljuje, in vedno Boga profi, de bi mu jo smiram bolj in bolj sposnati dal, in de bi mu sravin tudi gnado dodelil, svesto po nji ravnati; po sgledu svetiga flushabnika boshjiga, Davida, kateri je vedno Boga profil, *de naj ga uzhi svoje postave in pravize*²⁾, *in de naj ga tudi vodi po svoji postavi pred svojim oblizhjem*³⁾.

¹⁾ Pfalm 118, 105. ²⁾ Pfalm 118, 12. ³⁾ Pfalm 5, 9.

De bo pa tvoja pokorhina Bogu dopadljiva, mora tudi *prave lastnosti* imeti. Lastnosti prave kerhanske pokorhine do Boga so:

1. *Bodi Bogu pokorin bolj is ljubeshni, kakor is strahu.* Ref je szer, de se mora kristjan Boga bati, in strah boshji je lep dar *Š. Duha*, in je sazhetek vse svete modrosti. Ali she bolj ga mora pa ljubiti, kakor se ga bati; *in ljubeshin mora strah pregnati*¹⁾, kakor pravi, s. Janes; to je, *prevelik* strah mora pregnati, kakor ga ima sushnik pred svojim ostrim in neusmiljenim gospodarjem. Duh evangeljske postave, ktero naf *Jesuf* uzhi, je duh ljubeshni, duh otroshki, in ne vezh duh strahu, kakor v' stari postavi. Sato pishe s. *Pavl* kristjanam; *de niso prejeli spet duha sushnosti v' strahu, ampak duha otrok boshjih*²⁾. Kakor je dober otrok svojimu dobrimu ozhetu is ljubeshni pokorin, tako si tudi ti vedno persadevaj, ljubi moj kristjan, Bogu pokorin biti.

2. *Bodi Bogu pokorin in flushi mu savolj njega samiga velikovezh, kakor savolj plazhila.* Posebno naj ta misel nikoli v' tvoje serze ne pride, de bi boshjo postavo sato svesto dopolnoval, de bi ti *Bog* frezho

¹⁾ I. Jan. 4, 18. ²⁾ Rim. 8, 15.

in shegin dal v' tvojih zhasnih opravilih in v' tvojim premoshenji; de bi tebi in tvoji družini sdravje ohranil, in vse nefrezhe od tvoje hifhe odvernili. Koliko jih je, ki vezhidel le sato Bogu flushijo! Ali leta njih flushba in pokorshina Bogu ni dopadljiva; in hudobni duh od njih po pravizi pravi, kar je od f. Joba po krivizi rekel, *de namrezh le savolj zhasniga premoshenja Boga flushi*¹⁾. — Tudi ne flushi Bogu le sato, de bi v' *nebesa* prifhel. Perpusheno je sfer kristjanu, se vezhkrat plazhila spomniti, kteriga nam je Bog po svoji nefkonzhni milosti obljudil, zhe mu bomo svesto pokorni; in Jesuf nam vezhkrat pravi, de naj ne opravljamo dobrih del savolj ljudi, ampak savolj Boga, *kteri naf bo sa to poplazhal*²⁾; ali tode kristjan ne sme *le sato* boshje postave dopolnovati in Bogu flushiti, de bi vezhno plazhilo sadobil; ampak le v' nafhi flaboosti naj naf spomin vezhniga svelizhanja podpira, in naj naf tolashi v' prevelikih teshavah. Zhe pa zhlovek le sato Bogu flushi, de bi v' *nebesa* prifhel, velikovezh famiga febe ljubi in ifhe, kakor Boga.

3. *Slushi Bogu in bodi mu pokorin savolj njeya famiga, in ne savolj ljudi.*

¹⁾ Job 1, 9. 10. ²⁾ Mat. 6, 4. 6. 18.

Kdor sato Bogu flushi in njegovo postavo dopolnuje, de bi ga ljudje vidili in zhaftili, ni saref boshji flushabnik, ampak hinavz, in je Bogu sopern. Taki so bili fariseji, od kterih s. Pismo govori. Njih sunanje djanje je bilo ref kakor djanje dobrih flushabnikov boshjih, so veliko molili, so se pogosto postili in so obilno ubogim dajali. Ali vender jih je Jesuf s' njih djanjem vred savergel, sato ko so vse to le savolj ljudi opravljali, ne savolj Boga. — Varuj se, ljubi moj kristjan, take hinavfke flushbe boshje in pokorfhine do njegovih svetih postav. Štori dobro, kolikor ti je mogozhe, tode fkrivaj, po nauku Jesufvim, svoje dobre dela pred ljudmi, de jih bo le tvoj nebeshki Ozhe vedil, ki v' fkrivnim vidi. Le kolikor je potrebno, de svojimu blishnjimu dobre sglede dajesh, naj mu tvoje dobre dela snane postanejo, *de mu bo tvoja luzh svetila, de bo tvoje dobre dela vidil, in nashiga Ozheta hvalil, ki je v' nebesh¹⁾*. — Ravno tako tudi vse svoje druge dela in vsakdanje opravila velikovezh savolj Boga opravljaj, kakor savolj ljudi, in tako bosh saref boshji flushabnik. — Zhe si, postavim, v' flushbi,

¹⁾ Mat. 5, 16.

opravi svoje dela svešto, zhe te gospodar vidi ali ne, sakaj spomni se, de tvoj pravi Gospodar je v' nebesih, kateri te smiram vidi, in ti sapoveduje, de pridno opravljaj dolshnosti svojiga stanu. — Zhe pa nisi v' flushbi nobeniga zhloveka, si vender v' boshji flushbi, ker si kristjan; in vedno misli, de te tvoj Gospodar smiram gleda, de morash tedaj smiram pridno sa-nj delati.

4. *Tvoja pokorshina do Boga mora s' premagovanjem sklenjena biti.* Kadar nam Bog kaj sapoveduje, kar je nash lastni volji in nashimu nagnjenju dopadljivo, smo mu radi pokorni, in dopolnimo svešto njegovo sapoved. Kadar nam pa kaj sapoveduje, kar je nash popazheni natori in nashimu nagnjenju nasproti, jih je malo med nami, ki so mu popolnoma pokorni in svešti. Prezej najdemo kak isgovar, in le raji po svoji lastni volji ravnamo, kakor po boshji. — Ljubi moj kristjan, ne bodi Bogu le takrat pokorin, kadar ti kaj takiga sapoveduje, kar ti je lahko in prijetno, ampak imej terdno in stanovitno voljo, tudi takrat po njegovi sveti volji svešto ravnati, kadar bo tvojimu nagnjenju in tvoji lastni volji nasproti. Takrat bo tvoja pokorshina kerfhanfka in zhesnatorna, ker bo is vere in ljubesni prifhla; in bo imela veliko saflushenje.

5. *Bodi Bogu v' majhnim svešt in pokorin.* Veliko je kristjanov, ki so v' tej rezhi v' smoti, ker mislijo, de se le v' velikih in prezhudnih delih, ki jih zhlovek savolj Boga opravi, sveta kerfhanfka pokorfina do njega fkasuje. Ali ne le v' tih delih, ampak tudi v' majhnih in navadnih v'fakdanjih opravlilih se sveta pokorfina do Boga pokashe. Veliko svetnikov je v' nebesih, ki so navadne dela na tem svetu opravljali, kakor drugi ljudje; ali sravin so bili pa tako vdani v' boshjo voljo, in so tako dobre misli in namene imeli per vsih svojih delih, de so Bogu v' vsih rezheh dopadli in svetniki postali. — Jesuf nam raslozhno pravi, de *moramo v' majhnim svešti biti, zhe hozhemo biti dobri flushabniki Gospodovi*¹⁾. In f. Avgufhtin pravi, de kadar nam je Jesuf sapovedal, de naj po njegovim sgledu ravnamo, rekozh: „*Uzhite se od mene*“; nam ni hotel rezhi, de naj se uzhimo od njega zhudeshe delati, ampak de naj krotki homo in perferzhno ponishni, kakor on. To mu je bolj dopadljivo, kakor ko bi zhudeshe delali; in to je v'fakimu mogozhe, naj bo v'fokiga ali n'f'kiga stanu, zhe le hozhe svojo lastno voljo satirati in jo

¹⁾ Mat. 25, 23.

boshji volji podvrezhi. — Nikar se tedaj ne mudi, ljubi moj kristjan, v' prasnih sheljah po perlošnostih, kaj velikiga in prezhudniga sa Boga storiti. V' tih sheljah je velikokrat grosno nevarna laftna ljubestin fkrita. Prepušti se s' saupanjem boshji previdnosti sa prihodni zhaf; sdaj pa to sveſto opravljaj, kar ti Bog v' tvojim ſtanu storiti ſapoveduje; to je, dopolnuj sveſto vſe dolſhnoſti ſvojiga ſtanu ſavolj Boga, fkleni sravin ſvojo voljo s' preſveto boshjo voljo, poſvezhuj ſvoje dela s' dobrim namenam, daruj jih Bogu, in reſnizhno ſheli vſe po njegovim dopadenji opraviti. Zhe tako smiram ravnafh, ljubi moj kristjan, boſh gotovo frezhin; ſakaj tako boſh v' ſgoli dobrih delih ſhivel, boſh v' majhnim sveſt, boſh Goſpodu dopadel, in boſh. fhel v' veſelje ſvojiga Goſpoda.

Sa Bogam mora kristjan tudi *duhovnim paſtirjem*, ki ſo boshji nameſtniki, pokorin biti. — Ker je Jeſuf ſvojim Apoſteljnam in ſploh vſim ſvojim nameſtnikam ſapoved in oblaſt dal, njegov nauk vſim ljudem oſnannotati, rekozh: „*Pojte in uzhite vſe ljudſva*“¹⁾, je ravno s' temi beſedami vſim ljudem duhovſko pokorfhino do tiſtih ſapovedal, kateri oſnanujejo njegov nauk. Dalej pravi

¹⁾ Mat. 28, 19.

Jesuf, *de kdor ne bo zerkve poslušal*, (to je, kdor ne bo pokorin duhovnim uzhenikam, v' tem, kar svelizhanje sadene), *bo kakor nevernik in publikan*¹⁾). In s' temi besedami je dolshnost duhovske pokorfhine v'fim kristjanam, v'fim udam Zerkve, naloshil. Leta dolshnost je tako velika, de bres nje nima kristjan nizh vezh upanja svelizhan biti, kakor terdovratin nevernik. — Kako bi tudi mogozhe bilo, de bi kristjan svelizhan bil, kteri Kristufa poslušati nozhe? Ali ravno tako je, kadar duhovnih uzhenikov nozhe poslušati in jim pokorin biti, sakaj Kristuf je od njih rekel: „*Kdor bo vas poslušal, bo mene poslušal*“²⁾).

Dalej je ta dolshnost tako velika in gotova, de Jesuf hozhe, de naj tudi tistim duhovnim uzhenikam pokorni bomo, kteri niso vredni lete vifoke zhafti, ker sami ne store, kar drugim storiti sapovedujejo. To sposnamo is besedi, ki jih je Jesuf govoril, ker je rekel: „*Vse kar vam bodo rekli (duhovni uzheniki,) ohranite in storite; po njih delih pa nikar ne ravnajte; sakaj uzhe, pa ne store*“³⁾). — Zhe se tedaj tudi saref v' tej shaloftni okolifhini snajdesh, ljubi moj kristjan, de tvoj duhovni uzhenik sam ne ravna

¹⁾ Mat. 18, 17. ²⁾ Luk. 10, 16. ³⁾ Mat. 23, 3.

po naukih, ki jih tebi in drugim kristjanam daje, si vender dolshan, pred Bogam in po svoji vesti, na tanko po njegovih dobrih naukih ravnati; sakaj **Jesuf** sam, tvoj **Gospod** in tvoj **Bog**, te uzhi in svari skosi usta duhovniga uzhenika, in *Jesufovo* besedo slišiš, kadar *duhovniga uzhenika* poslušáš. Sposnaj is **Jesufovih** besedi, de te on per sodbi ne bo po sgledih, ampak po naukih svojih namestnikov sodil.

Le ko bi se pergodilo, de bi duhovni uzhenik od prave keršnanke katolške vere odstopil, in krive nauke osnanovati sazhel, bi ga ti ne smel vezh poslušati; sakaj takrat bi ne mogel vezh rezhi, de **Jesuf Kristuf** skosi njegove usta govori.

Posebno si tudi dolshan, ljubi moj kristjan, svojimu spovedniku pokorin biti. — De bosh v' pokoršhini do njega bolj poterjen, se spomni, kako ga imenuješ. „Boshji namestnik“ mu pravíš, in boshji namestnik je; sakaj **Jesuf**, naš **Gospod** in naš **Bog**, je pridigarje in spovednike na svoje mesto postavil, ker je všim rekel, (v' peršhoni svojih Aposteljnov,) *de jih ravno tako pošlje, kakor je njega nebesški Ozhe postal¹⁾ in de kdor jih bo poslušal, bo njega poslušal²⁾.*

¹⁾ Jan. 20, 21. ²⁾ Luk. 10, 16.

Kadar ti tedaj spovednik govori, v' rezheh ki so Bogu v' zhaft in tvoji dufhi v' svelizhanje, ne misli, de ti zhlovek govori, ampak Bog; in boj se, Bogu nepokorin biti. — Spovednik je tvoj dufhni ozhe. Kakor ti Bog sapoveduje, de morash svojimu *telesnimu* ozhetu pokorin biti; ravno tako in she veliko bolj ti sapoveduje, *dufhniga* ozheta, kteriga ti namesti febe da, poslušhati in mu svešto pokorshino fkasovati.

Dokler si svojimu dobrimu spovedniku pokorin, si na dobri poti, na poti pokore, na poti svelizhanja. Kader se mu pa vftavljati in odgovarjati sazhefsh; kadar ne storish kar ti sapoveduje, in ko godernjash soper njega, te hudobni fkuflhnjavz moti; in zhe ga bofh poslušhal, bofh v' nevarnosti, pot pokore in svelizhanja sapuftiti in se pogubiti.

Dalej mora verni kristjan pokorin biti svojim starshem, dokler jih na tem svetu ima. — Ljubi moj kristjan, tvoja pokorshina do starishhev, zhe jih she imash, mora biti savolj Boga, kakor pravi f. Pavl: „*Otrozi, bodite pokorni svojim starshem v' Gospodu; sakaj to je pravizhno*“¹⁾.

¹⁾ Efes. 6, 1.

Kadar ti tedaj staršhi kaj sapovedujejo, spomni se prezej, de ti **Bog** sapoveduje. **Saref** ti **Bog** sploh sapoveduje v' svoji zhe-terti sapovedi, de bodi staršem pokorin. **Kadar** si jim tedaj pokorin, si **Bogu** pokorin; kadar se jim pa vstavljash in njih sapoved sanizhujesh, boshjo sapoved sanizhujesh.

Kadar se pa leta shalofna rezh per-godi, de staršhi svojim otrokam kaj sapovedujejo, kar je soper boshjo postavo; postavim, de naj gredo kraft, de naj lashejo, de naj nezhisto shive, i. t. d., takrat otrozi ne smejo svojih staršhev poslušhati, ampak **Boga**; in se morajo raji tepsti puftiti, kakor v' greh pervoliti.

Kadar je pa sapoved staršhev taka, (postavim, per isvoljenji stanu,) de njih otrozi ne morejo sposnati, zhe je pravizhna in **Bogu** dopadljiva, ali ne, se morajo **Bogu** perporozhiti in se posvetovati. Naj tedaj svojiga spovednika, ali kakiga drusiga bogabojezhiga in modriga kristjana poprafbajo, in naj po njegovim svetu in po svoji vesti pred **Bogam** ravnajo.

Ljubi moj kristjan, bodi tudi svojim višhim in poglavarjam rad pokorin, is ljubesni do **Boga**. **Pokorshina** je sploh lepa in svelizhanfka zhednost, ktera zhloveka na

poti kerfhanfke pravize ohrani. „*Mifel pravizhniga pokorshino premishljuje*“¹⁾). V aruj se tedaj nepokorshine, in bodi sveſto podloſhin vſim, kteri kako oblaſt zhes-te imajo. „*Vſa oblaſt je od Boga; kdor ſe tedaj oblaſti vſtavlja, ſe boſhji poſtavi vſtavlja*“²⁾).

Bres pokorshine kriſtjan ne bo oſtal na poti svelizhanja. Nepokorshina je tako rekozh ſapopadek vſih grehov; ſakaj kdor greſhi, ne ſtori, kar Bog ſapoveduje; ali pa ſtori, kar Bog prepoveduje; to je, je *Bogu nepokorin*. Tedaj zhe prav premiflimo, bomo ſpoſnali, de je le en ſam greh na ſvetu, to je, *nepokorshina*.

Verjemi, ljubi moj kriſtjan, de ſi bolj frezhin, zhe voljo drugih ljudi dopolnuješh, (kadar ni boſhji volji naſproti,) kakor ſvojo laſtno voljo. Dopolnovanje laſtne volje je pogubljenje ljudi, poſebno mladih ljudi; kdor ſe ji voditi puſti, ga vezhidel v' vezhni bresin perpelje. — „*Pokorin zhlovek bo od premagovanja govoril*“³⁾), pravi ſ. Piſmo; to je: zhe ſi rad pokorin, boſh premagal ſvoje nar nevarnejſhi ſovraſhnike, namrezh laſtno voljo in hudobne nagnjenja; in boſh ſpoſnal, de nobena rezh ti toliko dobriga

¹⁾ Prip. 15, 28. ²⁾ Rim. 13, 1. 2. ³⁾ Prip. 21, 28.

ne stori, kakor pokorshina, ker ti boshje dopadenje in njegov shegin perdobi; sakaj *pokorshina je Bogu ljubshi, kakor darovanje; in nepokorshina je kakor greh malikovanja* ¹⁾).

Premisli tudi she, ljubi moj kristjan, *sakaj* morash sploh pokorin biti, in kaj te ima k' pravi kerfhanfki pokorshini perganjati.

1. *Sgled Jesusov*, kteriga nam je v' tej lepi zhednosti dal. On je bil pokorin do vsih, pokorin v' vsih okolishinah, pokorin v' vsih zhafih do smerti. — Pokorin je bil *Bogu*, svojimu nebeshkimu Ozhetu; sato je prifhel na ta revni svet, je podobo hlapza na-se vsel, je toliko storil in terpel sa odreshenje sveta, in je na sadnje umerl na krishi. — Pokorin je bil *duhovnam*, kteri so ob zhasu njegoviga shivljenja na tem svetu v' Jerusalemu bili; sato je svesto dopolnoval postave in sapovedi judovfkih duhovnov, kadar niso bile boshji volji nasproti, in je tudi svojim uzhenzam in poslufhavzam perporozhal, de naj bodo duhovnim podloshni, zlo tistim, ki fami ne store po tem, kakor uzhe. — Pokorin je bil svojim *starshem*, to je, svoji presveti materi, prezhisti devizi Marii, in svojimu

¹⁾ I. Kralj. 15, 22, 23.

redniku, svetimu Joshefu; sato je pridno s' njima delal, jima je v' vsih rezeh pomagat, je s' njima hodil, kamor sta fhla, in jima je svešto podloshin bil, dokler je per njima ostal, to je, trideset let, dokler ni svojiga svetiga nauka osnanovati sazhel. — Pokorin je bil tudi *oblastnikam in poglavarjem*; sato se je v' v'lim deshelskim postavam popolnoma podvergel, je sposnal, de jim je v'fa njih oblast od Boga dana, in je tudi ljudi uzhil, de naj dajo zefarju, kar je zefarjeviga, to je, de naj v'fe svoje dolshnosti, posebno pokorshino, do deshelskih oblastnikov svešto dopolnujejo. — Tako je tedaj Jesuf saref nar lepshi in nar popolnishi sgled svešte, Bogu dopadljive pokorshine. — In ta sgled naj te posebno perganja k' dopolnjenju lete svete zhednosti, ljubi moj kristjan. Hodi svešto sa ljubesnivim Jesufam, ki je bil pokorin do smerti, zlo do smerti na krishi. Pokorshina mu je neisrezhen dopadljiva. Zhe shelish prav svojimu Jesufu dopasti, bodi prav pokorin.

2. Sgled svetnikov boshjih. Ker so svetniki svešti posnemavzi Jesufa bili, so ga tudi v' pokorshini vselej posnemali, in so tudi nam sgled sapustili, kteriga moramo posnemati, zhe hozhemo po poti hoditi, po kteri so oni hodili, in zhe shelimo priti, kamor

fo oni prifhli. Kdor bere shivljenje fvetnikov, vidi, kako fo leti boshji perjatli perferzhno sheleli, smiram Bogu pokorni biti, in savolj njega tudi vſim ſvojim viſhim. Ravno leta duh pokorſhine, ki je bil ſaref duh fvetnikov, je napolnil v' ſtarih zhaſih puſhave in kloſhtre s' flushabniki boshjimi, kteri fo v' taki ſveti pokorſhini shiveli, in fo volji ſvojih viſhih, na boshjim meſtu, tako podverſheni bili, kakor ko bi ne bili ſvoje laſtne volje imeli. — In ſploh fo vſi fvetniki boshji v' duhu pokorſhine shiveli, ſakaj to je Jeſufov duh, in bres Jeſufoviga duha ni ſvetoſti.

Po ſgledu Jeſufa in njegovih fvetnikov bodi tedaj tudi ti rad pokorin, ljubi moj kriſtjan. Bodi pokorin Bogu, in savolj Boga tudi vſim, kteri kako oblaſt zhes-te imajo. Proſi Boga vedno, de bi ti dal duha pokorſhine, in persadevaj ſi potem tudi, ſvojo laſtno voljo ſatirati in jo preſveti boshji volji podvrezhi. Proſi ga tudi, de bi ti ſvojo ſveto voljo v' vſih rezheh ſpoſnati dal, de jo boſh dopolniti ſamogel. Proſi ga s' kraljevimi prerokami: „*Gospod, uzhi me dopolniti tvojo voljo, ſakaj ti ſi moj Bog*“¹⁾. Rezi vſak dan Bogu v' ſvoji molitvi, s'

¹⁾ Pfalm 142, 10.

perferzbnimi sheljami, njegovo sveto voljo dopolnovati, kakor mu je rekel s. Apostelj Pavl: „*Gospod, kaj hozhesh, de naj storim*“¹⁾?

IX.

Šveta zhiftoft serza.

„Svelizhani so, kateri so zhiftiga serza, sakaj Boga bodo gledali“²⁾.

Zhiftoft je lepa kerfhanfka zhednoft, je nebesfka lilija, je posebna zhednoft presvete matere boshje. Jesusu je leta zhednoft posebno dopadljiva; sato je s. Janesa bolj ljubil, kakor vse druge Aposteljne, ker je vedno v' devifhki zhednosti shivel; in na krishi je njemu svojo prezhisto mater isrozhil. — Vse zhiste dushe sposna Jesus sa svoje neveste; in noben shenin na tem svetu svoje neveste tako perferzhno ljubiti ne samore, kakor Jesus zhiste dushe ljubi.

¹⁾ Djanje Ap. 9, 6. ²⁾ Mat. 5, 8.

Leta zhednost ni le sa devishki stan, ampak vsak stan ima svojo zhiftoft; in kdor zhifto shivi po svojim stanu, is ljubesni do Boga, je Bogu dopadljiv, in njegova dufha je Jesufova nevesta. Kakor je zhiftoft sa vsaki stan, tako je tudi sa vsako starost; ali posebno potrebna, lepa, in saflushenja polna je v' mladih letih.

Devishka zhednost je nebeshka zhednost velikovezh, kakor posemeljka, sakaj ona stori mlade ljudi Angeljem enake, kakor pishejo zerkveni uzheniki; in Jesus pravi, de v' nebesih se ne shenijo in ne moshé, ampak so, kakor Angelji boshji.

Po besedah s. Hieronima so tisti, kteri zhiftoft svesto ohranijo, nekoliko deleshni zhafti in saflushenja svetih marternikov; sakaj kakor se marterniki vojfkovati morajo s' hudobnim dubam in s' preganjavzi svete vere, (ki so njegovi flushabniki,) de svojo vero ohranijo; tako se mora tudi kristjan, kteri hozhe zhiftoft ohraniti, ferzhno in vedno vojfkovati s' svojimi sovrashniki, to je, s' svojo popazhenó natóro, s' sapeljivzi in s' vsimi tistimi, ki mu pregreshne sglede dajejo, in s' hudobnim fkufshnjavzam, kteri ga vedno v' nezhiftoft sapeljati ishe.

Ravno tako pravi s. Bernard, de sra-
vin martre sa vero, v' kteri se kri prelije, je

she trojna martra kristjanov; pervizh, sder-shanje in duh revfhine v' bogastvu in v' obilnosti, kakor se od kralja Davida in od Joba v' svetim Pismu bere; drugizh, modrost in sadovoljnost v' revfhini, kakor jo je vedno imel poboshni Tobija; tretjizh, ohranjenje zhiftofti v' mladosti, kakor je egiptovfki Joshef v' fim mladim ljudem lep sgled dal.

Zhiftoft je dalej, po besedah zerkvenih uzhenikov: *nar vezhi lepota shivljenja, zhaft telefa, isvirk svetofti*. — Saref je leta sveta zhednost tako lepa pred Bogam in pred dobrimi ljudmi, de bres nje vse druge lepote nizh ne veljajo; ne lepota govorjenja in obnafhanja, ne lepota oblazhila in ftanu. Kdor pa to nebeshko zhednost svefto ohrani, je lep in ljubesniv bres vsih tih lepot.

Tudi je zhiftoft prava zhaft telefa. She na tem svetu je zhifto telo zhaftitljivo, sakaj v' njegovim ferzu prebiva Jesus, prelep she-nin vsih zhifnih duhf; in tempelj je *Š. Duha*, sakaj *nashe telo je tempelj Š. Duha*¹⁾, dokler zhifto ostane. Kadar pa malik nezhiftofti v' ta tempelj pride, preshene is njega *Š. Duha*, sakaj *tempelj boshji in maliki ne morejo vkup biti*²⁾. — She bolj bo pa

¹⁾ I. Kor. 6, 19. ²⁾ II. Kor. 6, 16.

na unim fvetu zhisto telo v' zhafti. Zhaftitljivo bo od smerti vftalo, se bo svetilo, kakor solnze, in bo lepfi, kakor so vse lepote tega sveta. **Jesuf** je posebno tistim, ki zhisto ferze ohranijo, obljubil, de njih zhiste ozhi bodo vezhno **Boga** gledale.

Ravno tako je tudi saref zhistost isvirk svetosti. **Švetost** se pokashe v' lepih in refinizhnih kerfhanfkih zhednostih; prave zhednosti pa morajo v' *ferzu* vkoreninjene biti, in ni sadofti, de se le v' lepih besedah fkasujejo; zhe je pa korenina hudobna in nezhistá, kako bodo is nje lepe, svete zhednosti perrafle? **Tedaj** vidish, ljubi moj kristjan, de je zhisto ferze saref isvirk ali korenina svetosti.

Persadevaj si tedaj, de sveto in **Bogu** dopadljivo zhistost smiram svefto obranish; ne le devishke zhistosti, ampak sploh zhistost; sakaj vsak stan ima svojo zhistost. **Zhe** si bil do sdaj tako nefrezhin, de nisi v' tej lepi zhednosti shivel, obshaluj svoje grehe is zeliga ferza in nikar ne obupaj; she ti ostane *zhistost spokornikov*. **Ref** je, de ni tako lepa, kakor devishka zhistost, ali vender je tudi **Bogu** dopadljiva, in dufhi svelizhanfka. **Premisli** sgled f. **Marije Magdalene**, f. **Avgufhtina**, f. **Margarete Kortonske** in drugih svetnikov, ki so od sazhetka v' ne-

zhiftih grehah shiveli, ali potem so se spreobrnili in spokorili, fo v' veliki zhiftofti shiveti sazheli in fo do konca svefti oftali v' tej zhednosti. In tako fo njih dušbe poftale Jesufove neveste, njih telefa tempelj **S. Duha**.

Lepi sgledi zhiftofti se najdejo v' f. Pifmu. Mladenzh Joshef, fin ozhaka Jakopa, je posebno mladim ljudem prelep sgled ftanovitne *devifhke* zhiftofti dal. Tega sveti-ga mladenzha fo bili njegovi bratje is nevofhljivosti in fovraštva, v' fushnoft prodali, in je bil v' Egipt perpeljan, kjer ga je Putifar, eden nar višhkih flushabnikov Faraona, kupil. Joshef je bil grosno dober in lep mladenzh, in Putifar mu je vse svoje blago in zelo hišho saupal. Ali njegova shena je bila hudobna in nesvesta, in je shelela, Joshefa v' greh sapeljati. Velikokrat si je s' fladkimi befedami persadevala ga premagati, ali vselej se je ftanovitno ubranil tih nevarnih fkušnjav. In defiravno je vedil, de se bo na sadnje mozno sameril tej mogozhni sheni, in de ga bo fovrashiti in preganjati sazhela, (kakor ga je tudi ref potem v' jezho perpravila,) vender nikdar ni hotel v' greh pervoliti, in je bil perpravljjen, raji vse in tudi smert preterpeti, kakor svojo devifhko zhiftoft sghubiti.

To je saref velik sgled sa-te, ljubi moj mladi kristjan. — Ali po katerih perpomozhkkih je leta sveti mladenzh to lepo zhednost tako svesto ohranil? Leti perpomozhki fo bili: svesta in ponishna molitev, in vedin spomin boshje prizhijozhnosti. „*Kako bi samogel leto hudobijo storiti, in greshiti soper svojiga Boga*“ ? ¹⁾ je odgovoril sheni, kadar ga je v' greh nagovarjala. — Tedaj tudi ti tako stori, ljubi moj kristjan, in bofh ohranil leto prelepo zhednost.

Lep sgled *sakonske* zhifosti in svestofiti je dala *Šusana*, shena imenitniga *Israelza Joakima*. Leta sveta shena se je, po navadi prebivavzov jutrejne deshele, na svojim vertu kopala, in je mislila, de je sama. Ali dva stara moshha, ki sta bila fodnika israelfkiga ljudstva, sta se bila tamkej fkrila, in kakor sta vidila *Šusano* famo, sta prishla k' nji in sta jo hotla v' greh sapeljati, in sta ji shugala smert, zhe ne bo pervolila. Ali ona se je *Boga* spomnila in je sklenila, *Bogu* in svojimu moshu svesta ostati, in raji umreti, kakor greshiti; in je lete prelepe besede isrekla: „*Boljshi mi je, bres greha v' vajine roke pasti, (to je, umreti,) kakor greshiti vprizho Gospoda*“ ²⁾. — Po-

¹⁾ I. Mojs. 39, 9. ²⁾ Daniel 13. 23.

tem je sazhela na vef glaf vpiti in na pomozh klizati; ali tudi mosha fta vpila soper njo; in kadar fo ljudje pertekli, fta sprizhevala, de je grefhila s' mladenzhem, ki je ubeshal. To sprizhevanje fo ljudje prezej verjeli, in Šusana je bila k' smerti obfojena. Tode Bog ni perpuftil, de bi bila umorjena, ampak je rasfvetlil mladenzha Daniela, de je preprizhal leta dva stara grefhnika, de fta po krivim obdolshila nedolshno, zhfsto Šusano. In tako je ona refhena bila, njena dva toshnika pa fta bila k' smerti peljana.

Potem ko si premiflil, ljubi moj kristjan, kako lepa zhednost je zhiftoft, premifli tudi perpomozhke, po kterih se nar loshej ohrani; in terdno fkleni, se jih svefto posflushiti.

1. Pervi in nar boljshi perpomozhek je, de se prezej od sazhetka vftavifh hudobnim fkufhnjavam in nezhfstim miflim, predin se hudobin duh tvojiga ferza polafti. Zhe si od sazhetka sanikern, in zhe se le malo branifh hudobnim miflim, se bofh v' nezhfstim grehu poterdil, de fam ne bofh vedil kdaj, in morebiti ga ne bofh potem nikoli vezh popolnoma sapuftil. Od sazhetka se mu tedaj ferzhno vftavi, in ga bofh lahko in popolnoma premagal. Greh fploh je bolesin dufhe. Kakor se bolesin nar loshej

vstavi in odverne, kadar bolnik prezej od sazhetka kako dobro sdravilo vsame in bolesni nasproti ravna; ravno tako bofh tudi leta greh nar loshej s' tem odvernil, zhe se bofh prezej od sazhetka hudobnim fku-fhnjavam s' vfo mozhjo vstavil.

Boj se, ljubi moj kristjan, tega neframniga greha bolj, kakor smerti. Vedno zhuj zhes vse svoje misli in vse svoje obzhutke; sovrashi in prezej saversi vse nespodobne in nezhiste podobe, ki jih hudobni duh pred ozhi tvoje dushe postavlja; prezej v' kaj drusiga misli, in spomni se Boga, ki te vedno gleda; spomni se tudi svojiga Angelja varha, kteriga ti je Bog dal, de bi te v' nebefa perpeljal. Bog ti smiram svojo gnado daje, s' ktero se samorefh vsm hudobnim fku-fhnjavam ubraniti in se zhiftiga ohraniti, zhe le refnizhno hozhefh. Zhe per vsm tem vender v' greh pervolish, si sam kriv svoje nefrezhe. — Poslufhaj kako govori zerkveni uzhenik f. Bernard: „Saversi hodobno nezhisto misel, kakor hitro ti pride. Zhe jo refnizhno savershefh, te bo sapustila; ali zhe te tudi ne sapusti, te ne bo ognjusila, dokler jo sovrashish. Misel, ktera ni prezej savershena, rodi dopadenje; dopadenje rodi pervoljenje; pervoljenje rodi djanje; is djanja pride navada; in is na-

vade druga natóra, ktera zhe dalej poterdi nefrezhniga grefhnika v' hudobii in nepokori“.

Kadar zhlovek kaj strupeniga pojé ali popije, si ohrani shivljenje, zhe hitro kako sdravilo vsame, de is febe vershe, kar je strupeniga v' njem. Ravno tako se zhlovek per hudobnih nezhistih mislih, ki so nar hujshi trup dufhe, le s' tem obvaruje greha, kteri je dufhna smert, de jih hitro od febe vershe in sovrashi.

Bodi svešt Bogu v' skufhnjavi in jo prezej saversi. Nikar se s' njo ne prepiraj; sakaj zhe jo poslušahh in se s' njo pogovarjash, te bo sapeljala, kakor kazha Eyo. Ko bi se Eva ne bila s' kazho pogovarjala, ampak ko bi bila prezej sbeshala, kadar je saflishala govorjenje soper boshjo sapoved, bi ne bila grefhila. Zhe skufhnjavo le nekoliko poslušahh, ti bo kmalo kaj povedala, kar bo tvojo pamet preslepilo, in bosh sazhel misliti, de to ni ravno taka rezh, zhe tudi to ali to storish; de ni smertin greh; de se bosh spovedal, i. t. d. O koliko dufh je hudobna peklenfka kazha she tako v' svojo oblast dobila! —

Š. Hieronim pravi, de nezhistost je strupena kazha; in kakor zhlovek kazhi prezej na glavo stopi, kadar jo sagleda, tako mora

tudi s' nezhistimi skufhnjavami storiti. Leta kazha ifhe v' ferze priti, in zhe pride noter, ga kmalo s' strupam napolni.

Š. Gregor pravi, de nezhistoft fe vshge v' ferzu nelpremifhljeniga zhloveka, kakor oginj v' flami. Zhe fe prezej ne pogafi, ga je potem tefhko pogafiti. Velik oginj pride vzhafi is ene fame ifkre. Nezhistiga ognja ifkre fo: ena fama radovoljna hudobna mifel, en fam nezhist pogled, ena fama nespodobna befeda, kaka nezhista pefem, kako fkrivno pogovarjanje, i. t. d. — Špomni fe, ljubi moj kristjan, de tvoje ferze je kakor fuha flama; tedaj ga nikar radovoljno ne perblishuj tem nevarnim ifkram. In zhe po nefrezhi ktera va-nj pade, jo prezej istrefi in potaptaj. Lahko je ifkro vgafniti, velik oginj pa tefhko. Tako fe tudi nezhisti greh v' sazhetku lahko premaga, potem pa grosno tefhko, kadar je she vko-
reninjen in poterjen s' kako pregrešno naveso, s' kako hudobno navado, ali s' kakim nevarnim snanjem.

2. Drugi perpomozhek, po katerim fe zhiftoft ohrani, je *pridnost in delarnost*. Lenoba je sploh isvirk grehov, posebno pa nezhistofti. Ona odpre vrata v'fim nezhistim miflim in sheljam, jih sprejmi in redi. Leni postopazh je povfod obdan od nevarnih fku-

fhnjav, od letih hudobnih fovrashnikov, kateri streshejo na njegovo dufho. V' postopanju pridejo zhloveku mnoge misli in shelje, in posebno poshelenje polvetniga veselja in vshivanja; in ne ostane dolgo per famih mislih, sakaj „mifel, (po besedah f. Bernarda,) rodi dopadenje, dopadenje rodi pervoljenje, pervoljenje rodi djanje“.

V' svetim Pismu se sgled od tega bere. Od sazhetka je kralj David vselej sam na vojfko fhel, in je s' svojimi vojfhaki vred trud in teshave preftal. Potem je pa bolj sloshno shiveti sazhel, in je le vojfhake v' boj poshiljal, sam pa je v' svojim poslopji v' Jerusalemu ostal. Po kofilu je navado imel se vlezhi in spati, in potem se sprehajati po gornji ispi svojiga poslopja, kjer je vse mesto okoli sebe vidil. Pergodilo se je pa, kadar se je tako sprehajal, de je lepo sheno vidil, ki se je na svojim vertu kopala. V' njegovim ferzu, ki se je takrat v' lenobi paslo, se je kmalo pregresfno poshelenje obudilo, is tega je pervoljenje in potem tudi djanje prifhlo. — Ali potem je leta sveti kralj zel zhaf svojiga shivljenja ta greh pred Bogam obshaloval, in popolnama odpufhenje sadobil. — Tedaj, ljubi moj kristjan, zhe se shelish zhistiga ohraniti, se varuj lenobe in postopanja, is kteriga tako

lahko nezhisti grehi pridejo. In nikar ne rezi: **Zhe** greslim, bom pa pokoro storil, kakor kralj David. — Greh je kmalo storjen, refnizhna in popolnoma pokora pa ni tako kmalo storjena. Kralj David ima veliko posnemavzov svojiga greha, pa grosno malo posnemavzov svoje pokore.

3. Dober perpomozhek sa obranjenje zhiftofti je tudi *smernost v' jedi in pijazhi*. Bres te zhednosti je tefhko ali pa nemogozhe, zhiftoft ohraniti. Satorej se bere v' svetim Pifmu: „*Nikar se ne vpijanite s' vinam, sakaj v' vinu je nezhistost*“¹⁾. — „*Nezhista rezh je vino in nepokojna pijanost*“²⁾. — Posebno bodo mladi ljudje, zhe se tega perpomozhka ne poflushijo, v' nezhiste grehe globoko sabredli; sakaj njih kri je she fama na febi vrozha in k' tem greham nagnjena; kadar se pa s' vinam she bolj ogreje, se kmalo v' nji nezhisti oginj vname. Poflushaj spet zerkveniga uzhenika f. Hieronima: „*Gora Etna, gora Vesuv in gora Olimp, ktere vedno oginj is febe mezhejo, ne gore s' tako vrozhino, kakor kri mladih ljudi, kadar je vneta s' vinam in s' nesmerno jedjo*“. — Dalej tako pifhe: „*Zhe se hozhe dober svet prejeti, zhe se*

¹⁾ Efes. 5, 18. ²⁾ Prip. 20, 1.

verjeti hozhe moji lastni fkufhnji, fvarim in profim dufho, ktera sheli v' gnadi Jesufa Kristufa shiveti in svojo zhiftoft ohraniti, de naj se boji vina, kakor nar hujfhiga ftrupa. Vino je možno oroshje hudobniga duha, s' kterim posebno mlade ljudi velikokrat premaga. Vino in mladost vkup ftori dvojin nezhist oginj“.

4. Zheterti perpomozhek je ta: *se varovati flabe pregreshne drufhine*, se ogibati takih krajev, v' kterih zhiftoft ni veliko obrajtana. Pregreshin tovarfh je nar nevarnejshi fovrashnik dufhe. V' drufhini takih tovarfhev, zhe se jih ne ogibafh, bosh flifhal mnoge hudobne besede, in bosh svedil in vidil veliko rezhi, ki ti bodo v' vezhno pogubljenje flushile, zhe jih ne savershefh in ne fovrashifh, in zhe takih drufhin popolnoma ne sapustifh. Posebno fo mladim kristjanam take drufhine nevarne. Koliko jih je, ki fo dolgo v' nedolshnosti in zhiftofti shiveli; ali v' kaki flabi drufhini fo flifhali nespodobno govorjenje, kteriga fo se od sazhetka framovali, potem pa ko fo vezhkrat tako govorjenje flifhali, fo se ga pervadili, in fo tudi sami tako govoriti in shiveti sazheti, kakor njih tovarfhi.

Nezhifte besede fo kakor ifkre, in ferze mladiga zhloveka je kakor fuha flama; in

kakor is ene fame ifkre pride velikokrat velik in fhkodljiv oginj, tako tudi vzhafi she eno famo nezhisto govorjenje vsbge v' ferzu mladiga zhloveka veliki nezhisti oginj. Torej se varuj, ljubi moj kristjan, flabe tovarshije, in fovrashi vse hudobne besede, sakaj „*hudobno govorjenje popazhi dobro sadershanje*“¹⁾).

5. Tudi je dober perpomozhek sa ohranjenje zhifosti, *se ogibati pogovarjanja s' pershonami drusiga spola*. V' takim pogovarjanji, posebno kadar ni nobene prizhe, je lepa zhednost zhifosti v' nar vezhi nevarnosti. Ljudje, ki so se dolgo s' vsemi drugimi fkuhnhjavami vojfkovali, in ki so jih vselej frezhno premagali, so v' takih persjasnih pogovorih na sadnje oflabeli in grefhili. Tudi od svetnikov, in zlo od svetih puhavnikov, ki so v' tako ojstri pokori shiveli, se bere, de se tej nevarnosti niso vselej ubranili. Sato pravi f. Pismo: „*Med shenskim se nikar ne pomudi; sakaj molj is oblazhila pride, in pregreshnost mosha od shenske*“²⁾. — „*Pogovarjanje s' drugo shensko, (ne s' svojo sheno,) se vname kakor oginj*“³⁾, (to je, nezhisti oginj).

She famo pogovarjanje s' pershonami

¹⁾ I. Kor. 15, 33. ²⁾ Šir. 42, 12. 13. ³⁾ Šir. 9, 11.

drusiga spola je tako nevarno zhistosti; kolikanj bolj pa she kako drugo fkasovanje posvetne ljubesni, postavam: proste in sladke besede, posebne prijasnosti, objemanje, kufhevanje, i. t. d. Vse to da perloshnost mnogim nezhistim mislim in sheljam, in pelje naravnost in hitro k' nezhistosti. Satorej pravi f. Hieronim, de vse te rezhi so „*sadnji isdihleji umirajozhe zhistosti.*“

6. Perpomozhok, po katerim se zhistost ohrani, je tudi to, *de zhlovek svoje ozhi dobro varuje.* Šveti zerkveni uzheniki vezhkrat pravijo, de ozhi so vrata, fkoski ktere pride greh v' dusho. To je posebno ref od nezhistiga greha. Grosno nevarni in pregresshni so nezhisti pogledi, sakaj taki pogledi so vselej s' hudobnimi sheljami fklejnjeni, ktere so vezhidel smertni greh. Satorej pravi Jesuf, de „*kdor pogleda shensko s' poshelenjem, je she nezhist greh s' njo storil*“ ¹⁾. — Tudi tisti nepremishljeni pogledi, per katerih od sazhetka ni nobeniga hudiga namena in nobeniga poshelenja, so grosno nevarni, in se jih morash varovati, ljubi moj kristjan, zhe shelish zhisto ferze ohraniti; sakaj po takih pogledih pride v' ferze, de se ne ve kdaj, posvetna ljubesin

¹⁾ Mat. 5, 28.

in nagnjenje k' nezhiftoſti. Sato pravi ſveti flushabnik boſhji Job: „*Saveso ſim ſtoril s' ſvojimi ozhmi, de ſhe miſtil ne bom v' devizo*“¹⁾. Sato pa tudi pred Bogam ſprizhuje, de nikoli nobena ſhenſka njegoviga ferza ni ſapeljala²⁾. — Dalej pravi Š. Duh v' ſvetim Piſmu: „*Devize ne poglej, de te njena lepota v' greh ne ſapelje... Ne glej okoli ſebe, kadar po ulizah meſta hodifh... Od ſhenſke, ki je oſhabno napravljena, odverni ſvoj obras, in ne pregleduj tuje lepote. Veliko jih je, ki ſo ſe ſavolj ſhenſke lepote pogubili... Veliko jih je, ki ſo ſe tuje ſhenſke lepote zhudili in ſo bili ſaversheni*“³⁾. — To ſo lepi, reſnizhni, vſiga premifhljenja vredni nauki! Ljubi moj kriſtjan, globoko jih v' ſvoj ſpomn in v' ſvoje ferze vtifni. Škerbno varuj ſvoje ozhi, de te v' greh ne ſapeljejo. Nikar jih nalafh v' kako ſtvar ne obrazhaj, ki ti je njen pogled nevarin; in kadar ſe permeri, de tvoje ozhi kako neſpodobno rezh ſagledajo, jih prezej drugam oberni. Ravno tako nikdar neſpodobnih podob ne glej, ſakaj zhe jih radovoljno gledafh, ſe bodo kmalo pregreſhne miſli v' tvojim ferzu obudile, in morebiti tudi hudobno poſhelenje.

¹⁾ Job. 31, 1. ²⁾ Job. 31, 9. ³⁾ Šir. 9, 5. 7. 8. 9. 11.

V' velike dušne nevarnosti pridejo tudi kristjani, posebno mladi ljudje, kateri radi kaj vidijo, in ki so radi videni; in savolj tega radi kam gredo. Leta nevarnost je she vezhi sa dekleta, kakor sa mladenzhe. Grosno shalofin sgled od tega se najde v' svetim Pismu. Ozhaka Jakoba hzhi *Dina* je shelela viditi prebivavze mesta *Šalem*; je tedaj fhla po svoji lastni volji se sprehajaj v' mestu. Ali lete nespodobne shelje, viditi in videna biti, so jo v' veliko nefrezho perpravile, in so tudi veliko drugih ljudi nefrezhne storile. Kadar je namrezh *Šihem*, poglavar tiste deshele, *Dino* vidil, se je nezhisto poshelenje v' njegovim serzu vnelo; tedaj jo je po fili v' svojo hifho perpeljati ukasal, in sgubljena je bila njena devifhka zhiftoft. Kadar so to Jakobovi sinovi flifhali, so se grosno rasferdili, posebno *Šimeon* in *Levi*; in nista nehala, dokler sta vse prebivavze mesta, in njih poglavarja, pomorila ¹⁾.

7. *Šedmi* perpomozhek je, *de se zhlovek sdershuje posvetniga veselja*, to je, vfiga tega, kar veseli posvetne ljudi, ki ne mislijo veliko v' Boga in ga ne ljubijo. — Vse veselje ni prepovedano kristjanam; ve-

¹⁾ Mojs. 34.

likovezh nam s. Pavel pravi, de naj se vedno veselimo: „Veselite se s' tistim, ki se vesele“¹⁾. — „Vedno se veselite“²⁾. — Veselite se v' Gospodu vedno; spet vam rezhem, veselite se³⁾. — In tako pishe leta sveti Apostelj she vezhkrat v' svojih listih. Tedaj nam veselje ni prepovedano, ampak she perporozheno, sveto veselje v' Gospodu. Le hudobno in pregreshno rasveseljenje posvetnih ljudi, postavim, pijanzhevanje, pregreshne igre, ples, ponozhhevanje, in druge posvetne norzhije, so kristjanam prepovedane. S' vsem tem se Šatan rasveseli, Bog pa rasshali. Tistim, ki takiga rasveseljenja ishejo, pravi Jesus: „Gorje vam, ki se sdaj smejate, sakaj shalovali bote in se bote jokali“⁴⁾.

Leto veselje je nevarna mresha, v' ktero hudobni duh grosno veliko dush ujame. Enako je fladkimu strupu, kateri je v' ustitih sfer prijetin, ali kakor hitro je vshit, pernese smert. In je she neskonzhno hujshi kakor strup; sakaj strup stori truplo nefrezhno in ga umori; posvetno veselje pa umori dusho, to je, jo perpravi ob vezhno nebeshko shivljenje, in jo na sadnje v' vezhno ne-

1) Rim. 12, 15. 2) I. Tefal. 5, 16. 3) Filip. 4, 4.
4) Luk. 6, 25.

frezho perpelje. — Zhe fe shelish nevarniga *posvetniga veselja* prav varovati, kakor je tvoja kerfhanfka dolshnost, stori to :

1. Kadar vidish kako posvetno rezh, in ko sazhitish de fe nespodobne misli v' tvojim ferzu vsdigujejo, odverni ozhi, zhe je ta rezh she tako lepa in zhe ljudem she tako dopade.

2. Popolnoma in sa smiram saversi in opuhti vse nespodobno zukanje in terganje. Per takih perloshnostih je veliko nespodobniga smeha, veliko nevarnih besedi in nevarniga djanja. Vse to so isvirki nezhistih misel, in velikokrat sazhetek nezhistiga shivljenja.

3. Nikar fe tudi prevezh in bres potrebe v' ogledalo ali shpegel ne glej; shpegel te bo le she bolj posvetniga storil, kakor si, in bosh marfiktero nizbemarno in tudi nespodobno misel v' febi obudil. Tvoje ogledalo, ljubi moj kristjan, naj bo Jesufov sgled, in raji fe v' leta dushin shpegel pogledaj, kakor v' posvetniga; in raji svojo vest, kakor svoje oblizhje pregleduj.

4. Nikar fe ne hodi sprehajaj v' kraje, kjer je veliko ljudi; tudi ne s' posvetnimi tovarshi, zhe te she tako vabijo. Nikdar ne pojdi v' noben kraj posvetniga rasvese-

ljenja; postavam, v' plef, v' komedijo, ali v' ofhtarijo bres prave potrebe.

5. Kadar sposnash kakiga svojiga tovarsha, de je posvetin, in de ti rezhi perpoveduje, ki bi boljshi bilo, de bi jih ne vedil, ga sapusti, in rajshi boshjo perjasnost ohrani, kakor posvetno. Ravno tako tudi sapusti perjatla, kateri te sazhe v' *posvetne kraje* in v' posvetno veselje vabiti. Štori po nauku svetiga Pisma: „*Moj sin, kadar te grešniki vabijo, jih nikar ne poslušaj... Ne hodi s' njimi in sdershi svoje noge od njih potov, sakaj njih noge k' hudimu teko*¹⁾).

Ljubi moj kristjan, zhe imash kolikaj bogabojezhnosti in framoshljivosti, ne bofh hodil v' te nevarne kraje in grosno nespodobne perloshnosti, sakaj tukej je dufha smertno ranjena, de ne ve kdaj; in framoshljivost, leta sveti varh zhivosti, se v' takih krajih ne ohrani dolgo. Š. Ziprijan pravi: „Zhe gresh zhift v' take kraje, bofh nezhist is njih prifhel“. — Komediye in plefi pridejo is štarih ajdovfkih zhafov, in so sveti kerfhanfki veri nasproti in soperni. Kristjani jih po nevernikih posnemajo, in s' tem na ravnost nasproti ravnajo svetim kerftnim

¹⁾ Prip. 1, 10. 15. 16.

obljubam; sakaj per f. kerstu se zhlovek odpove hudobnimu duhu, in vsimu njegovimu napuhu. Ali ravno leto posvetno rasveseljenje je prav saref djanje hudobniga duha in njegovo prevsetno veselje, sakaj tukej nar vezh duh vjame. Ravno to sprizhujejo tudi zerkveni uzheniki. Kolikanj si je, postavim, f. Avgufhtin persadel, (kakor se bere v' njegovih pridigah,) svoje posluslavze od posvetniga veselja odverniti. Vedno jih je opominjal njih kersthanfskih dolshnost in kerstnih obljub; in de kristjan, ki se je odpo-vedal hudobnimu duhu, se ne sme poverniti v' tiste kraje, v kterih se njemu flushi s' pregresfnim posvetnim rasveseljenjem.

Sgled kristjanov, ktere vidish v' lete nevarne in nespodobne kraje hoditi, naj te nikar ne moti in ne sapelje, ampak veliko-vezh shaluj savolj njih flepote in njih pohujshanja, ki ga dajejo. Saref so flepi, ker ne vidiyo grehov, ki jih sami store per takih perloshnostih, in ki so krivi, de jih drugi store. — Sveti zerkveni uzheniki pravijo, de leto posvetno rasveseljenje je „*kuga kristjanov*“; „*sasmehovanje svetiga Evangelija*“; „*ozhitno skasovanje nezhistosti in nesramnosti*“; „*skala, na kateri se rasbiye barka mladosti*“, i. t. d. — Kdor se v' te nevarne perloshnosti podaja, ishe svoje

pogubljenje, svojo vezhno nefrezho; sakaj „kdor nevarnost ljubi, se bo v' nji pogubil“¹⁾). — Svojo nefrezho, in zlo svojo vezhno nefrezho ifkati, je velika nespamet in velik greh.

De bofh pa bolj verjel, ljubi moj kristjan, de je veliko nevarnosti v' tih krajih in perloshnostih, od katerih je tukej govorjenje, premifli te dve rezhi:

1. *En sam nevarin pogled* je kralja Davida, ki je tako svet in moder mosh bil, v' greh perpravil; kako si tedaj ti, flab zhlovek, upash rezhi ali mifliti, de ni nevarnosti sa-te, kadar grefh v' ples, v' komedijo, ali v' kako drugo posvetno perloshnost, kjer toliko nespodobniga in nevarniga vidish in flifhifh? — Ali ni she to famo na febi nevarno in grefhno, to storiti, kar je Bogu in sveti Zerkvi soperno, in kar zerkveni in duhovni uzheniki od nekdej prepovedujejo? Ali ni she to greh, famiga sebe in druge v' ozhitno nevarnost postavljati?

2. Premifli dobro, *sakaj* se gre v' take perloshnosti. — Is ljubesni do Boga in do blishnjiga ne, to je gotovo; ampak is ljubesni do posvetniga veselja, is radovednosti, is nezhimarniga poshelenja, viditi

¹⁾ Šir. 3, 27.

in viden biti. — In kadar je zhlovek v' takih krajih, je ves drugazhin, kakor szer. V' Boga tam ne misli; njegovo serze je shiroko odperto posvetnimu veselju; nespodobne misli, ki se jih szer boji in ogiblje, se mu tam ne sde vezh tako nevarne; vesti ni vezh tako plashna, in se zhedalej bolj greha pervadi.

To je vse gotova refniza; in vsakdanja skufhnja sprizhuje, de je ref tako. In tako vidish, ljubi moj kristjan, de je veliko nevarnosti v' posvetnim rasveseljenji. Tedaj, zhe ne shelish pogubljen biti, se ogibaj nevarnosti; in bolj verjemi zerkvenim uzhenikam, kakor posvetnim tovarshem.

V' bukvah Tertulijana, ki je shivel v' pervih zhasih kerfhanske vere, se bere, de kristjani tistih zhasov niso nikdar fhli v' komedijo, v' ples, ali v' kaki drug kraj posvetniga rasveseljenja. Ali vender se je snajdla med tistimi kristjani shenska, ki je bila szer kerfhena, pa ni svesto shivela po kerfhanski veri; je tedaj v' komedijo fhla; ali na enkrat jo je hudobni duh obsedel, in je sazhela grosovitno terpeti. Kristjani so hitro po duhovne poslali; in kader so prishli in hudobniga duha permorali, de je mogel obstati, sakaj je leto kerfheno dusho obsedel, je rekel: Pravizo sim imel jo obsesti,

ker sim jo v' takim kraji najdel, ki je v' moji oblasti.

Boj in ogibaj se takih krajev, ljubi moj kristjan, ki so v' oblasti hudobniga sovra-
shnika. Zhe se v' njegovo lastnino podash,
mu dash veliko oblast zhes svojo dusho;
vfakteri ima vezhi oblast v' svoji lastnini,
kakor drugej.

Ljubi moj kristjan, sravin tih sedem
perpomozhkov ti tukej she tri druge perpo-
rozhim, po katerih se sveta zhiftoft ohrani in
mnoshi, namrezh:

1. *Molitev*. Perfezhna in stanovitna mo-
litev je sploh dober perpomozhek, po katerim
si sadobimo gnado boshjo in lepe kerfhan-
fke zhednosti. Ali posebno sa ohranjenje
zhiftofti mora zhlovek perferzhno Boga pro-
fiti, fzer jo bo teshko ohranil. Zhiftoft je
dar boshji¹⁾, in Bog jo rad da tistim, ki
ga refnizhno sa-njo profijo. — Profi tedaj
vedno Boga, de bi ti dal leta veliki dar; profi
ga, de bi vstvaril v' tebi zhifto ferze, in de bi
si ga ohranil v' svoje dopadljivo prebivalifhe.
— Perporozhi se tudi pogofto prezhisti devizi
Marii in svojimu s. Angelju varhu, kteriga
ti je Bog dal, de bi te varoval na vsih
potih in te frezhno v' nebefa perpeljal.

¹⁾ Mat. 19, 11.

2. Pogostna spoved in sveto obhajilo,
 Tudi to je posebno dober perpomozhek sa ohranjenje svete zhistosti. Zhe tedaj shelish, ljubi moj kristjan, leto grosno lepo in Bogu dopadljivo zhednost svesto ohraniti, hodi rad in pogosto k' spovedi in k' svetimu obhajilu, (zhe ti je perpusheno,) in vselej na tanko rasodeni svojimu spovedniku vse svoje nagnjenja, svoje misli, vse perloshnosti, v' kterih se snajdesh, in sploh vse, kar je potrebno, de te popolnoma sposna, kakoshin si. Zhe se mu odkritoferzhno rasodenesh, te bo svaril, ti bo svetoval, kaj ti je storiti, in ti bo perpomozhke perporozhil, kteri bodo ravno sate, po tvojih okolistavah, nar boljshi. Zhe se pa spovedniku fkrivassh in se mu ne dassh sposnati, kakoshin si pred Bogam, bi bilo boljshi, de bi ne prishel k' spovedi, sakaj take spovedi ti ne bodo ne le nizz pomagale k' dobrimu, ampak bodo le she tvoj greh pomnoshile, in te bodo v' zhe-dalej vezhi nevarnost vezhniga pogubljenja perpeljale. — Odkritoferzhna in pogostna spoved je saref velik perpomozhek sa ohranjenje zhistosti; sakaj spovednik, zhe je kolikaj fkerbin sa svelizhanje svojih dushnih otrok, je posebno shalostin, kadar vidi, de kteri soper to sveto zhednost kaj pregresshi, in ga ne pusti v' nemar, ampak si perferzh-

no persadeva, ga na pravo pot spet nasaj perpeljati. — **§.** Avgufhtin je potem, ko se je bil sposnal in spreobernal, posebno to obshaloval, de si v' svoji mladosti ni nobeniga duhovniga uzhenika isvolil, kateri bi ga bil is njegovih neframnih pregreh na pot pokore perpeljal. — **§.** Hieronim pishe od duhovniga, kateri je s' sveto modrostjo mladenzha is nevarnih nezhistih skufhnjav in perloshnost rešhil, in ga je na dobro pot perpeljal. Potem sprizhuje, de ko bi leta mladenizh ne bil temu duhovnimu v' roke prifhel, bi ne bil svojih skufhnjav premagal, in bi se bil morebiti vezhno pogubil. — (Od pogostniga prejemanja svetih Sakramentov bo she potlej v' tih bukvah govorjenje, is kteriga bofh she bolj sposnal, kako dober je leta perpomozhek sa ohranjenje svete zhivosti.)

3. Premishljevanje vezhnih refniz, in branje svetih bukev. Posebno je premishljevanje shtirih poslednjih rezhi prav dober perpomozhek, de se zhlovek zhift ohrani; in zhe je tako nefrezhin bil, de je leto prelepo zhednost sgubil, jo po tem premishljevanji spet sadobi in potem vedno ohrani.

Smert. Ni je bolj nefrezhne smerti, kakor je smert nezhistiga greshnika. Leta greh ima tudi leto shalofno lastnost, de zhloveka preflepi in vterdi, tako, de se tudi she

na smertni postelji prav ne sposna in ne sgreva, in de vezhidel tako umerje, kakor je shivel, to je, bres gnade boshje.

Šodba. Kako strahna bo sodba nepokorjeniga grešnika! Posebno bo sodba nezhišiga grešnika strahna! Na tem svetu je navajen v' skrivnim grešiti, in ve svoje neframne grehe pred ljudmi tako skrivati, de ga vzhafi nobedin ne posna, kakofhin grešnik je. Per sodbi pa, posebno per poslednji sodbi, bo vse na dan prišlo, in bo vsim ljudem snano, kar je hudobniga storil. — Kam se bo takrat djal od framote? — Shelel bo, de bi se hribi zhes-nj svernili in bi ga s' njegovo framoto vred pokrili, — In kako strahno bo njegovo obsojenje, posebno per sadnji sodbi, kjer bodo tudi nafhe trupla sojene. Leto truplo, kterimu je tako svešto stregel, kterimu je tolikanj pregrešniga veselja dovolil, bo sdaj obsojeno, na vezhno v' peklenkim ognji goreti! —

Pekel. Nobeniga grešnika peklenki oginj tako obzhotljivo ne pezhe, kakor tišiga, kteriga serze je na tem svetu s' nezhištim ognjem gorelo. Satorej je vsigamogozhni Bog, ki bi bil nezhište Šodomitarje lahko drugazhi shtrafal, ravno s' ognjem pokonzhati hotel, de je s' tem vsimu svetu

na snanje dal, de bodo posebno nezhisti grešniki na unim svetu v' vezhnim ognji neisrezheno veliko terpeli.

Nebesa. Kakor pa Bog skasuje, kako soperna mu je nezhistost, in kako strašno jo bo v' vezhnosti shtrafoval; ravno tako nam pa tudi na snanje daje, kako visoko zhafti in ljubi zhiftoft, in kako neisrezheno frezhne bo storil zhifte dushe v' vezhnosti. — Kako leto sveto zhednost ljubi in zhafti, sposnamo is tega, ker je nar zhiftejshi dushe sa svojo mater isvolil; ker je nar zhiftejshiga svojih Aposteljnov nar bolj ljubil, in ko mu je she na krishi svojo presveto mater isrozhil; in ko se imenuje „*Shenin zhiflih dushe*“. — In kako frezhne bo zhifte dushe storil v' nebesih, vidimo is tega, ker pravi, de bodo posebno tisti, ki imajo zhiftoferze, Boga gledali; in ker bodo le zhifte devishke dushe sa Jagnjetam v' nebesih hodile in novo pesim pele, ktere nobedin drug peti ne bo mogel ¹⁾).

Pa tudi premishljevanje drugih svetih kerfhanfkih refniz, kakor tudi pridno branje dobrih svetih bukev, je dober perpomozhek sa ohranjenje zhiftofti; sakaj branje in premishljevanje napolni ferze s' svetimi mislimi

¹⁾ Škr. Ras. 14.

in obzhutki, kateri preshenejo is njega vse, kar je nezhistiga in posvetniga, in ga zhedalej bolj s' Bogam sklenejo in Bogu ohranijo.

Naj ti bo tedaj vse to, ljubi moj kristjan perferzhno perporozheno. Poslushi se svesto tih perpomozhkov, in bosh ohranil prelepo sveto zhiftoft. — Tudi jih drugim perporozhaj, posebno mladim ljudem, is ljubeshni do Boga in do blishnjiga. Zhe komu pomagash, s' boshjo gnado, zhiftoft ohraniti, mu vezhi dobroto dodelish, kakor ko bi mu vse slato tega sveta dal; sakaj zhiftoft je *slato ferza*; in slato tega ferza, kteriga je Bog sa-se vstvaril, de bi vezhno per njem v' nebesih bilo, je vezh vredno, kakor slato lete semlje, ktera bo s' vsm kar v' febi ima, pokonzhana poslednji dan.

X.

Isvoljenje

dobriga spovednika.

„Pojdi in poišči si kakiga svešiga mosha, kateri te bo spremil.“¹⁾

Pot proti nebesam je teshavna in nevarna, ljubi moj kristjan; veliko je globokih bresnov na vsaki strani te poti, in veliko je tudi franških pot, ktere se zhloveku od sazhetka lepe in prijetne sde, ali na sadnje v' vezhno pogubljenje perpeljejo, in veliko jih je, ki s' grosno fladkimi besedami zhloveka na lete franške poti vabijo. Veliko je tudi sovrashnikov in tolovajev na vsih krajih te poti, kateri so grosno nevarni, posebno ljudem, ki sami hodijo po nji. Torej, ljubi moj kristjan, ti je treba kakiga svešiga mosha, de te spremlja na leti tako nevarni poti; kakiga mosha, kateri to pot do-

¹⁾ Tob. 5, 4.

bro sna, kateri ve vse nevarne kraje in vse teshave, ki se snajdejo na nji, in ima oblast in mozh, vse sopernike in fovrashnike pregnati in premagati.

Šhe na menj nevarnih potih, kakor je pot svelizhanja, li zhlovek poifhe sveftiga moshha, de ga spremi in frezhno perpelje, kamor sheli priti. Tako se, postavim, bere v' fvetim Pismu, de je stari Tobija svojimu sinu, predin ga je v' daljno deshelo poslal, perporozhil, de naj si kakiga sveftiga vodnika poifhe.

Jesuf pravi: „Zhe flepez slepza vodi, bota obadva v' jamo padla“¹⁾. — Šhe bolj gotovo bo flepez v' jamo padel, zhe sam hodi po poti, ki je ne posna. „Gorje mu je, kdor sam hodi; sakaj zhe pade, nima nobeniga, de bi ga vsdignil“²⁾. — Kdor se, posebno v' duhovnih rezheh, prevezh sam na-se sanasha, na svojo pamet, na svojo previdnost, modrost in poboshnost, ne bo dolgo po pravi poti hodil, ki v' nebesa pelje; sakaj Š. Duh v' fvetim Pismu pravi: „Kdor v' svoje lastne mistli saupa, ravna pregreshno“³⁾. „Kdor v' svoje serze saupa, je nespametin“⁴⁾.

1) Mat. 15, 14. 2) Pridig. 4, 10. 3) Prip. 12, 2.

4) Prip. 28, 26.

Tedaj ne saupaj sam na-se, ljubi moj kristjan, in ne hodi, kakor se tebi prav sdi, po poti svelizhanja, ampak poišči si svestiga mosha, to je, *dobriga spovednika*, in profi ga, de naj te vodi po tej teshavni, voski in nevarni poti. Potem se mu popolnoma podversi, in te bo uzhil pot Gospodovo; ti bo nevarnosti pokasal, kterih se ti bo ogibati, in dolshnosti, ki jih bošh dopolnovati imel. Zhe na kako stranfko pot saidesh, te bo dobrotljivo na pravo pot nasaj perpeljal; zhe padesh, ti bo roko podal in te bo vsdignil; zhe te posvetni tovarfhi na shiroko in prijetno pot, po kteri hodijo, pervabiti hozhejo, te bo na dobri poti obdershal s' svojim lepim naukam, s' svojim perferzhnim svarjenjem, in posebno s' svojo gorezho molitvijo pred Bogam sa-te. Te bo uzhil, vosko ternjevo pot Jesufovo smiram bolj in bolj ljubiti, greh pa, in shiroko posvetno pot zhedalej bolj sovrashiti. In tako te bo nauzhil, Jesufa zhes vse ljubiti, vse storiti in terpeti savolj njega, is perferzhne ljubesni do njega in po njegovi sveti volji, in se tako terdno s' njim skleniti, de nizh ne bo samoglo, te od njega odlozhiti. — Glej, vse to in she veliko vezh bošh najdel, zhe si svestiga in skerbniga vodnika na poti proti nebesam poišhesh; in bošh s'

nesnanim veseljem svojiga serza od njega rekel: *S' vsm dobrim me je napolnil* ¹⁾).

Per isvoljenji spovednika se morash dobro perporozhiti Bogu, ki posna vse serza; in morash sravin na boshjo previdnost saupati. Vezhidel je tvoj domazhi duhovni pastir, kteriga ti je boshja previdnost dala, tudi tisti svesti mosh, kteri te bo spremil in vodil po poti Gospodovi; sakaj pervizh, on ima vezh perloshnosti te posnati, kakor ptuji duhovni, ker si njegovi dufhni fkerbi isrozhen; drugizh, on bo mogel sa-te odgovor dati per fodbu, torej bo bolj poskerbel sa tvojo dufho, zhe bo tvoj spovednik, kakor morebiti kak drugi duhovin; tretjizh, ker je po boshji previdnosti tvoj duhovni pastir, je upati, de mu bo Bog vezh gnad in rasfvetljenja dal, de te bo po njegovih potih vodil, kakor ptujimu duhovnimu pastirju.

Zhe pa per vsm tem po pameti in po vesti pred Bogam mislish, de bi bilo boljshi sa-te, ko bi k' drugimu duhovnimu k' spovedi hodil, ne pojdi *skrivej* drugam, ampak povej svojimu duhovnimu pastirju, de k' drugimu k' spovedi hodish; in profi ga, de naj nikar ne misli, de ga sanizhujesh, ampak de le sato k' drugimu hodish, ker

¹⁾ Tob. 12, 3.

resnizhno po svoji vesti mislilh, de je pred Bogam boljshi tako.

Dober spovednik je velika dobrota boshja. — Bog je mladimu Tobiju saref veliko dobroto skasal, ker mu je Angelja Rafaela poslal, de ga je spremil in varoval na poti v' daljno deshelo. Ali s'he veliko vezhi je dobrota, ktero Bog tebi stori, kadar ti gnado da, dobriga, svestiga, fkerbniga spovednika najti . .

Angelj Rafael je mladiga Tobija varoval na poti, de se mu ni nobena nefrezha pergodila, in kadar ga je velika riba poshreti hotla, ko si je nogo umival, ga je iste nevarnosti rešil. — Dober spovednik pa te varuje, de te hudobin duh, kateri smiram na tvojo dus'ho steshe, kakor rijovezhi lev, na vezhno ne poshre.

Angelj Rafael je Tobiju pomagal dnarje dobiti, ktere je bil njegov ozhe svojimu perjatlu posodil. — Dober spovednik pa ti pomaga, vezhno nebeshko bogastvo sado-biti, kteriga noben tat vkrafti ne samore, in ktero je vezh vredno, kakor vse, kar se na semlji in v' semlji snajde.

Angelj Rafael je Tobiju k' dobri in bogati sheni perpomogel, in ga je frezhniga storil s' njegovo sheno. — Dober spovednik pa ti pomaga, de tvoja dus'ha postane Je-

sufova nevesta, in jo s' tem tako frezšno stori de vse frezhe, ki so se kdej na svetu pergodile, niso zlo nizeh proti frezhi, ktero vshiva dufha, ki je Jesufova nevesta.

Angelj Rafael je Tobija s' dobrotami ktere mu je po boshji volji dodelil, sa ves zhas njegoviga shivljenja frezšniga storil. — Dober spovednik pa te s' svojim svetim persadevanjem nefkonzhno frezšniga stori; ne le sa ves zhas tvojiga posemeljskiga shivljenja, ker ti pomaga, boshjo gnado ohraniti in v' svetim miru shiveti; ampak sa vso vezhnost te s' pomozhjo boshje gnađe neisrezheno frezšniga stori, zhe si mu pokorin.

Glej, moj kristjan, kakofhna frezha je dober spovednik. Prosi tedaj Boga, de ti leto frezho da in ohrani; in sravin si persadevaj, vse dolshnosti do svojiga spovednika svesto dopolnovati; sakaj zhe ti svojih dolshnosti do njega ne dopolnish, ti nar boljshi spovednik nizh ne bo mogel k' svelizhanju pomagati. Lete dolshnosti so:

1. *Svojiga spovednika morash vedno zhasliti in sposhtovati.* Zhasliti ga, kakor Angelja boshjiga. Zhe imash dobriga spovednika, imash dva Angelja varha; eniga ti je Bog is nebes poslal, drusiga ti je v' perfhoni spovednika dal. — On je tvoj dufhni ozhe. Ker si po boshji sapovedi dolshan,

fvojiga *telesniga* ozheta zhaftiti in spofhtovati, je tvoja dolshnost, *dušniga* ozheta zhaftiti, tolikanj vezhi, kolikor je dušha vezh vredna, kakor telo. — Vfelej tedaj spofhtljivo govori od njega; ponishno in zhaftljivo s' njim govori; pridno in sveſto ga poſluſhaj, kadar te uzhi, kakor bi fvojiga *Angelja* varha poſluſhal, ko bi ti govoril. **K**adar poſvetne ljudi flifhiſh od njega govoriti, de je prehud in preojſter, in de bi ſe ne imelo k' njemu k' ſpovedi hoditi, nikar nizh ne verjemi, ampak **B**oga ſahvali v' ſvojim ſerzu, de ti je gnado dal, ojſtriga, in ſkerbniga ſpovednika najti, kateri ſe nozhe s' tabo vred pogubiti, ampak ſheli s' tabo vred po ternjevi poti *Jesufovi* hoditi, ktera naſ v' nebefa pelje; in potem ga ſhe bolj zhaſti in ljubi. — **V**aruj ſe pa, ljubi moj kriſtjan, de ſe *prevezh* na ſvojiga ſpovednika ne naveshi. **V'** tako naveso ſe vzhafi kako nagnjenje perdruſhi, ki ni **B**ogu dopadljivo. — **Z**he tako nagnjenje do ſvojiga ſpovednika v' ſvojim ſerzu obzhutiſh, mu ga odkriſerzhno in na tanko rasodeni, in ſtori, kar ti bo ſvetoval.

2. *Veliko ſaupanje* moraſh v' ſvojiga ſpovednika imeti. **L**eto ſaupanje ti je tako potrebno, de ti bres njega nar boljſhi ſpovednik ne bo veliko pomagati ſamogel. **K**a-

kor ljudje, ki se v' barki vosijo, v' mosha saupajo, ki v' kermi stoji in barko vodi, in se nizh ne boje; desiravno se barka na vse kraje premetje pred hudim viharjem; ravno tako morash tudi ti saupati v' mosha boshjiga, kateri tvojo dusho na nevarnim morji shivljenja vodi, in se ne smesh bati, de se bofh potopil in pogubil, dokler bofh va-nj, sa **Bogam**, saupal, zhe imash she tako hude fkufhnjave, in zhe je she toliko nevarnosti okoli tebe. — In kakor bolnik saupa v' svojiga sdravnika, in rad vsame vfako sdravilo, naj bo she tako grenko; tako morash tudi ti v' svojiga dushniga sdravnika saupati, in terdno preprizhan biti, de ti dobro hozhe, desiravno ti grenke sdravila daje, in desiravno ti morebiti desno oko isdere ali desno roko odreshe, „*sakaj boljshi ti je, de se eden tvojih udov pogubi, kakor de bi tvoje zelo truplo v' pekel sa-versheno bilo*“¹⁾. — Kadar ima bolnik kako fkrito bolesin ali fkrito rano, premaga svojo framoshljivost; in vse rasodene in pokashe sdravniku, v' kteriga ima saupanje, de ga bo osdravil; in bolj ko se bolnik svojimu sdravniku refnizhno rasodene, loshej ga sdravnik osdravi. Ravno tako se mo-

¹⁾ Mat. 5, 29. 30.

raſh tudi ti odkritoferzhno ſvojimu ſpovedniku pokasati, in ſheleti, de bi te dobro ſpoſnal. Zhe imafh pravo ſaupanje do njega, kakor je tvoja dolſhnoſt, ſe mu boſh rad raſodel, kakor ſe otrok ſvojimu ozhetu ali ſvoji materi, in bolnik ſvojimu modrimu ſdravniku raſodene. — Tudi boſh ſvoje ſaupanje do ſvojiga ſpovednika s' tem pokasal, zhe ſe boſh v' vſih rezheh s' njim poſvetoval, poſebno tudi, kadar ſhelifh v' kak drug ſtan ſtopiti; in kolikor ti je mo-gozhe, ſtori, kakor ti ſvetje.

3. *Pokorſhina* je tudi velika dolſhnoſt, ki jo imafh do ſvojiga ſpovednika, ljubi moj kriſtjan. Bres pokorſhine do ſpovednika, bodo vſe tvoje ſpovedi praſne. Pokorſhina do ſpovednika pride is ſaupanja. Zhe imafh pravo ſaupanje v' njega, in zhe potem kolikaj ſhelifh, ſe ſvelizhati, mu boſh ſveſto pokorin. (Od pokorſhine do ſpovednika je ſhe popred govorjenje bilo v' tih bukvah, kjer ſe je ſploh od *pokorſhine* govorilo).

4. Dalej je *ſveſtoba* tvoja dolſhnoſt do ſpovednika. Bodi ſveſt ſvojimu ſpovedniku in nikar ga v' nobeni rezhi ne goljſfaj. Njega lahko goljſfah, in ſam ſebe tudi, Boga pa ne. Bodi ſveſt otrok ſvojiga duhovniga ozheta, in ſveſta ovza ſvojiga duhovniga paſtirja. Jeſuf pravi, de dober paſtir poſna

fvoje ovze, in njegove ovze tudi njega posnajo ¹⁾. Sheli tedaj, ljubi moj kristjan, smiram bolj in bolj od svojiga duhovniga pastirja posnan biti; in ne stori nikdar, kakor vzhafi store nesveste dushe, ktere potem niso nikoli prav snane svojimu duhovnimu pastirju; to je, zhe si tako nesrezhin, de kak vezhi greh storish, nikar ne pojdi skrivaj k' drugimu duhovnimu k' spovedi, ki te ne posna, ampak k' svojimu navadnimu spovedniku pojdi. Kaj ne shelish, svojimu pastirju popolnoma snan biti? Kaj ni Jesus rekul, de dober pastir mora posnati svoje ovze? Zhe pa tako ravnash, te ne bo nikoli dobro posnal, bo smiram mislil, de si boljshi, kakor si res, ker mu le majhne grehe rasodevash, velike pa drugimu pravit gresh. Ljubi moj kristjan, nikar tako ne ravnaj, ampak premagaj svoj skrit napuh, kteri te sadershuje od ponishevanja. „*Duhovnimu ponishaj svojo dusho*“ ²⁾, in Bog, ki ponishne povsdiguje, ti bo vse odpustil. *Sej ti je dobro, de te Bog vzhafi ponisha, de se bolj nauzhish njegovih postav* ³⁾. — Dalej, ljubi moj kristjan, zhe shelish, de bi te tvoj duhovni ozhe dobro posnal, morash pogosto k' spovedi hoditi; sakaj zhe le

¹⁾ Jan. 10, 14. ²⁾ Šir. 4, 7. ³⁾ Pfalm 118, 71.

malokdaj pridešh, te dolgo ne bo sposnal, in nikoli prav dobro. — Svešt tedaj bodi svojimu spovedniku, in nikar tistih kristjanov ne posnemaj, kateri sdaj k' temu, sdaj k' unimu k' spovedi gredo. Ne sapuſti lahko svojiga spovednika; le kadar pred Bogam in po svoji veſti drugazhi ſtoriti ne moreſh, ga sapuſti. V' Bogu in ſavolj Boga ſi spovednika iſvoli, in v' Bogu in ſavolj Boga ga sapuſti.

5. Tudi ſi dolshan, *sa svojiga spovednika moliti*. Kakor ſi dolshan, ſa ſvoje ſtarſhe moliti, ravno tako in ſhe bolj ſa svojiga spovednika, ki je ſkerbin ozhe tvoje duſhe. Spovedniki potrebujejo poſebnih gnad boſhjih, de ſamorejo ſvoje ſvete dolſhnoſti sveſto dopolnovati. Reſ je, de ſami ſa-ſe Boga proſijo in ſe mu perporozhajo vſak dan; ali vender ſo tudi vſi njih duhovni otrozi dolſhni, ſa-nje moliti, in njih ſdruſhena molitev bo veliko per Bogu ſamogla, ſakaj Jeſuf pravi, *de zhe ſe bota le dva kristjana ſdruſhila v' proſhnji ſa kako rezh, bota prejela, karkoli bota proſila nebeshkiga Ozheta*¹⁾).

Ljubi moj kristjan, dopolni sveſto vſe te dolſhnoſti do svojiga spovednika, Bogu v' zhaſt, in svoji duſhi v' vezhno sveli-

¹⁾ Mat. 18, 19.

zhanje. Bolj ko jih bošh svesto dopolnoval, bolj gotovo se bošh svelizhal, s' pomozhjo vsigamogozhniga, vsmiljeniga Boga, in njegoviga namestnika.

XI.

Pogostna in dobra spoved.

„Zhe se spovemo svojih grehov, nam jih bo Bog odpustil, ker je svest in pravizhin, in nas bo ozhistil od vse hudobije“ ¹⁾.

Is tega, kar je bilo do sdaj rezheno od dobriga in svestiga spovednika, sposnash, de dober spovednik je saref velika frezha in posebna gnada od Boga. Ali te gnade se morash tudi dobro poflushiti, ljubi moj kristjan, to je, morash rad in pogosto k' spovedi hoditi, in dobre spovedi opravljati. — K' pogostni spovedi naj te leto premishljevanje perganja:

¹⁾ I. Jan. 1, 9.

1. Desiravno se nekoliko zhafa lahko sdershish smertniga greha, se ga ne bofh mogel dolgo obvarovati, zhe se svojih majhnih grehov pogosto ne spovedujesh; sakaj fzer se jih bofh zhedalej menj bal, jih bofh zhedalej menj fvrashil, in potem te bodo kmalo v' velike grehe sapeljali.

2. Zhe se le malokdaj spovedujesh, se ne moresh lahko vsih svojih grehov spomniti, in si v' nevarnosti, nepopolnoma in flabe spovedi opravljati, is svoje lastne sanikernosti.

3. Tudi se ne bofh famiga febe nikoli tako dobro sposnal, zhe le malokdaj k' spovedi gresh, kakor ko bi pogosto hodil. Spoved je dufhno ogledalo ali fhpegel, v' katerim se dufha vidi, kakofhna je, in sagleda madeshe, ki jih ima na febi. Ali kdor se le malokdaj v' leto ogledalo pogleda, posabi kakofhin je, in se nikdar tako dobro ne posna, kakor kdor se pogosto v' njem pregleduje.

4. Zhe malokdaj k' spovedi gresh, se bofh poterdil, de sam ne bofh vedil kdaj, v' slabih pregreshnih navadah; bofh hodil v' nevarne perloshnosti, in ne bofh vidil nastave, v' ktero te hudobni duh vjeti sheli. Zhe se pa pogosto in svefto svojimu spovedniku pokasesh, kakofhin si, in zhe mu ras-

odenesh vse svoje okolistave te bo perjasno svaril in poduzhil, ti bo nevarnosti pokasal, v' kterih si, in kterih sam sadošti ne, posnash in ne vidish, in ti bo pomagal, vse hudobne korenine is serza isruvati, predin se vterdijo. — Njiva sanikerniga kmeta, ki jo malokdaj opleve in ozhifiti, zhedalej vezh plevela in menj dobriga sernja obrodi.

5. Nar boljshi perpomozhek, se hudobnim skufhnjavam ubraniti in jih premagati, je pogostna in svesta spoved. Zhlovek je od vsih strani obdan od nevarnih skufhnjav; posebno so nezhiste skufhnjave grosno nevarne. Zhe se sam sebi prepusti, in se ne poslushi pogosto dobrih naukov in svetov svojiga duhovniga ozheta, mu bo skorej nemogozhe, se hudobnimu duhu stanovitno braniti, in se zhifiga ohraniti od greha. Bres dobriga in mozhniga oroshja se nar boljshi vojshak ne bo dolgo sovrashniku branil. Dobri nauki tvojiga skerbniga spovednika so nar boljshi oroshje sa-te, ker pridejo od Boga. *To je tisto oroshje boshje, s' kterim samoremo soperstati vsinu sapeljevanju hudobniga duha; s' kterim samoremo premagati v' hudim dnevu, in v' vsih rezhek popolnoma stati¹⁾.*

¹⁾ Efes. 6, 11. 13.

Kako pogosto se mora k' spovedi iti, se ne more s' eno besedo povedati. Nekterim je treba bolj pogosto hoditi, kakor drugim. Nar menj enkrat pojdi k' spovedi vsak mesez. Zhe pa shelifli bolj popolnoma shiveti in se tudi majhnih grehov skerbno varovati, hodi bolj pogosto. Od svetnikov se bere, de so nekteri vsak tedin, nekteri pa vsak dan k' spovedi fhli. — Nar boljshi bo sa-te, ljubi moj kristjan, de svojiga spovednika profish, de naj ti pove, kako pogosto ti je k' spovedi hoditi; in se s' ponishnim saupanjem njegovi sapovedi podversi.

Ne posnemaj tistih, kteri ne mislijo v' spoved, kakor kadar so v' kaki velik greh padli. Špoved sploh, in posebno pogostna spoved, ni le v' odpushtenje grehov perporozhena, ampak je tudi dober perpomozhek, se hudobnim skufhnjavam ubraniti in se greha varovati. Kakor imajo sdravniki ne le take sdravila, ktere zhloveka osdravijo, kadar je she saref sbolel, ampak tudi take, s' kterimi zhloveka obvarujejo, de v' kako bolesin ne pade; ravno tako imajo tudi spovedniki, ki so sdravniki dushe, ne le perpomozhke in oblast, dushe osdraviti, kadar je she v' kako bolesin, to je, v' kaki greh padla, ampak imajo tudi svelizhanfke

perpomozhke in dobre nauke in svete, s' kterimi dushe varujejo in jo mozno store, de ne gresni, zhe tudi v' nevarne skufhnjave pride, in de jih ferzhno premaguje is ljubesni do Boga. — Š. Duh pravi v' svetim Pismu: „*Predin sbolish, se poslushi sdravila*“, ¹⁾ to je, takiga sdravila, ktero te bo obvarovalo, de ne bošh sbolel. Nar boljsh sdravilo ali perpomozhek sa dushe, de ne sboli, je pogostna in dobra spoved.

Šhe menj pa tiste posnemaj, ljubi moj kristjan, kteri, potem ko so v' kak velik greh padli, she dolgo k' spovedi ne gredo; nekteri is napzhne framoshljivoſti, drugi pa is sanikernoſti. To jim perloshnost daje, vezhkrat v' ravno tisti greh, ali pa v' kake druge velike grehe pasti, ker mislijo: Sdaj sim she v' grehu; se bom pa vsih tih grehov ob enim spovedal. — Kakor se zhlovek, kteri se je she vmasal, ne varuje vezh tako, kakor predin se vmashe; ravno tako se zhlovek tudi perviga greha bolj fkerbno varuje, kakor drugih; in zhe prezej po pervim grehu svoje dushe ne ozhisti v' svetim Sakramentu pokore, se zhedalej bolj greha navadi, in se mu zhedalej menj gerd in ostudin sdi.

¹⁾ Širah 18, 20.

Nikar ti nikoli tako ne ravnaj, ljubi moj kristjan, ampak hodi rad in pogosto k' spovedi, ne le, kadar v' kaki vezhi greh padešh, ampak šhe bolj pogosto. Posebno se pa prezej spokori, zhe si tako nefrezhin, de kak velik greh storish. — Kako bodo per sodbi samogli tisti Bogu odgovor dajati, kateri veliko bolj sa svoje truplo, kakor sa svojo dušho škerbe! Kadar se kdo hudo vreshe ali vřeka, ne pravi: Bom pozhakal, de se šhe enkrat vřeshem ali vřekam, potlej bom šhel k' sdravniku, de mi bo obedve rani ob enim obvesal. Ne pravi tako, ampak hiti, de zhloveka najde, kateri mu dobriga sdravila na rano da in jo obveshe. — Vidish is tega shalostno flepoto tistih kristjanov, kateri imajo vezhi škerb sa svoje trohljivo truplo, kakor sa svojo neumerjozho, po boshji podobi vřvarjeno dušho! —

Sravin tega je v' odlafhanji spovedi in pokore veliko nevarnosti, posebno, zhe je zhlovek v' smertnim grehu; sakaj shivljenje zhoveka je kakor kaplja na veji; in zhe v' smertnim grehu na naglama umerje, je vezhno pogubljen. Kako grosovitna je nevarnost, v' smertnim grehu shiveti! — V' sgodbah štarih zhařov se bere, de je neki kralj enimu svojih perjatlov pokasati hotel, v'

kaki vedni nevarnosti je kraljevo shivljenje. Je tedaj ukasal mezh obefiti na shimo nad svojim fedeshem; potem je poklizal svojiga perjatla, (kteri ni vedil, de mezh vifi nad kraljevim fedeshem,) ga je na svoje mesto posadil in mu je rekel, de bo sdaj on kraljeval. Leta zhlovek je bil tega grosno vesel in je mislil, de se bo sdaj nar frezhnifhi zhaf njegoviga shivljenja sazhel. Ali kadar je bil v' svojim nar vezhim veselji, je sagledal mezh, ki je nad njegovo glavo vifel, in je vidil, de na eni fami shimi vifi. Tega se je tako prestrahil, de ni hotel vezh na kraljevim mestu biti, in je raji vfo zhaft in velikost sapustil, kakor de bi bil s'he dalej v' taki ozhitni nevarnosti ostal. — Glej, moj kristjan, to je podoba zhlovekova, kteri v' veselji tega sveta shivi, sravin tega pa smertni greh na sebi ima. V' vedni nevarnosti je, ne le zhafno shivljenje trupla, ampak vezhno nebesfko shivljenje dushe sgubiti in se vezhno nefrezhniga storiti. — Sposnaj to dobro, ljubi moj kristjan, in bodi vsaj tako previdin, kakor je bil leta kraljev perjatelj. S'beshi hitro s' „*fedesha kuge*“, ¹⁾ is greha, in perbeshi v' narozhje usmiljeniga nebesfkiga Ozheta, kteri s' neskonzhno

¹⁾ Pfalm 1, 1.

ljubesnijo svojiga sjubljeniga sina sprejme, kadar se refnizhno k' njemu verne, *ker nozhe smerti gresnika, ampak de bi se spokoril in shivel*¹⁾.

Tudi je she druga velika nevarnost v' odlafhanji spovedi in pokore, ktero dobro premisli, ljubi moj kristjan. Zhe dolgo odlafhafh, posebno zhe si tako nefrezhin bil, v' kaki vezhi greh pasti, se boshje gnade zhedalej bolj nevredniga delafsh. Zhe ti vest ozhita, de si Boga rasshalil in njegovo prijasnost sgubil, in si vender nizh ne persadenefh, se s' njim spet spraviti, desiravno vesh, de po svetim Sakramentu pokore se samorefh s' njim spraviti, ozhitno poka-shefh, de ga ne ljubifh, in de njegovo perjasnost malo obrajtafh. — In kako si upafh v' svoji vflakdanji molitvi Bogu rezhi: *Ozhe nash . . . odpusti nam nashe dolge . . .* ker nozhefh storiti, kar ti Bog sapoveduje v' odpufhenje tvojih grehov, tvojih dolgov? Bog ti sapoveduje de se spokori, de prejmi vredno f. Sakrament pokore, in ti bo vse tvoje grehe odpustil, in ti zhedalej delj od sebe pomakujesh leta svelizhanski perpomo-zhek. To se ne pravi, v' duhu in v' refnizi Boga moliti. — Ljubi moj kristjan, ni-

¹⁾ Ezech. 33, 11.

kar tako s' vfigamogozhnim vezhnim Bogam ne ravnaj. „*Nikar se ne motite; Bog se ne safmehuje*“ ¹⁾).

Hudobni duh, leta sovrasnik vfiga dobriga, ti bo veliko teshav in sadershkov pred ozhi postavil, de bi te od spovedi sploh, in posebno od pogostne spovedi odvernili; in zhe ga bofh poslufhal, ne bofh rad in pogosto k' spovedi hodil. Vzhafi ti bo misel dal, de je preteshko na versto pridi, de se mora predolgo zhakati; vzhafi, de je preteshko se k' spovedi perpraviti, in de nisi nikoli prav perpravljen; vzhafi ti bo tudi misel obudil, de ti ni she ravno tako treba k' spovedi iti, de she nekoliko zhafa lahko pozhakash; vzhafi ti bo tudi misel dal, de imash prevezh opraviti, de ne vtegnesh pogosto k' spovedi hoditi; vzhafi bo tudi morebiti tisto shalofno in pregreshno framoto v' tvojim ferzu obudil, de te bo fram spovednika, ali pa de te bo fram, pogosto v' spovednizi viden biti; kakor so nekteri, ki jih ni fram pogosto greshiti, pogosto k' spovedi hoditi jih je pa fram.

Ali premisli dobro, ljubi moj kristjan, vse te teshave in sadershke ki ti jih hudo-

¹⁾ Gal. 6, 7.

bni skufhnjavz dela, in bošh vidil, kako so prasni.

Zhe te skufhnjavz s' tem od spovedi odvrazha, ker ti misel da, de je spoved vselej s' kako teshavo fklenjena, premisli, de spoved, zhe jo dobro opravish, ti sbrishe grehe, ti gnado boshjo sadobi, ali pa te v' nji poterdi, zhe jo she imash. Ali niso te velike dusne dobrote vredne, de si jih s' kako majhno teshavo perdobish? Zhe se tih majhnih teshav bojish, ki ti jih spoved stori, kaj bo pa na unim svetu, zhe tudi le v' vize prideish? Zhe se ti tukej teshavno sdi, nekoliko zbasa zhakati, de na versto prideish, sa odpushtenje svojih grehov, kako ti bo pa v' vizah, ko bošh mogel ze le leta v' velikim terpljenji zhakati, predin ti bo kak majhin greh odpushten?

Kadar te hudobin skufhnjavz s' to mislijo moti, de se ne moreish nikoli prav k' spovedi perpraviti, in jo tedaj smiram odlasht, sposnaj, kako te sareš goljfa. Ali ne vidish, de bolj ko odlashtash spoved, menj se bošh samogel perpraviti in zhisto spovedati. Zhe pogosto k' spovedi hodish, se lahko spomnish vsih svojih grehov; zhe pa le malokdaj grešh, se bošh teshko vsih spomnil; in zhe le dolgo odlashtash, jih bošh

gotovo veliko posabil, in bosh flabo spoved storil is svoje lastne sanikernosti.

Nikar tudi ne poslušhaj hudobniga skufshnjavza, kadar ti pravi, de ti she ni treba k' spovedi iti. To je nevarna skufshnjava. Vsak zblovek je grešnik, in vsak dan grešhi, in „*zhe pravimo, de nimamo greha, se sami sebe sapeljujemo, in resnize ni v' nas*“¹⁾. — Zhe nisi v' velikih grehib, si vsaj v' majhnih; in dobro je, de se pogosto tudi svojih majhnih grehov spovedujesh; sakaj zhe se majhnih grehov ne bojish in ne varujesh, bosh kmalo v' velike prifhel, de ne bosh vedil kdaj. — Premisli, kako zblovek v' telesnih bolezhinah in bolesnih ravna, zhe je kolikaj previdin. Kadar kako bolesin sazhati, ne zhaka, de tako huda postane, de mu je she fkorej umreti, ampak prezej od sazhetka poklizhe sdravnika, in vsame sdravilo, ki mu ga da, zhe je tudi grenko. — Bodi tedaj, ljubi moj kristjan, vsaj toliko previdin in fkerbin sa svojo dusho, kakor so vezhidel ljudje na tem svetu sa svoje truplo.

Zhe te skufshnjavz s' tem moti in od pogostne spovedi sadershuje, de imash prevezh opraviti, se spomni prelepe Jesufove

¹⁾ I. Jan. 1. 8.

befede, de je le „*ena sama rezh potrebna* ¹⁾). Ktera rezh je tedaj tako potrebna? Gotovo noben posvetin opravek, sakaj Jesus je ravno per tisti perloshnosti, kadar je leto lepo befedo isrekel, tudi Marto posvaril, de si prevezh persadeva v' zhafnih opravilih; in je pohvalil Marijo, ki je per njegovih nogah njegove svelizhanfke nauke poslufhala. — Vsemi si lete befede Jesufove k' ferzu, ljubi moj kristjan, in is ljubesni do njega se odtergaj nekoliko od svojih zhafnih opravkov in fkerbi, pridi rad in pogosto k' fedeshu usmiljenja, in per nogah Jesufoviga namestnika poslufhaj njegove svelizhanfke nauke. Tako bosh svoje skufhjuave zhedalej loshej premagoval, bosh na sadnje popolnoma premagal hudobniga skufhjnjavza, *in Jesus ti bo dal jesti od drevesa shivljenja, ki je v' paradishu boshjim* ²⁾).

Kadar te hudobni fovrashnik s' skufhjnjavami framoshljivofti moti, premifli, kako je nespametno, se svojiga spovednika framovati. Spovednik nikoli grehov ne rasedene, kterih se mu spovefh; ni tedaj nobene nevarnosti, de bi se tvoji grehi po spovedi ljudem rasglafili. In tvojiga dobriga fkerbniga spovednika te tudi ni treba fram biti.

¹⁾ Luk. 10, 42. ²⁾ Škr. Ras. 2, 7.

On je tvoj dušni ozhe in tvoj dušni sdravnik. Dober otrok se v' vsih rezeh raji svojimu ozhetu rasodene, kakor vsmim drugim ljudem; in bolnik tudi skrite bolesni in bolezhine svojimu sdravniku rad rasodene, de sdravje sadobi. Ravno tako se tudi ti svojimu spovedniku svesto rasodeni, in premagaj svojo framoshljivoſt. Sej ne sheli flifhati tvojih grehov, de bi jih vedil, ampak le sato, de bi ti jih uſmiljeni Bog odpustil, zhe se jih reſnizhno spoveſh in spokoriſh. Premifli, kako je Bog neſkonzhno dober. Saflushil ſi ſavolj svojih grehov ozhitno ſojen biti, in per ſodbi boſhji pred *vſimi ljudmi* v' framoto priti; ali dobrotljivi Bog ti je ſveti Sakrament pokore dodelil, v' katerim le *enimu ſamimu zhloveku*, to je, svojimu spovedniku, svojimu dušnimu ozhetu in nar boljſhimu perjatlu, ſvoje grehe rasodeneſh, in Bog ti jih odpusti in isbrifhe, de ne boſh ſavolj njih per ſodbi boſhji v' framoto priſhel. — Zhe pa leté boſhje dobrote nozheſh ſpoſnati in ſe ſpovednika framujeſh, ti bodo tvoji grehi na veſti oſtali, in neſkonzhno velika bo tvoja framota per ſodbi, in vſo vezhnoſt. —

Zhe te je pa fram, pogofito per ſpovednizi viden biti, premifli lete beſede Jeſuſove: „*Kdor me bo pred ljudmi ſpoſnal, ga bom*

*tudi jest sposnal pred svojim Ozhetam; kdor me bo pa satajil pred ljudmi, ga bom tudi jest satajil pred svojim Ozhetam, ki je v' nebesih*¹⁾. — Kadar te je fram to storiti, kar nam je Jesuf sapovedal v' svelizhanje nafih dufh, ga satajish pred ljudmi, in te je fram, njegov uzhenz biti; in si tedaj v' nevarnosti, de bo tudi njega fram, te sposnati sa svojiga perjatla pred nebeskim Ozhetam; sakaj rekel je tudi: „*Zhe bo koga mene fram mojih naukov, njega se bo tudi sin zhloveka framoval, kadar bo prishel v' velizhafstvu svojimu, in Ozheta, in svetih Angeljov*“²⁾.

Is vliga tega vidish, ljubi moj kristjan, de vse tiste teshave in vfi isgovori, ki te sadershujajo od pogofne spovedi, so sgoli fkuftnjave, in grosno nevarne fkuftnjave hudobniga duha. Torej jih ne poslufhaj, ampak rad in pogofto hodi k' spovedi, in persadevaj si, vselej dobro in Bogu dopadljivo spoved opraviti.

De bosh pa dobro spoved opravil, se morash tudi dobro perpraviti. Sa dobro perpravo k' spovedi so tri rezhi potrebne: sprafhevanje vesti, perferzhno obshalovanje grehov ali grevinga, in terdin fklep; ne vezh

¹⁾ Mat. 10, 32. 33. ²⁾ Luk. 9, 26.

grefhiti. Vse to morash préd opraviti, predin se spovedniku pokasesh; sato se to ime-
nuje *perprava k' spovedi*.

1. *Sprafhevanje vesti*. To je teshko opravilo, zhe se hozhe prav opraviti, in teshi, kakor kristjani vezhidel mislijo; ali grosno potrebno je sa dobro spoved. — Predin svojo vest sprafhevati sazhnesh, prosi Boga, de te rasvetli in ti gnado da, se dobro sposnati. Teshko je, samiga sebe prav posnati; zhlo-
vek se le smiram boljshiga misli, kakor je. She v' starih zhasih so modrijani rekli, de samiga sebe dobro posnati, je velika modrost. Zhe hozhesh to modrost sadobiti, prosi Boga, de ti jo dodeli. „Zhe kdo ismed vas potre-
buje modrosti, naj prosi Boga, kateri vsm obilno daje, in nobenimu ne ozhita; in mu bo dana. Tode mora s' nepremakljivi-
vim saupanjem profiti“¹⁾).

Potem na tanko premisli boshje in zerk-
vene sapovedi, naglavne in druge grehe, in dolshnosti svojiga stanu. — Zhe she dolgo nisi bil per spovedi, ali zhe shelish *dolgo spoved* opraviti, se morash posebno fkerbno sprafhati. V' nekterih molitevskih bukvah, kakor postavim v' *Dushni pashi*, se najde obilna pomozh sa sprafhevanje vesti.

¹⁾ Jak. 1, 5. 6.

Glej de to sprafhevanje dobro opravifh, ljubi moj kristjan; na tem je veliko leshezhe sa dobro spoved. Persadevaj fi tudi, fhte- vilo fvojih grehov najti, kolikor je mogozhe. Varuj fe, de te lafna ljubefin ne preslepi. Shaloftno je viditi, kako fe lafna ljubefin vé v' nafhe nar boljfi dela vriniti, in vzhafi tako fkrivej, de jo je tefhko rasodeti. Lafna ljubefin je enaka zhervu, kateri fkrivej pod semljo korenino kakiga lepiga selifha podje; in potem selifhe ufahne in ni nizeh vezh vredno. Tako tudi lafna ljubefin nafhe nar lepfi djanja pokasi, in ftori, de pred Bo- gam nizeh ne veljajo; sakaj Bog hozhe, de naj is ljubefni do njega, ne pa is lafne ljubefni, dobre dela opravljamo. — Posebno tedaj glej, ljubi moj kristjan, de per spra- fhevanji vefi rasodenefh, zhe ni kaj lafne ljubefni v' tvojih dobrih delih.

Zhe fe shelifh smiram bolj in bolj fposnati, fprafhaj svojo vefi vfak vezher. To fo vfi duhovni uzheniki od nekdej mozno perporozhevali, in vfi fvetniki sve- fto opravljali. Zhe lete dobre navade fhe nimafh, ljubi moj kristjan, sdaj fkleni; fe tega navaditi in to navado svefsto ohraniti do konza shivljenja.

2. Perferzhno obshalovanje grehov.
Kdor fe dobro fposna, kako velik in nehva-

leshin grešnik je pred Bogam, in kdor le kolikaj ljubi Boga, ne more drugazhi po sprafhevanji vesti, kakor de mu je shal, de je svojiga ljubesniviga in dobrotljiviga Boga tolikokrat in tako možno rasshalil; in bolj ko Boga ljubi, bolj mu je shal, de je tako nehvaleshno s' Bogam ravnal. In to je tisto perferzhno obshalovanje grehov, kteriga mora grešnik imeti, zhe sheli odpufhenje svojih grehov od Boga sadobiti. To obshalovanje mora tedaj is ljubesni boshje priti; strahu pekla ne sme veliko v' njem biti, fzer je vezh lastne ljubesni sravin, kakor boshje. Ref je, de nam je perpufheno, tudi sato shalovati, ko smo s' svojimi grehi nebefa sgubili in pekel saflushili; ali to nam je Bog le savolj „*terdobe nashiga ferza*“ perpuštil. Veliko boljshi je pa, de le sato svoje grehe obshalujemo, ko smo s' njimi preljubesniviga in nefkonzhno dobriga Boga rasshalili.

De bofh loshej svoje grehe le savolj Boga obshaloval, ljubi moj kristjan, premisli vezhkrat, kako nefkonzhno popolnoma, in vse ljubesni vredin je Bog sam na febi; in kako ufmiljen in dobrotljiv se tebi per vsih perloshnostih fkasuje. Ne le takrat, kadar se k' spovedi perpravljash, ampak vezhkrat tako Boga premishljuj, posebno

ob nedeljah. Bolj ko ga bofh premifhljeval, bolj ga bofh fposnal; in bolj ko ga bofh ljubil, bolj ti bo shal, de fi ga rasshalil, in bolj fe bofh varoval ga rasshaliti.

Perferzhniga tolashila poln isgled, kako rad Bog odpufti tiftim, ki is ljubefni do njega fvoje grehe obshalujejo, je Magdalena per Jefusovih nogah. Is ferza ji je shal bilo, de je tolikokrat in tako gerdo fvojiga Boga s' fvojimi grehi rasshalila. Tako je njeno ferze obteshano, de ne more govoriti, ampak le folse tozhi per Jefusovih nogah. — Prelepo, s' perferzhnim obshalovanjem fklenjeno fpoved je tam opravila, ne s' befedo, ampak le v' ferzu, sakaj Jefuf ferze vidi; in ker je vidil njeno perferzhno obshalovanje, je lete ljubefsnive in dobrotljive befede isrekel: „*Veliko grehov ji je odpuftenih, sato ko je veliko ljubila*“¹⁾.

3. Terdin fklep, ne vezh grefhiti. Kadar je komu refnizhno shal, de je kaj ftoril; vfelej sravin tudi refnizhno fklene, de tega ne bo vezh ftoril; in zhe tega fklepa nima, je gotovo snaminje, de mu ni refnizhno shal. Terdin fklep, ne vezh grefhiti, pride is perferzhniga obshalovanja

¹⁾ Luk. 7, 47.

grehov, kakor bilka is korenine. Te dve rezhi ste tako na tanko med sabo fklenjene, de ena bres druge ne more biti. Kjer je refnizhno obshalovanje grehov, je gotovo tudi terdin fklep, ne vezh grefhiti; kjer pa njega ni, tudi ni praviga obshalovanja. — Leta terdni fklep ne sme le v' besedah biti, ampak se mora v' djanji pokasati, mora sad obroditi, namrezh „*vredin sad pokore*“¹⁾, fzer nizh ne velja. Prasna bilka, zhe je she tako lepa, ni nizh vredna, ampak le takrat kaj velja, kadar lep poln klaf pernese.

Ali kaj je leta vredni sad pokore, ki mora priti is obshalovanja grehov in is terdniga fklepa, ne vezh grefhiti? Leta sad je refnizhno spreobrnjenje in poboljshanje. Grefhnik mora to, kar je popred ljubil, sdaj sovrashiti, in kar je popred sovrashil, sdaj ljubiti; to je, greh in pregreshne perloshnosti, ki jih je popred ljubil in ifkal, mora sdaj sovrashiti in se jih fkerbno ogibati; zhednosti pa, ki jih popred ni veliko obrajtal, mora sdaj ljubiti in v' djanji dopolnovati, in vse kar k' njim napeljuje, ifkati in storiti. Zhe je v' kakim sovrashstvu s' svojim blishnjim shivel, mu mora sdaj is

¹⁾ Luk. 3, 8.

ferza odpustiti in se perjasno s' njim spraviti. Zhe je neufmiljen in terdoserzhin bil do revnih ljudi, jim mora sdaj, kolikor mu je mogozhe, v' njih potrebah in teshavah pomagati. Zhe je svojiga blishnjiga v' njegovim zhafnim blagu kaj poshkodoval, mu mora vse na tanko poverniti, kolikor je le mogozhe. Zhe mu je dobro ime odvsel s' hudobnim opravljanjem ali zlo s' obrekovanjem, si mora sdaj, kolikor je mogozhe, persadevati, de mu ga spet poverne. Zhe je blishnjiga pohujshal, si mora sdaj persadevati, ga s' lepim sgledam, in tudi s' besedo, zhe more, na boljshi misli perpraviti. — In vse to ne is lastne ljubesni, ali savolj ljudi, ampak is ljubesni do Boga in do blishnjiga.

To je vredni fad pokore. Kdor taki fad pernese, je bil saref terdno fklenil, ne vezh grefhiti; in pokashe, de njegovo obshalovanje grehov je refnizhno in sveto; de je dobra, in v' ljubesni boshji vrafhena korenina, ker je tak lep fad obrodila.

Dobro pa premisli in sposnaj, ljubi moj kristjan, de slabimu grefhnimu *zhloveku* je to nemogozhe, *Bogu* je pa vse mogozhe¹⁾. Torej se ne sanashaj sam na-se,

¹⁾ Mat. 19, 26.

ampak vse svoje saupanje v' Boga postavi. Prosi ga v' imenu Jesufovim, vselej kadar se k' spovedi perpravljash, de naj ti mozh in gnado da, terdno skleniti, se greha in grehnih perloshnost skerbno varovati, in svesto Bogu flushiti. — Potem pa stori, kolikor ti je mogozhe; in nikar ne misli, de bo Bog vse sa-te storil. Bog ti pravi: Pomagaj si, in ti bom pomagal. — Kar je tebi mogozhe; ti stori; kar pa ti ne bosh mogel, bo Bog storil.

Is tega, kar je tukej od perferzhniga obshalovanja in terdniga sklepa rezheno, se vidi, kako prasne in nerodovitne so vezhidel spovedi kristjanov, in tedaj od Boga saversshene. — „*Glej, she tri leta hodim sadu iskat na tem drevesu, in ga ne najdem; posekaj ga tedaj; zhimu prostor jemtje v' semlji*¹⁾? Tako govori Gospod Bog od nerodovitniga grehnika, kateri nobeniga sadu pokore ne pernese, ker je njegovo obshalovanje grehov le na konzu jesika, in njegov sklep je prasno drevo bres sadu. — Ali boshji namestnik, ki ima Gospodov vinograd v' skerbi, ga prosi sa-nj, rekozh: „*Gospod, pusti leto drevo stati she to leto, in ga bom okopal in mu pognojil,*

¹⁾ Luk. 13, 7.

in bo morebiti sad obrodilo; zhe ne, ga bosh pa potlej posekal¹⁾.

Premisli, ljubi moj kristjan, zhe nisi tudi ti tako nerodovitno drevo v' Gospodovim vinogradu. Morebiti Gospod Bog she dalje, kakor tri leta hodi vredniga sadu pokore na tebi iskat, in ga ne najde. Morebiti si boshji namestnik, tvoj spovednik, persadeva, kolikor more, de bi obudil v' tvojim ferzu refnizhno obshalovanje grehov in terdin fklep, se poboljshati, de bi pernifel vredni sad pokore, kteriga Bog she tako dolgo na tebi ishe; ali je vse sahtonj, in nizh s' tabo ne opravi, ker kmalo po spovedi spet v' svoje stare greshne navade in smote saidesh. — Premisli besede Gospoda svojiga Boga, in se boj; *na sadnje bo nerodovitno drevo posekano in v' oginj versheno²⁾.* —

Tako se tedaj vselej k' spovedi perpravi, ljubi moj kristjan; sprashaj namrezh svojo vest na tanko, perferzhno obshaluj svoje grehe pred Bogam in is ljubesni do njega, in terdno fkleni, se poboljshati in se v' prihodnje greha fkerbno varovati.

Po taki perpravi pridi s' saupanjem pred spovednika, kakor je s. Magdalena pred Jesusa prishla. Misli si, de tudi ti pred Jesu-

¹⁾ Luk. 13, 8. 9. ²⁾ Luk. 3, 9.

fa pridefh. Posabi zhloveka, ki v' spovednizi fedi, in si le Jesufa misli, kteriga namestnik je spovednik. S' saupanjem in s' straham pridi k' spovedi; s' saupanjem pridi, ker ti Bog ravno s' tem, ko ti je dal f. Sakrament pokore, prav ozhitno pokashe, de nozhe smerti gresnika, ampak de bi se spokoril in vezhno shivel; s' straham pridi, sakaj spoved te mora spomniti boshje sodbe; per kteri te bo ravno tisti Jesuf, kteriga namestnik je spovednik, ojtro sodil savolj vsih tvojih nesporjenih grehov.

Zhe morash dolgo zhakati, predin na versto pridefh, zhakaj spodobno in s' poterpeshljivostjo. Nikar svojiga zhafa ne sgubi, kadar zhakash, ampak beri, ali moli, ali pa kake kerfhanfke refnize premishluj.

Per spovedi svoje grehe ponishno, svefsto, raslozhno in ob kratkim povej. — Gresnik se mora *ponishevati*, ne le pred Bogam, ampak tudi pred svojim spovednikom, zhe hozhe odpufhenje svojih grehov sadobiti. Nobena rezh boshjiga ferza tako hitro ne premaga, kakor ponishnost. — Sheli in persadevaj si, de bi te spovednik dobro sposnal; nikar se mu, nikoli boljshiga ne kashi, kakor si pred Bogam. Bolj ko bofh refnizhno shelel, sa gresnika sposnan biti, bolj pojdesh opravezhen od spovednize. Spomni se ponishniga

grefhnika v' tempeljnu, ki je sposnal, de je velik grefhnik, kako je fhel opravizhen is tempeljna.

Ali varuj se pa vender, de is ljubesni do ponishnosti prevezh ne povefh per spovedi, ampak *svesto in po pravizi* vse povej; kar je na tvoji vesti, ne vezh, ne menj. Rasodeni spovedniku tudi na tanko vse tiste okolishine, ktere greh povikfhajo ali pa pomanjfhajo; drugih okolishin pa ni treba praviti. Tudi fhtevilo svojih grehov povej, kolikor ti je mogozhe. Majhnih vsakdanjih slabost fhtevila nifi dolshan per spovedi povedati; in to je tudi fkorej nemogozhe; ampak zhe si imel nefrezho, v' kake vezhi grehe pasti, si dolshan, njih fhtevilo povedati.

Nikdar kakiga velikiga greha per spovedi ne samolzhi, ljubi moj kristjan. Zhudna je saref flepota zhloveka, kteri per spovedi kak velik greh samolzhi! Zhemu le k' spovedi pride? Veliko boljshi bi bilo sa-nj, ko bi ne prifhel? Vezhi grefhnik gre od spovednize, kakor je k' spovednizi prifhel; sakaj sravin vsih svojih grehov, ki jih je popred imel, ima fhe drug smertni greh, namrezh boshji rop. — Ljubi moj kristjan, varuj se, de se ti leta nefrezha nikoli ne pergod. Spomni se, de zhe to storish, se S.

Duhu lashefh, sakaj Aposteljni in vfi boshji namestniki so **Š. Duha** od Jesufa prejeli ¹⁾); kdor se tedaj njim lashe, se **Š. Duhu** lashe. — Od tega se strašbin sgled v' svetim Pismu bere. Ananija in njegova shena **Šafira** sta njivo prodala, sta dnarje svetimu Aposteljnu **Petru** pernefla in sta rekla, de to je vse, kar sta sa njivo prejela; ali to je bila lash, sakaj nekoliko dnarjev sta bila sa - se ohra- nila; in savolj te lashi sta bila obadva s' naglo smertjo fhtrafana; in f. **Peter** je sprizheval, de se ništa zhloveku, ampak **Bogu Svetimu Duhu** slegala ²⁾). — Nikar ne rezi, de zhe per spovedi kak greh samolzhihf se ne lashefh, sakaj kdor molzhi, se ne lashe. Ref je, de zhe molzhihf, se s' *besedo* ne lashefh, ali v' *djanji* se lashefh, ker se svojimu spovedniku boljfhiga poka- shefh, kakor si. — **Boj se Boga!** Zhe te prezej ozhitno ne fhtrafa, kakor Ananija in **Šafiro**, ne bofh njegovi sodbi odfhel, zhe se refnizhno ne spokorihf.

Zhe si kdej tako nefrezhin bil, ljubi moj kristjan, de si kak velik greh per spovedi samolzhal, premisli, zhe si potem tudi vse dolshnosti dopolnil, ki jih tak kristjan dopol- niti mora. Kdor namrezh kak velik greh

¹⁾ Jan. 20, 22. ²⁾ Djanje Ap. 5.

per spovedi samolzhi, mora to perferzhno obshalovati, de je boshji rop storil; „*gorje mi je, de sim molzhal*“, ¹⁾ mora misliti v' svojim ferzu; mora povedati spovedniku, per kolikih spovedih je ta greh samolzhal, in zhe je tudi kak drug f. Sakrament v' tem grehu prejel; in mora vse svoje ne- vredne spovedi ponoviti.

Persadevaj si tudi, ljubi moj kristjan, de svoje grehe *raslozhno* povefih svojimu spovedniku. Govori tako, de te bo le on flifhal, in nobedin drugi. Na ravnost in bres ovinkov povej svoje grehe, tako de bo spovednik kmalo lahko sposnal stan tvoje dushe. Zhe se sakritih in neraslozhnih besedi poslushifh, si v' nevarnosti, spovednika sapeljati, in nepopolnoma spoved storiti. Vselej sheli, od svojiga spovednika tako sposnan biti, kakor te Bog posna. — Sra- vin tega se pa vselej spodobnih in zha- stitljivih besedi poslushi, kakor se spodobi pred boshjim namestnikom.

Nizh nepotrebniga ne govori per spo- vedi, ampak *ob kratkim* povej, kar si per sprafhevanji na svoji vesti najdel. Ne per- poveduj per spovedi nepotrebnih okolifhin; s' tem se veliko zhasa sgubi; spovedniku,

¹⁾ Isa. 6, 5.

in ljudem, ki na spoved zhakajo, se zhaš vkrade, ki je vezh vredin, kakor posvetno blago. — Tudi nikar od ljudi ne govori per spovedi bres prave potrebe. To sploh ni prav, od svojiga blishnjiga govoriti ali ga imenovati per spovedi. Le kadar je prava potreba, to je, kadar se spoved ne more drugazhi popolnoma opraviti, je to per-pufheno.

Po dokonzhani spovedi ponishno poslufhaj nauk svojiga duhovniga ozheta, in ga prejmi, kakor ko bi ti ga sam Jesuf dal. Poslufhaj spovednika kakor je Marija Jesufa poslufhala. Vse zhašno in posemelj-fko je bila takrat posabila in v' nemar pustila, in je le v' Jesufovo besedo samishljena bila. Tako tudi ti takrat, kadar ti spovednik per spovedi govori, vse svoje zhašne opravila, vse svoje teshave in sopernosti posabi, in poslufhaj s' vso prizhijozhnostjo svoje dushe svelizhanfke nauke boshjiga nameštnika. Leti nauki so vezhidel bolj svelizhanfki in vezh vredni, kakor pridige; sakaj pridigar sploh govori vsm svojim poslufhavzam, in ne more vvakimu posebej povedati, kar mu je potrebno. Kadar si pa per spovedi, ljubi moj kristjan, sposna tvoj spovednik tvoje posebne duszne potrebe, in njegov nauk je ravno tebi permerjen; in

veliko rezhi bošh v' spovednih naukih flifhal, ktere se na prishnizi ne morejo tako na tanko in ozhitno rasloshiti.

Sravin tega je tudi gotova refniza, de spovedniki imajo posebno gnado od Jesufa Kristufa, grešhnikam svelizhanfke nauke dajati. Mafhnik ni nikoli tako saref Jefufov namestnik, in njemu podobin, kakor v' spovednizi; sakaj:

1. Jefuf je bil na ta fvet prifhel, *ne de bi svojo voljo dopolnoval, ampak voljo svojiga nebeshkiga Ozheta*¹⁾. Tako tudi spovednik ne pride v' spovednizo po svoji lafthi volji in savolj febe, ampak savolj Boga, in de bi njegovo fveto voljo dopolnil, ker hozhe grešhnikam odpufhenje grehov in gnado dodeliti po fvetim Sakramentu pokore.

2. Jefuf pravi: „*Sdravi ne potrebujejo sdravnika, ampak bolniki*“²⁾. In Jefuf je saref nafh nefkonzhno dobrotljivi in vsmiljeni sdravnik; on je nafhe dufhe osdravil in od fmerti refbil. — Ravno tako je tudi dober in sveft spovednik saref dufhni sdravnik; grešhnik je na dufhi bolan, njegova dufha je ranjena, in vzhafi fo njene rane fkrite; ali spovedniku se rasodene in

¹⁾ Jan. 6, 38. ²⁾ Luk. 5, 31.

mu pokashe svoje nar fkrivnejshi rane, na ktere mu spovednik dobriga sdravila poloshi, to je, svelizhanfke nauke, tako osdravi njegovo dufho, s' boshjo pomozhjo.

3. Jesuf je nar raji gresfnike uzhil, in je ozhitno rekel: „*Nifim prifhel pravizhnih klizat, ampak gresfnike k' pokori*“¹⁾). In desiravno so mu njegovi napuhjeni in neufmiljeni fovrashniki ozhitali, de smiram s' gresfniki hodi in she je s' njimi, se ni dal odverniti od svoje ljubesni do gresfnikov, sakaj le sato jih je ljubil in ifkal, de bi jih na pot pokore perpeljal. — Ali ne ravna ravno tako tudi spovednik? Kadar ga vidish v' spovednizi obdaniga od spokornih gresfnikov, ki zhakajo odpufhenja svojih grehov in svelizhanfskih naukov, se spomni Jesufa, ki kashe gresfnikom pot pokore, in jih na-njo napeljuje. In kakor je Jesuf spokornim gresfnikom grehe odpustil in jim rekel: „*Saupaj, moj sin, tvoji grehi so ti odpusheni*“²⁾). „*Glej, osdravljen si; nikar vezh ne greshi, de se ti kaj hujshiga ne pergodi*“³⁾) ravno tako tudi spovednik ravna, njegov pravi namestnik.

¹⁾ Luk. 5, 32. ²⁾ Mat. 9, 2. ³⁾ Jan. 5, 14.

4. **Jesuf** nam je povedal lepo priliko od sgubljeniga fina in njegoviga ufmiljeniga ozheta. — Ali kdo je leta ufmiljeni ozhe? **Ravno** **Jesuf**, nash **Gospod** in nash **Bog**, nash dobrotljivi **Svelizhar**, od kteriga so preroki perpovedovali, *de natomljeniga terstja ne bo poterl¹⁾*), to je, de se bo ufmilil grešnika, desiravno je she saflushil, od **Boga** potret in savershen biti, zhe se bo le refnizhno spokoril in k' **Bogu** vernil. In de bi grešniku saupanje dal, se k' **Bogu** verniti, nam je povedal to lepo priliko. — V' fvetim **Šakramentu** pokore nam je **Jesuf** tifti ufmiljeni dobrotljivi ozhe, kteri svojiga sgubljeniga fina tako ljubesnivo sprejme, kadar nasaj pride; in spovednike je na svoje mesta postavil, in jim je oblast dal in perporozhil, spokorne grešnike, kteri shele se k' **Bogu** nasaj verniti, dobrotljivo sprejeti in k' njemu perpeljati.

Spovednik je tedaj saref **Jesufov** namestnik, in njegov nauk je **Jesufov** nauk. **Tedaj**, ljubi moj kristjan, ga svešto in s' hvaleshnim serzam poslušhaj, in se varuj, mu nasproti ravnati. **Bolj** ko sposnash, de je spovednik **Jesufov** namestnik, bolj si dolshan, njegove svelizhanske nauke ohraniti in do-

¹⁾ Isa. 42, 3.

polnovati; in strahna bo tvoja sodba pred Jesufam, zhe nauke tistiga v' nemar pufhafh, kteriga na njegovim mestu vidish.

Zhe ti spovednik po dokonzhanim nauku odveso da, jo prejmi s' hvaleshnim in spokornim serzam, in misli si, de ti Jesuf pravi: *Moj sin, tvoji grehi so ti odpusheni; osdravljen si, nikar vezh ne greshi.* — Ponovi terdni fklep, se fkerbno greha in gresfhne perloshnosti varovati, in profi Boga, de ti gnado in pomozh da.

Zhe pa odvese ne dobish, nikar ne godernjaj soper spovednika, ampak ponishno sposnaj, de je nifi vredin. Nikdar tistih ne posnemaj, ki hozhejo po sili odveso od spovednika sadobiti, in se s' njim prepirajo, zhe jim jo odrezhe. To je nespodobno in gresfhno. Saupaj, de spovednik bolj ve, kakor ti, kaj si saflushil.

Po dokonzhanimu spovednimu nauku ti spovednik tudi kako pokoro da. Dobro poslufhaj, kaj ti naloshi, in ponishno vse prejmi. Zhe ne rasumish, ga poprafhaj. Leto pokoro svesto in bres odlafhanja opravi. Dobro storish, zhe she vezh opravish, kakor ti spovednik naloshi, sakaj pokora, ki ti jo spovednik da, je vezhidel premajhna sa tvoje grehe. Ali tudi v' tej rezhi, kakor v' vfaki drugi, morash po

modrofti in pokorfhini ravnati, zhe na pravi poti oftati shelifh. Zhe tedaj shelifh, kake posebne fpokorne dela opravljati, fe posvetovaj s' fvojim fpovednikam, in fe popolnoma njegovi volji podversi. Zhe po svoji lastni volji, soper voljo fvojiga fpovednika, kake fpokorne dela opravljafh, fe saftonj pokorifh; Bogu tvoja pokora ni prijetna; njemu bi bila tvoja pokorfhina bolj prijetna, kakor vfa tvoja lastnovoljna pokora. V' tem fe nekteri fvojoglavni kristjani mozhno goljfajo. Opravljajo vzhasi ojtire fpokorne dela bres pervoljenja ali tudi soper voljo fpovednika, in mislijo, de veliko saflushenja pred Bogam imajo; ali Bog vse to saverfhe, ker hozhe pokorfhino imeti; pokorfhina mu je ljubfhi, kakor vse darovanje, in kakor vse fpokorno djanje. — Sakaj je bila pokora, ki jo je Jefus sa naf grefnike na krishi opravil, njegovimu Ozhetu tako dopadljva? Sato, pravi f. Pavl, ker je fvojimu Ozhetu pokorin postal do smerti, zlo do smerti na krishi. — Nikar fe tedaj ne moti, ljubi moj kristjan, in podversi fe popolnoma, v' fvojih fpokornih delih, volji fvojiga fpovednika. En sam Ozhenafh, ki ga po volji fvojiga fpovednika sa pokoro ismolifh, je vezh vredin pred Bogam, (savolj ponifhne pokorfhine), ka-

kor ojštri pošti in druge spokorne dela bres volje, ali zlo soper voljo boshjiga namestnika.

Navadne spokorne dela so: molitev, pošt in milofljivi darovi; kakor se bere v' fvetim Pifmu: „*Dobra je molitev s' postam in s' milofljivimi darovi*“¹⁾. Tudi od vfa-ziga tih treh dobrih del se bere v' f. Pifmu; de so *spokorne dela*. Od *molitve* je rezheno, de „*molitev zhloveka, ki se poni-shuje, predere oblake*“²⁾. Posebno je molitev zhloveka, kateri s' ponishnim ferzam in v' duhu pokore, kakor kralj David, Boga profi, de bi mu njegove grehe odpustil, Bogu prijetna; in sadobi, kar sheli, to je, odpufhenje grehov.

Od *posta* najdemo sgled Ninivitarjev, kateri so se od pogubljenja refhili s' refnizhno pokoro; in njih spokorno delo, sravin spreobernjenja in poboljšhanja, je bil pošt. Š. Basili pravi, de ko bi se Ninivitarji ne bili ojštro poštali, bi gotovo ne bili pokonzhanju odfhli. — Nar lepfhi sgled spokorniga posta nam je Jesuf dal. Šhtirideset dni se je v' puhavi tako ojštro pošt, de ni nizm jedel; ne savolj svojih grehov, sakaj nikdar nar manjšhiga ni na sebi imel,

¹⁾ Tob. 12, 8. ²⁾ Šir. 35, 21.

ampak savolj nashih, ki jih je leto Jagnje boshje na-fe vselo.

Od *milostljivih darov*, ali almoshne, se vidi v' svetim Pismu, kako rad Bog tistim grehe odpušha in milost fkasuje, ki so milostljivi svojimu blishnjimu. V' bukvah Tobija se tako bere: „*Almoshna od vsiga greha in od smerti reshi, in ne bo perpuštila, de bi dusha v' temote shla*“¹⁾. In dalej se bere: „*Almoshna od smerti reshi; in ravno po nji se grehi ozhistijo, in milost se sadobi in vezhno shivljenje*“²⁾. — De je usmiljenje s' revnim, zhe pride is duha pokore dobro spokorno delo v' odpušhenje grehov, se vidi tudi is sveta kteriga je prerok Daniel dal kralju Nabuhodonosarju, rekozh: „*Naj ti bo prijetin moj svet, o kralj! S' almoshno odkupi svoje grehe, in svoje krivize s' usmiljenjem do ubogih. Tako ti bo Bog odpustil tvoje pregrehe*“³⁾.

Is tega se tedaj vidi, de molitev, post in milostljivi darovi so saref spokorne dela, zhe jih gresnik v' duhu pokore opravlja. — Sravin tih spokornih del je pa tudi poterpeshljivost v' teshavah in nadlogah dobra pokora. Bog je nashim pervim starshem,

¹⁾ Tob. 4, 11. ²⁾ Tob. 12, 9. ³⁾ Daniel 4, 24.

ki so v' paradishi gresili, osnanil, de bodo veliko terpeti imeli na tem svetu savolj greha, ki so ga storili. Is tega sposnamo, de vse teshave nashiga posemeljskiga shivljenja so nam sa pokoro dane. Dokler so prvi ljudje v' nedolshnosti, bres greha, shiveli, niso nize terpeti imeli; le kadar so bili gresniki postali, jih je terpljenje dohlo. — Ko bi mi, ki smo vsi gresniki, to dobro premislili, bi teshave tega shivljenja vse drugazhi prejeli in preterpeli. Zhe pa tega ne premislimo in si k' ferzu ne vsamemo, bomo terpeti in terpeti, pa nam ne bo nize v' svelizhanje saleglo.

To refnizo bi imeli posebno ljudje nifkiga, revniga stanu dobro premisliti. Oni imajo vedno perloshnost, s' voljnim terpljenjem v' svojih teshavah, lepo pokoro sa svoje grehe storiti. Njih shivljenje je polno teshav in terpljenja; vedno terdo delo; vse teshave in sopernosti vremena, sdaj vrozhina, sdaj mras; vezhidel flaba in revna hrana; revno oblazhilo; mnoge bolezhine in bolesni, in veliko drugih teshav in nadlog; to je njih shivljenje na tem svetu. Nar bolj shalostno sravin je pa to, de vse to terpljenje je vezhidel sgubljeno sa vezhnost, in bres vsiga saflushenja; ker ni v' duhu pokore prejeta in prestano, ampak s' nepoter-

peshljivostjo in s' pomnoshenjem grehov. In tako si ljudje vezhidel to, kar jim usmiljeni Bog, is nefkonzhno dobriga namena, sa pokoro da, in de bi si odpushenje svojih grehov sadobili, le v' svoje pogubljenje obernejo s' pomnoshenjem svojih grehov, namrezh s' nepoterpeshljivostjo, s' jeso in kletvjo; in tako tukej terpe, in bodo tamkej vezhno terpeli, zhe se ne spreobernejo.

Nikar ne misli, ljubi moj kristjan, de ti ni treba pokore delati, ker je **Jesuf Kristuf** svojimu nebeshkimu **Ozhetu** sa naf greshnike sadofti storil, in nam odpushenje vsih grehov sadobil. — **Ref** je, de je nafh **Svelizhar** svojimu nebeshkimu **Ozhetu** sa nafhe grehe sadofti storil, in de je njegovo saflushenje nefkonzhno vezhi, kakor grehi vsih ljudi vsih zhasov; in tudi to je ref, de zhlovek s' vso svojo pokoro ne samore fam is febe eniga famiga greha sbrifati, in rasshaljeni boshji pravizi sa-nj sadofti storiti. Vse to je ref, sakaj to naf sveta vera uzhi. Uzhi naf pa sravin tudi, de smo per vsim tem dolshni, spokorne dela opravljati, sakaj drugazhi ne postanemo *deleshni* **Jesufoviga** saflushenja in njegove nefkonzhno velike pokore sa naf. **Ref** je, ljubi moj kristjan, de je saflushenje **Jesufoviga** spokorniga terpljenja smiram nefkonzhno veliko,

ali *tebi* ne bo nizeh pomagalo, zhe se ga deleshniga ne storish, kakor ti on sam sapoveduje po naukih in sapovedih svoje svete Zerkve. Per tem pa smiram ref ostane, de bofh na sadnje le po nefkonzhnim saflushenji Jesufa Kristufa, ne pa po svoji pokori, vezhno svelizhanje sadobil; ali po svoji pokori si njegovo saflushenje perdobish.

De bofh to fhe bolj previdil in rasumel, premisli to priliko ali pergliho. Ko bi postavam, kaki kralj kakimu revnimu jetniku, ki je savolj svojiga velikiga dolga v' jezhi, in ki nima zlo nizeh premoshenja, de bi svoj dolg poplazhal; ko bi tedaj kralj temu jetniku tako rekel: Prosi me, in bom ves dolg sa-te poplazhal. In ko bi potem leta revni jetnik svojiga dobrotljiviga kralja ne hotel profiti, is nemarnosti ali is prevsetnosti, bi smiram v' jezhi ostal, ker bi nikdar ne samogel svojiga dolga poplazhati, desiravno ima njegov kralj sadofti dnarjev sa leta dolg, in tudi fhe veliko vezh; ali temu zhloveku nizeh ne pomagajo, ker nozhe storiti po volji kralja. — Ko bi ga pa profil, bi kralj kinalo ves njegov dolg poplazhal, in bi bil refhen is jezhe. Leta zhlovek bi potem mogel sposnati, de ga je saref le dobrota kralja refhila; ali vender bi pa sra-
vin tudi sposnati mogel, de ko bi ne bil

storil, kar mu je kralj rekel, bi ne bil nikdar refhen. — Ravno tako tudi grešnik, zhe ne stori vsaj toliko pokore, kolikor mu Bog sapoveduje fkosi ufta spovednikov in duhovnih uzhenikov, ne bo refhen, defiravno je Jefusovo saflushenje nefkonzhno veliko; fakaj *njemu* nizh ne saleshe, ker fi ga nozhe perdobiti.

Ljubi moj kristjan, naj ti tukej tudi fhe *dolgo spoved* perporozhim. Zhe je nifi fhe nobenkrat storil, jo stori, in fe, kolikor ti je mogozhe, dobro perpravi. Tudi je dobro, jo vezhkrat v' svojim shivljenji stori; posebno tudi, kadar kristjan misli v' kak drugi ftan stopiti. — *Potrebna* je pa dolga spoved:

1. Vfm tiftim, kateri fo tako nefrezhni in flepi, de kak velik greh she dolgo zhafa samolzhujejo, in tedaj nevredne spovedi, ki nizh ne veljajo, opravljajo.

2. Vfm tiftim, kateri fo dolgo zhafa v' kakih grešnih navadah shiveli, postavim, v' pijanosti, v' nezhistosti, v' krivizah, sovrafhtvu, i. t. d. Zhe se shele refnizhno spreoberniti in s' Bogam spraviti, jim je dolga spoved potrebna, de popravijo spovedi, ki fo jih bres vsiga sadu pokore opravljali, ker fo se po spovedi vselej spet v' ravno tiste grehe povernili.

XII.

Pogostno, in kolikor je mogoče vredno sveto obhajilo.

Jesuf pravi: „Jest sim shivi kruh, ki sim is ne-
bes prifhel. Kdor bo od tega kruha jedel, bo
vezhno shivel.“ ¹⁾

Jesuf, nash ufmiljeni Svelizhar, nam je, po svoji neskonzhni milosti, dal sveti Sa-
krament pokore, v' katerim nam grehe od-
pushta in nashe dushe ozhifhuje. Ali to s'he
ni bilo sadoosti njegovi nesapopadljivi ljubeshni.
S'he drug svet Sakrament nam je dal, v'
katerim se dus'hi, potem ko jo je v' svetim
Sakramentu pokore ozhiftil, savshiti da, in
se s' njo tako na tanko fklene, de on v'
nji ostane, in ona v' njem. V' tem pre-
svetim Sakramentu se Jesufova ljubeshin nar
bolj pokashe kakoshina je.

Neskonzhna je, sato se dus'hi savshiti
da, se s' njo fklene, ji da saštavo vezhniga

¹⁾ Jan. 6, 51. 52.

svelizhanja, v' nji shivi, postane dušha našhe dušhe; in tako she na tem svetu tišto sedinjenje s' našho dušho sazhne, ktero bo v' nekonzhni vezhnosti njena nar vezhi frezha, njeno neisrezheno veselje.

Nesmerjena je; sato mu ni bilo sadošti, de nam je vse druge svete Sakramente dal, v' kterih nam v' vsih okolishinah našhiga shivljenja, od rojstva do smerti, svoje svete gnade daje; vse to njegovi ljubesni ni bilo sadošti, sakaj ona nobene mere ne posna; sato se nam sravin svojih gnad tudi she famiga febe da v' tem presvetim Sakramentu.

Vfigamogozhna je. V' vsih svetih Sakramentih vidimo in sposnamo sfer vfigamogozhnost Jesufovo ali per nobenim se njegova ljubestin tako mogozhna ne pokashe, kakor v' tem presvetim Sakramentu, v' kterim on sam prebiva. Sares le vfigamogozhna ljubestin ga je permorati samogla, se v' ponishno podobo kruha podati, med nami prebivati, in med nami ostati, desiravno njegovo prezhudno ljubestin do naš tako malo sposnamo in tako slabo povrazhujemo!

Nesapopadljiva je. Kdo bo leta prezhudni Sakrament Jesufove ljubestni kdej sapopasti samogel? Ne le nam, slabim stvarem, je to nemogozhe; tudi Angelji, ki

ga v' presvetim Sakramentu vedno molijo, se le zhuditi samorejo, sapopasti je pa tudi njim nemogozhe, kako je njih in nash Gospod in Bog v' svoji ljubesni do ljudi tako delezh priti samogel! — In tudi tam v' frezhni vezhnosti, kjer ga ne bomo vezh v' fkrivnostnih podobah, ampak od oblizhja do oblizhja gledali, bo njegova nesapopadljiva ljubesin do nas nashe vezhno in smiram novo zhudenje.

V' tem presvetim Sakramentu najde dusha nar lepshi in nar vezhi perpomozhke sa svoje svelizhanje. Zhe tedaj shelish, ljubi moj kristjan, vezhno svelizhanje sadobiti, — in to gotovo shelish! — si persadevaj, pogosto, in kolikor je mogozhe vredno, prejemati sveto obhajilo. Kdor leta presveti Sakrament v' nemar pushta, ozhitno pokashe, de nima pravih gorezhih shelja, se svelizhati. Jesuf sam pravi, de zhe ne bomo jedli njegoviga mesa in pili njegove kervi, (to je, zhe ne bomo prejemali svetiga obhajila), ne bomo imeli shivljenja v' febi, to je, vezhniga shivljenja v' nebesih. In potem pravi, de kdor bo jedel njegovo meso in pil njegovo kri, bo imel vezhuo shivljenje.¹⁾

¹⁾ Jan. 6, 54. 55.

Po tako rasloznhih besedah in tako ljubesnivih obljubah nashiga usmiljeniga Jesufa je saref nemogozhe, prave gorezhe shelje imeti, se svelizhati, in vender v' nemar pufhati leta presveti Sakrament, po katerim nam Jesuf hozhe dodeliti vezhno svelizhanje.

Tedaj ga ti, ljubi moj kristjan, rad, pogosto, in kolikor je mogozhe vredno prejema, in bosh zhedalej bolj sposnal, kako obiln isvirk gnad in perpomozhkov je leta presveti Sakrament. Jesuf nam v' tem Sakramentu tako govori: *Jest sim kruh shivljenja; kdor pride k' meni, ne bo stradal; in kdor v' mene veruje, ne bo nikoli shejin¹⁾*. — Pridi tedaj rad in pogosto k' njemu, in tvoja dusha ne bo stradala, „*sakaj Jesuf Kristus jo bo napolnil s' sadam pravize, v' zhast in hvalo boshjo*“²⁾.

Karkoli tvoja dusha potrebuje, profi Jesufa v' svetim obhajilu, in ti bo vse dal, po njegovi sveti volji. Kakor je Bog v' starih zhastih modrimu kralju Salomonu rekel: „*Profi me; kar shelish de bi ti dal*“³⁾; tako tudi Jesuf v' svetim Sakramentu tvoji dushi pravi.

¹⁾ Jan. 6, 35. ²⁾ Filip. 1, 11. ³⁾ III. Kralj. 3, 5.

Premišli vzhasi, ljubi moj kristjan, *kdo je Jezus*, ki ga v' svetim obhajilu prejemah, in bošh zhedalej bolj sposnal, kako neisrezheno te ljubi; in tako ga bošh tudi ti zhedalej bolj ljubil, in se ne bošh nobene rezhi na svetu tako bal, kakor greha, ker tvojiga Jesufa rasshali.

1. *Jesus je tvoj Gospod in tvoj Bog.* Vezhin **Bog** je **Jesus**, **Bog Sin**, vezhni **Sin** vezhniga **Ozheta**. Ali po svoji nekonzhni milosti je zhlovek postal, nam popolnoma enak v' vseh rezheh, sunaj greha. — **Greh**, leta prestafhna hudobija, je bil zhloveka od **Boga** odvernil in tako delezh odlozhil, de nobenimu vezh ni bilo mogozhe, se **Bogu** perblishati, sbe menj pa, se s' njim sediniti. **Tedaj je Bog** — o nesapopadljiva milost! — **Bog** se je zhloveku perblishal, se je s' zhlovekam sedinil, je v' svojo vezhno boshjo natoro, flabo zhlovefhko natoro vsel, in tako je popolnoma zhlovek postal, in ni nehal, popolnoma **Bog** biti. — **To** nam **Jesus** posebno v' presvetim **Sakramentu** na snanje daje; sakaj tukej ga molijo **Angelji** in **Arhangelji** in vse nebesfhke **Mozhi**; in tukej ga prejema zhlovek in se s' njim popolnoma sedini, v' snaminje, de je zhlovek s' **Bogam** spravljien, in de je namenjen,

tamkej v' veselji svojiga Gospoda s' njim na vezhno sedinjen biti.

2. Jesuf je tvoj *odreshenik*, on ti je shivljenje rešil; ne le zhasno, kakor vzhafi zhlovek svojimu blishnjimu to shivljenje rešil, ampak vezhno shivljenje ti je rešil. Bres njega bi ti bilo popolnoma nemogozhe, vezhno shivljenje nebeshko sadobiti; bres njega bi ravno neumerjozhnost tvoje dushe tvoja nar vezhi in nefkonzhna nefrezha bila. — In v' tem presvetim Sakramentu ti daje jesti od shiviga kruha nebeshkiga, de bi ti ohranilshivljenje, ki ti ga je rešil.

3. Jesuf je tvoj *ozhe*; tisti dobrotljivi ozhe, ki svojiga sjubljeniga fina s' perferzhno dobroto prejme, kadar k' njemu nasaj pride. Premisli, ljubi moj kristjan, kolikokrat je tudi tebe she sprejel v' svetim Sakramentu pokore, desiravno si she tolikokrat saflushil, spred njegoviga oblizhja savorshen biti, savolj svoje nesvestobe in nehvaleshnosti. — In potem ko te je ljubesnivo sprejel in objel, v' smaminje perferzhne sprave in odpushenja, te pelje k' svoji misi, in ti nefkonzhno boljshi jed da, kakor tisti evangeljski ozhe svojimu spreobernjenimu sinu.

4. Jesuf je tvoj *brat*. V' svetim Pismu ti na snanje da, *de njegov Ozhe je tudi*

*tvoj Ozhe*¹). — Dalej pravi, de kdor bo voljo njegoviga nebeskiga Ozhetá dopolnil, bo njegov brat in njegova sestra. Zhe tedaj le resnizhno hozhefh, zhe si persadevasfh, boshjo voljo smiram dopolnovati, je **Jesuf** smiram tvoj brat; in sheli fe s' tabo fkleniti v' presvetim Sakramentu, de bi ti svojo nefkonzhno ljubeshin bolj sprizheval, in svoje gnade bolj obilno delil.

5. **Jesuf** je tvoj *perjatel*. Švojim Apostelnam je rekel, de zhe bodo storili, kar jim sapoveduje, bodo njegovi perjatli. Ravno to tudi tebi rezhe. Zhe tedaj shivish po njegovih svetih naukih, imash njegovo lastno besedo v' saštavo, de je tvoj perjatel. On je tako svest perjatel, de je she zlo Judesha, ravno takrat, ko je bil prishel ga sovrashnikam isdat, svojiga perjatla imenoval! — Kolikanj bolj bo tebe sa svojiga perjatla sposnal, kadar bofh k' njemu prishel, ne de bi ga njegovim sovrashnikam isdal, ampak de bi ga s' ljubeshnijo v' svoje ferze prejel.

6. **Jesuf** je tvoj *uzhenik*, tvoj „edini in dober uzhenik“. Vse kar je vredno vedeno biti, te je **Jesuf** nauzhil; le on ima besede vezhniga shivljenja; le on ti je ra-

¹) Jan. 20, 17.

sodel refnize, ki so nefkonzhno vredne vedene biti; vse drugo, kar vesh, je prasno nizh. **S.** Pavl, ki je bil tako uzhen, je sposnal, de vse njegove uzhenosti so smeti, proti visoki uzhenosti, ktero je bil od **Jesusa** prejel. — **Posebno** te pa **Jesuf** v' presvetim **Sakramentu** vse lepe zhednosti uzhi. **Poslufhaj** ga svesto s' ufhesi svoje dushe, in s' zhiftim in mirnim ferzam, in ga bosh raslozhno flifhal, kako te uzhi, de se podversi v' vsih rezheh volji nebeshkiga **Ozhe**ta; de bodi krotak in is ferza ponishin; de bodi pokorin in poterpeshljiv, zhift in spodobin, svest in poboshin v' boshji flushbi; poln terdne vere, in de shivi po nji; poln svetiga saupanja, in de sanizhuj vse posvetno; poln perferzhne ljubesni do **Boga**, in savolj **Boga** do vsih ljudi. Vse to je on v' djanji dopolnoval, in to tudi tebe uzhi, zhe ga prav premiflish v' presvetim **Sakramentu**. **Srezhin** si, zhe se rad s' **Marijo** k' njegovim nogam vfedesh in ga poslufhafh.

7. **Jesuf** je tvoj *dushni sdravnik*. V' presvetim **Sakramentu** pokore osdravi on tvojo dusho od vsih njenih ran in bolezhin; in v' presvetim obhajilu ji nar boljshi perpomozhke daje, se v' prihodnje varovati greha, ki je dushna bolesin. **Sato** pravi sveti **Triden-**

tinški sbor, de *presveto Reshnje Telo je sdravilo, ktero nas reshi od vsakdanjih pregreshkov, in nas varuje smertniga greha* ¹⁾). — Kakor je **Jesuf**, kadar je na tem svetu shivel, slemim viditi, gluhim slishati in mutastim govoriti dal; tako tudi tvoji dushni stori, zhe ga rad in pogošto, in kolikor je mogozhe vredno prejemasih v' presvetim Sakramentu. — Viditi in sposnati ji da svojo neskonzhno lepoto in ljubesnivošt, in si jo tak sedini, de ga ne more vezh sapustiti, in de se ji vse posvetno veselje ostudno, in vse posvetne lepote soperne sde. — Slishati in rasumeti ji da notranji glas svoje ljubesni, s' kterim jo k' sebi vabi; jo pelje v' pufhavo njeniga serza, in ji tam ljubesnivo govori od vliga tega, kar od nje sheli, de naj v' djanji dopernashta; in potem zhedalej bolj gluha postane vsimu posvetnimu sapeljevanju. — Govoriti ji da Gospodu njenimu Bogu; ji da gnado notranje molitve, v' kteri se s' njim pogovarja, kakor ko bi ga she gledala od oblizhja do oblizhja.

8. **Jesuf** je tvoj *dushni pastir*; tisti dobri pastir, ki je svoje shivljenje dal sa-te, ki si njegova ljubljena ovzhiza. Sravin tega

¹⁾ Sess. XIII. Cap. II.

ti je nefkonzhno dobro dufhno pafho perpravil v' svojih svetih naukih, ki jih vedno osnanovati flifhifh, in v' svojih gnadah, ki ti jih neprenehama deli. — Ali vse to njegovi ljubeshni do tebe fhe ni bilo sadofli, temuzh v' tem pefvetim Sakramentu fe ti famiga febe da, ti da jefli od shiviga kruha, ki je is nebef prifhel, de bi te v' vezhno shivljenje ohranil; sakaj kdor bo od tega kruha jedel, bo vezhno shivel. To je dober pafir, ker fvoje ljubljene ovzhize s' nebefhkim kruham pafe, ki je njegovo pefveto Telo!

9. *Jesuf je shenin tvoje dufhe.* Dober shenin fvojo nevefto ljubi, ji je sveft, jo redi in sa-njo fkerbi, je poterpefhljiv in perjasin s' njo, in ifhe, jo frezhno fitoriti, kolikor more. — Sposnaj is tega, kako dober shenin tvoje dufhe je Jesuf. — Nefkonzhno velika je njegova ljubeshin do tvoje dufhe, kadar je v' gnadi boshji. Nikdar ne bofh samogel popolnoma fposnati in sapopafli njegove ljubeshni do tebe, ne v' tem shivljenji, ne v' vezhnofti. Zela vezhnoft ti ne bo sadofli dolga sa premifhljevanje lete ljubeshni! — Vedno in nepremakljivo ti je on sveft; le tvoja dufha mu je velikokrat nesvefta; ali po fvoji nefkonzhni dobroti je ne savershe prezej, ampak jo vsame fpet

v' gnado, kadar s' ljubesnijo, in s' obshalovanjem svoje nesvestobe; spet k' njemu nasaj pride. — Dobrotljivo fkerbi sa-njo in jo redi s' „*zhesnatornim kruham*“, kateri jo lepo in sdravo ohrani, zhe si persadeva, ga s' ponishnostjo in hvaleshnostjo vshivati. — Njene flaboſti poterpeſhljivo prenaſha, in jo ljubesnivo ſvari in uzhi; in de bi v' prihodnje bolj mozhna bila, ji da jeſti „*kruh mozhnih*“, *de v' mozhi tete jedi hodi nozh in dan, dokler ne pride do Gore Gospodove*¹⁾. — Œrezhna je duſha, ktera je Jeſusova neveſta, frezhna je v' Jeſusovi ljubezni! Na tem ſvetu ſzer veliko terpi, ker ſvojiga ljubljeniga Jeſufa ſhe ne gleda od oblizhja do oblizhja; ker je od vednih fkuſhnjav obdana, in v' vedni nevarnoſti, Jeſufa raſſhaliti in ſgubiti. Neisrezheno ſheli, v' tiſti ſtan priti, kjer fkuſhnjav vezh ne bo; kjer bo popolnoma nemogozhe, nar manjſhi greh ſtoriti. Te ſhelje in to upanje jo v' teſhavah potolaſhijo, jo v' dobrim poterjujejo, in gorezhe ſhelje v' nji obude ſe s' Jeſufam ſediniti v' preſvetim Sakramentu, de bi tamkej vezhno s' njim ſedinjena bila.

10. Jeſuf ti je *pot, reſniza in ſhiv-*

ljenje. — On je tista vofka pot, ki v' nebefa pelje; teshavna je fzer vzhafi, ternjeva in sterma; ali kratka je, zhe jo prav premislifh, sakaj nar daljfh shivljenje na tem svetu je zlo nizh proti vezhnofti; ona le je dolga, ki je bres konza. In sravin vfh teshav te poti ti bo vender neisrezheno prijetna, zhe bofh svefto po nji hodil, sakaj **Jesuf** bo vedno per tebi; in kadar bofh trudin, ti bo ljubesnivo rekel: „**Pridi k' meni, ki si trudin in s' teshavami obdan, in ti jih bom polajfhal**“. In v' presvetim Sakramentu ti daje tisto mozhno jed; po kateri samorefh nozh in dan, neprenehama, po tifti poti hoditi, ki je on. — On je tista vezhna refniza, ktera govori v' svetim **Pifmu**; on ima befede vezhniga shivljenja; njegove befede fo vezhne in ne bodo nikoli preshle; nebo in semlja bo preshlo, njegove befede pa ne; refnizhne fo, in frezhin je, kdor jih poslufha in ohrani, in v' vfh rezheh po njih ravna. — On je shivljenje, in le on deli shivljenje; „*v' njem je shivljenje, in shivljenje je luzh ljudi*“¹⁾). Ne le zhafno shivljenje deli on, ampak tudi vezhno. On je shivi kruh; in kdor bo od tega kruha jedel, bo imel vezhno shivljenje.

¹⁾ Jan. 1, 4.

O glej tedaj, ljubi moj kristjan, kaj ti je **Jesuf!** — O premisli vezhkrat, kdo je **Jesuf**, in kako frezhin si, kadar ga, kolikor je mogozhe vredno prejmesih v' presvetim **Sakramentu!** — Zhe ga pogosto prejeti ne shelish, ne premislish, kdo je; sakaj ko bi dobro premisлил in sposnal, kdo je **Jesuf**, bi perferzhno shelel, ga pogosto prejemati, in bi si is vse mozhi persadeval, tako shiveti, de bi ti perpusheno bilo, pogosto k' njegovi misi perstopiti, in de bi ga tudi vselej, kolikor je mogozhe, vredno prejel.

Kako pogosto bi se imelo k' svetimu obhajilu hoditi, se ne da sploh povedati, sakaj to se mora po okolishinah vsaziga posebej presoditi. Dobro bi bilo, ko bi si vsi kristjani sploh persadevali, vsaj vsak mehez enkrat k' svetimu obhajilu iti; nekteri pa veliko bolj pogosto.

Ljubi moj kristjan, persadevaj si, med tistimi biti, kteri pogosto k' svetimu obhajilu hodijo. Vender pa nizeh ne stori bres dovoljenja svojiga dobriga in fkerbniga spovednika. Zhe shelish, se bolj in bolj s' **Jesufam** fkleniti, in zhe zhutish, de te sveto obhajilo bolj svestiga stori v' dopolnovanji vsih tvojih dolshnost, in bolj gorezhiga v' ljubeshni do **Boga** in do blishnjiga, rasodeni to svojimu spovedniku, in ga prosih, de naj

ti perpufti, pogosto k' misi Gospodovi perstopiti; potem še pa popolnoma njegovi volji podversi.

Zhlovek ne more nikoli prevezh pogosto svetiga obhajila prejemati, zhe ga saref v' povikshanje boshje zhafti, in svoji dušhi v' svelizhanje prejema; sakaj ravno sato nam je **Jesuf** leta presveti **Sakrament** dal. **Pervi** kristjani, ki so skorej vsi bili fvetniki, *so vsak dan stanovitno opravljali molitve in lomljenje kruha,* ¹⁾ to je, fveto obhajilo. In f. **Ambros**h pravi: **Shivi** tako, de bi vsak dan lahko k' f. obhajilu fhel. — **Sheleti** je, de bi se vsakdanji kruh dušhe tudi vsak dan vshival.

Pogostno obhajilo te samo na sebi ne bo svelizhalo, ampak *vredno*. Zhe si ne persadevašh, tako shiveti, de vselej, kolikor je mogozhe, vredno perstopišh k' boshji misi, bo ravno pogostno obhajilo tvoje vezhno pogubljenje. — Zhe si pa refnizhno persadevašh, svešto po **Jesuf**ovih naukih in sgledih shiveti, **Boga** zhes vse, in blishnjiga savolj **Boga** kakor samiga sebe ljubiti, te nobena rezh v' dobrim bolj poterditi in ohraniti ne bo samogla, kakor ravno pogostno fveto obhajilo; sakaj tako bo **Jesuf**

¹⁾ Djanje Ap. 2, 46.

prav saref v' tebi oftal in ti v' njem; shivel bofh, ali ne ti, ampak Kristuf bo v' tebi shivel.

Nobene nefrezhe na fvetu se pa tako ne boj, ljubi moj kristjan, kakor *nevredniga obhajila*. — Kadar zhlovek ve, de je v' smertnim grehu in de se ga ni spovedal; ali zhe se ga je spovedal, de ni odvese sadobil, in vender gre k' boshji misi, prejme f. obhajilo po nevrednim. — To je prestrafhin greh, boshji rop, greh Judesha Ifhkarjota, od kteriga je Jesuf sam rekel, de je bil „*hudobin duh*“¹⁾). In rezheno je tudi od njega, de kadar je bil per sadnji vezherji is Jesufovih rok presveto Reshnje Telo prejel, je *Šatan v' njega prishel*²⁾).

Kako strafhno velik je leta greh, se vidi is besedi f. Pavla: „*Kdor bo leta kruh jedel, ali kelih Gospodov pil, (to je, sveto obhajilo prejel,) po nevrednim, bo kriv Gospodoviga telefa in njegove kervi*“³⁾); to je, bo ravno tak greh storil, kakor tisti Judje in neverniki, ki so Kristusovo truplo na krish perbili in njegovo kri prelili. Kakor ravno leta sveti Apostelj tudi drugej pravi, de veliki greslniki *fi Šina boshjiga v' novizh krishajo*⁴⁾). Dalej

¹⁾ Jan. 6, 71. ²⁾ Jan. 13, 27. ³⁾ I. Kor. 11, 27. ⁴⁾ Hebr. 6, 6.

pravi: „*Kdor jé in pije, (to je, kdor f. obhajilo prejme,) po nevrednim, si sodbo jé in pije, ker ne raslozhi telefa Gospodoviga“¹⁾.*

Preſveto Reſhnje Telo, ki je nar imenitniſhi hrana in nar boljſhi ſdravilo naſhe duſhe, je njemu, ki ga po nevrednim prejme, nar hujſhi ſtrup v' vezhno pogubljenje. Leta prezhudna ſkrivnoſt Jeſufove ljubesni, ktero je on naſhim duſham v' ſaſtavo vezhniga ſvelizhanja, vezhniga ſedinjenja s' njim, dodelil, poſtane njemu iſvirk neſkonzhniga terpljenja v' vezhnim odlozhenji od Boga! Leta ſhivi kruh, ki je is nebef k' nam priſhel, de bi naſ k' ſebi v' nebefa perpeljal, poſtane njemu obfojenje k' vezhni ſmerti, ali velikovezhi k' vezhnim ſhivljenju v' terpljenji. Leta nebefhka Mana, ktera nam pride is nebef de bi naſ reſhila is oblaſti hudobniga ſovraſhnika, in naſ v' ſveti in ſvelizhanſki flushbi boſhji poterdila, poſtane njemu obfojenje k' vezhni ſuſhnoſti hudobniga ſatana, kteri je ſtoril, de je Apoſtelj Kriſtufov po nevrednim ſveto Reſhnje Telo prejel, in kteri ſhe ſdaj vſe tiſte, ki ga po nevrednim prejemaſo, v' leta groſovitni greh ſapelje. —

Ah, kako strašne rezhi so to! — **O** ljubi moj kristjan! s^he enkrat ti perporozhim: Nobene nefrezhe na svetu se tako ne boj, kakor *nevredniga obhajila*.

Zhe si kdaj tako nefrezhin bil, de si v' smertnim grehu sveto obhajilo prejel, de-
firavno si vedil, de si v' smertnim grehu,
premisli, zhe si potem tudi resnizhno obsha-
loval leta prestrašni greh, zhe si se ga na
tanko spovedal, in zhe si svešto vse opravi-
vil, kar ti je spovednik perporozhil. — Zhe
ne vesh prav dobro, de si vse to storil, ne
odlašhaj vezh, ampak per prvi perloshnosti
se ga na tanko in raslozhno spovej, ga is-
ferza sovrashi in obshaluj; profi Boga v'
imenu Jesufovim, de bi ti ga odpustil, in
terdno skleni, nikdar vezh kaj taziga ne
storiti. Tudi profi svojiga spovednika, de
bi ti kako posebno pokoro sa ta greh dal.
Zhe je treba, tudi dolgo spoved opravi, na
tanko, svešto in popolnoma, kolikor je mo-
gozhe.

De se bošh pa v' prihodnje nevredniga
obhajila varoval, premisli vezhkrat, kar je
bilo ravno sdaj rezheno od tega grosovit-
niga greha. Šravin tega premisli te besede
s. Aposteljna Pavla: „*Naj se zhlovek pred
dobro spraspha in skusi, potem naj je od*

tega kruha, in pije od tega keliha“¹⁾); to se pravi, de predin grešh k' svetim obhajilu, se morash dobro perpraviti k' spovedi, morash na tanko sprafhati svojo vest in svešto vse rasodeti svojimu spovedniku; in zhe potem odveso in perpušhenje sado-bišh, k' svetimu obhajilu iti, prejmi leta pre-sveti Sakrament.

Premišli, ljubi moj kristjan, kaj je v' tih besedah s. Pavla she dalej sapovedano. Sravin sprashevanja vesti in dobre spovedi, morash tudi svoj *dushni stan sploh* dobro premišliti. Premišli tedaj, zhe nisi radovoljno v' kaki blishnji perloshnosti greha, ktero bi lahko sapuštil, ko bi refnizhno hotel; zhe si s' vfimi ljudmi dober perjatelj, zhe s' vfimi perjasno govorish, kadar perloshnost najdesh; zhe nisi svojiga blishnjiga kaj poshkodoval, in zhe si mu she vse povernil; zhe si pohujshanje, ki si ga morebiti popred dajal, she popravit, kolikor ti je mogoche; zhe imash refnizhne in perferzhne shelje, Boga smiram bolj in bolj ljubiti, in is ljubesni do njega vse štoriti, kar je njemu dopadljivo, in vse opuštiti kar je njemu soperno.

Zhe se tako sprashash in skufish, in zhe ti tvoja vest nizh posebniga ne ozhita,

¹⁾ I. Kor. 11, 28.

se ponishno perblishaj Gospodovi misi, in terdno saupaj, de ne bosh po nevrednim prejel svetiga obhajila.

V' bukvah svetih zerkvenih uzhenikov se najdejo nekteri strafhni sgledi, kako je Bog vzhafi she na tem svetu fhtrafal kristjane, ki so po nevrednim k' misi Gospodovi perstopili.

Tako, postavim, pishe f. Ziprijan, de je neka kristjana, ki je bila v' smertnim grehu, k' misi Gospodovi perstopila in prejela presveti Sakrament. Ali kmalo potem se je zhutila, kakor ko bi jo bil kdo davil, se je sazhela vfa tresti, in je mertva na tla padla. — In potem pravi f. Ziprijan, de tako vzhafi Bog she tukej poshtrafa boshji rop, de bi kristjane ostrafhil in jih bolj previdne storil.

Ravno leta sveti uzhenik tudi pishe, de je neka kristjana hotla k' svetimu obhajilu iti, ki je bila v' smertnim grehu; ali kadar se je bila sveti misi perblishala, ji je oginj naproti prishel, in jo je permoral, nasaj stopiti. — Srezhna, zhe je sposnala, de leta oginj je pomenil vezhni peklenfki oginj, kteriga si je bila saflushila s' svojim grosovitnim greham.

Nar strafhnejfhi sgled pa je pervo nevredno obhajilo, ki se je na svetu sgodilo.

Kdo se samore bres grose sponniti obhajila Judesheviga, in njegove shtrafinge! — Poln hudobnih misel se je vsedel k' sadnji vezherji; je prejel presveto Reshnje Telo is rok dobrotljiviga Svelizharja bres vsiga sponnanja njegove neskonzhne dobrote, in satorrej je namesti gnade boshje, shivi Šatan prifhel v' njegovo ferze po prejemanji presvetiga Reshnjiga Telefa. Kakorhitro ga je bil prejel, je od mise vftal in je shel Jesufa prodati njegovim sovrashnikam. — In potem je leta nesrezhni zhlovek nad svojim svelizhanjem obupal, in je svojimu shivljenju strashin konz storil!

Premisli sad perviga nevredniga obhajila: Jesufov uzhenz in perjatel je od Šatana pofeden; Šin boshji je Judam prodan; Apostelj Kristufov obupa in se vezhno pogubi! —

Premisli sdaj; ljubi moj kristjan, kako se morash k' svetimu obhajilu perpraviti, de ga bosh, kolikor ti bo mogozhe, vredno prejel. — Nar boljshi perprava k' s. obhajilu je kershanfko sveto shivljenje. Kdor sveto shivi, je smiram s' Jesufam sklenjen v' perferzhni ljubeshni; in kadar ga prejme v' presvetim Sakramentu, se s' njim le she bolj na tanko sklene.

Sravin tega se pa tudi vselej she po-

sebej perpravi s' veliko gorezhnostjo, kadar ti je perpusheno, k' sveti misí perstopiti. — Potem ko si svojo vest v' s. Sakramentu pokore od greha ozhiftil, prosi Boga perferzhno, posebno per vezherni molitvi svezher pred svetim obhajilam, in per jutrejni molitvi tisti dan, ko misliff prejeti presveto Reshnje Telo; de ti gnado da, ga ponishno in nje-mu dopadljivo prejeti, de bi ti leta presvete Sakrament ne bil v' sodbo in pogubljenje, ampak v' vezhno svelizhanje tvoje dushe. Premifli velikost te frezhe in gnade, shiviga Boga prejeti; in premifli, kako nemogozhe ti je, de bi mu is svoje lastne mozhi vredno in dopadljivo prebivaliffe perpravil. Kadar se je kralj David perpravljjal, Gospodu tempelj fosidati, de bi bil njegovo prebivaliffe na semlji, je sposnal, kako malo samore, mu vredno prebivaliffe perpraviti. Ali Bogu, desiravno ni bil Davida v' to odlozhil, de bi boshjo hifho fosidal, so vender njegove dobre shelje dopadljive bile. Tako mu bodo tudi tvoje shelje, mu prijetno prebivaliffe v' svojim ferzu perpraviti, dopadljive, zhe bodo fklenjene s' perferzhnimi in ponishnimi profhnjami, in s' resnizhnim persadevanjem.

Tukej najdesfh nektere perpomozhke sa perpravo k' svetimu obhajilu.

1. *Ponishaj* se pred Gospodam svojim Bogam kolikor ti je mogoče, in sposnaj, de si sam na sebi popolnoma nevredin, ga prejeti. — Premisli, kdo je Bog, in kdo si ti; premisli njegovo nesmerjeno in ne-fkonzhno visokost in svetoost, in potem premisli svojo revščino, slabost in hudobijo. Bolj ko se boš pred Bogam ponisheval, raji bo k' tebi prišel in se bo s' tabo sedimil; sakaj na reveshe in ponishue se Bog rad osre, se jim perblisha in jih k' sebi povsdigne, prevsetne pa, visoke in modre (po modrosti sveta), prepusti njib lastni modrosti, ktera je neumnost pred Bogam, in se odverne od njih.

2. *Moli* Jesufa v' presvetim Sakramentu, v' katerim se boš fkorej na tanko s' njim fklenil. Dobro storish, zhe vsak dan Jesufa molish v' tej nesapopadljivi fkrivnosti, ako perloshnost imash; posebno pa ga perferzhno moli, kadar se perpravljash, ga prejeti. Prosi ga s' saupanjem in v' njegovim imenu, (sakaj rekel je: „*Kar me bote profili v' mojim imenu, to bom storil*“¹⁾), de naj ti vse odpusti, kar si do sdaj storil soper njegovo sveto voljo.

3. *Obudi shivo vero* v' svojim serzu,

¹⁾ Jan. 14, 14.

kakor ko bi vidil Jesufa v' tem presvetim Sakramentu. Šhe bolj terdno verovaj, kakor ko bi ga s' telesnimi ozhmi vidil, sakaj ozhi dostikrat zhloveka goljfajo, boshja beseda naf pa nikdar ne more goljfati. Ne gledaj Jesufa tukej le s' telesnimi, ampak s' dufhnimi ozhmi; zhe ga s' telesnimi ozhmi gledash, vidish le sunanje podobe, ki so malo vredne; s' dufhnimi ozhmi ga bosh pa sagledal na fedeshi milosti, obdaniga od Angeljev boshjih, ki ga molijo v' tej nesapopadljivi skrivnosti njegove ljubesni do ljudi.

4. Obudi terdno in nepremakljivo saupanje v' Jesufa v' presvetim Sakramentu. Tukej je prav saref na tistim fedeshi milosti, od kteriga s. Pavl govori, rekozh: „Perblishajmo se fedeshu milosti, de usmiljenje sadobimo in milost najdemo, kadar pomozhi potrebujemo“¹⁾. — Le premisli, ljubi moj kristjan, kdo je Jesuf v' presvetim Sakramentu, (kakor je bilo popred rezhen), in premisli, kaj ti tukej da, in tvoje ferze bo s' velikim saupanjem do njega napolnjeno. Tukej ti da nar vezhi dar, namrezh samiga sebe; saupaj tedaj, de potem, ko ti nar vezhi dar da, ti manj-

¹⁾ Hebr. 4, 16.

fhih darov ne bo odpovedal, zhe bodo le njemu k' zhafti, in tvoji dushi v' svelizhanje.

5. Obudi perferzhno in gorezho *ljubesin* do njega. Ljubetin ti je posebno potrebna sa vredno prejemanje svetiga obhajila. Ko bi ti samogel Jesufa ravno tako ljubiti, kakor on tebe ljubi, bi ga popolnoma vredno prejel. Ali ker ti je to nemogozhe, se bo tvoja vrednost toliko perblishala popolnamosti, kolikor tvoja ljubetin. — Ljubetin je tisto shenitvavsko oblazhilo, s' kterim mora tvoja dusha oblezhena biti, kadar pred svojiga nebeskiga shenina pride, zhe mu sheli dopasti. — Jesufova ljubetin do nas se sizer v' vsih svetih Sakramentih pokashe, sakaj v' vsih nam gnade is ljubetni deli; ali v' nobenim se tako lepo in ozhitno ne pokashe, kakor v' presvetim Reshujim Telesu. To je prav saref Sakrament njegove ljubetni do nas. Satorej se perpravi, ljubi moj kristjan, s' posebno ljubetni k' prejemanji tega presvetiga Sakramenta. — Ali ne le v' besedah in v' obzhutkih mora leta ljubetin biti, ampak v' djanji se mora pokasati, v' svestim dopolnovanji vsih tvojih dolshnost, in vsih sapoved in naukov, ki ti jih Jesus daje; v' fkerbnim ogibanji greha, ker Jesufa rasshali; in posebno v' ljubetni do blishujiga sa-

volj Jesufa, kteriga morash viditi v' perfhoni svojiga blishnjiga. Zhe je tvoje ferze s' tako ljubeshnijo do Jesufa napolnjeno, bo rad prifhel v' tvoje ferze in bo v' njem prebival.

6. Špomni se tudi vselej, kadar se k' fvetim obhajilu perpravljash, de nam je Jesus leta presveti Sakrament *v' spomin svojiga terpljenja in svoje smerti* dal. To sposnamo is njegovih lastnih besedi per sadnji vezherji: „*To storite v' moj spomin*“¹⁾. Ravno to se sposna tudi is besedi s. Pavla, ker pravi: „*Kolikorkrat bote jedli leta kruh, in leta kelih pili, bote osnanoi smert Gospodovo, dokler pride*“²⁾. — Špomni se tedaj, de je tvoj usmiljeni odrefhenik prezej po sadnji vezherji, per kteri je bil leta presveti Sakrament svoji sveti Zerkvi isrozhil, radovoljno v' svoje terpljenje fhel, kteriga je s' svojo smertjo na krishi sklenil. Bodi mu sa njegovo nesapopadljivo ljubeshin perferzhno hvaleshin, in profi ga, de te deleshniga stori svojiga nefkonzhniga saflushenja.

Šrezhin si, ljubi moj kristjan, kadar dobro perpravljjen prejmesh sveto obhajilo. Sa leto veliko frezho in gnado se sahvali

¹⁾ Luk. 22, 19. ²⁾ I. Kor. 11, 26.

Jesufu po fvetim obhajilu. — Kakor sa perpravo, tako tudi sa sahvalo, najdesih tukej nektere perpomozhke.

1. *Sazhudi* se nad neskonzhno in nesapopadljivo ljubesnijo svojiga Jesufa. Potem se mu is ferza sahvali; de se ni oserl na tvoje grehe, na tvojo nesvestobo in nehvaleshnost, ampak na tvoje duhne potrebe, in je prifhel tvojo duhno rasveselit in oshivit s' shivim kruham, kateri to lastnost v' sebi ima, de da vezhno nebeshko shivljenje v'fim tistim, kateri ga s' ljubesnijo in hvaleshnostjo vshivajo. — *Sazhudi* se s' perferzhno hvaleshnostjo, de tvoj Gospod in tvoj Bog pride tebe revno stvar obiskat. *S.* Elisabeta se je sazhudila, kadar je mater svojiga Gospoda vidila, ki jo je obiskat prifhla¹⁾. Tebe pa Gospod sam pride obiskat, vezhni vsigamogozhni Bog. Tedaj rezi s' ponishnim sazhudenjem: Od kod meni pride ta frezha, de moj Bog k' meni pride? — In potem sposnaj, de ta frezha pride v'fa le od njegove neskonzhne ljubesni, in zlo nizh od tvoje vrednosti.

2. Ker verujesh in sposnash, de v' p'fvetim Sakramentu Bog sam pride k'

¹⁾ Luk. 1, 43.

tebi, ga *moli*, kakor ga molijo Angelji v' tej nesapopadljivi fkrivnosti. Kadar si tako frezhin, de k' fveti misi perfstopiti in pre-fveto Refhnje Telo prejeti smefh, lahko po pravizi rezhefh s' f. Pavlam, de takrat Je-fusuf v' tebi shivi. Spomni fe, kako si fre-zhin, in ne samudi tako lepe perloshnosti, Jesufa moliti, fe mu popolnoma dati in ga profiti, de bi ti fvoje gnade obilno dodelil. Jefuf ti je fzer smiram in povfod prizhujozh, ker je tvoj Bog, ali fhe posebno ti je ta-krat prizhujozh, kadar fe ti da savshiti per f. obhajilu. Kakor fe on tebi vfiga da, tako fe tudi ti njemu vfiga daj. Daj mu vse fvoje ferze, in ga ne rasdeli med njim in med ftvarem; daj mu vfo fvojo dufho, de bo le on Gofpod tvoje dufhe, de bo dufha tvoje dufhe; daj mu vse fvoje mifli in fvoje shelje, de bodo vse tvoje mifli le v' njega obernjene in v' njegovo fveto po-ftavo, in de ne bofh nobene rezhi tako she-let, kakor njegovo fveto voljo smiram in povfod svefto dopolniti. Profi ga v' tej fre-zhni uri, de bi ti vse dodelil, kar na dufhi in na telefu potrebuješh. Profi ga lepih zhednost, posebno tiftih, ki vefh de ti jih je nar bolj treba; profi ga posebno krotkosti in ponishnosti, sakaj te dve zhednosti nam posebno perporozhi, de naj fe jih od njega

nauzhimo ¹⁾). Profi ga pokorfhine do Boga in do ljudi, kakor je bil tudi on pokorin Bogu in ljudem, pokorin do smerti, zlo do smerti na krishi. Profi ga svete poterpeshljivoſti, de boſh radovoljno noſil ſvoj krish ſa njim vſe dni ſvojiga shivljenja, in po poti krisha v' njegovo kraljeſtvo priſhel. Profi ga, de ti ſvoj ſvet shegin da, in rezi mu s' ljubeshnivo ſerzhnoſtjo, ki mu je dopadljiva: „*Ne bom te iſpuſtil, dokler me ne poſhegnafh*“ ²⁾).

3. Sravin tega, ko Jeſufa profiſh, de bi ti dodelil gnado, ſi lepe kerſhanſke zhednoſti perdobiti in v' njih shiveti, tudi terdno ſkleni, *ſe ſveſto poſluſhiti* njegove gnade. Ne miſli, de ſi boſh ſhe s' ſamo molitvijo vſe zhednoſti perdobil. Molitev je ſareſ v' ſadobljenje zhednoſt tako potrebna, de bres nje ni ſhe nobedin pravih kerſhanſkih zhednoſt ſadobil; ali ſama na ſebi ni ſadoſti; sravin nje mora tudi reſnizhno in vedno perſadevanje biti, ſveto boſhjo voljo v' vſih rezheh ſveſto dopolnovati; ſakaj ne vſak, kteri porezhe: **Gospod, Gospod**, bo ſvelizhan, ampak le, kdor bo po boſhji volji shivel. Terdno tedaj ſkleni, ljubi moj kriſtjan, v' tiſti frezhni uri po ſvetim obhajilu,

¹⁾ Mat. 11, 29. ²⁾ Mojs. 32, 26.

boshjo voljo smiram svešto dopolnovati v' vsih svojih kerfhanfskih dolshnostih. Špomni se takrat tudi svojih navadnih pregreškov in slabost, in terdno skleni, se jih sdaj sbe bolj skerbno varovati; sravin profi Jesufa, de ti gnado da, se refnizhno poboljšhati. In po s. obhajilu ne posabi spet prezej, kakofhine obljube si storil Jesufu, kadar si ga v' sebi imel v' frezhni uri s. obhajila.

Profi Jesufa v' tej frezhni uri tudi, de bi te v' *veri* poterdil. On nam je sveto vero dal, in vse, kar od Boga vemo, in sploh vse vezhne refnize, nam je on rasodel. Profi ga, de bi ti dal shivo vero, ktera se bo v' shivljenji pokasala, de bofh is vere shivel in bofh pravizhin pred njim¹⁾.

Profi ga, de bi tvoje *saupanje* uterdil, de bo vse tvoje saupanje le v' njem, v' njegovi prezhudni ljubeshni, v' njegovim nefkonzhnim saflushenji, in v' njegovim psvetim imenu; „*sakaj le v' njem je svelizhanje; in nobeniga drusiga imena ni pod nebam daniga ljudem, v' kterim imamo svelizhani biti*“²⁾.

Profi ga, de bi tvoje ferze s' *ljubeshnijo* napolnil. On je ljubeshin, in vsa sveta ljubeshin le od njega pride. On je shenin

¹⁾ Rim. 1, 17. ²⁾ Djanje Ap. 4, 12.

tvoje dušhe, kadar je v' gnadi boshji. — Profi ga tudi, de ti pomnoshi tvojo ljubestin do blishnjiga, ktera mu je tako dopadljiva, de vse dobrote, ki jih blishnjimu is ljubesni do Jesufa storimo, tako prejme, kakor ko bi jih njemu storili.

Tako se tedaj perporozhi Jesufu, ljubi moj kristjan, po svetim obhajilu sa vse, kar potrebujesh na dušhi in na telesu; in moli tudi sa tiste, sa ktere si smiram moliti dolshan. In saupaj, de bodo tvoje proshnje in molitve, ktere v' tisti frezhni uri opravish, kadar Jesuf v' tebi shivi, posebno uflifhane, zhe so Bogu k' zhafti, in tvoji dušhi v' sve-lizhanje.

„*Dan svetiga obhajila* lepo in po kerfhanfko preshivi. „*Leta dan imenuj nar imenitnishi in nar svetejshi dan*“¹⁾).

1. Bodi posebno ta dan svešt in pridin v' boshji flushbi, zhe je nedelja. Zhe je pa delovnik, bodi v' zerkvi, kolikor ti dolshnosti tvojiga stanu perpušte. Nikar ne posnemaj tistih nehvaleshnih kristjanov, kateri prezej po svetim obhajilu is zerkve gredo, bres potrebe. (Le velika sila in potreba, ali kako silno opravilo kerfhanfke ljubesni, jih samore isgovoriti.) Kdor bres prave

¹⁾ III. Mojs. 23, 21.

potrebe prezej po svetim obhajilu is zerkve gre, stori, kakor je Judesh storil, ker je prezej vun fhel, kakorhitro je bil prejel presveto Refhnje Telo ¹⁾).

2. Mirno in tiho preshivi zel dan; le toliko govori, kolikor je treba in se spodobi. Tedaj nikar tifti dan v' nobeno drushino ne hodi bres potrebe; fhe menj bi se ti spodobilo, v' kako posvetno rasveseljenje iti. Tudi doma se sdershi nepotrebniga govorjenja, rasveseljenja in smeha. Premifli, de si se danf s' Jesufam fklenil, od kteriga stoji vezhkrat sapifano, de se je jokal, nikoli pa, de se je smejal.

3. Zhe te tifti dan kdo pride obifkat, se varuj posebno, de s' svojim jesikam ne grefhifh soper ljubestin do Boga in do blifhnjiga. Premifli, de se je danf Jesuf, po svoji nefkonzhni dobroti, na tvoj jesik poloshiti dal. Nikar ga tedaj s' tem jesikam ne gajshlaj; nikar mu tako ne povrazhuj njegove nesapopadljive ljubestni do tebe. Kdor flabo od svojiga blifhnjiga govori, tepe Jesufa s' veliko ojftrajfhi gajshlo, kakor fo ga Judje tepli.

4. Beri, kolikor ti je perpusheno, leta dan kake dobre svete bukve. Kadar mo-

¹⁾ Jan. 13, 30.

lišh, ti s' Bogam govorišh, kadar pa kake svete bukve berešh, Bog s' tabo govori. — „*Pridno beri*“ ¹⁾ ti s. Pavl szer smiram pravi, kakor nekdej svojimu duhovnimu sinu Timoteju; posebno pa ti je sveto branje perporozheno tisti frezhni dan, kadar s. obhajilo prejmešh.

5. Dobro in spodobno je tudi, de grešh Jesufa v' presvetim Rešhnjim Telesu obiskat tisti dan, kadar imash frezho ga prejeti. Zhe ti je le mogožhe, opravi to obiskanje, in s' posebno ljubesnijo in gorezhnostjo ga opravi, de tako vsaj nekoliko Jesufu povernešh njegovo neskonzhno ljubesin do tebe.

6. Per vezherni molitvi dobro premišli, kako si leta dan preshivel; se Jesufu she enkrat sahvali sa leto veliko gnado, ktero ti je danš dodelil, ponovi svoje dobre namene in obljube, le Jesufu shiveti, in prosi ga, de bi ti gnado dal, ga smiram s' ljubesnijo v' svojim serzu ohraniti, dokler ti bo špet perpušheno, perstopiti k' njegovi sveti misi.

¹⁾ I. Tim. 4, 13.

XIII.

Šveta maſha in obiskovanje preſvetiga Reſhnjiga Teleſa.

„O Goſpod, h' komu bomo ſhli! Le ti imaſh beſede vezhniga ſhivljenja“ ¹⁾).

Ljubi moj kriſtjan, kadar k' ſveti maſhi prideſh, ali kadar prideſh preſveto Reſhnje Telo obiſkat, prideſh prav ſaref pred Jeſusa, ſvojiga Goſpoda in Boga; in zhe ga takej ſveſto poſluſhaſh in ga k' tvojimu ferzu govoriti puſtiſh, boſh raſlozhno ſliſhal beſede vezhniga ſhivljenja.

Predin ti pa dalej od tih preſvetih ſkrivnoſt govorim, ti perporozhim premiſliti, kako ſvete ſo naſhe zerkve, v' kterih ſe lete ſkrivnoſti obhajajo in ohranijo.

Vſaka kerſhankka katoliſhka zerkev je boſhja hiſha, in je tedaj ſvet kraj. — *Kraj je ſvet, kjer duhovni darujejo daritev ſa pregrehe ljudſta* ²⁾). S' ſvetim ſtraham

¹⁾ Jan. 6, 69. ²⁾ Ezek. 42, 13.

vselej pridi v' ta kraj, sakaj tukej je *hisha boshja, in so vrata nebeshke* ¹⁾). S' svetimi mislimi in nameni pridi v' zerkev, sakaj *hisfi Gospodovi se spodobi svetost* ²⁾).

Kdor boshje hishe ne zhafti, grefhi pred Bogam in mu nezhaft stori. Tega greha je kriv, kdor v' zerkvi nespodobno okoli febe gleda; kdor spi, namesti de bi molil, ali pa boshjo besedo poslušhal; kdor bres potrebe govori ali se smeja; kdor vezhidel le sato v' zerkev pride, de vidi perfhone drugiga spola, in de one njega vidijo. — S. Kri-softom pravi, de kdor tako ravna, saflushi, de bi ga strela pobila, ker se predersne, Bogu nezhaft delati v' njegovi lastni hishi.

Vse kar v' zerkvi vidish, naj napolni tvoje ferze s' svetimi in sposhtljivimi obzhutki.

Shegnana voda naj te spomni, de kadar v' zerkev pridesh, morash svoje ferze in svojo dusho ozhifiti od vsih nepotrebnih in nespodobnih misel. V' starih zhasih so se Israelzi, predin so boshjo flushbo v' tempeljnu opravljali, s' vodo ozhifiti mogli, ali to ozhifhevanje je vezhidel per njih sunanje bilo, in njih ferze je smiram s' krivizami ognjusheno ostalo. Sato nam je Jesus v' novi flushbi boshji, ktero nam je isrozhil,

¹⁾ I. Mojs. 28, 17. ²⁾ Pfam 92, 5.

velikovezh ferze, kakor roke ozhistiti sapovedal, zhe hozhemo Boga v' duhu in v' refnizi moliti. Kadar se tedaj pokropish s' shegnano vodo, se spomni, de hifhi Gospodovi se spodobi svetost, in presheni vse nefvete misli, ktere v' boshjo flushbo ne gredo; in prosi Boga, de bi ozhistil tvoje ferze in tvojo dusho.

Spovedniza naj te spomni, de tukej je prav tisti kraj, kjer ti Bog tvoj dobrotljivi ozhe, ljubesnjivo naproti pride, kakor sgubljenimu sinu, kadar shelish, po refnizhni pokori k' njemu nasaj priti. Spomni naj te nefkonzhne milosti boshje, sravin pa tudi njegove ojtire sodbe, per kateri te ne bo vezh sato pred sebe poklizal, de bi ti grehe odpustil, ampak sato, de te bo savolj tvojih grehov k' vezhimu terpljenju obfodil, zhe se fkorej refnizhno ne spokorish.

Prishniza naj te spomni svelizhanfskih naukov, ki jih tukej tolikokrat flifhish. Kako frezhin si, ki imash perloshnost, boshjo besedo tako pogosto flifhati. She bolj frezhin bosh pa, zhe jo bosh vedno v' svojim ferzu ohranil in po nji shivel, sakaj „*frezhni so, kteri boshjo besedo poslushajo in jo ohranijo*“¹⁾. — Ti morebiti vse pre-

¹⁾ Luk. 11, 28.

malo sposnash, ljubi moj kristjan, kako frezhin si, in kako hvaleshin bi imel biti Bogu, de njegovo sveto besedo flifhati vedno perloshnost imash. Tukej, postavim, v' tej misijonfki desheli je veliko kristjanov, kateri savolj pomankanja duhovnov le malokdaj boshjo besedo flifhijo, desiravno grosno shele, jo pogosto flifhati; in veliko jih je, ki je fkorej nikoli vezh ne flifhijo, kadar v' kaki daljni kraj po potrebi odidejo. — O kako bi leti kristjani veseli bili, ko bi tako lepo perloshnost imeli, kakor ti. — Zhe bolj svesto v' svoje svelizhanje ne obernefh te perloshnosti, te bodo leti sapufheni kristjani toshili per sodbi boshji. — Kadar vidish prishnizo, bi imel fkleniti, boshjo besedo smiram svesto poslufhati in po nji shiveti.

Podobe terpezhiga Jesufa naj te spomnijo njegove nefkonzhne ljubesni do tebe, in tvoje nehvaleshnosti do njega; in se sazhudi nad njegovo ljubesnijo, svojo nehvaleshnost pa obshaluj. — Shalofno je in nespodobno, kadar kristjan nespremifhljene in bres vsih obzhutkov memo podobe krishaniga, ali sploh terpezhiga Jesufa gre. — Ravno sato sveta kerfhanfka Zerkev ohrani in zhashti podobe Jesufove, de bi obudile v' nashih serzih svete in Bogu dopadljive misli in obzhutke.

Podobe svetnikov, naj te spomnijo,

kako lepo so leti perjatli boshji na tem svet-
tu shiveli; koliko so is ljubeshni do Boga pre-
stali, in kako frezhni so sdaj v' nebesih, kjer
je Bog njih solse obrisal, in njih kratko
shaloft v' vezhno vefelje spreobernal. Spomni
se, de si tudi ti k' tej vezhni frezhi poklizan,
in de jo bosh gotovo prejel, zhe si bosh le
refnizhno persadeval; in de ravno sato v'
zerkev pridefh, de bi Bogu flushil, kakor
so mu svetniki flushili, in de bi nauke osna-
novati flifhal, po kterih bosh samogel sado-
biti leto vezhno frezho.

Oltar naj te spomni, de tukej se ravno
tisti Jesus svojimu nebeshkimu Ozhetu per
sveti masfi daruje, ki se mu je na f. krishi
daroval sa odrefhenje sveta, s' tem ras-
lozhkam, de tukej ne preлива svoje kervi,
ktero je enkrat sa vselej na f. krishi sa vse
ljudi prelil.

Tabernakelj naj te spomni Jesusove
prizhujozhnosti, sakaj tukej prebiva vedno
med nami v' presvetim Refhnjim Telesu. Leta
prezhudna skrivnost stori zerkev prav saref
boshjo hifho. Nar manjsfi in nar revnisfi
zerkev, v' kteri prebiva Jesus v' presvetim
Sakramentu, je bolj imenitna in bolj zhaftit-
ljiva, kakor je bil Salomonov tempelj, ki se
je vef od slata svetil; sakaj v' njem je bila
le skrinja sprave, v' kteri ste bili hranjeni

dve kamnitni tabli, na ktere je bil **Gospod Bog** svoje sapovedi sapisal; v' tabernakeljnu pa je **Gospod Bog** sam prizhujozh, edini isvirk vse svetosti in pravize.

Glej, ljubi moj kristjan, koliko svetih rezhi in svetih spominov je v' zerkvi! Zhe se tedaj v' zerkvi nespodobno obnafhafh, zlo nizh ne premislifh, kje si, in saref Bogu nezhaft delafh v' njegovi lastni hifhi. Kdor se v' zerkvi lepo in spodobno sadershi, fzer sato famo fhe ni poboshin in popolnoma dober kristjan; kdor se pa v' nji nespodobno obnafha, je gotovo slab in nevredin kristjan.

Posebno se morafh pa per sveti mafhi lepo in spodobno sadershati, sakaj f. mafha je med vsimi opravili svete katoljfbke Zerkve nar imenitnifhi, nar svetejfh. Tukej se **Jesuf** svojimu nebeshkimu **Ozhetu** vedno daruje, kakor nekdej na f. krishi, s' tem raslozhkam, de tamkej je bila kervava daritev, tukej je nekervava. — Misli tedaj, ljubi moj kristjan, kadar si per f. mafhi, de si s' presveto devizo **Marijo** pod krishem, na katerim se **Jesuf** sa tvoje in vsih ljudi svelizhanje nebeshkimu **Ozhetu** daruje. Škleni, kolikor morefh, svoje misli in obzhutke s' tistimi, ki jih je leta presveta devifhka mati imela, kadar je svojiga preljubiga sina **Bogu** darovala v' odrefhenje sveta; in moli ga v' edinosti s'

svetimi Angelji, ki ga vedno molijo v' tej nesapopadljivi fkrivnosti.

Premišli vezhkrat, ljubi moj kristjan, kakofhina daritev je f. mafha, in sakaj fe Jesuf svojimu nebeshkimu Ozhetu vedno daruje.

1. Kakor fe je Jesuf na krishi svojimu Ozhetu sato daroval, de bi ga s' svojo ljubesnijo in pokorfhino *visoko zhaftil*, tako fe mu tudi per f. mafhi vedno daruje v' pomnoshenje in povikshanje njegove boshje zhafti. Šveta kerfhanfka katoljfhka Zerkev s' nobeno rezhjo ne more Boga tako zhaftiti, kakor s' daritvijo f. mafhe, kakor je prerok Malahija fhtiri sto let pred Kristufam prerokoval, rekozh: „*Od solnzhniga is-hoda do solnzhniga sahoda je moje ime veliko med vsimi ljudstvi, in v' vsih krajih fe posvezhuje in daruje mojimu imenu zhisti daritev; sakaj veliko je moje ime med ljudstvi, pravi Gospod vojsknh trum*“¹⁾).

2. Jesuf fe je na f. krishi, Bogu svojimu Ozhetu daroval v' *odpushenje grehov* vsiga sveta. Grehe vsih ljudi, od Adama do sadnjiga zhloveka, ki bo na svetu shivel, je leto nedolshno Jagnje boshje na-fe

¹⁾ Malah, 1, 11.

vselo; in s' shebelji, s' kterimi je bilo njegovo sveto truplo na krish perbito, je bilo perbito in pokanzhano tudi „*dolshno-pifmo*“¹⁾), ki je bilo soper naf v' nafhe vezhno pogubljenje. Sato je Jesuf na krishi, ozhitno profil sa svoje ubijavze, de bi jim **Bog** odpustil; in je spreobrnjenimu defnimu rasbojniku obljubil; de bo fhe tifti dan s' njim v' paradishi. — Ravno tako se Jesuf tudi per f. mafhi vedno daruje fvojimu nebeshkimu **Ozhetu** v' odpufhenje nafhih grehov; ne kakor de bi darovanje, ki ga je na krishi opravil, pomankljivo bilo, (sakaj **Kristuf** je enkrat sa vfelej umerl sa vfe ljudi, in nam je s' svojo lastno kervijo vezhno odpufhenje sadobil²⁾), ampak ravno tisto darovanje na krishi sdaj vedno per sveti mafhi ponovljuje v' odpufhenje nafhih grehov.

3. Jesuf nam je na f. krishi sravin odpufhenja grehov tudi *vse druge gnade* perdobil, tako, de bi bres nefkonzhniga saflushenja **Jesufove smerti**, nikdar nar manjshi gnade od **Boga** prejeti ne samogli. Vfe karkoli nam je v' svelizhanje potrebno, pride od **Jesufa**, in bres njega fmo prasno nizh. Jesuf je „*Solnze pravize*“³⁾). Ka-

¹⁾ Kolof. 2, 14. ²⁾ Hebr. 9, 12. ³⁾ Malah. 4, 2.

kor shivljenje na semlji bres folnza biti ne more, (sakaj ko bi folnze nehalo biti, bi kmalo vse, kar na semlji shivi, umreti moglo,) tako tudi nafha dufha bres Jesufa biti ne more; zhe Jesufa sapufti in se od njega odlozhi, se vezhno pogubi. — In ravno s' darovanjem f. mafhe Jesuf nar vezhi gnade kristjanam deli. Š. mafha je vedin in obiln isvirk vseh boshjih gnad. Š. Zerkev ne more nobene boljshi in bolj mogozhne molitve in poboshnosti ali andohti opraviti, kadar sheli kako gnado od Boga prejeti, kakor sveto mafho; kakor se vidi v' vseh velikih potrebah. — Per f. mafhi profi mafhnik Boga sa vse ljudi, v' imenu ravno tiftiga Jesufa, ki se v' rokah mafhnik daruje nebeskimu Ozhetu, kakor na krishi, sa vse ljudi.

4. Jesuf je na f. krishi, potem ko je bil vse opravil in dopolnil, kar je bilo od njegove strani potrebno v' svelizhanje sveta, s' veselim in hvaleshnim ferzam na ves glaf rekel: „*Dokonzhano je*“! — O kako Bogu hvaleshno in neisrezheno veselo je takrat preljubesnivo ferze Jesufovo bilo, kadar je vidil svoje grosovitno terpljenje, s' katerim je bil ves svet od vezhniga terpljenja odredhil, dokonzhano! Na oljki gori je s' keravim oblizhjem svojiga Ozheta profil, de

bi vsel od njega leto terpljenje; pa ni bila volja boshja; prestati ga je mogel. Sdaj ga je prestal. O kako veselilo in hvaleshno je njegovo ferze! — Ravno tako tudi sveta mati katoljfhka Zerkev s' svetim veseljem obhaja in daruje f. mafho nebeshkimu Ozhetu, in se mu v' imenu Jesufa sa vse njegove gnade in dobrote sahvali. In kadar Bog kristjanam kako posebno gnado dodeli, se mu sveta Zerkev ne vé boljshi sahvaliti, kakor s' sveto mafho.

Zhe vse to dobro premisljsh, ljubi moj kristjan, bosh sposnal, de f. mafha je ref nar imenitnjshi, nar svetejsh in nar boljshi vsih opravil, ki jih f. kerfhanska katoljfhka Zerkev opravlja. Satorej bodi vesel, kadar perloshnost najdesh, k' f. mafhi iti. Srezhin je, kdor se samore vlak dan snajti per ti nar svetejsh daritvi.

Kadar si per f. mafhi, moli s' posebno poboshnostjo. V' molitvishkih bukvah najdesh molitve, ki se molijo per f. mafhi. Moli jih bolj s' ferzam, kakor s' ustimi. Nikar ne sgubi gnade-polniga zhafa f. mafhe. Pusti takrat na strani vse svoje zhafne opravila in fkerbi in vse kar je posemeljshkiga, in misli le v' to, kar se tukej godi. Zhaf f. mafhe hitro pretezhe; mafhnik gre smiram naprej v' svojim svetim opravilu; zhe v' kako

drugo rezh misliš, kmalo sgubiš kaki del f. mafhe.

O koliko gnad boshjih bošh prejel, ljubi moj kristjan, zhe bošh smiram prav svešto in poboshno molil per f. mafhi. — Kadar si spodobno per f. mafhi, stojiš tako rekozh na Kalvarii pod f. krishem, na katerim se tvoj **Jesuf** daruje **Bogu Ozhetu**.

Tamkej ga flifihš moliti sa svoje ubijavze. — Glej, zlo sa svoje ubijavze profi svojiga **Ozheta**, kolikovezh ga bo sa-te profil, ki ga ljubihš. *Jesuf je na desnizi boshji, in vedno profi sa naf¹⁾*. Ta misel naj tvoje ferze s' zhe dalej vezhi ljubesnijo do njega napolnuje. **O** kako frezhni smo, kadar se perblishamo **Bogu Ozhetu** po saflushenji in v' imenu **Jesufa, kteri vezhno shivi, de profi sa naf²⁾**.

Tamkej na f. krishi ga vidihš, kako ljubesnivo prejme v' svojo gnado spokorniga grešnika. „*She danf bošh s' mano v' paradishi*“, pravi spokornimu desnimu rasbojniku. — Zhe te tvoja vest pezhe, kadar si per f. mafhi, savolj velikih grehov, ki si jih storil, nikar ne obupaj. Rad pridi k' sveti mafhi; misli si, de si na **Kalvarii** pod

¹⁾ Rim. 8, 34. ²⁾ Hebr. 7, 25.

Jesufovim krishem; perferzhno obshaluj svoje grehe, sovrashi jih is zeliga ferza, terdno fkleni, se refnizhno poboljšbati; potem povsdigni ozhi svoje dushe in poglej Jesufa, kako vifi na krishi v' neisrezhenim terpljenji, in rezi mu s' perferzhnim saupanjem: „*Spomni se me, o Gospod, kadar pridesh v' svoje kraljestvo*“¹⁾). — Potem se spomni, de je sdaj she v' svojim kraljestvu, in je tam tudi tebi kraj perpravil, zhe se bofh refnizhno poboljšhal in ga stanovitno ljubil.

Tamkej vidifh Marijo Magdaleno, leto sveto spokornizo, kako objema krishi s' perferzhno, gorezho ljubesnijo, in s' neisrezhenom hvaleshnostjo do Jesufa, kateri je njeno dushe od pogubljenja rešil, *in ji je veliko odpustil, ker je veliko ljubila*²⁾). — Saupaj! Tudi tebi bo odpustil, zhe ga perferzhno ljubiti sazhefnish in stanovitno ljubifh.

Zhe to v' spominu ohranifh, ljubi moj kristjan, bofh s' velikim saupanjem in s' perferzhno ljubesnijo molil per sveti mafhi, in bofh veliko gnad od Jesufa prejel. Jesus je sfer smiram, dokler je na tem svetu shivel, ljudem dobrote in gnade delil; narvezhi gnade jim je pa dodelil na svetim krishi. Tako tudi nam sfer vfelej rad svoje

¹⁾ Luk. 23, 42. ²⁾ Luk. 7, 47.

gnade deli, kadar ga sa-nje profimo; posebno nam jih bo pa obilno dodelil, zhe ga s' shivo vero in s' terdnim saupanjem sa-nje profimo, kadar se na oltarji sa naf daruje svojimu nebeskemu **Ozhetu**.

Ljubi moj kristjan, is vsiga tega lahko sposnash, kako gresni kerstanski zhlovek, kateri se nespodobno obnasha v' zerkvi, v' boshji hifhi, v' kateri se take svete in nesapopadljive fkrivnosti obhajajo. — Tukej najdesh nektere sglede, is katerih bosh to she bolj sposnal.

V' svetim Pismu se bere sgled, kako je **Bog** rasshaljen bil, kadar se je **Jerusalemkemu** tempeljnu, ki ni bil tako svet, kakor so nafhe zerkve, nezhaft storila. — V' tem tempeljnu je bilo veliko slata in frebra hranjeniga, kteriga je kralj **Asije** poshelel. Je tedaj poslal **Helijodora** v' **Jerusalem** po leto slato in frebro. **Helijodor** je s' veliko prevsetnostjo fhel v' tempelj, de bi povelje svojiga kralja dopolnil; ali svedil je, kako svet je ta kraj, in kako rasshali **Boga**, kdor se nespodobno in pregresno v' njem obnasha. **Dva** **Angelja** boshja sta se mu perblishala, in sta ga tako otepla, de fo ga f'korej mertviga is tempeljna nesli¹⁾. — **Ko**

¹⁾ II. Makab. 3.

bi **Bog** tako ufmiljen in poterpeshljiv ne bil, kolikokrat bi **Angelji**, ki **Jesufa** vedno molijo v' p'fvetim **Sakramentu**, tepsti prifhli nespodobne in grešne kristjane, kateri le sato v' zerkev pridejo, de **Bogu** nezhaft delajo v' njegovi lastni hišhi. — „*Kdor bo tempeljnu boshjimu nezhaft storil, tistiga bo Bog pokonzhal,*“¹⁾ pravi s. **Pavl**.

Drug sgled se najde v' s. **Pismu**, is kteriga s'posnamo, kako rasshaljen je bil **Bog**, kadar se je **Jerusalemfkimu** tempeljnu nezhaft delala. — **Jesuf** je bil sgoli krotkost in ljubestin; ali kadar se je boshji hišhi nezhaft delala, se je v' svoji sveti nejevolji ojsfriga pokasal. V' s. **Evangelii** se bere, de kadar je bil **Jesuf** v' **Jerusalem** prifhel, in ko je po svoji navadi prezej v' tempelj fhel, je najdel ljudi, ki so tamkej prodajali in kupovali. Leta nezhaft, ki se je boshji hišhi delala, je tako vshgala njegovo p'fsveto ferze, de si je naredil bizh is fhtrikov, in je vse te ljudi in njih shivino is tempeljna isgnal, je njih dnarje rastrefel in njih mise preobernal²⁾. — Leti ljudje so le to v' tempeljnu prodajali, kar je bilo **Judam** potrebno, kadar so **Bogu** darovali; in vender je **Kristuf** tako rasshaljen bil. — **Kolikanj**

¹⁾ I. Kor. 3, 17. ²⁾ Jan. 2, 13 — 15.

bolj ga kristjan rasshali, kateri se v' zerkvi, posebno med boshjo flushbo, nespodobno in pohujshljivo obnasha, in s' svojim pohujshanjem svojo lastno dusho in dushe drugih kristjanov hudobnimu duhu prodaja.

V' zerkvenih sgodbah se bere od f. Ambrosha, fhkofa v' Milanu ali Majlandu, de ga je nezhaft, ki se je boshji hishi delala, možno v' ferzu shalila, desiravno je bil krotak in ponishin in poln ljubesni, je s' ljudmi, ki so se v' zerkvi nespodobno obnashali, ojtro ravnal. Tako, postavim, je vidil imenitno gospo, ki je bila grosno posvetno in ofhabno napravljena, ko je ravno hotla v' zerkev stopiti. To je njegovo sveto ferze tako sbodlo, de jo je ojtro nagovoril: „Kam grefh“? — V' zerkev, mu je odgovorila. Na to ji je f. fhkof rekel: „Velikovezh bi kdo rekel, de grefh v' plef ali v' komedijo. Pojdi od tod! Pojdi objokovat svoje grehe in spokori se jih, in ne pridi vezh ozhitno nezhafti delati Bogu v' njegovo hisho s' svojo pregrefhno ofhabnostjo.

Kristjan bi imel smiram s' svetim straham v' zerkvi biti, ki je boshja hisha. Bog je to she Israelzam sapovedal, rekozh: „S' straham bodite v' moji sveti hishi; jest sim

*Gospod*¹⁾). To je nam kristjanam tolikanj bolj rezheno, kolikor so nashe zerkve bolj svete, kakor je bil tabernakelj Israelzov, in potem Jerusalemfki tempelj.

Nar svetejšhi rezh v' naslih zerkvah je presveto Refhnje Telo. V' tej nesapopadljivi skrivnosti je saref in vedno prizhujozh **Jesuf Kristuf**, nasfh **Bog**, sapopadek vse svetosti in vse ljubesni. On je sazhetek in konz vse nashe vere in vse poboshnosti; on je nashe vse, in bres njega zlo nizh sa svoje svelizhanje storiti ne samoremo, kakor sam sprizhuje: „*Bres mene nizh ne morete storiti. Kdor v' meni ne bo ostal, bo vun vershen, kakor mladika, in se bo ufushil, in ga bodo pobrali in v' oginj vergli, in bo gorel*“²⁾). Le v' njem in v' njegovim imenu je vse nashe upanje, vse nashe svelizhanje, „*in v' nobenim drugimu ni svelizhanja; sakaj nobeno drugo ime ni pod nebam dano ljudem, v' katerim imamo svelizhani biti*“³⁾). Sato nam je **Jesuf** tako perporozhil, v' njegovim imenu mo-

¹⁾ III. Mojs. 26, 2. ²⁾ Jan. 15, 5. 6. ³⁾ Djanje Ap. 4, 12.

liti. „*Resnizhno, resnizhno vam povem, zhe bote kaj profili Ozheta v' mojim imenu, vam bo dal. Do sdaj niste she nizh profili v' mojim imenu; profite in bote prejeli, de bo vashe veselje popolnoma*“¹⁾).

— Ali ne le *profiti* moramo Boga Ozheta v' imenu Jesufovim, ampak tudi *sahvaliti* se mu moramo sa vse v' ravno tem imenu, kakor naf uzhi s. Pavl: „*Vse, karkoli storite s' besedo ali v' djanji, vse storite v' imenu Gospoda Jesusa Kristusa; in sahvalite se Bogu in Ozhetu po njem*“²⁾); to je, v' njegovim imenu.

S' sveto *masho* in s' svetim *obhajilam* se Jesuf nar bolj zhafti. Per sveti *mashi* se spomnimo njegoviga svelizhanfkiga terpljenja in njegove smerti sa nafhe odrefhenje; in per svetim *obhajilu* se sedinimo s' njim, in deleshni postanemo njegoviga nefkonzhniga saflushenja, kteriga nam je s' svojim terpljenjem in s' svojo smertjo sadobil.

Sravim tih dveh nar svetejshih opravil se Jesuf tudi posebno zhafti s' *obiskovanjem presvetiga Reshnjiga Telesa*. — Kristjani gredo vzhasi na kako dolgo boshjo pot v' kaki kraj, kjer v' sigamogozhni Bog, po proshnjah svojih svetnikov, vzhasi kako po-

¹⁾ Jan. 16, 23, 24. ²⁾ Kolof. 3, 17.

seбно gnado ljudem dodeli; in s' veliko sgubo zhafa in s' velikimi teshavami pridejo do kraja svojiga saupanja. Presvetiga Reshnjiga Telefa se pa ne spomnijo, ki je v' njih domazhi zerkvi, kakor v' vsaki drugi, in ki je nar imenitnishi *kraj gnad*. — Nar svetejshi, nar boljšhi, in Bogu nar dopadljivshi boshja pot je *obiskanje presvetiga Reshnjiga Telefa*. — De bosh to bolj sposnal in veroval, ljubi moj kristjan, premišli dobro, kar ti bom tukej povedal.

1. Na boshjo pot gre kristjan vzhafi delezh, in samudi veliko zhafa, kteriga bi morebiti imel v' opravila svojiga stanu oberniti. Sravin tega je tudi dušnih nevarnost na daljni boshji poti, posebno sa mlade kristjane. To posebno spovedniki dobro vedo. In tudi vsak drug kristjan, kteri ima kolikaj spremišlika, to lahko sposna, sakaj shalostna skufhnja nam to velikokrat sposnati da.

Kdor pa dobro sposna kraj gnad, ki je tam, kjer je presveto Reshnje Telo, ni ma delezh iti na to nar svetejshi boshjo pot. Vsako nedeljo, (zhe fzer ne utegne,) pride v' leta sveti kraj, bres sgube zhafa in bres nevarnosti. In kdor Jesufa ljubi, bolj kakor vse stvari in bolj kakor samiga sebe, najde v' njem svoje nar flajshi veselje,

svoje nar vezhi saupanje; in v' tem obiskovanji vezh gnad sadobi, kakor na nar daljši boshji poti.

2. Najde se v' zerkvenih sгодbah in v' drugih fvetih bukvah, de fo nar fvetejšhi flushabniki boshji, in nar vezhi zerkveni uzheniki vzhafi soper obiskovanje boshjih potov pifali, in de fo kristjanam fvetovali, raji doma oftati, kakor po njih hoditi. Tako, poštavim, pifhe veliki zerkveni uzhenik, f. **Gregor is Nife**, de kaka boshja pot samore morebiti komu v' svelizhanje dobra biti; vezhidel fo pa boshje pota sa svelizhanje nepotrebne, in velikokrat tudi fhkodljive. In potem pravi, de naj kristjan velikovezh fam is sebe gre in k' **Bogu** pride, kakor pa de bi is svojiga kraja v' kak drugi daljni kraj na boshjo pot fhel. Ravno tako tudi drugi zerkveni uzheniki, in nar fvetejšhi duhovni pastirji in uzheniki velikokrat kristjanam odsvetovajo boshje pota.

Od obiskovanja presvetiga **Rešhnjiga Telefa** pa fhe ni nikdar noben fvet uzhenik odsvetoval; ampak velikovezh se najde v' bukvah nar fvetejšhih in od **Boga** rasvetljenih uzhenikov, de fo leto obiskovanje, kolikor fo mogli, perporozhali. In nar sveštejshhi perjatli boshji fo svoje nar vezhi dušhno veselje v' tem obiskovanji najdli; in is

tega studenza vse svetosti so vso svojo mozh in stanovitnost v' skufhnjavah, vso svojo poterpeshljivost v' sopernostih in v' terpljenji; s' eno besedo, vso svojo svetost obilno sajemali. To kar duhovni uzheniki tako fkerbno perporozhajo, in kar svetniki boshji tako svesto opravljajo, je gotovo Bogu bolj dopadljivo, in tedaj bolj svelizhanfko, kakor to, kar vezhkrat kristjanam odsvetovajo.

3. Na boshjo pot kristjan vezhidel gre, de tamkej kako sveto podobo, ali pa zhaftljivo truplo kakiga svetnika obifhe, in se njegovi profhnji perporozhi, de bi po profhnji tega svetnika kako posebno gnado od Boga prejel. Vse to je prav in dobro, in sveta mati katoljfhka Zerkev naf uzhi, de naj se profhnjam svetnikov boshjih perporozhamo, de bi oni, ki so perjatli boshji, sa naf grefhnike profili. To je saref vse dobro.

Ali fhe veliko boljshi je pa, *Svetnika vseh svetnikov* s' perferzhnim saupanjem obifkati v' presvetim Refhnjim Tefesu. Tukej se ne zhafti le kaka sveta podoba in se ne profi kak svetnik, ampak se moli shivi Bog, ki je pod podobo kruha refnizhno prizhujozh. Tukej ni truplo kakiga zhafti-vredniga boshjiga flushabnika, ampak shivo Telo Gospoda nafhiga Jesufa Kristufa, ktero je sa naf na krish perbito bilo sa odpushenje vseh nafhjih

grehov, in je zhaftitljivo od smerti vftalo, v' sprizhevanje, de je tudi nam upanje dano, zhaftitljivo od smerti vftati in s' Jefufam v' njegovim kraljestvu vezhno kraljevati. — Sravin tega premifli, moj kristjan, de v' f. Pifmu ftoji sapifano, de **Jesuf**, nash ufmiljeni odrefhenik, *je na defnizi boshji, in vedno profi sa naf¹)*. Zhe imafh pravo saupanje v' Jefusa, fvojiga frednika in besednika per nebeskim Ozhetu; zhe ga pridefh obifkat v' presvetim Refhnjim Tefesu, in se v' fvojih teshavah in potrebah njegovimu ufmiljenimu ferzu perporozhifh, bosh gotovo vezh gnad sadobil, kakor zhe na nar daljshi boshjo pot grefh.

4. Kristjani, kateri radi na boshjo pot hodijo, mislijo, de fo gnade boshje na kaki kraj navesane, de se bolj obilno v' kakim kraji prejemajo, kakor v' kakim drugim. — Ref je fzer, de je Bog she v' pervih zhaflih kerfhanfke vere, in tudi potem vezbkrat, per grobu kakiga marternika ali kakiga drusiga fvetnika, vzhasi velike gnade kristjanam dodelil. — To je savolj njih velikiga saupanja ftoril, ki fo ga imeli.

Ko bi pa kristjan s' ravno takim saupanjem prifhel pred presveto Refhnje Telo,

¹) Rim. 8, 34.

in bi tukej profil Jesufa v' njegovim imenu, bi mu Jesuf gotovo vse storil, sakaj to je obljubil¹⁾; in bi mu ne bilo treba delezh ifkat iti gnad, ktere bi doma lahko sadobil.

5. Boshje pota malokdaj kristjana poboljšhajo; sakaj v' resnizhno poboljšhanje je she kaj vezh treba, kakor le kako sunanje poboshno opravilo. Veliko se vidi kristjanov, ki radi po boshjih potih hodijo, in she veliko let te sunanje poboshnosti in spokorne dela opravljajo, pa se vendar she nizh nifo poboljšhali, in she smiram v' svojih starih grešhnih navadah shivé. Vse njih boshje pota jim nizh k' svelizhanju ne pomagajo, ampak jih le v' nevarni smoti dershe, de mislijo, de so poboshni kristjani, desiravno so pred Bogam vezhniga pogubljenja vredni.

Vse drugazhi je pa obiskovanje presvetiga Reshujiga Telefa. Kdor pridno obiskuje Jesufa v' tej nesapopadljivi fkrivnosti vezhne ljubeshni, ne more dolgo ostati v' kaki grešhni navadi. Zhe je tako nefrezhin, de v' kaki greh saide, mu ga Jesuf, kadar ga leta kristjan obiskat pride, tako gerdiga in hudobniga pokashe, in ga tako ljubeshnivo svari, de kristjan s' per-

¹⁾ Jan. 14, 14.

ferzhuim obshalovanjem svojiga greha Jesusu obljudi, de ne bo vezh tega greha storil. In tako ne more v' nobeno grešno navado priti, zhe rad Jesufa obiskuje v' presvetim Reshujim Telesu, in zhe se tam s' njim pogovarja, kakor perjatel s' svojim perjatlam. Zhe pa vender le v' kako pregresno navado pride, in je nozhe sapustiti, kadar ga Jesuf ljubesnivo svari, bo mogel pa Jesufa sapustiti. Boshja pot k' presvetimu Reshujimu Telesu ni kakor druge boshje pota. Po drugih boshjih potih nekteri kristjani vse svoje hudobne navade sabo nosijo, in jih ne sapuste; pa tudi boshjih pot ne sapuste; in tako nekteri ves zhas svojiga shivljenja ravnajo. Na boshjo pot k' presvetimu Reshujimu Telesu pa kristjan ne bo dolgo svojih gresnih navad sabo nosil; eno ali drugo mora sapustiti; zhe gresnih navad sapustiti nozhe, bo mogel pa obiskovanje presvetiga Reshujiga Telesa sapustiti; sakaj nobeniga velelja ne bo vezh najdel v' tej poboshnosti ali andohti; Jesuf se bo od njega odvernili; ne bo vezh pokushal, kako fladak je Gospod; njegovo ferze bo nepokojno, ves bo rastresen, in na sadnje bo vse popustil. Kakor je rekel s. Pavl pervim kristjanam, tako tudi nam pravi: „*Kako bo samogla praviza deliti s' kri-*

vizo? Ali kako se bo luzh sedinila s' temoto? Ali kako se bo Kristus sprijasnil s' Belijalam¹⁾? to je, s' hudobnim duham in s' vfimi tistimi, ki v' grehah shive.

6. Is befedi f. Pavla lahko sposnamo, de presveto Refhnje Telo, v' katerim Jesuf refnizhno in vedno prebiva, je nar imenitnihi in nar svetejshi kraj gnad, v' katerim samore kristjan, zhe se mu s' saupanjem perblisha, vezhi gnade sadobiti, kakor na vseh drugih boshjih potih. V' tej prezhudni in presveti fkrivnosti je Jesuf prizhujozh is sgol ljubesni do nas, nash Vifhi Mafhnik, kateri is svoje lastne fkuhnje posna nafhe flabohti in teshave, kakor pravi f. Pavl. *Torej se perblishajmo s' saupanjem temu „sedeshu milosti, de usmitjenje sadobimo in milost najdemo, kadar pomozhi potrebujemo“²⁾*. Leta sedesh milosti je posebno presveto Refhnje Telo, v' katerim Jesuf vernim kristjanam toliko gnad deli. Srezhin je, kdor s' duhnimi ozhmi vidi Jesufa na tem sedeshi! — Jesuf sploh vse kristjane k' febi vabi, ker jim ljubesnivo pravi: *„Pridite k' meni vsi, ki terpite in ste s' teshavami oblosheni, in vas bom poshivil“³⁾*. Posebno pa Jesuf tako govori v' presvetim

¹⁾ II. Kor. 6, 14. 15. ²⁾ Hebr. 4, 16. ³⁾ Mat. 11, 28.

Sakramentu; in frezhin je, kdor s' ufhesi svoje dushe flifhi te besede, in v' vsih svojih teshavah in potrebah rad k' Jesufu pride. — Dalej pravi Jesuf: „*Vse kar mi da Ozhe, bo k' meni prifhlo; in kdor bo k' meni prifhel, ga ne bom vun vergel*“¹⁾. To fzer Jesuf sploh od vsih kristjanov pravi, kateri se refnizhno k' njemu spreobernejo; posebno pa govori od tistih, ki ga obifkujejo v' presvetim Refhnjim Telesu; sakaj te besede je takrat isrekel, kadar je v' pervizh na snanje dal, de se nam bo dal v' presvetim Sakramentu. In potem pravi, de je volja njegoviga Ozheta, de naj nobeniga tistih, ki mu jih je dal ne sgubi, ampak de naj jim vezhno shivljenje da. — Od ktere boshje poti na svetu se kdaj kaj taziga najde v' besedah refnize?

Is vsiga tega vidifh, ljubi moj kristjan, de ref nobena boshja pot ne more biti boljshi, bolj svelizhanfka in Bogu dopadljiva, kakor boshja pot k' presvetimu Refhnjimu Telesu. Zhe tedaj refnizhno shelifh, v' vezhno veselje svojiga Gospoda iti, in vezhno Jesufa v' nebesih gledati, pridi ga rad in pogosto obifkat v' njegovim nar svetejshim Sakramentu. — Shalofno je viditi;

¹⁾ Jan. 6, 37.

kako se leta sveta dolshnost do Jesufa flabo dopolnuje; kako malo je kristjanov, kateri svešto hodijo Jesufa obiskat v' presvetim Reshnjim Tefesu. — Okoli sedeshev kraljev tega sveta je smiram veliko flushabnikov, kateri jim s' veliko pokorshino in ponishnostjo streshejo in jih zhasste; in sakaj? De kakoshino majhno zhasno dobroto od njih sadobe. K' sedeshu milofsti pa, na katerim fedi vezhni kralj nebes in semlje, perpravljjen, nam nar vezhi in vezhne gnade deliti, se le malokteri njegovih flushabnikov perblisha, de bi ga pozhaftil, se njegovi milofsti perporozhil, in gnade is njegovih rok prejemat.

Zhe ti, ljubi moj kristjan, kateri to berefh, rad Jesufa obiskujesh v' presvetim Sakramentu, si frezhin. Le glej, de leto sveto dolshnost do njega tudi smiram svešto in dobro opravljash, kolikor ti je mogozhe; in de se sravin tega tudi fkerbno vsih grehov varujesh.

Zhe pa do sdaj lete dolshnosti do svojiga dobrotljiviga Jesufa she nisi dopolnoval, te pa prosim in ti perferzhno perporozhim, de sazhi ga sdaj pogosto obiskovati v' tej nefkonzhno sveti fkrivnosti, v' kateri je sapopadek vsih guad in vse ljubesni Jesufove. — O koliko lepih guad, koliko tolashbe in

mozhi bofh sadobil, zhe bofh pogosto hodil obiskat svojiga nebeshkiga perjatla v' Sakramentu njegove ljubesni! — Kdor se fedeshu svojiga posemeljskiga kralja perblisha in ga kake dobrote profi, gre vzhafi prasin spred njega, in ravno tako revin in potrebin, kakor je prifhel. Kdor pa pred tega kralja vezhne zhafti pride, s' ponishnostjo, s' saupanjem in s' ljubesnijo, nikoli ne gre prasin spred njegoviga fedesha milosti. Ref je, de vzhafi ne vidi in ne sposna prezej, kaj je sadobil; ali zhe bo sveft oftal v' tem obiskanji, bo fkorej sazhtil v' febi pomnoshenje boshje gnade, in vezhi mozh v' premagovanji hudobnih fkufhnjav; sakaj Jesus je obljubil, de bo poshivil tiste, ki bodo k' njemu prifhli. — Ali ko bi tudi kristjan, kateri pogosto obiskuje Jesufa v' presvetim Sakramentu, po perpushenji boshje previdnosti, nikdar nizh ne vidil in ne spsnal, kaj mu pomaga leto obiskovanje, mora vender smiram sveft oftati v' dopolnovanji lete svete dolshnosti do Jesufa, se fkerbno greha varovati, in po tem terdno saupati, de ga bo Jesus v' vezhnosti tolikanj bolj frezhniga storil, ker mu na tem svetu prezej ne poverne, kar is ljubesni do njega stori.

Zhe pa kristjan, kateri svefto Jesufa

obiskuje v' presvetim Rešhnjim Telesu, sra-
vin pa se tudi skerbno greha varuje, prav
premisli, se ne bo nikoli pertoshil, de no-
benih posebnih gnad od njega ne prejme;
sakaj ravno to so she neskonzhno velike
gnade, de smiram svesto opravlja leto ob-
iskovanje, in se greha varuje, kolikor je
mogoze.

Ljubi moj kristjan, zhe ti je perpusheno
in mogoze, pojdi vsak dan svojiga nebesh-
kiga perjatla obiskat. Zhe pa vsak dan
ne moresh, ga vsaj ob nedeljah in sapove-
danih prasniki obiskuj. Veliko ti bo k'
posvezhevanju tih svetih dni perpomoglo,
zhe bosh shel obiskat Gospoda svojiga Boga
v' njegovim nar svetejsim Sakramentu.
Maršikaj pregreshih zel tedin, zhe se
she tako skerbno varujesh; torej dobro sto-
rish, de gresh v' nedeljo svojiga dobrotlji-
viga Svelizharja obiskat, de se pred njim
ponishash in ga prosish, de naj ti odpušti,
kar si leta tedin pregreshil, in ti gnado da,
se prihodni tedni she bolj skerbno greha in
greshne perloshnosti ogibati. Zhlovek gre
vezhkrat svoje perjatle obiskat, de ponovi
in obrani svojo perjasnost s' njimi. Ravno
tako tudi ti, moj kristjan, ponovi perjasnost
s' Jesufam v' presvetim Sakramentu vsaj ob
nedeljah, ko imash vezh zhafa sa molitev.

Zhe Jesufa perferzhno ljubifh, ljubi moj kristjan, pojdi ga takrat fhe raji obifkat, kadar perjatli fvetu v' kakim posebnim rasshaljenji boshjim shive; postavim, ob zhafu plefa, ali kakiga drusiga posvetniga rasveseljenja, ali kakiga ozhitniga pohujfhanja. V' shivljenji fvetnikov se bere, de fo svefci perjatli boshji ob zhafih takiga rasshaljenja boshjiga v' velikih teshavah shiveli; in de fo takrat Jesufa fhe tolikanj bolj zhastili in ljubili, kolikor fo ga posvetni ljudje bolj shalili. Pofnemaj tedaj lete perjatle boshje, in v' takih shaloftnih zhafih ga fhe vezhkrat in s' vezhi ljubesnijo obifhi. Objokovanja vredno bi bilo saref, ko bi v' takih zhafih, kadar ima leta hudobni fvet toliko perjatlov in flushabnikov, ki mu tako svefsto sfreshejo, tudi preljubesnivi Jefuf kakiga dobriga perjatla ne imel, kateri bi mu vfaj nekoliko povernil zhast in ljubesin, ktero mu posvetni ljudje per vfaki perloshnosti odjemljejo. Bodi tedaj ti takrat njegov perjatel, ljubi moj kristjan, in nikar ga tudi ti ne sapufsti, zhe ga drugi sapufste. Spomni se, kaj je Jefuf fvojim sveftim Aposteljniam rekel, in kako fo mu odgovorili. Kadar je namrezh vidil, de jih je bilo veliko, ki fo ga sapufstili, ko jim je od pre-fvetiga Refhnjiga Telefa govoril, in de nifo

hötli vezh njegovih naukov poslušhati, se je obernal proti svojim Apostelnam in jim je rekel: „*Ali hozhete tudi vi prozh iti*“? Na to mu je s. Peter s' perferzhno ljubesnijo odgovoril: „*O Gospod, h' komu bomo shli! Le ti imash besede vezhniga shivljenja*“¹⁾ — O moj kristjan! odgovori tudi ti tako preljubimu Jesufu, in bodi mu vedno sveft. Ne pojdi kamor te gresniki vabijo, ampak pridi in ostani per Jesufu; ljubi ga fhe bolj, zhe vidish, de ga drugi shalijo, in terdno mu obljubi, de ga nikdar ne bofh sa-pustil, ko bi ga tudi vsi drugi sa-pustili. Sravin se pa spomni, de je tudi s. Peter, leta ljubesni polni Apostelj, ravno tako obljubo Jesufu storil, in potem ga je ravno on nar-pred satajil, sato ko je sam v' sebe prevezh saupal, in se ni Jesufu perporozhil. Tedaj, sravin lete perferzhne obljube, ktero mu storish, se tudi ponishno perporozhi v' njegovo sveto gnado in pomozh.

Zhe si persadevash, Jesufa svefto obik-kovati v' presvetim Reshnjim Telesu, si bo tudi hudobni duh, leta sovrashnik vsiga do-briga, od svoje strani persadeval, te odver-niti od te svete in svelizhanfke poboshnosti. Nevarne skufhnjave ti bo v' misel dajal

¹⁾ Jan. 6, 68. 69.

posebno od sazhetka; postavam, de ti to obiskovanje nizm ne pomaga, ker ga le s' rastresenjem opravljaš, in s'avin nizm drugiga, kakor fuhoto in mlazhnost ne obzhu-tiš; de boš bres tega ravno tako svelizhan; de tudi drugi kristjani presvetiga Reshnjiga Telefa ne obiskujejo, i. t. d. — Kadar ti take misli pridejo, ljubi moj kristjan, se spomni, de pridejo od hudobniga skufhnjavza; in to naj ti bo sadošti. Prezej jih saversi in sovrashi.

Zhe si rastresen per tem obiskovanji, premisli, od kod pride tvoje rastresenje. — Zhe sposnaš, de si vzhafi radovoljno rastresen, se ponishaj pred Jesufam, in terdno skleni, v' prihodnje se skerbno varovati vsiga takiga rastresenja; profi Jesufa pomozhi, in si stanovitno persadevaj, svoje misli sbrane ohraniti. — Zhe je pa tvoje rastresenje neradovoljno, se spet ponishaj pred Jesufam, in sposnaj, kako slaba in revna stvar si, in ga profi, de naj ti pomaga, in ti gnado da, ga s' premislikam moliti, kakor ga njegovi svetniki molijo v' tej presveti skrivnosti. — Zhe pa sposnaš, de tvoje rastresenje pride is tvoje posvetnosti, ker se vezhkrat v' posvetni drushini snajdesh, terdno skleni, raji lete nevarne posvetne drushine sapustiti, kakor Jesufovo

drufhino. Eno ali drugo drufhino morash sapuftiti; zhe nozheshh pofvetne sapuftiti, bofh mogul pa Jefusovo. Ali zhe kolikaj premiffih, po veri in po pameti, bofh lahko fposnal, de je nefkonzhno boljshi, pofvetno drufhino sapuftiti, ki je grosno nevarna, kakor Jefusovo, ki je tako svelizhanfka.

Ravno tako tudi dobro premiffi, od kod pride tvoja fuhota. Vzhasi perpufti nefkonzhno modri Bog, de tudi fvete dufhe v' molitvah in v' premiffhljevanji fuhoto obzhutijo, defiravno fo saref polne ljubesni do Jefusa; kakor se bere v' shivljenji nekterih fvetnikov. To daje fvetim dufham perloshnost, fe pred Jefusam fhe bolj ponishevati, in fe fhe bolj na tanko s' njim fkle-niti. Bolj ko se Jefus kaki dufhi, ktera ga ljubi, fkriva, in ko ftori, kakor de bi se hotel od nje odlozhiti; bolj se mu leta dufha s' ljubesnijo perblifhuje, in ga s' perferzhno filnostjo ljubesni profi, de naj jo nikar ne sapufti. Kakor fta tifta dva uzhenza, ki fta v' Emaus fhla, Jefusa ljubesnivo filila, de naj per njima oftane; tako mu tudi svefta in ljubesni polna dufha s' fveto filnostjo pravi: Oftani per meni, moj Jefus, nikar me ne sapufti; glej, she se mrazhi v' moji dufhi; zhedalej bolj fim v' temoti. Oftani per meni, o moj Jefus, o vezhno

Solnze pravize, in rasfvetli mojo dufho, zhe je tvoja sveta volja. Zhe pa hozhefh, de fhe dalej v' fuhoti in temoti oftanem, naj se sgodi tvoja volja. Le gnado mi dedeli, te tukaj perferzhno ljubiti, in tamkej te vezhno gledati v' nebefhki svetlobi. — Tako rezi Jesufu tudi ti v' svoji temoti in fuhoti, in potem se popolnoma njegovi sveti volji in modri previdnosti prepusti; sravin pa terdno fkleni, nikdar obiskovanja prefhvetiga Refhnjiga Telefa savolj tega ne sapuftiti.

Dalej pa premifli, ljubi moj kristjan, de leta temota in fuhota je vzhafi pravizhna fhtrafinga od Boga savolj sanikernosti, nesvestobe, ali zlo pregrehnofti dufhe. Zhe tedaj po fprizhevanji svoje vefi fposnafh, de fi v' kakim grehu, ali zlo v' grehni navadi, fposnaj, de se je Bog od tebe odvern timer, in s' potertim in shaloftnim ferzam fkleni, greh in grehno perloshnoft in navado sapuftiti, in se po fvetim Sakramentu pokore fpet s' Bogam fpraviti. Zhe to svesto ftorifh, te bo Jesuf, ki je tifti evangeljki ozhe, kateri je fvojiga sgubljeniga fina tako dobrotljivo fprejel, fpet v' gnado vsel, in ga bofh fpet s' mirno vefijo in s' dufhnim vefeljem moliti in premifhljevati samogel v' prefhvetim Sakramentu. — Zhe pa rado-

voljno ostanefh v' grehu in v' gresihni perloshnosti, ne bofh vezh dolgo Jesufa obiskovat hodil; sakaj „*kako bo samogla praviza deliti s' krivizo? Ali kako se bo luzh sedinila s' temoto? Ali kako se bo Kristuf sperjasnil s' Belijalam*“? — Ali gorje tebi, zhe raji Kristufa sapustifh, kakor Belijala. — Kteriga si na tem svetu isvolifh, per tiftimu bofh zelo nefkonzhno vezhnost.

Zhe te hudobni duh s' to fkufhnjavo moti, de ti obiskovanje presvetiga Reshnjiga Telefa ni ravno tako potrebno, de bofh bres tega tudi lahko svelizhan, premifli, de to obiskovanje je gotovo dober perpomozhek k' svelizhanju; in kristjan je dolshan, toliko sa svoje svelizhanje storiti, kolikor more; in zhe po sanikernosti, lenobi ali nemarnosti to opufi, kar bi imel sa Boga in sa svelizhanje svoje dushe storiti, se mu bo per sodbi ravno tako godilo, kakor tiftimu lenimu hlapzu, ki je bil dnarje svojiga gospoda sakopal, namesti de bi jih bil k' dobrimu obernil. *Leta nepridni hlapez je bil vun vershen v' sunanje temote, kjer je jok in shkripanje s' sobmi*¹⁾).

Tudi to je nevarna fkufhnjava, zhe hozhefh tako ravnati, kakor vezhidel ljudje

¹⁾ Mat. 25, 30.

ravnajo. **Jesuf** nam ni rekel, de moramo po tisti fhiroki poti hoditi, po kateri nar vezh ljudi hodi, ampak po vofki poti, na kateri se jih le malo snajde. In tudi ni rekel, de vfa truma mlazhnih in lenih kristjanov je na poti svelizhanja, ampak rekel je velikovezh, de je veliko poklizanih, pa malo isvoljenih. **Jesuf** vsm sveftim in gorezhim kristjanam, kateri njega ljubiti in posnemati shele, in ne letiga hudobniga fveta, tako govori: „*Vi niste od fveta, sakaj jest sim vas isvolil in odloznil od fveta, sato vas svet sovrashi*“¹⁾. — Tedaj, ljubi moj kristjan, zhe shelish **Jesufa** ljubiti, njemu flushiti in svelizhan biti, nikar ne bodi s' tem sadovoljen, de le toliko sa **Boga** in sa svoje svelizhanje storish, kolikor velika truma kristjanov stori, ampak persadevaj si, v' majhnim fhtevilu njegovih sveftih in gorezhih flushabnikov in perjatlov biti, in tako se bofh tudi tamkej v' majhnim fhtevilu njegovih isvoljenih snajdel.

Tako tedaj, ljubi moj kristjan, premagaj in saversi s' boshjo pomozhjo vse fkuhnjave, ki ti jih hudobni duh v' misel daje, de bi te odvernili od svelizhanfkiga obiskovanja presvetiga **Refhnjiga Telefa**; in pri-

¹⁾ Jan. 15, 19.

din in svešt bodi v' dopolnjenji lete svete dolshnosti do ljubesniviga Jesufa. Gotovo bofh obzhutil pomnoshenje boshje gnade, in mozh v' vfm dobrom. In kadar bofh sposhnal in skufil, kako obiln isvirk boshjih gnad in dušhniga vefelja je v' tem svetim opravi-
 vilu, ga ne bofh nikdar vezh opustil.

Vender pa glej, ljubi moj kristjan, de te tvoje shelje, Jesufa v' presvetim Sakramentu obiskovati, v' kako krivizo ali nepokorfhino ne sapeljejo. Tega Bog nozhe imeti. Ko bi ti dolshnosti svojiga stanu v' nemar puhhal in bi hodil presveto Reshnje Telo obiskovat, bi ne ravnal po kerfhanski pravizi. Le kadar vtegnefh in kadar ti je perpušheno, opravi leto obiskovanje; in zhe se ne morefh dolgo pomuditi pred Jesufam, opravi kratko, pa tolikanj bolj perferzhno in ljubesnivo obiskanje.

Nikar ne rezi, ljubi moj kristjan, de ne vefh, kaj bi rekel Jesufu, kadar ga pridefh obiskat. To je spet skufhnjava; nikar je ne poslufhaj. Od sazhetka se lahko poslufhish bukviz: *Obiskovanje Jesufa Kristusa v' presvetim Reshnjim Tefesu*. Lete bukvize je pervizh spifal sveti Alfons Liguori; v' letu 1831 so bile pa v' nash jesik prestavljene, s' nekterimi perstavami. Tode morafh s' premiflikam opravi-

viti molitve, ki jih v' tih bukvizah najdesih. Kadar se boš pa tega obiskovanja bolj pervadil, boš tudi lahko sam s' svojimi laftrnimi besedami s' Jesufam govoril; in to bo še veliko boljše. Pa nikar ne misli, de se mora s' Jesufam visoko in uzhenno govoriti. Ravno takiga govorjenja on ne ljubi. Dokler je na tem svetu bil, je smiram s' veliko ponishnostjo in bres vse visokosti govoril, kakor nar revnišhi in neuzheni ljudje govore, desiravno je bil vezhna Modrost, in isvirk vse prave uzhenosti. In leto sveto priprostost je tudi svojim Aposteljam in vsm kristjanam perporozhil; in de bi jim to bolj ozhitno pokasal, je poklizal otroka, ga je med-nje postavil in je rekel: „*Resnizhno vam povem, zhe se ne spreobernetee, in ne postanete taki, kakor otrozi, ne bote shli v' nebeshko kraljestvo*“¹⁾. To nam je posebno v' molitvi perporozheno. Kakor otrok, ki komaj govoriti sna, s' svojim ozhetam govori, kadar ga kaj profi, tako mora kristjan s' Bogam govoriti v' molitvi.

Govori tako s' svojim Jesufam v' presvetim Reshnjim Telef, kakor ko bi ga s' ozhmi pred sabo vidil. — O koliko rezhi ga

¹⁾ Mat. 18, 3.

imašh profiti! sa koliko rezhi se mu imašh sahvaliti! — Premišli *kdo je Jesus*, in *kdo si ti*, in ti ne bo nikoli befedi smankalo pred njim.

She popred, (kadar je bilo govorjeno od pogostniga obhajila,) je bilo rezheno, kdo je *Jesus* v' presvetim Sakramentu. Premišluj to tudi v' obiskovanji, in prosi ga sravin, de naj ti vse tvoje grehe odpušti, in de naj ti svoje svete gnade in potrebne keršhanske zhednosti dodeli. — Kakor ga pa sam sa-se proših, tako ga prosi tudi sa druge; posebno sa vse tiste, sa ktere si she bolj dolshan moliti. Moli tudi pogosto sa spreobernjenje grešhnikov in nevernikov.

Persadevaj si, ljubi moj kristjan, *Jesusa* prav is ferza ljubiti. Zhe ga bošh prav ljubil, bošh rad prišel k' njemu, se bošh rad in lahko s' njim pogovarjal, in bošh smiram kaj najdel, kar bošh shelel, de bi ti dodelil. — Zhe se bo pa vendar vzhafi sgodilo, de bo tvoje ferze fuho, de ne bošh kaj vedil s' *Jesusa* govoriti, se pa ponishaj pred njim, in vsaj kaki kratak isdihljeji vezhkrat isrezi, postavim: *Moj Jesus*, ušmili se me, ker sim velik grešhnik! — Oštani per meni, moj *Jesus*, nikar me ne sapušti! — O *Gospod*, zhe hozhešh, me samorešh osdraviti, i. t. d.

Nikar savolj fubote in dušhne revšhine, ktero vzhafi per obifkovanji Jesufa obzhutifh, prezej prozh ne hodi, ampak oftani pred njim s' ponishnim ferzam, in spomni fe, de te vidi, de ve, sakaj fi tukej, in de mu je dopadljivo, kadar ga pridefh obifkat. Zhe fuhoto, ki jo vzhafi obzhutifh, s' ponishnostjo prejme fh in s' poterpeshljivostjo prenefe fh, fi bo fh velike gnade perdobil, defiravno fe ti bo sdelo, de nizh dobriga ne ftorifh.

XIV.

Špofhtovanje duhovnov.

„Kdor vas poslufha, mene poslufha; in kdor vas sanizhuje, mene sanizhuje“ ¹⁾.

Po premifhljevanji svetih rezhi in fkrivnost, ktere fe v' zerkvi gode in snajdejo,

¹⁾ Luk. 10, 13.

premišli tudi stan tistih, katerim je Bog lete svete rezhi na semlji isrozhil; in premišli svoje dolžnosti do njih.

Duhovški stan je svet, zhaftitljiv, in kristjanam svelizhanški stan. To lahko spoznash, ljubi moj kristjan, zhe kolikaj premišlih opravila tega stanu. Vfigamogozhni Bog, ki je isvirk vse svetosti in vsih gnad, nam svoje svete gnade vezhidel po opravlilih tega stanu deli.

1. Bog nam po svoji milosti *grehe odpushta*. — To se sgodi v' svetih Sakramentih kersta in pokore, ktere duhovni po bošjim povelji dodelujejo. Kadar so Judje svetiga Petra vprashali po njegovi prvi pridigi, kaj jim je storiti sa svelizhanje njih dušh, jim je odgovoril: „*Spokorite se, in naj se vsak smed vas da kerstiti v' imenu Jesusa Kristusa v' odpushtenje svojih grehov* ¹⁾). In Jesuf je rekel svojim Aposteljnám in vsm duhovnam: „*Prejmite Š. Duha. Komur bote grehe odpustili, mu bodo odpushteni; in komur jih bote sadershali, mu bodo sadershani* ²⁾). — Kako svet in svelizhanški je stan, katerimu je Bog oblast dal, grehe odpushtati! S' tem ga svoje vfigamogozhnosti deleshniga stori. Le vfigamogozhni Bog samore grehe odpushtati, in komur on hozhe to oblast dati.

2. Bog nam mozh in gnado daje, *se v' prihodnje greha varovati*. Leta gnada se sadobi s' molitvijo, in s' vrednim pre-
 jemanjem svetih Sakramentov, posebno pre-
 svetiga Reshjniga Telefa, ktero naf reshi,
 (kakor uzhi sveta Zerkev¹⁾), od vsakdanjih
 pregreshkov, in naf *varuje* smertniga gre-
 ha. — Ali tudi to gnado dobrotljivi Bog
 kristjanam vezhidel po opravlilih duhovskega
 stanu deli. Duhovni uzhe kristjane prav mo-
 liti, v' duhu in v' resnizi, in ne le s' usti-
 mi; in oni vedno sa-nje molijo, posebno
 per s. mashi. In per ti sveti daritvi pride
 tudi Jesuf, na besedo mashnika, v' podobo
 kruha, in ostane per naf v' tej skrivnostni
 podobi, de se kristjanam savshiti daje, in
 de njih dushe v' svoji gnadi sa vezhno shiv-
 ljenje ohrani. — Kako zhaftitljiv je stan,
 kterimu so take nesapopadljive skrivnosti
 isrozhene! —

3. Bog sam je dal ljudem snanje ne-
 beskih skrivnost in vezhnih resniz; on je
 nafh pravi uzhenik kakor pravi s. Pavl:
 „*Nekdaj je Bog mnogo govoril ozhakam*
v' prerokih; sadnjizh pa v' tih dneh nam
je govoril v' svojim Sinu²⁾. Jesuf, Sin
 boshji, Bog in zhlovek, nam je vse raso-

¹⁾ C. T. Sess. XIII. C. II. ²⁾ Hebr. 1, 1. 2.

del in vse osnanil, kar nam je sa vezhno svelizhanje potrebno. Ali ker ni hotel sam dolgo na semlji oftati in uzhiti, je osnanovanje vezhnih refniz svojim duhovnam isrozhil. Tedaj imajo le duhovni oblast in pravizo, tiste svete in svelizhanske refnize osnanovati, ktere namho pamet rasvetlujejo, nam v' veri poduzhe in poterdujejo, nam upanje dajo, prezhisto in nesapopadljivo vefelje v' vezhnosti najti; in namhe ferze s' sveto ljubesnijo do dobrotljiviga Boga napolnijo. **Jesuf** je duhovne prav na svoje mesto postavil, ker je rekel svetim Aposteljniam in sploh vsem duhovnam: *Kakor je Ozhe mene poslal, tako jest vas poshljem*¹⁾ „*Kdor vas poslussha, mene poslussha; in kdor vas sanizhuje, mene sanizhuje*“²⁾. — Kako imenitin mora stan duhovnih uzhenikov pred Bogam biti, ker **Jesuf** hozhe, de naj se njih besedam ravno taka zhaft fkasuje, kakor njegovim lastnim!

De so duhovni boshji namestniki na semlji, se tudi s'he sposna is drugih besedi f. **Pisma**. Postavim f. **Pavl** pravi: „*Od Kristusa smo poslani, tako de vas Bog uzhi in opominja po nas*“³⁾ — Spomni se tudi, kaj je bilo rezheno, kadar je bilo

1) Jan. 20, 21. 2) Luk. 10, 16. 3) II. Kor. 5, 20.

govorjenje od pogoſtne in dobre ſpovedi, de ſo namreſh *ſpovedniki* ſareſ *Jesufovi nameſtniki*. — Dalej je ſapiſano v' ſ. Piſmu, de viſhimu naj perklonimo *glavo*, pred duhovnim pa moramo *duſho ponishati*¹⁾.

Ravno tako tudi zerkveni uzheniki piſhejo, de duhovni ſo pravi nameſtniki boſhji. Poſtavim, ſ. **Kriſoſtom** piſhe: Duhovni ſo prav poſebno boſhja laſtnina; oni ſo njegovi ſluſhabniki in njegovi nameſtniki.

Jesuf **Kriſtus** je viſhi in pravi **Paſtir** ſvoje zhede; on je prvi **Uzhenik**, **Poſvezhevavz** in **ſhkof** naſhkih duſh; on je **Duhovin** na vekomaj. In on duhovne deleſhne ſtori ſvojiga vezhniga duhovſtva; jim da oblaſt, njegove ovze paſti ſa vezhno ſhivljenje, ſ' beſedami vezhniga ſhivljenja, in ſ' nebeſhkim kruham, ki vezhno ſhivljenje da. Po tej oblaſti preganjajo hudobniga duha, odpuſhajo grehe, opravljajo **Bogu** nar ſvetejſhi daritev. **Jesuf** ſam ſe jim pokorin ſkaſhe, in na njih beſedo pride na oltar in prebiva v' nesapopadljivi ſkrivnoſti preſvetiga **Reſhnjiga Teleſa**.

Sdaj pa tudi premišli, ljubi moj kriſtjan, velike in ſvete *dolshnoſti*, ki jih imafh

¹⁾ ſir. 4, 7.

do duhovnov, ktere je vsigamogozhni vezhni Bog na svoje mesto na tem svetu postavil.

1. Lahko sposnash, de perva dolshnost do tako svetiga in zhaftitljiviga stanu mora biti *posebna zhaft*, ki jo morash duhovnam fkasovati. — „*Zhafti Boga is zele svoje dushe, in zhafti duhovne*“¹⁾ — Š. Pavl pravi, de duhovni, posebno tifti, ki pridigvajo in uzhe, so dvojne zhafti vredni²⁾.

V' sgodbah starih zhafov se bere, de so zlo neverniki, ki praviga Boga niso posnali, svoje duhovne visoko zhaftili. Tako se, postavim, bere od Perfov, de so svoje duhovne tako zhaftili, de je njih kralj vselej mogel duhovin biti, szer ga niso hotli kralja sposnati. Egipzhani so tako zhaft in tako saupanje imeli do svojih duhovnov, de niso hotli, de bi bil kdo drugi njih nar vezhi pravde in teshave rasfodil, kakor duhovni; in temu rasfojenju so se prezej podvergli. Rimljani so duhovski stan v' taki zhafti imeli, de niso perpuštili, de bi bil duhovni, kdor bi bil hotel, ampak le take moshe so v' ta stan prejemali, kteri so she pred na kaki visoki stopnji bili, ali kako zhaftitljivo flushbo opravljali. — Ker so neverniki tako visoko zhaftili svoje duhovne, ki so bili flu-

¹⁾ Šir. 7, 33. ²⁾ I. Tim. 5, 17.

shabniki hudobniga duha, (*sakaj kar neverniki darujejo, hudobnimu duhu darujejo, in ne Bogu*¹⁾); koliko bolj bi imeli kristjani svoje duhovne zhaštiti, kateri niso le flushabniki, ampak tudi namestniki praviga shiviga Boga. — Ali veliko jih je med kristjani, ki duhovne malo spofштуjejo in zhašte; po krivizi hudo od njih govore; jih sanizhujejo, in njih nar manjšhi nepopolnamosti kakor velike grehe rasglafujejo in presiljujejo; in velikokrat ravno to, kar is nar boljshiga namena in po svoji dolshnosti store, jim na flabo obrazhajo in hudobno islagajo.

Ker so duhovni tudi ljudje, kakor drugi, se med njimi tudi marsikteri najde, ki ne shivi po svetosti svojiga stanu. Med dvanajst Aposteljni, ktere si je bil Jesus isvolil, je bil eden, ki je bil „*hudobni duh*“¹⁾ — Gorje takimu duhovnimu! Ojstro ga bo Bog sodil in ojstro shtrafal v' vezhnosti, zhe se refnizhno ne spokori. — Pa tudi takiga duhovniga, moj kristjan, si dolshan zhaštiti; ne savolj njegove pershone, she menj savolj njegoviga djanja, ampak savolj njegoviga stanu, in savolj Boga, de dopolnih boshjo sapoved. Nikar ga ne

¹⁾ I. Kor. 10, 20. ²⁾ Jan. 6, 71.

sanizhuj, nikar od njegovih grehov bres prave potrebe ne govori, ampak jih veliko-vezh sakrivaj in sagovarjaj, kolikor po pravizi morest. Jesuf ti je lep sgled od tega dal. On je dobro posnal svojiga isdajavza, je dobro vedil njegove hudobne namene, pa vender ni nikoli nizh hudiga od njega rekel, ampak ga je smiram zhaftil, kakor vse druge svoje Aposteljne. Smiram ga je v svoji drushini imel; in kadar jih je, dokler je shten sam uzhil, pridigovati poflal, in jim mozh dal, zhudeshe delati ni nobeniga raslozhka storil med njim in vsimi drugimi Aposteljni. Per sadnji vezherji ni hotel ozhitno in na glaf povedati, kdo bo njegov isdajavz, in je njemu ravno tako dal presveto Reshnje Telo, kakor vsim drugim; in na oljki gori, kadar je leta nefrezhni Apostelj prifhel Jesufa njegovim sovrashnikam isdat, ga je Jesuf, v snamnje svoje ljubesni in zhafti do svojih Aposteljnov, imenoval svojiga *perjatla*. — Vse to, pravi s. Ambros, je Jesuf sato storil, de je pokasal, kako visoke zhafti vredin je stan duhovna Kristufoviga.

Res je, de so duhovni tudi ljudje, kakor drugi, ali vender so povsdignjeni zhes vse druge, savolj njih stanu, ker so boshji namestniki. Shivljenje duhovniga bi imelo

biti spodobno in sveto; ali vendar, ko bi tudi tako nevredin bil, kakor Judesh, je smiram boshji namestnik, dokler v' svojim stanu in v' pravi veri ostane, in ga morash spofhtovati po Jesufovim sgledu in savolj Boga. Sanizhevanje duhovnih pastirjev perpelje zhloveka v' rasujsdanost in v' nar vezhi grehe. Tak zhlovek tudi kerfhanfke vere; in vsiga kar je svetiga, veliko ne zhafti. Vezhidel le prevsetni, napuhnjeni in pregresfni ljudje duhovne in duhovfki stan sanizhujejo. Bog vezhidel take ljudi, ki njegove namestnike sanizhujejo, s' tem poshtrafa, de jih prepufti njih prevsetnosti in flepoti, in po svoji strafhni in sveti pravizi prepufti, de bres f. Sakramentov in bres pomozhi tistih umerjejo, ktere so v' svojim shivljenji sanizhevali.

2. Druga poglavitna dolshnost verniga kristjana do duhovnov je *pokorfshina*. (Od te dolshnosti je bilo she popred govorjenje v' tih bukvah, kadar se je namrezh od kerfhanfke pokorfshine sploh govorilo.)

3. Ker so dufhne dobrote; ktere ti boshji namestniki dele, tako velike, mora tudi tvoja *hvaleshnost* do njih velika biti, ljubi moj kristjan. S. Krisostom tako govori kristjanam, ki so duhovnam nehvaleshni: „Nehvaleshni kristjani! tako se tedaj sa-

hvalite svojim duhovnam sa vse njih velike dobrote? Ali vam niso po opravljenih duhovnov vaših grehi odpusteni in ste spet s Bogom spravljani? Ali ne darujejo duhovni sa vaš presvete daritve? Ali vam ne dajejo oni Telefa in Kervi Jesufa Kristufa vseliti? Ali vaš ne uzhe oni vezhnih refniz? Ali ne lomijo oni vašim otrokam kruha boshje besede? Ali vam ne osnanujejo oni boshjiga kraljestva, in ali ne molijo sa vaš, de bi prišli v' njegovo kraljestvo? —

Ref je izer, de dušne dobrote, ki nam jih duhovni dele, pridejo od Boga, in satorej morajo kristjani narpred Bogu sa-nje hvaleshni biti. Ali Bog vender hozhe, de naj tudi duhovnam sa-nje hvaleshnoft skasujejo. Šej so tudi *zhafne in telefne* dobrote, ktere nam staršhi in drugi dobrotniki dele, prav sa prav boshje dobrote, sakaj vse dobro pride od Boga ¹⁾, pa vender nam Bog sa-poveduje, de jim moramo hvaleshni biti. Kolkoli vezh tedaj duhovnam, kteri nam *vezhne dobrote* dele. — Tedaj bodi is ferza hvaleshin, ljubi moj kristjan, svojim duhovnim pastirjem in uzhenikam, in skashi jim tudi per vsaki perloshnofti svojo hvaleshnoft s' besedo in v' djanji. Posebno pa moli sa-nje;

¹⁾ Jak. 1, 17.

de bi jim **Bog** gnado dal, de bi svoje svete dolshnosti smiram svešto opravljali, **Bogu** v' zhaft, in v' vezhno svelizhanje dušh, ki so jim isrozhene; de bi se s' njimi vred v' vezhnosti per **Dobrim Pastirji** snajdli.

Dopolnuj svešto lete kerfhanfke dolshnosti do vsih duhovnov, posebno do tistih, ktere ti je boshja previdnost dala, de te uzhe, in po poti pokore in kerfhanfkih zhednost proti nebesam vodijo. Zel zhaft svojiga shivljenja potrebuješh njih pomozhi, posebno je bosh pa na smertni postelji potreboval. Varuj se vsiga, kar ti prepovedujejo, in perporozhajo. Veruj vse, kar te v' boshji pravizi uzhe, in saversi, kar ti savrezhi rekó; in bosh frezhin she na tem svetu in zelo vezhnost.

Tukej najdešh sdaj nektere sglede, ljubi moj kristjan, is kterih bosh she bolj sposnal, kako vifoko se morajo zhaftiti boshji namestniki na semlji, in kako je **Bog** rasshahljen, kadar se kdo soper njegove flushabnike in namestnike pregreshti.

Mojsef je bil nar sveštejsh flushabnik boshji, in njegov namestnik med Israelzi, s' kterim je **Bog** govoril od oblizhja do oblizhja, kakor perjatel s' svojim perjatlam govori, in on je svešto Israelzam boshjo besedo in voljo osnаноval. Pergodilo se

je pa, de sta Aron in Marija, (njegov brat in njegova sestra,) soper njega godernjala, rekozh: „*Kaj je Bog le po Mojsefu govoril? kaj ni tudi nam ravno tako govoril*“? — Mojses, ki je bil nar krotkejši mosh na semlji, je s' voljno poterpeshljivoſtjo njih hudobno govorjenje poſluſhal in ni nizz rekel. Bog pa, ki je hotel ſvojiga flushabnika in nameſtnika pozhaſteniga imeti, ju je pred-se poklizal, jima je nju neſpamet in prevsetnoſt ojštro ozhital; in potem je Marija, ſa ſhtrafingo, vſa gobova poſtala, de je bila vſa bela, kakor ſneg, ſedem dni ¹⁾). In ko bi Mojses ne bil ſa-njo profil, bi morebiti ne bila per ſhivljenji oſtala.

She drugi ſgled ſe najde v' ſvetim Piſmu, is kteriga ſe ſposna, kako Bog vzhali ſhe na tem ſvetu, (gotovo pa na unim,) prevsetne ljudi poſhtrafa, kteri duhovnov ne ſpoſhtujejo in jim pokorni niſo. — Kralj Ozija je bil od ſazhetka dober in bogabojezh; potem pa ga je njegova frezha in kraljeva viſokoſt prevsetniga ſtorila, tako de je Goſpoda ſvojiga Boga ſapuſtil, in je hotel v' ſvoji prevsetnoſti tudi duhovſko zhaſt imeti; je tedaj ſhel v' tempelj in je hotel

¹⁾ IV. Mojs. 12.

kadilo na altarji Bogu darovati. To je bil Bog le duhovnam storiti sapovedal, vſim drugim pa oſtro prepovedal. Kadar je veliki duhovin Azarija to vidil, ſe je kralju vſtavil in mu je rekel: „*To ni tvoje opravilo, Ozija, de bi kadilo daroval Gospodu; to je opravilo duhovnov*“ . . . Na to ſe je kralj, ki je ſhe kadilnizo v' rokah derſhal, raſjesil in je ſhugal duhovnam. Ali na enkrat je gobov poſtal; in kadar ſo duhovni vidili, kako ga je Bog vdaril, ſo ga prezej is tempeljna iſgnali; in tudi ſam je hitel is tempeljna, veſ preſtraſhen, ker je ſazhutil boſhjo roko, ki ga je vdarila. In oſtal je gobov do ſmerti.¹⁾

Zhe Bog ne pokashe vſelej ſhe na tem ſvetu, kako je raſſhaljen, kadar ſe njegovim nameſtnikam nepokorſhina in nezhaſt ſkaſuje, bo v' vezhnoſti vſe ſanizhevavze duhovnov toliko bolj gotovo poſhtrafal, kolikor je duhovſtvo v' naſhkih kerſhanſkih zhaſih bolj ſveto, kakor je bilo nekdaſ med Iſraelzi.

V' ſgodbah iſraelfkiga ljudſtva ſe bere ſgled od neverniga kralja Alekſandra Velikiga, kako viſoko je zhaſtil viſhiga duhovniga v' Jerusalemu. Leta kralj, potem

¹⁾ II. Paralip. 26.

ko je bil veliko drugih mest rasdjal, je fhel s' svojo vojfko proti Jerusalemu, s' name-
nam, tudi leto mesto pokonzhati, in vse ju-
dovfke duhovne pomoriti. Kadar je to vi-
fhi duhovin Judus svedil, se je ponishal
pred Bogam s' svojimi duhovni in s' vfm
ljudftvam, in ga je profil, de naj jih obva-
ruje v' tej veliki nevarnosti. Potem je oble-
kel svoje duhovfko oblazhilo, in je fhel s'
svojimi duhovni kralju Alekfandru naproti.
Kadar fo jih kraljevi vojfhaki od delezh
vidili, nifo drugazhi miflili, kakor de jih bo
Alekfander prezej vse pomoriti ukasal. Ali
kadar je vifhi duhovin bliso prifhel, se je
kralj tako savsel, de se je pred njim na
semljo vergel in je Boga molil, kteriga
duhovin in nameftnik je Judus bil. Potem
se je Israelzam dobrotljiviga fkasal, in jim
je vse dovolil, kar ga je Judus sa-nje
profil.

Ker je nevernik tako vifoko zhaftil bo-
shjiga nameftnika, kako bodo samogli po-
fvetni kristjani pred Bogam sagovarjati svoje
sanizhevanje, s' kterim se vezhidel obna-
fhajo do kerfhanfkih duhovnov, ki fo fhe
bolj boshji nameftniki, in tedaj fhe vezhi
zhafti vredni, kakor fo bili judovfki duhovni?

Zefar Konfhtantin Veliki, ki je bil prvi
kerfhanfki zefar, je vifoko zhaftil duhovne.

Nikdar ni perpuštil, de bi bil kdo flabo govoril od duhovnov vprizho njega; in vezhkrat je rekel, de ko bi vidil kakiga duhovniga grefhiti, bi ga pokril s' svojim zefarfkim plajshem, de bi skril ljudem. S' tem je hotel na snanje dati, kako velika dolshnost in kako potrebno je kristjanam, duhovfki stan v' zhaſti imeti; sakaj is nezhaſti, ki se temu ſvetimu ſtanu ſtori, pride veliko hudiga, in vzhaſti tudi krive vere. Sato je piſano v' ſ. Piſmu: „*Vdari paſtirja; in ovze bodo raskropljene* ¹⁾).

Tudi je zefar Teodosi Veliki boſhjim nameſtnikam smiram veliko zhaſt ſkaſoval. Leta zafar je bil poboshin kristjan, vender se je pa enkrat mozhno pred Bogam pregreſhil, ker je veliko ljudi v' meſti Tefaloniki, ki ſo ſe bili ſoper njega ſpuntali, umoriti ukasal; in med njimi je bilo veliko nedolshnih. Kadar je potem v' Milan ali Majland priſhel, je hotel v' zerkev iti; ali ſ. Ambroſh, ki je bil ſhkof te zerkve, ga je vſtavil in mu ni perpuštil v' zerkev ſtopiti. Zefar ſe je ſavſel, in je ſhkofu rekel, de je tudi kralj David velike grehe grefhil, in ſo mu bili odpuſhjeni. Š. Ambroſh mu je na to odgovoril: „*Ker ſi Davida po-*

¹⁾ Zahar. 13, 7.

snemal v' smotah, ga posnemaj tudi v' pokori.“ — In Teodosi, desiravno je bil tako mogozhin zefar, se je ponishno podvergel pokori, ktero mu je boshji namestnik Ambrosih naloshil; in potem, ko jo je bil opravil, je odveso sadobil in je smel spet v' zerkev iti.

Zhe leta veliki sgled premislimo, se moramo sazhuditi, kadar vidimo uboge revne ljudi ki so prezej rasshaljeni, kadar jih duhovni savolj njih grehov svari. Kadar duhovni to stori, dopolni dolshnost ljubeshni do Boga in do blishnjiga in dolshnost svojiga stanu. Gorje kristjannu, kateri ne prejme s' ponishnostjo in v' duhu pokore s'varjenja duhovniga pastirja. Zhe se mu odgovarja ali vstavlja, se Bogu vstavlja, in si s'rahhin odgovor sa dan sodbe na vest naklada.

Varuj se ti, ljubi moj kristjan, de nikdar v' ta greh ne padesh. Poslufhaj glaf svojiga duhovniga pastirja in boshjiga namestnika, kakor boshji glaf. Zhe te svari, stori svojo dolshnost; poslufhaj ga ponishno in v' duhu pokore, in bodi mu pokorin, in tako bosh tudi ti svojo dolshnost storil. Nikar ne glej na njegove lastne pregreshke in nepopolnamosti; tudi ne na njegovo rojstvo, zhe je imenitnih ali revnih starshhev; tudi ne na njegovo perfhono ali na kake druge sunanje okolishine;

ampak spomni se njegoviga stanu, v' katerim je sdaj, in njegove visoke stopinje, ker ga je **Jesuf Kristuf** na svoje mesto postavil; spomni se njegove oblasti, katero mu je **Bog** dal; njegovih svetih opravil in visokih skrivnost, ktere mu je **Bog** isrozhil; in misli si, de **Jesufa Kristufa** pred sabo vidish v' perfhoni njegoviga namestnika.

XV.

Varuj se hudiga.

„Ne daj se premagati hudimu, ampak premagaj hudo s' dobrim“ ¹⁾.

Po premisbljevanji lepih kerfhanfskih zhednost in dolshnost najdesih tukej, ljubi moj kristjan, she marsikteri dober nauk od tega, kar se ti je ogibati, in potem od tega, kar ti je storiti, de bofh *pravizhin kristjan*;

¹⁾ Riml. 12, 21.

sakaj kerfhanfka praviza pravi: *Varuj se hudiga in flori dobro.*

1. Varuj se hudobniga govorjenja.

Kdor sheli kerfhanfko in mirno shivljenje na tem svetu imeti, in na unim vezhni mir vshivati, se mora posebno hudobniga govorjenja varovati, po nauku f. Aposteljana Petra: „Kdor hozhe shivljenje ljubiti, in dobre dni viditi, naj sdershi svoj jesik od hudiga, in svoje ufla, de ne bodo kaj goljfviga govorile“ ¹⁾).

S' nobeno rezhjo se zhlovek tolikokrat in tako lahko ne pregresfhi, kakor s' svojim govorjenjem. Sato se bere v' f. Pifmu, de „kdor dobro varuje svoje ufla, tudi svojo dusfho dobro varuje“ ²⁾). S. Jakob pravi „Kdor se s' besedo ne pregresfhi, je popolnoma mosh“ ³⁾). In Jesus naf uzhi: „Is svojih besedi bosh opravizhen, in is svojih besedi bosh obsojen“ ⁴⁾). — Te besede svetiga Pifma, ki so vezhna refniza, bi imele v' nafhah ferzih terdin fklep obuditi, se fkerbno varovati vsiga hudobniga

¹⁾ I. Petr. 3, 10. ²⁾ Prip. 13, 3. ³⁾ Jak. 3, 2. ⁴⁾ Mat. 12, 37.

govorjenja. — De bošh ti, ljubi moj kristjan, to bolj terdno sklenil in bolj svesto ohranil, premisli nauke, ki jih tukej najdešh.

1. *Nikdar ne isrezi nobene nezhiste in nespodobne besede.* — Š. Pavl naš uzhi, de nizeh nezhistiga se ne sme imenovati med kristjani¹⁾. Nespodobne besede in nezhiste pefmi obude v' ferzu pregrešhne misli in hudobne shelje; so grosno nevarne, posebno mladim ljudem, in ognjusijo dusho tistiga, ki jih isrezhe, kakor tudi vsih tistih, ki jih s' dopadenjem poslušhajo. Kdor ima navado, take besede govoriti, in sravin pravi, de nizeh hudiga ne misli, pokashe, de je njegova pamet otemnjena, njegov duh popazhen, njegova vest oterpnjena in njegovo ferze nagnjusno.

Ali ne le ozhitno nezhistih besedi se morasht varovati, ljubi moj kristjan, ampak ogibaj se tudi tistiga sakritiga govorjenja, ktero se lahko na slabo oberne, in drugim perlošnost daje, kaj nezhistiga misliti. Tako govorjenje je vzhasht she bolj nevarno, kakor ozhitno nezhiste besede, kakor je tudi strupena kazha bolj nevarna, kadar je pod travo skrita; kakor kadar ozhitno na poti leshi.

¹⁾ Efes. 5, 3.

Škerbno se tudi varuj, ljubi moj kristjan, tistih grešnih besedi, ki jih posvetni ljudje, ki Boga ne ljubijo, tolikokrat v' jesi isreko, varuj se kletve. Med kristjani bi lete besede zlo snane biti ne imele, sakaj kristjan ve, de je Bog povsod, in naš smiram flifhi.

Per tej perloshnosti naj ti bo tudi to perporozheno. Zhe imafh navado, boshje ime, ali presveto ime Jesufovo po nepotrebnim imenovati; si persadevaj, se tega odvaditi. Boshje ime je tako sveto, de je Bog prepovedal, ga po nepotrebnim isrezhi: *Torej ga le vfelej s' zhaftjo in ponishnostjo isrezi, in nikdar ne v' smehu, ali v' sazhdenji, ali sploh bres potrebe; „sakaj Gospod ne bo tistiga sa nedolshniga sposnal, kateri bo imenoval po nepotrebnim ime Gospoda svojiga Boga“¹⁾.*

2. *Ne bodi prenagel in nespametin v' govorjenji.* — Ne le grešh'niga in nespodobniga govorjenja se morafh varovati, ljubi moj kristjan, ampak tudi v' dobrim govorjenji se varuj vse nespameti. Ne posnemaj tistih, kateri v' kaki drufhini le radi smiram *fami* govore. Šveto Pismo pravi, *de od tistiga, ki prerad govori, je veliko*

¹⁾ II. Mojs. 20, 7.

vezh neumniga, kakor pametniga upati¹⁾. Govori tedaj malo, in veliko poslušhaj, sakaj „kjer je veliko govorjenja, ne bo bres greha; kdor pa mero ima v' svojih besedah, je nar modrejshi“²⁾ „Naj bo tedaj tvojiga govorjenja malo“³⁾. — Rad tedaj molzhi; tode mora tvoje molzhanje modro in ponishno biti, in mora priti is ljubeshni do Boga, ne pa is kake skrite prevsetnosti, ali is kake bojezhnosti, ali is prevelike shalosti.

Tudi nikar prenaglo ne odgovori, predin tifti, ki te vprafha, isgovori; sakaj *„kdor pred odgovori, predin poslufha, pokashe, de je neumin in framote vreditin“⁴⁾. — Kadar kdo govori, se varuj, mu v' besedo planiti, predin dobro isgovori; to je nespodobno. „Dokler kdo drugi govori, ne sazhi govorit“⁵⁾. — Nikar si ne upaj od kake rezhi govoriti in soditi, ki je dobro ne vesh in ne rasumish; in nikdar se ne prepiraj sa rezhi, ktere te ne sadenejo in na kterih ti ni nizh leshezhe. Kadar sposnash, de je Bog rasshaljen s' kakim govorjenjem, ne bodi deleshin tega govorjenja, ampak raji prozh pojdi, zhe moresh.*

¹⁾ Prip. 29, 20. ²⁾ Prip. 10, 19. ³⁾ Pridig. 5, 1.

⁴⁾ Prip. 18, 13. ⁵⁾ Šir. 11, 18.

„*Sa tisto rezh, ki te ne obteshi, se ne prepiraj; in v' sodbi gresnikov se ne pomudi*“¹⁾).

3. Nikar nikoli ne opravljaj svojiga blishnjiga. — *Opravljati* se pravi, pregreshke, ali kake flabe lastnosti svojiga blishnjiga drugim praviti, po pravizi, kakor so. Zhe pa kdo ve, de to, kar od svojiga blishnjiga perpoveduje, ni ref, je kriv *obrekovanja*.

Kdor od gresniga djanja svojiga blishnjiga govori, ki je she *snano*, se pregreshi soper ljubestin do blishnjiga. Ali veliko bolj se pregreshi, kdor od takih grehov svojiga blishnjiga govori, ki so sfer refnizhni, pa *niso snani*. S' tem se blishnjimu vzhafi velika framota in velika fhkoda stori; in opravljivz se pred Bogam sadolshi, de mora vfo to fhkodo blishnjimu poverniti, kolikor je mogozhe. — She vezhi greh je pa obrekovanje. — Premisli vse to bolj na tanko, ljubi moj kristjan, de bosh dobro sposnal, kako gerdi so ti grehi, in de se jih bosh bolj fkerbno varoval.

Premisli narpred, *kako in kdaj* zhlovek greh opravljanja stori. Leta greh stori,

¹⁾ Šir. 11, 9.

kdor od kakih pregreh svojiga blishnjiga bres potrebe govori; kdor kako flabo govorjenje podaljsha, ker she kake okolistave perpoveduje in rasodeva, ki niso she snane, bile; kdor se hudobno posmehuje obnafhanju in djanju svojiga blishnjiga, kdor na hudo obrazha in islaga namene svojiga blishnjiga, bres de bi vedil, is kteriga namena njegov blishnji ravna; kdor si persadeva, dobre dela svojiga blishnjiga pred ljudmi ponishati in pomanjshati, kakor ko bi bile is kakiga flabiga namena storjene. — Varuj se vfiga tega, ljubi moj kristjan, *in opravljive ufta naj bodo delezh od tebe*¹⁾).

Greh opravljanja se vzhasi tudi stori s' *molzhanjem*. Postavim, ko bi kdo kakiga zhloveka, kteriga ti dobro posnafh, vprizho tebe po pravizi pohvalil, in ti bi le molzhal, bi s' tem tako rekozh na snanje dal, de ni hvale vredin, in de kaj hudobniga od nje-ga vefh. She bolj bi se pregreghil, ko bi, postavim, rekel: **Ko** bi hotel govoriti, bi kaj drusiga vedil povedati od tega zhloveka, pa nozhem. — **Ko** bi ti tako govoril, bi saref nizh hudobniga od svojiga blishnjiga ne povedal, pa bi ga vender gerdo opravljal; in kdor bi te flifhal tako govo-

¹⁾ Prip. 4, 24.

riti, bi morebiti vezb hudiga od tega zhloveka mislil, kakor je ref kriv.

Nekteri tudi opravljajo, sravin pa *ufmiljenje* do blishnjiga fkasujejo, in mislijo potem, de imajo ljubestin do blishnjiga, pa se možno pregreshe soper leto ljubestin. To se vzhafi tudi bogabojezhim dufham per-godi, in je tedaj tolikanj bolj nevarno. In zhe se navadijo tega opravljanja, je njih poboshnost prasna pred Bogam, sakaj v' f. Pifmu se bere, *de kdor svojiga jesika ne sdershuje, ni refnizhno poboshin'*). V aruj se ti, ljubi moj kristjan, takiga opravljanja. — De bofh pa to bolj rasumel, ti tukej sgled dam. Tega opravljanja bi ti kriv bil, ko bi vedil, de je kdo kaj pregreshil, in bi potem to komu, postavam, tako per-povedoval: Ali si flifhal, kaj se je sgodilo? kako je to shalofno! — To fo tako dobri ljudje. — To je tako pametna dekle. — To je tako sveft flushabnik. — Kdo bi bil to kdaj mislil! — Oh! kako se meni smili! — Molimo sa-nj. — In po takih besedah kerfhanfkiga ufmičenja bi tedaj povedal, kaj je tvoj blishnji pregreshil. To je gerdo, hudobno, hinavsko opravljanje. To je ravno tako, kakor ko bi zhlovek v' eni roki ojster

1) Jak. 1, 26.

nosh imel, v' drugi pa dobro sdravilo, in bi se komu perblishal in bi ga globoka vresal, potem bi mu pa prezej sdravilo na rano navesal. — Ali bi ne bilo veliko boljshi, de bi ga ne vresal, kakor de mu potem sdravilo daje? — Š. Franzisk Šalesi pravi, de tako opravljanje je kakor štrupena pfhiza, ki je v' olje pomozhena, in tedaj she bolj globoko vbode.

Bodi previdin, ljubi moj kristjan, in vedno se varuj, kadar si v' družini, de kaj ne rezhefh ali ne storish, kar bi bilo zhafti in dobrimu imenu tvojiga blishnjiga nasproti. Vzhasi je ena fama befeda, ali kako posmehovanje, ali odmajanje s' glavo she sadofti, de kdo kaj hudiga misli in verjame od blishnjiga; in bi tih hudobnih misel ne bil imel, ko bi se bil ti bolj varoval.

Premisli dalej *isvirk* opravljanja. — Nekteri opravljajo is hudobije, is nevošhljivosti, is sovrashtva; in opravljajo s' tem namenam, de bi blishnjimu hudo storili. Nekteri pa opravljajo po navadi in po nespameti, bres hudobniga namena; in ker radi vse povedo, kar vejo. — Kdor is hudobniga namena opravlja, stori veliko vezhi greh, kakor kdor opravlja po nespameti bres hudobniga namena; pa vender tudi leta greshti. Opravljanje je vselej greh.

Kdor pa is *refnizhno dobriga name-na*, po pravizi, po pameti in previdnosti, kake pregrehe svojiga blishnjiga tistimu pove, kateri ima *kako oblast* zhes tega zhloveka, ne opravlja, ampak stori dobro delo kerfhanfke ljubesni, in svojo dolshnost dopolni. S' tem bo morebiti svojimu blishnjimu k' svelizhanju pomagal, in bo morebiti tudi kako fhkodo ali kako pohujfhanje odvernili ali vstavili. Ko bi kdo v' takih okolfhinah molzhal, bi ne storil prav. Boljshi je, hudo-bijo kakiga zhloveka na snanje dati tistimu, ki ima oblast zhes-nj, kakor perpuftiti, de se fhkoda ali kriviza ljudem dela, ali pohujfhanje daje. Praviza, ki smo jo blishnjimu dolshni, gre pred ljubesnijo; ali velikovezh: Praviza je nar perva dolshnost ljubesni do blishnjiga.

Premisli tudi, ljubi moj kristjan, *kako gerd in ostudin greh* je opravljanje. — De bofh to bolj sposnal, premisli, koliko lepim zhednostim je ta greh nasproti.

Opravljanje je nasproti *pravizi*; sakaj praviza sploh prepoveduje, blishnjiga pofhkodovati; ali s' opravljanjem fhkodo storish pervizh tistim, ki te poslufhajo, ker jim perloshnost dasfh, deleshnim postati tvojiga greha; in drugizh storish fhkodo, in vzhafsi grosno veliko fhkodo tistimu; kteriga opravljasfh,

ker mu pomanjšašh, ali pa popolnoma odvsamešh poshtenje in dobro ime, posebno kadar kako grešno djanje svojiga blishnjiga rasodevašh, ki ni fhe nobenimu snano, kakor le tebi. Š' tem mu samorefsh grosno veliko fhkodo storiti, vezhi, kakor ko bi mu kaj vkradel; sakaj „*dobro ime je vezh vredno, kakor veliko bogastvo*“¹⁾. — Is tega sposnašh, kako je opravljanje pravizi nasproti, in je vzhasi vezhi kriviza, kakor velika tatvina. Tatvina se tudi veliko loshej poverne, kakor odvseto dobro ime.

Opravljanje je tudi nasproti nar lepšhi in nar potrebnejšhi zhednosti, namrezh *kerfhanški ljubeshni do blishnjiga*. Leta zhednost nam sapoveduje, blishnjiga tako ljubiti, kakor fami febe, in mu tedaj nizh ne storiti, kar fami radi nimamo, de bi se nam sgodilo. — Šposnaj is tega, ljubi moj kristjan, kako soper kerfhanško ljubeshin ravnašh, zhe svojiga blishnjiga opravljašh. Le spomni se, kako te vlaka beseda rasshali, ki se soper tebe govori. In ti jih morebiti veliko isrezhešh soper svojiga blishnjiga, bres premislika in sposnanja. — Zhe rad od svojiga blishnjiga slabo govorišh, ga gotovo ne ljubish po kerfhanško; in „*zhe blishnji-*

¹⁾ Prip. 22, 1.

*ga ne ljubish, ki ga vidish, kako bosh samogel Boga ljubiti, ki ga ne vidish“?*¹⁾.

Opravljanje je dalej *keršhanski modrosti* nasproti. Šaref je opravlživz nespametin, ker svojiga jesika ne sdershuje; ker zhafti in dobriga imena svojiga blishnjiga ne spofhtuje, in sdaj tega, sdaj uniga pizhi. Befede opravlživza so kakor strupene pfhize, ki jih nespremifhljeno okoli febe mezhe. — Gorje takimu nespametnimu jesiku! Ker bomo mogli per sodbi boshji od vfake *nepotrebne* befede odgovor dati,²⁾ kako bo opravlživz od tolikanj *nespametnih in pregreshnih* befedi Bogu odgovor dati samogel?

Opravljanje je tudi *ponishnosti* nasproti. Ponishin zhlovek famiga febe sanizhuje, blishnjiga pa zhafti, in ga sa boljshiga sposna, kakor famiga febe. Opravlživz pa svojiga blishnjiga sanizhuje in ponishuje, in naraji od njegovih pregreh in flabih lastnoft govori; in bolj ko blishnjiga ponishuje, bolj fe fam povikshaniga zhuti. Opravlživz je prevsetin in flep, sakaj kadar svojiga blishnjiga opravlja, sravin misli in tudi vezhidel isrezhe, de ni tako pregreshin, kakor

¹⁾ I. Jan. 4, 20. ²⁾ Mat. 12, 36.

on; in svojih velikih grehov in slabih navad ne sposna.

Gorje tebi, o opravljivz, slepi in prevsetni zhlovek! Sakaj tako posabish, kakofbin si? Odpri svoje dušne ozhi in poglej se, kako si gerd! Sakaj ne poslušahš svoje vesti, ktera dobro ve in ti tudi pravi, kakofhin si? pa je nozhehš poslušhati in ji ne verjamehš. Šposnaj, de ravno takrat, kadar si persadevahš, s' svojim opravljanjem pozherniti blishnjiga, se samiga sebe she bolj pozhernish, kakor njega. Ali si mar ti, ki tako rad od grehov svojiga blishnjiga govorish, bres greha pred Bogam? Misli si, de tudi tebi Jesus pravi, kakor je Judam rekel, kadar so grehniko pred njim toshili: „*Kdor je bres greha med vami, naj prvi v' njo kamin vershe*“¹⁾. — Morebiti si ti vezhi grehnik pred Bogam, kakor tisti, ki jih opravljaš; ali nespametna prevsetnost te slepi, de ne vidish svojih lastnih grehov, ampak le grehe svojiga blishnjiga.

Premisli tudi she, *kakofhin greh* je opravljanje. Vzhasi je majhin, vzhasi pa velik smertni greh. Bolj ko so grehi blishnjiga veliki in skriti, ktere opravljivz ra-

¹⁾ Jan. 8, 7.

sodeva in rasglafuje, vezhi je njegov greh; in bolj ko is hudobniga namena opravlja, vezhi greh ima. Kdor bres hudobniga namena flabo od svojiga blishnjiga govori, ima manjshi greh, kakor kdor ga is hudobniga namena opravlja, is nevoohljivofti, is fovrafhtva i. t. d. Bolj ko je dolshan, zhloveka, kteriga opravlja, zhaftiti in ljubiti, bolj se pregreshti pred Bogam s' svojim opravljanjem. Tako, postavim, se zhlovek bolj pregreshti, kadar duhovne, ali poglavarje, ali pa svojo blishnjo shlahto opravlja, kakor kakiga drusiga zhloveka. In vender je to opravljanje grosno navadno med ljudmi. — Oh! koliko grehov je s' tem storjenih! in kako malo jih je, ki se refnizhno fposnajo in fpreobernejo od tih grehov! — Varuj se posebno tega opravljanja, ljubi moj kristjan, in boj se Gospoda svojiga Boga; sakaj duhovni so njegovi nameftniki, poglavarji so po njegovi previdnosti in postavi nad nami, in od njega pride vfa njih oblast; in posebna boshja sapoved je, de mora zhlovek svoje starfhe fposhtovati in ljubiti, in sploh sa svoje domazhe ljudi fhe bolj fkerbeti, kakor sa druge, v' vfilh rezheb, tedaj tudi v' ohranjenji njih zhafti in dobriga imena. „*Zhe pa kdo sa svoje, in posebno domazhe ljudi nobene fkerbi nima, je*

vero satajil, in je hujshi, kakor nevernik“¹⁾).

Še veliko vezhi greh pa, kakor opravljanje, je *obrekovanje*, kadar namrežh kdo od svojiga blishnjiga kaj hudobniga perpoveduje, ki ve, de ni ref. To je saref velik in grosovitin greh. Zhe je she opravljanje toliko lepim zhednostim nasproti, namrežh: *pravizi, ljubesni, modrosti in ponishnosti*; koliko bolj jim je obrekovanje nasproti, in jih popolnoma preshene is ferza kristjana. Grosovitno hudobno in zherno dušho, in od ljubesni vse prasno ferze mora zhlovek imeti, kateri si upa, grehe in hudobije od svojiga blishnjiga praviti, ki jih nikoli storil ni! — Njegov jesik je saref „*ojster, kakor jesik kazhe, in nar hujshi strup je v' njegovih ustih*“²⁾. — Leta greh je tako velik, de kraljevi prerok boshjo pravizo klizhe, de bi she na tem fvetu takim grefhnikam dodelila, kar saflushijo: „*S svojimi jesiki goljstvo ravnajo; sodi jih, o Bog!.. Saversi jih savolj njih velikih hudobij*“³⁾).

Premisli dalej, kako *navadin* greh je opravljanje. Shalostna refniza je, de je škorej vsak zhlovek, vezh ali menj, v' tem

¹⁾ I. Tim. 5, 8. ²⁾ Pfalm 139, 4. ³⁾ Pfalm 5, 11.

grehu sapopaden. Sares je shaloftno viditi, de kristjani, ki bi imeli polni ljubeshni eden do drusiga biti, fo tako kmalo perpravljani, fvojiga blishnjiga pozherniti, mu nekoliko od njegove zhafti in dobriga imena odvseti, „*ki je vezh vredno, kakor veliko bogastvo*“; in ga s' jesikam bolj obzhutljivo in fhkodljivo vdariti, kakor s' palizo. — Kolikokrat se kristjan s' to grefhno navado nevredniga ftori kerfhanskiga imena, ker tisto snaminje sataji, in tako rekozh od febe vershe, po kterim je Jesuf rekel, de naf bodo ljudje sposnali, de smo kristjani. „*Po tem bodo vsi sposnali, de ste moji uzhenzi, zhe bote ljubeshin eden do drusiga imeli*“¹⁾).

Pofebno navadno je opravljjanje med nekterimi ljudmi; postavim, med ljudmi, ki imajo kako *pravdo* med fabo. Kako gerdo in hudobno govore vezhidel eden od drusiga! In sravin she mislijo, de se s' tem ne pregreshe, posebno kadar vejo, de je praviza na njih ftrani. — Ali to je smota, ljubi moj kristjan. Premisli, de tudi zhlovek, kteri ti krivizo dela, je she smiram tvoj blishnji, in de si ga tedaj ljubiti dolshan, po Jesufovi sapovedi, in fzer tako ljubiti, kakor

¹⁾ Jan. 13, 35.

samiga sebe; tedaj bolj, kakor svoje blago, sakaj vliga svojiga blaga ne ljubish tako, kakor samiga sebe. Zhe mislish po svoji vesti, de ti kdo krivizo dela, ti je perpu-fheno, svoje pravize ifkati po postavah. Ali sravin ti pa ni perpu-fheno, svojiga blish-njiga, kateri ti krivizo dela, sovrashiti in opravljati. Zhe tako ravnash, si bosh pred Bogam vezhi krivizo in fhkodo storil, kakor ti jo tvoj blishnji stori.

Tudi je opravljanje navadno med ljudmi, ki so *nevoshljivi*. Nevoshljivz se malokdaj posna, kakofhin je, in sakriva svoj greh sam pred sabo in pred drugimi. Nevoshljivz je sovrashnik in hudodelnik svojiga blish-njiga, in vender misli in pravi, de ga ne sovrashi, in de mu nize hudiga ne stori. Ali ni opravljanje vezhi hudobija, kakor marsiktero drugo hudobno delo? S' jesikam zhlovek hujshi vdari, kakor s' mezhem. Rane, ktere opravljivi jesik stori, se vezhidel teshi sazeliyo, kakor telefne rane. — Opravljivz, posebno pa obrekovavz, vezh vkrade svojimu blishnjimu, kakor nar vezhi tat, ker je, po sprizhevanji boshje besede, „*dobro ime vezh vredno, kakor veliko bogastvo.*“

Dalej je opravljanje navadno med *per-jatti*. Vezhidel si posvetni perjatti eden

drugimu vse povedo, kar vedo, posebno od blishnjiga. — To je hudobna in grešna slega. — Varuj se take perjasnosti, ljubi moj kristjan. Ljubi svoje perjatle; Boga pa bolj ljubi; in le v' Bogu ljubi svoje perjatle. Kdor refnizbno in v' Bogu ljubi svojiga perjatla, mu nizz hudiga storiti ne sheli, ampak le kaj dobriga; in le sheli, ga is nevarnosti rešiti, ne pa v' nevarnost perpraviti. Kdor pa svojimu perjatlu kako opravljanje perpoveduje, ga v' nevarnost postavi, se pregrešiti; sakaj zhe s' dopadenjem poslušha, se pregrešhi; in zhe tudi sam potem opravlja, se s'he bolj pregrešhi.

Opravljanje je tudi s'he navadno med ljudmi, ki radi imajo *posvetno obiskovanje*; ki sami radi po hišhah hodijo obiskovat, in radi imajo, de jih kdo obiskat pride. — Oh! koliko lepiga, predragiga zhasa se v' takim nepotrebnim obiskovanji s'gubi, in koliko grešnih besedi se govori! — Vezhidel se od blishnjiga govori; kakoshin je, kako shivi, kaj je uni storil, i. t. d. V' nekterih okolishinah se s'he raji od blishnjiga govori v' obiskovanji, postavim, kadar misli v' drugi stan stopiti, ali kako flushbo dobiti, ali kakor bodi si pomagati. Takrat vsak ve kaj od tega zhloveka povedati; in velikokrat se s'godi, de per takih

perlošnostih kdo s' svojim hudobnim jesikam veliko škodo svojimu blišnjemu stori. — Torej se varuj in ogibaj, ljubi moj kristjan, vsiga nepotrebna posvetniga obiskovanja, sakaj nevarno je; in nikar ne izhi in ne ljubi nevarnosti, de se v' nji ne pogubiš. — Le eno samo obiskovanje naj ti bo prav perferzhno perporozheno, to je, obiskovanje presvetiga Rešnjiga Telesa. Tamkej prideš pred Jesusa, svojiga narboljšhiga perjatla; on ti le svete besede govori, besede vezhniga shivljenja. Poslušaj ga svesto in ponishno, in prosi ga, *de naj te zhedalej bolj uzhi njegovo voljo dopolnovati, ker je on tvoj Bog* ¹⁾).

Premišli tukej tudi, *kaj ti je storiti*, zhe si bil tako nefrezhin, de si svojiga blišnjiga *opravljal*, in mu njegovo dobro ime odvsel ali vsaj pomajšhal. Ker je opravljanje greh krivize, ni sadošti, de se ga le spoveš, ampak morash tudi škodo poverniti, zhe si jo blišnjemu s' svojim opravljanjem storil. V' takih okolšhinah si dolshan, dobro govoriti od njega; kolikor je mogoche posebno tistim, ki so tvoje opravljanje slišali. Sravin tega morash tudi na snanje

¹⁾ Psalm 142, 10.

dati, de ti je shal, de si tako od svojiga blishnjiga govoril.

Zhe si bil tako nespametin in pregrešhin de si *obrekoval* svojiga blishnjiga, to je, zhe si kake grehe in hudobije od njegga pravil, ki si vedil, de jih ni storil, si dolshan, ljudem na snanje dati, de to, kar si pravil, ni ref; in si morash persadevati, kolikor je mogozhe, de vsi tisti, ki so tvoje obrekovanje slifhali ali svedili, tudi svedo, de ni ref. In nikar ne rezi, de zhe to storish, bofh svoje lastno dobro ime pred ljudmi sgubil. Tudi s' sgubo svojiga lastniga dobri-ga imena si dolshan, blishnjimu dobro ime poverniti, ki si mu ga po krivizi odvsel. — To je tako gotova doishnost, kakor dolshnost, vkradeno blago poverniti, zhe se s' tem tudi v' revfhino pride. Kakor tat ne sadobi odpufhenja svojiga greha, dokler ne poverne, kar je vkradel, kolikor je mogozhe; ravno tako tudi obrekovavzu njegov greh ni odpufhen, dokler poshtenja in dobri-ga imena blishnjimu ne poverne, kolikor je le mogozhe.

Sravin opravljanja in obrekovanja je tudi *hudobno sojenje blishnjiga* pregrešhno, in je velikokrat sazhetek hudobniga opravljanja. — Nikar prezej ne fodi svojiga blishnjiga. Premifli kaj je od tega v' fvetim

Pisnu sapifano. **Jesuf** pravi: „*Ne sodite, de ne bote sojeni; sakaj kakor vi sodite, tako bote tudi sojeni*“¹⁾). Dalej je rekel **Jesuf**: „*Jest nobeniga ne sodim*“²⁾). — In ti, ubogi grešnik, si upalsh, svojiga blishnjiga soditi, ki si morebiti bolj krivizhin pred **Bogam**, kakor on. — „*Satorej nimash nobeniga isgovora, o zhlovek, kateri sodish! V' rezheh, v' kterih drugiga sodish, samiga sebe obsodish, ker tudi ti ravno to storish, kar sodish*“³⁾). — In zhe tudi ref ravno tega ne storish, kar je tvoj blishnji storil, ali kar mislish, de je storil, pa morebiti veliko drusiga storish, ki je she bolj pregresno pred **Bogam**. — Nikar tedaj nobeniga ne sodi, ljubi moj kristjan, in nikar prezej kaj hudiga ne misli od svojiga blishnjiga; sej ne vidish njegoviga ferza; sej ne vesh, sakaj in is kakoshniga name-na je to ali to storil. **Kdor** per kakim djanji, kakor se ljudem po sunanjim vidi, svojiga blishnjiga prezej hudo sodi in kaj grešniga od njega misli ali zlo govori, nima nobene prave ljubeshni do blishnjiga, sakaj s. **Pavl** raslozhno pravi, de „*ljubeshin nizh hudiga ne misli*“⁴⁾).

¹⁾ Mat. 7, 1. 2. ²⁾ Jan. 8, 15. ³⁾ Rim. 2, 1.

⁴⁾ I. Kor. 13, 5.

Varuj se hudobniga fojenja in vsih hudobnih misel do blishnjiga, kadar se ti kaka kriviza ali fhkoda stori. Kadar, postavim, flifhifh, de se flabo od tebe govori po krivizi, in ko ne vesh, kdo je to govorjenje sazhel; in kadar se ti kaka fhkoda stori v' tvojim blagu in premoshenji, in ko ne vesh, kdo je to storil; varuj se vsiga fojenja, nikar nobeniga ne obdolshi, in ne verjemi prezej, kar ti kdo per takih perloshnostih od tvojiga blishnjiga perpoveduje, ampak spomni se Boga, ki je nash edini sodnik; spomni se njegove svete previdnosti, ktera vzhafi perpufti, de kdo v' kako sopernoft ali fhkodo pride, de ima perloshnost, svojo ljubetin do Boga in do blishnjiga pokasati, in se samiga sebe bolj sposnati. Varuj se greha bolj, kakor vse druge fhkode in sgube, sakaj en sam greh je vezhi fhkoda in vezhi nefrezha, kakor sguba vsiga zhasniga blaga. Vdaj se s' ponishnim serzam v' boshjo voljo, in spomni se, de „*tistim, ki Boga ljubijo, vse k' dobrimu flushi*“¹⁾, posebno pa sopernofti in teshave tega sveta. Š. Pavl posebno pohvali tiste kristjane, *kteri sgubo svojiga zhasniga premoshenja*

¹⁾ Rim. 8, 28.

s' veseljem sprejmejo, ker vejo, de imajo boljshi in neminljivo bogastvo¹⁾.

Varuj se tudi, ljubi moj kristjan, per takih perloshnostih, kadar se namrezh kaka fhkoda ali nefrezha sgodi, varuj se vsih vrash in prasnih ver. Špomni se naukov, ki jih v' zerkvi flifhish, ali v' dobrih syetih bukvah berefh, in saversi vse, kar je tem naukam nasproti. Zhe kdo take prasne vere in vrashe vprizho tebe sagovarja, sprizhuj sa kerfhanfko refnizo in pravizo; daj zhaft Bogu; ki je edini Gospod vsih stvari, in ki po svoji nefkonzhni previdnosti in nesapopadljivi modrosti in ljubeshni vselej le to stori in perpufti, kar je v' njegovo zhaft in v' svelizhanje nashih dufh, zhe se mu le ponishno podvershemo, in po njegovih dobrotljivih namenih in njegovi syeti volji ravnamo.

Premifli tudi, ljubi moj kristjan, kako morash ravnati, kadar *flifhish opravljanje*. Nikar rad ne poslufhaj opravljevza. „*Hudobniga jesika nikar ne poslufhaj*“²⁾. Zhe morefh, vstavi ga in ga posvari. Zhe pa tega ne morefh stori, pojdi prozh, de ga ne bofh flifhal. Zhe pa tudi tega stori ne morefh, pokashi vfaj s' shaloftnim obrasam,

¹⁾ Hebr. 10, 34. ²⁾ Sir. 28, 28.

de ne flifhifh rad takiga govorjenja. Šveto Pismo pravi, de *kakor veter rasshene desh, ravno tako shaloftin obras preshene opravljiv jesik*¹⁾. — Špomni se Boga in profi ga, de bi ti gnado dal, de bi nikdar dopadenja ne najdel v' opravljanji. Špomni se tudi, kaj pravi f. Bernard: „Kdor opravlja, ima hudobniga duha *na jesiku*; kdor pa opravljanje rad poslušha, ga ima *v' ušhesth*“. — Šaversi in posabi, kar si soper svojiga blishnjiga flifhal, in nikomur nize ne pravi. „*Ši flifhal besedo soper svojiga blishnjiga? Naj umerje v' tebi, in saupaj, de te ne bo rasgnala*“²⁾. — Nikar prezej ne verjemi, kadar kaj flabiga flifhifh soper svojiga blishnjiga. Tako stoji sapifano v' f. Pismu: „*Kdor prezej verjame, je lah-kiga serza, in bo pomanjšhan*“³⁾. — Tudi taziga opravljanja lahko ne verjemi, ki je she povfod snano in rasglafheno; sakaj ljudje so sploh tako nagnjeni v' leta greh, in tako radi poslušhajo, verjamejo in rasglafujejo opravljanje, de je kmalo povfod snano, kar kdo hudobniga isrezhe soper svojiga blishnjiga. — Oh! kako pregreshno in popazheno je vender zhloveshko serze! — Kadar zhlovek kaj *dobriga* govoriti fli-

1) Prip. 25, 23. 2) Šir. 19, 10. 3) Šir. 19, 4.

fhi od svojiga blishnjiga, ne verjame rad, in prezej misli in pravi, de je morebiti is kakiga slabiga namena storjeno. Kadar pa flifhi kaj *hudobniga*, prezej verjame, in fhe vezh verjame, kakor se mu pove. — To je tolikanj bolj shaloftno, ker se velikokrat vidi, de so zlo taki kristjani v' tem sapopadeni, kateri fzer radi molijo, pridno v' zerkev hodijo, in pogosto svete Sakramente prejemajo! — — Varuj se tedaj, ljubi moj kristjan, te hudobne navade; nikar ne verjemi, kar hudobniga flifhifh soper svojiga blishnjiga, posebno kadar *nobene oblasti* zhes-nj nimafh.

Sadnjizh tudi fhe premisli, ljubi moj kristjan, kako ti je ravnati, *kadar si sam opravljan*. Kadar flifhifh, de je kdo kaj hudiga od tebe rasglafil, nikar se ne jesi, in nikar prezej vfiga ne verjemi; morebiti ni bilo tako hudo od tebe govorjeno, kakor se ti perpoveduje; vflakdanja fkuflhnja naf uzhi, de ljudje, kateri radi prenafhajo opravljanje, vezhidel nekoliko drugazhi, vzhafi pa tudi vse drugazhi perpovedujejo, kakor je bilo rezheno. — Tudi nikar prezej kaj hudiga ne rezi soper tiftiga, ki te je opravljal; sakaj f. Pavl nam pravi: „*Ne povrazhujte hudiga s' hudim*“¹⁾). — Potem se

¹⁾ Rim. 12, 17.

poglej v' ogledalo svoje vesti, in dobro premisli, zhe si ref tak, kakor se od tebe govori. Zhe sposnash, de si saref tak, rezi sam per sebi s' ponishnim ferzam: Prav se mi godi; saflushil sim to in she veliko vezh. — Nikar se ne isgovarjaj, in nikar s' novimi grehi (s' lashmi) ne sakrivaj svojih grehov, ampak molzhi, in v' duhu pokore prenesi, kar si saflushil.

Zhe pa najdesh po sprizhevanji svoje vesti, de nifi kriv tega, kar se od tebe govori; ali de vfaj tako kriv nifi, kakor si obdolshen, prejmi s' ponishnostjo in poterpeshljivostjo leta krish, kakor is boshjih rok. — Premisli, zhe nifi morebiti sam perloshnosti dal temu opravljanju s' kako neprevidnostjo bres hudiga namena. Zhe sposnash, de si ref to perloshnost dal, se ponishaj pred Bogam in saupaj, de ti dobrotljivi Bog tega ne bo v' greh sarajtal, ker nifi is hudiga namena ravnal, zhe bofh le sdaj voljno poterpel opravljanje. Sravin pa terdno fkleni, v' prihodnje bolj previdin biti in se bolj fkerbno varovati pred hudobnimi jesiki.

Zhe pa sposnash, de nifi zlo nizh sam kriv tega opravljanja ali obrekovanja, ki se je soper tebe vsdignilo, se pa savij v' plajsh svoje nedolshnosti in dobre vesti, in pusti

burjo hudobnih jesikov buzhati, kolikor hozhe in dokler hozhe. — Špomni se svojiga Jesufa, ki je bil bolj obrekovan, kakor ti; in premisli, s' kako prezhudno poterpeshljivostjo in ponishnostjo je vse voljno prenesel. — Saupaj v' Boga; zhe je njegova sveta volja, to je, zhe je njemu v' zhaft in tebi v' svelizhanje, bo pred ali potlej snano storil tvojo nedolshnost. Zhe je pa na tem svetu na suanje ne da, jo bo pa per sodbi pred svojimi Angelji in vsimi ljudmi snano storil, zhe bofh po sgledu njegoviga ljubljeniga Šina voljno in stanovitno poterpel krivizo, ki se ti dela.

4. *Ne kregaj se, in nikomur nobene rasshaljive besede ne rezi.* — Kdor ima navado, se kregati in jesiti s' svojim blishnjim, pokashe, de nima fhe praviga kerfhanfkiga duha, in de ni fhe pravi otrok boshji; sakaj Bog se imenuje „*Bog miru*“¹⁾; in Jesuf pravi, *de „tisti, ki so mirni, bodo otrozi boshji imenovani“*²⁾.

Kreg je hudobna rezh, in veliko hudiga na svetu stori; velikokrat rasterga sveso perjasnosti, odverne ferza bratov od eden drusiga, preshene mir ferza, napolni ferze s' fovrashtvam in hudimi mislimi, in ne-

¹⁾ Hebr. 13, 20. ²⁾ Mat. 5, 9.

frezhne stori ze le drushine. Kreg je nevarin oginj, ki se lahko vname, pa teshko pogasi. Kolikrat se vidijo velike nefrezhe, sopernosti in teshave, ki pridejo is krega, in is kakih hudobnih in nespametnih besedi, ki so se v' kregu isrekle.

Kreg je mozno nasproti kerfhanfkimu duhu, kateri je ljubestin; in je tudi pameti nasproti. Zhe nekoliko premislih, ljubi moj kristjan, lahko sposnash, kako nespametno je, se kregati. Sakaj se vezhidel ljudje kregajo? Vzhasi savolj ene same besede; vzhasi savolj kake majhne krivize ali fhkode; ki je veliko manjshi nefrezha, kakor nar manjshi greh. Kako nespametno in nekerfhanfko je to, savolj tako majhnih rezhi *mir* pregnati, kteriga *Jesuf* vsm kristjanam voshi in perporozha, rekozh: „*Mir vam bodi*“¹⁾! S' tem se tudi *ljubestin* rani, ki je „*svesa popolnamosti*“²⁾, in „*dopolnjenje postave*“³⁾ in *blishnji se pohujsha*, „*savolj kteriga je Kristus umerl*“⁴⁾.

De bofh she bolj sposnal, kako pregrešno ravna kristjan, kadar se krega in jesi, premisli, de kristjan je dolshan, po *Jesufovim* sgledu ravnati. *Jesuf* nam vsm

¹⁾ Jan. 20, 21. ²⁾ Kolof. 3, 14. ³⁾ Rim. 13, 10.

⁴⁾ Rim. 14, 15.

pravi: „*Uzhite se od mene, sakaj jest sim krotak in is ferza ponishin*“¹⁾). V' zelim svojim shivljenji je leta „*Dobri Uzhenik*“ prezhudno krotkost in poterpeshljivoft fkasoval. Desiravno je od fovrashnikov in preganjavzov povfod obdan bil, se ni nikoli s' njimi kregal, in jim ni nikoli hudobnih in rasshaljivih besedi govoril. „*Kadar je bil preklinjan, ni preklinjal; kadar je terpel, ni shugal*“²⁾). Po sgledu Jesufovim, dober in sveft kristjan poterpi s' svojim blishnjim, in sa hude besede mu dobre daje, kakor nam sapoveduje f. Pavl: „*Dobro vofhite svojim preganjavzam, dobro jim vofhite, in nikar jih ne kolnite... Nobenimu ne povrazhujte hudiga s' hudim... Zhe je mogozhe, kolikor floriti samorete, s' vfimi ljudmi mir imejte*“³⁾).

Premifli, ljubi moj kristjan, kokofhin je zhlovek v' jesi. — Ali je zhlovek? Ali je kristjan? Ali ni velikovezh divja sverina bres vse pameti? — Kerfhanfka postava je postava ljubesni in miru; jesni zhlovek pa terga in grise svojiga blishnjiga s' ojstrimi rasshaljivimi besedami, ki se bolj globoko safade v' ferze blishnjiga, kakor bi se sobje divje sverine v' njegovo truplo safadili. —

1) Mat. 11, 29. 2) I. Petr. 2, 23. 3) Rim. 12.

Torej se varuj jese in krega, in persadevaj si, vedin mir ohraniti s' svojim blishnjim. „*Odverni se od hudiga in flori dobro; ishi miru in hiti sa njim*“¹⁾).

De se bosh krega loshej varoval, ti tukej posebno dva perpomozhka perporozhim. — Pervi in sploh perpomozhek je *molitev*. Zhe se posnash, de si nagnjen k' jesi in kregu, prosi Jesufa neprenehama, de ti gna-do da, ga posnemati v' njegovi perferzhni krotkosti. — Drugi perpomozhek je ta: navadi se, s' boshjo pomozhjo, *molzhati*, kadar zhutish, de je tvoje ferze rasshaljeno in sbodeno s' kako nespametno ali hudobno besedo tvojiga blishnjiga; in prezej se spomni Boga, in is ljubeshni do njega smiram molzhi; ali zhe ti bo treba govoriti, le dobrotljivo in perjasno govori, desiravno si hudobin fkuflnjavz možno persadeva, te v' hudobne greshue besede sapeljati. „*Mehek odgovor prelomi jeso; terdo govorjenje jo pa vname*“²⁾).

Med rasshaljive besede se tudi shteje *ozhitanje in grajanje*, kteriga se tudi varuj, ljubi moj kristjan. Ozhitanje je trojno. — *Pervizh*, kadar kdo svojimu blishnjimu ozhita kako telesno nepopolnamost; zhe prav

¹⁾ Psalm 33, 15. ²⁾ Prip. 15, 1.

ne hodi, prav ne govori, ali zhe ima kako drugo telefno nadlogo. Ali kadar mu kaj taziga ozhita, kar je njegovim staršem, ali njegovimu rodu v' nezhaft. Tako ozhitanje vzhafi možno rasshali in rani serze blishnjiga; in kdor to stori, pokashe, de nima veliko pameti, she menj pa kerfhanfke ljubeshni. — *Drugizh*, kadar kdo ozhita svojimu blishnjimu dobrote, ki mu jih je dodelil. Tudi to je soper ljubeshin do blishnjiga, in je shkodljivo dufhi; sakaj tako ozhitanje odvsame dobrim delam vse saflushe-nje pred Bogam, in lete dobre dela so sgubljene. „*Kadar si kaj dal, ne ozhitaj* ¹⁾). — *Tretjizh*, kadar kdo svojimu blishnjimu njegove grehe ozhita. To je vzhafi dobro, vzhafi pa hudobno. Zhe kdo svojimu blishnjimu, posebno tiftimu, zhes kteriga ima oblast, njegove pregrehe s' kerfhanfko ljubeshnijo in modrostjo pred ozhi postavi, s' refnizhnimi sheljami, de bi se poboljshal, stori dobro; in zhe se njegov blishnji savolj tega rasjesi, ima le on sam ves greh. — Zhe pa kdo svojimu blishnjimu njegove hudobne dela v' jesi ozhita, bres modrosti, in tedaj tudi bres namena, ga poboljshati, ravná hudobno; posebno, kadar to vprizho

¹⁾ Şirah 41, 28.

drugih ljudi stori. Is takiga nekerfhanfkiga ozhitanja pride vzhafi veliko sovrashtva in veliko drugih grehov, posebno kadar se blishnjimu take pregrehe ozhitajo, ki jih do sdaj fhe nobedin vedil ni.

Varuj se, ljubi moj kristjan, vfiga tega ozhitanja. Špomni se, de te Bog flifhi, „*ki je ljubesin*“, in ki vse sovrashti, kar je ljubesni nasproti. — Kadar pa tebi kdo kaj ozhita, molzhi in voljno poterpi, po Jesufovim sgledu, in bofh imel saflushenje pred Bogam.

Dalej se fhteje med rasshaljive befede *safmehovanje*, kadar ima namrezh kdo navado, se per vfaki perloshnosti fhpotati in svojiga blishnjiga safmehovati. Kdor ima to gerdo navado, nima veliko perjatlov, sakaj safmehovanje vfaziga rasshali. Bolj ko je safmehovanje rasshaljivo in pogofino, vezhi greh je. Posebno je to velik greh, kadar kdo svoje starfhe, svoje vifhi, ali zlo duhovne pastirje safmehuje in jih oponafha. — Švete rezhi, zerkvene sapovedi ali opravila, ali zlo fvete fkrivnosti vere safmehovati, je strafhin greh, enak boshjimu ropu. „*Ne motite se; Bog se ne safmehuje*“¹⁾.

¹⁾ Gal. 6, 7.

Ljubi moj kristjan, zhe si bil tako nefrezhin, de si s' svojimi hudobnimi besedami svojiga blishnjiga rasshalil in njegovo perjasnost sgubil, si sravin obshalovanja svojiga greha tudi dolshan, se s' blishnjim spet spraviti. In nikar ne rezi, de nimash ti nizeh soper njega, de zhe ima on kaj soper tebe, naj on k' tebi pride, in naj ti pervo dobro besedo da. Spomni se, kako naf Jesuf uzhi: „*Zhe svoj dar k' oltarju pernesesh, in se tam spomnish, de ima tvoj brat kaj soper tebe, pusti tam svoj dar pred oltarjem, in pojdi se pred spraviti s' svojim bratom, in potem pridi in daruj svoj dar*“¹⁾. — Tvoja molitev in vsa tvoja boshja flushba takrat ni Bogu prijetna, kadar ima tvoj blishnji kaj soper tebe, in dokler si ne persadevash, se s' njim spraviti; posebno kadar si ti sam kriv s' kako rasshaljivo besedo, de ti tvoj blishnji ni perjasin. Zhe si pa ti refnizhno persadevash, se s' njim sperjasniti, in on te nozhe poslushati, si ti svojo dolshnost sa sdaj pred Bogam storil. Vender si pa s'he dolshan, sa-nj moliti, in si s'he potem persadevati, de se s' tabo spravi.

Tudi ti perporozhim, de se varuj tiftiga

¹⁾ Mat. 5, 23. 24.

hudobniga *prenafhanja* opravljivih pogovorov, kadar namrež zhlovek to, kar v' eni hišhi flifhi, prezej v' drugo nefe in perpoveduje; ali kadar svojimu blisbnjimu to, kar soper njega hudiga flifhi, pové. S' tem se veliko hudiga stori, veliko sovrashtva in jese se s' tem napravi, in velikokrat se mir preshene. To pregréfhno navado imajo posebno shenfke, in s' tem v' vednih grehkih shive. Š. Pavl pravi, de „*imajo pogubljenje . . . Namesti de bi pridno delale, po hišhah hodijo; in niso le lene, ampak imajo tudi veliko besedi, hozhejo vse vediti, in govore, kar bi ne imele govoriti*“¹⁾. — Kako Bog sovrashti zhloveka, kateri s' takim prenafhanjem velikokrat mir in edinost ljudem odvsame, sprizhuje Š. Duh v' f. Pismu, ker pravi: „*Šhest rezhi je, ki jih Bog sovrashti, in nad sedmo se gnjusi njegovi dushi*“²⁾. In leta sedma rezhi je „*zhlovek, ki trofi kreg in prepír med brati*“³⁾. Dalej se bere v' f. Pismu, de „*podpihovavz in zhlovek dvojniga jesika, (to je, kdor prenafha opravljanje is ene hišhe v' drugo,) je preklet; sakaj veliko mirnih ljudi ob mir perpravi*“⁴⁾. Š. Gregor papesh pravi: „*Ker je Jesuf Kri-*

¹⁾ I. Tim. 5, 12. 13. ²⁾ Prip. 6, 16. 19. ³⁾ Šir. 28, 15.

stuf rekel, de mirni, (to je tisti, ki mir fami ljubijo, in ga tudi med blishnjim ohranijo,) bodo *otrozi boshji* imenovani, nam s' tem na snanje da, de tisti ki ljudi ob mir perpravljajo, so *otrozi Šatana*⁴.

Varuj se fkerbno, ljubi moj kristjan, tega gerdiga in fhkodljiviga greha. Varuj se tudi ljudi, kateri imajo leto grešno navado. Nikar jih ne poslušhaj, nikar jim ne verjemi, in daj jim na snanje, de ti je to govorjenje soperno. Špomni se, de ravno ta jesik, kateri sdaj pred tabo hudobno soper tvojiga blishnjiga govori, bo kmalo tudi od tebe hudobno govoril, kadar ga ne boš flifhal. Saref je „*zhlovek dvojniga jesika preklet*“, pred Bogam in pred ljudmi! — Tak zhlovek naj ne bo nikoli tvoj posebni perjatelj; tudi nikoli ni svest verjatelj. — „*Odverni od sebe hudobne usta, in opravljivi jesiki naj bodo delezh od tebe*“¹).

5. *Nikar se ne lash.* — Lash je vselej greh, ker je refnizi nasproti, in ker je soper vest tistiga, ki jo isrezhe. Ref je, de lash ni vselej smertni greh, zhe je majhna; vender je pa navada lagati, zhe se zhlovek tudi le v' majhnih rezheh lashe, grosno hudobna, pregresshna in pogubljava navada.

¹) Prip. 4, 24.

Leta navada odpre vrata mnogim greham in hudobijam.

Lashnik drugazhi govori, kakor miſli; je sakritiga ferza; ne hodi po ravnih potih; je vezhidel nesveſt v' ſvojih obljubah in krivizhin v' ſvojih namenih; je bres ljubeshi in bres ſtrahu Gospoda ſvojiga Boga, kateri vſe ve in vſe ſliſhi. — Kdor ſe navadi lagati, je k' vſakimu grehu perpravljjen; poſebno k' tatvini, k' goljſiji, k' opravljanju in obrekovanju, in na ſadnje tudi h' krivi perfegi.

Oh! kako gerd je pred Bogam lashnik! — V' ſ. Pifmu ſe bere, de je poſebno ſheſt rezhi, ki jih Bog ſovraſhi, in med temi je „*lawnivi jeſik*“¹⁾. Dalej ſe bere: „*Gnjufoba Gospodu ſo lawnive uſta*“²⁾. „*Kdor ſe lawhe, bo pogubljen*“³⁾. „*Uſta, ki ſe lawhejo, umore duſho*“⁴⁾.

Lash pride od hudobniga duha; on je lash is pekla na ſemljo prenefel, in ſ' njo neisrezheno veliko prebivavzov ſemlje v' pekel perpravi. S' lawmi je naſhe perve ſtarſhe v' greh perpravil, in is njegovih lawhi je zelimu ſvetu pogubljenje priſhlo. Jeſuf pravi, de hudobni duh je „*lawnik*“

1) Prip. 6, 17. 2) Prip. 12, 22. 3) Prip. 19, 9.

4) Modr. 1, 11.

*in ozhe lashí*¹⁾); in f. Ambrosh pravi, de vsi tifti, ki se radi lashejo, so njegovi otrozi. **Š.** Avgufhtin piſhe, de kakor reſniza is Boga pride, tako pride lash is hudobniga duha.

Varuj se tedaj, ljubi moj kristjan, tako gerdiga, Bogu soperniga in duſhi ſhkodljiviga greha. Varuj se vsih lashi, majhnih in velikih, in bodi smiram in povſod pravizhin in reſnizhin. Bog je reſniza, in kdor oſtane v' reſnizi, v' Bogu oſtane; kdor se pa od reſnize odverne, se odverne tudi od Boga, in se nefrezhniga ſtori.

Terdno ſkleni, in vezhkrat ta ſklep ponovi, raji umreti, kakor se slagati. Premifli lep ſgled od tega. **Š.** Avgufhtin piſhe od ſvetiga ſhkofa Firma, de je bil terdno ſklenil, raji vse terpeti in tudi umreti, kakor ſoper kerſhanſko ljubeshin govoriti, ali pa se slagati. Pergodilo se je, de je zhlovek, ki ſo ga iſkali, de bi ga umorili, k' njemu perbeſhal in ga je profil, de naj ga ſkrije. Šhkofu se je leta zhlovek ſmilil, in ga je tedaj ſkril. Potem ſo priſhli flushabniki rimſkiga zefarja, ki ſo tega zhloveka iſkali; in ſo ſhkofa vpraſhali, kje je. Na to jim je Firm odgovoril: „Ne morem vam

¹⁾ Jan. 8, 44.

odgovora dati; sakaj slagati se ne morem, povedati vam pa tudi ne morem, kje je.“ — Ali zefarjevi flushabniki s' tem niso bili zadovoljni, in so sazheli ga filiti in gerdo s' njim ravnati, in so mu shugali, de ga bodo umorili, zhe jim ne pove kje je zhlovek, ki ga ishejo. Šhkof jim je na to odgovoril: „Raji vse preterpim in tudi umerjem, kakor de bi se slagal, ali pa de bi kaj soper ljubestin do blishnjiga govoril.“ — Kadar so leti ljudje njegovo stanovitnost vidili, so ga peljali pred zefarja in so mu vse povedali. Zefar se je sazhudil nad sveto stanovitnostjo tega fhkofa, in ga je ispustil; in je svojim flushabnikom sapovedal, de naj zhloveka v' miru puste, kterimu je leta fhkof tako ljubestin fkasal.

2. Varuj se sapeljevanja hudobniga duha.

Ljubi moj kristjan; od grehov, ki jih zhlovek s' *jesikam* stori, si najdel tukej obiln nauk, sakaj leti grehi so nar bolj navadni.

Sdaj pa premisli *spluh isvirk* grehov, namrezh *skushnjave*, ktere nam pridejo is nafhe lastne popazhene nature; is flabih sgle-dov in perloshnost, ki jih povsod najdemo; in od hudobniga duha, ki je nash vedin so-

vrashnik in sapeljevavz. Ali prav sa prav fo vse te trojne fkuflhnjave v' eno famo sedinjene, in fo sapopadene v' *sapeljevanji hudobniga duha*; sakaj is njegoviga sape-ljevanja, ker je nafhe perve starfhe v' greh sapeljal, pride vfa flaboft in hudobija nafhe *natore*, in vedno jo sdaj podpihuje in ji pomaga, de bi naf po nji v' greh sapeljal. In ravno tako je tudi v' vflih *flabih sgledih in hudobnih perloshnostih*, ktere nam fvet daje, hudobni duh sapopaden, ker ima povfod svoje pomagavze, ki mu pomagajo; ljudi v' njegovo oblast perpraviti.

Tedaj je na tem vse leshezhe, ljubi moj kristjan, de dobro fposnafh hudobno sa-peljivoft nafhiga fovrashnika, in de se ga dobro varovati vefh. Od tega tedaj najdefh tukej potrebnj nauk.

„*Bodite tresni in zhujte, sakaj vafh sopernik, hudobni duh, hodi okoli, kakor rjovezhi lev, in ifhe, koga bi posherl. Soper mu stojte, terdni v' veri*“¹⁾). Tako fvari vse kristjane poglavitni Apostelj f. Peter. Hudobni duh je „*lashnik in ubijavz od sa-zhetka*“²⁾). Vse ljudi sheli v' vezhno nefrezho perpraviti s' svojimi fkuflhnjavami in smotnjavami. Perva dva zbloveka, ki fta

¹⁾ I. Petr. 5, 8. 9. ²⁾ Jan. 8, 44.

na svetu bila, je prifhel fkuſhat in ſapeljevat, in jih je tudi ref ſapeljal, in neisrezhen no nefrezhne ſtoril. In ravno tako tudi vfa- ziga zhloveka na svetu v' greh in v' vezhno pogubljenje perpraviti iſhe, in le malo jih je, ki mu ſtanovitno ſoper ſtoje, kakor bi imeli.

Noben kraj mu ni nesnan, noben ſtan mu ni prezhaſtljiv, nobena ſtopnja ſvetoſti previfoka. *Vſo ſemljo obhodi in ſe po nji ſprehaja*¹⁾). Ne najde le poſvetniga zhloveka v' ſredi njegoviga nizhemarniga in greſhniga veſelja, ampak ravno tako najde tudi ſamotniga puſhavnika v' tihim, od ſveta delezh odlozhenim gojsdu, v' oſtri pokori. **Zlo Jeſufa Kriſtufa**, vezhno ſvetoſt, je najdel v' tihi puſhavi, v' nar ſvetejſhim opravilu molitve in poſta.

Torej ſe nikar ne zhudi, ljubi moj kriſtjan, zhe tudi tebe najde, in te moti in fkuſha, ne le kadar ſi v' zhaſnih opravilih med ljudmi, ampak tudi, kadar ſi v' molitvi in v' nar ſvetejſhih opravilih pred **Bogam**. Nikar ne miſli, de mu boſh kdaj odſhel. Povſod te bo najdel, povſod bo okoli tebe hodil in bo iſkal, tvojo duſho poſhreti. Tega tedaj nikar ne upaj, de boſh kdej bres fkuſhnjav; ampak to ſi persadevaj,

¹⁾ Job. 1, 17.

de dobro sposnash, kako nevarne so fkuſhnjave hudobniga duha, in kako jim moreſh soper ſtati in jih premagovati.

Hudobin fkuſhnjavz, je laſhnik in ozhe laſhi, poln svijazh in hinavſhine; in ſe ne pokashe v' ſvoji hudobii in nesnani gerdobi, ſakaj tako bi ſe ga vſak bal; ampak s' perliſnjenimi laſhnivimi beſedami pride; ne kakor pogubljev ſovraſhnik, ampak kakor dober perjatel. To vidimo v' Jeſusovih fkuſhnjavah, ker mu je ſmiram le perjasno in dobrotljivo govoril: je ſhelel, de bi ſe Jeſus naſtil po tako ojſtrim poſtu; ga je ſhelel pozhaſtiti in mu perloſhnoſt dati, de bi ga bili Angelji na rokah neſli; mu je hotel veliko bogaſtvo in kraljevo zhaſt in oblaſt dati; in zlo s' beſedami ſ. Piſma mu govori¹⁾. — Satorej pravi ſ. Pavl, *de ſe Satan vzhafi v' Angelja luzhi ſpreoberne*²⁾.

Zhuj tedaj, ljubi moj kriſtjan, in ſe varuj; ne ſanaſhaj ſe na ſvoje dobre dela, ktere ſi morebiti do sdaj ſmiram opravljal, tudi ne na ſvoje kerſhanske zhednoſti, v' kterih ſi morebiti do sdaj ſveſto ſhivel; ampak vedno zhuj, fzer bo kmalo priſhel ſovraſhnik, kakor tat, in ti bo vſe vſel, ali

¹⁾ Mat. 4, 6. ²⁾ II. Kor. 11, 14.

vfaj veliko fhkodo storil. Spomni se tistih delavzov, ki so pridno delali, dobro seme na njivo posijali, in svojo dolshnost svefo storili; ali potem so pa safpali in nifo varovali njive. In ravno takrat je prifhel fovrashnik, in jim je veliko fhkodo na njivi storil ¹⁾).

Ljubi moj kristjan, de se bofh loshej varoval hudobnih in nevarnih fku fhnjav in smotnjav vedniga fovrashnika, premifli dobro nauke, ki jih tukej najdesfh.

Kadar je kdo snan lashnik, mu nobedin vezh ne verjame. Ali bolj snaniga lashnika ni, kakor je hudobni duh; sakaj Jesus, vezhna refniza, nam raslozhno pove, de je lashnik, in de je ozhe in isvirk vfih lashi. Torej mu *nizh ne verjemi*, ljubi moj kristjan, ampak spomni se prezej, kadar imash kake hudobne mifli in fku fhnjave, de pridejo od hudobniga duha, od duha lashi in goljfije; in jih prezej saversi. Nikar ga ne poslufhaj in nikar se s' njim ne pogovarjaj, ampak prezej vse saversi in fovrashi, kar ti v' mifel daje. Zhe se s' njim prepirash in sgovarjash, se v' veliko nevarnost postavifh, in na sadnje mu bofh morebiti verjel; sakaj poln svijazh je in

¹⁾ Mat. 13.

poln lepih, gladkih in prijetnih besedi, ki so grosno nevarne, goljfive in strupene. Nafha perva mati Eva tudi ni prezej od sazhetka hudobnimu skufhnjavzu verjela, in ni hotla prezej storiti, kar ji je rekel; in ko bi bila takrat prozh fhla, bi ne bila grefhila. Ali potem se je fhe dalej s' njim pogovarjala, in na sadnje je njegovim goljfvim besedam verjela in je grefhila.

Naj ti bo ta sgled v' skufhnjavah vselej pred ozhmi, ljubi moj kristjan. Kadar tedaj flifhish kakiga sapeljivza, kateri te hozhe v' kaki greh sapeljati, spomni se, de je takrat flushabnik hudobniga duha. Leta duh lashu ima povfod svoje flushabnike, kateri mu pomagajo, ljudi v' greh in v' vezhno pogubljenje perpraviti. Kar pa kdo po svojim flushabniku stori, sam stori. Kadar ti tedaj sapeljivz govori in te hozhe v' greh sapeljati, je ravno tako, kakor ko bi ti sam shivi Satan govoril. Nikar mu tedaj ne verjemi, in nikar se s' njim ne sgo-varjaj, ampak saversi vse in pojdi prozh.

Premifli sdaj, ljubi moj kristjan, *kako* hudobni duh, leta vedni skufhnjavz, zhlo-veka vezhidel v' greh sapelje. Zhe bofh to dobro sposnal, se bofh loshej varoval ne-varne sapeljivosti hudobniga fovrashnika.

Pervizh si persadeva *mu skriti veli-*
kost, gerdobo in hudobijo greha. — Greh
 je sam na febi in pred Bogam tako gerd
 in strashin, in je tako velika hudobija, de
 kadar ga zhlovek prav sposna, fe ga boji
 in ga is ferza foverashi. To hudobni duh
 dobro ve; sato si persadeva, zhloveka pre-
 flepiti, de bi ne vidil greha, kakorshin je
 sam na febi; in zhe to samore storiti, po-
 tem zhloveka kmalo v' greh perpravi. —
 Špomni fe tega v' fkufhnjavah, ljubi moj
 kristjan, in nikar ne verjemi hudobnimu
 sapeljivzu; kadar ti to hudobno misel daje:
To ni tako velik greh; to ni smertni greh.
 — Varuj fe, ljubi moj kristjan; morebiti je
 saref smertni greh, kar mislish storiti, po-
 sebno v' tvojim stanu in v' tvojih okolista-
 vah; ali hudobni duh te flepi, de ga ne
 vidish, kako velik je. Zhe si pa tako ne-
 frezhin, de ga storish, fe ti bodo ozhi od-
 perle, in bofh s' shalofstnim ferzam sposnal,
 kako gerd in velik je tvoj greh. Ravno
 tako je sapeljivz tudi nafhe perve starfhe
 preslepil, in fo grefhili; ali potem fo fe jim
 odperle ozhi, in fo vidili vfo hudobijo in
 strashnost svojiga greha. — Ali zhe tudi
 ref ni ravno smertni greh, kar mislish sto-
 riti, terdno fkleni, nikdar tudi nobeniga
 majhniga greha *nalash* ne storiti, sakaj

tako se v' nevarnost postavil, de ti bo morebiti sa velik greh sarajtan.

Ker je hudobni duh vedin sapeljevavz in lashnik, se po storjenim grehu pa spet drugazhi lashe. Predin je greh storjen, si persadeva ga *pomanjšati*, de zhlovek ne sposna vse njegove hudobije in gerdobe, in ga tedaj loshej stori. Kadar je pa greh storjen, si pa persadeva ga *povikšati*, in ga she hudobnišhiga in strašnejšhiga pokasati, kakor je saref, de bi grešnik obupal nad boshjo milostjo, in de bi rekel s' nefrezhnim Kajnam: „*Prevelik je moj greh, kakor de bi odpušenje saflushil!*“¹⁾ — Leta skufhnjava je spet grosno nevarna, in grosno veliko jih je, ki jih hudobni duh s' tem v' svojo oblast dobi. — Šposnaj to, ljubi moj kristjan, in se spet varuj; in tudi tih hudobnih misel, ki ti jih sovrashnik daje, nikar ne verjemi. Varuj se greha bolj kakor štrupene kazhe, sakaj kazha ti le zhasno posemlejško shivljenje vseti samore, greh pa vezhno nebeshko shivljenje. Varuj se tedaj greha, ne le smertniga, ampak tudi majhni-ga, kolikor je le mogozhe. Zhe si pa tako nešpametin in nefrezhin, de storilšh kaki greh, ne obupaj, in ne povikšhaj svoje grešnosti

¹⁾ I. Mojs. 4, 13.

she s' grosovitnim greham soper **Š. Duha**, s' obupanjem nad boshjo milostjo, ampak saupaj v' ufmiljeniga Boga, saupaj v' Jesufovo saflushenje, in spomni se besedi ljubesniviga Aposteljna f. Janesa: „*Otrozhizhi moji, to vam pishem, de bi ne greshili. Zhe pa kdo greshi, imamo besednika per Ozhetu, Jesusa Kristusa pravizhniga* ¹⁾. — Tedaj saupaj, ljubi moj kristjan. Šovrashi svoj greh, obshaluj ga, sapufti ga, pernesi vredin sad pokore, in Bog ti bo vse odpustil, ker nozhe smerti greslnika, ampak de bi se spreobernal in shivel. Saupaj v' nefkonzhno saflushenje Jesufovo, sakaj ena fama kaplja njegove presvete kervi bi bila she sadosti sa odreshenje zeliga sveta. Saupaj v' presveto ime Jesufovo, ker je le v' njem vse svelizhanje; in nobeno drugo ime ni pod nebam dano ljudem, v' kterim imamo svelizhani biti ²⁾. — Tako saupaj in tako stori, in ti bo vse odpusheno. In bolj verjemi Jesufu, ki ti pravi: Tvoj greh ti bo odpushen, zhe pernesesh vredin sad pokore; kakor hudobnimu duhu, ki ti pravi: Tvoj greh ti ne bo nikoli odpushen.

Drugizh si hudobin skufhnjavz persa-

¹⁾ I. Jan. 2, 1. ²⁾ Djanje Ap. 4, 12.

deva, *greh prav sladak in prijetin storiti*, in tako obudi v' serzu zhloveka veliko posheljenje, greh storiti. Posebno si to per nekterih grehah s'he bolj persadeva; in s' tem veliko ljudi v' greh sapelje. — Greh je kakor sladak strup, ki je prijetin v' ustih; potem pa pridejo bolezhine in tudi smert. Ravno tako ima tudi greh saref svojo prijetnost in svoje veselje, kmalo na to pa pride terpljenje, in vzhafi vezhno terpljenje. — Premisli to dobro, ljubi moj kristijan, in ne daj se preslepiti. Premisli, kako kratko, revno in nestanovitno je veselje, kteriga gresnik v' svojim grehu najde. Ko bi tudi *zel zhas svojiga shivljenja na svetu* smiram srezhin in vesel bil v' svojih grehah, bi njegovo veselje vender ref le grosno kratko bilo, sakaj le na tem svetu ima veselje, na unim bo pa le terpljenje imel; in kaj je nar daljsi zhloveshko shivljenje proti vezhnosti! — Ali tudi to je smota; sakaj nikoli ne more gresnik na tem svetu v' vednim veselji shiveti. Njegova vest ga smiram skrivej opomina in bode; greh je tern v' vesti; in v' fredu svojiga posvetniga veselja nima veselja in mirniga serza, sakaj „*gresniki nimajo miru, pravi Gospod*“¹⁾. —

¹⁾ Isa. 48, 22.

Predin je greh storjen, se zhloveku, po goljffi hudobniga duha, ves drugazhi sdi, kakor je ref. Ali naj te tvoja lastna in drugih ljudi skufhnja uzhi, de greh je strup; in strup je strup, naj bo she tako sladak.

Tretjizh si persadeva sapeljivz, v' ferzu zhloveka to misel obuditi, de mu je *preteshko in nemogozhe, se tega ali uniga greha sdershati*. — To je grosno nevarna skufhnjava; in kdor jo verjame, kmalo tako oflabi, de se grehu vezh ubraniti ne more, ker misli, de je vse saftonj, se brani, ker ni mogozhe, se ga ubraniti in sdershati. — Nikar ti nikoli tega ne misli, ljubi moj kristjan. Spomni se, kaj je Jesus odgovoril, kadar so njegovi uzhenzi, kakor ko bi bili hotli obupati nad mogozhnostjo se svelizhati, s' shalofnim ferzam rekli: „*Kdo bo tedaj samogel svelizhan biti!*“ — Na to jim je Jesus lete tolashivne besede rekel: „*Ljudem je to nemogozhe; per Bogu pa ni nizeh nemogozhe*“ ¹⁾. — Zhe zhlovek le fam na-fe saupa, bo saref sposnal in zhutil, de mu ni mogozhe, se grehu ubraniti v' skufhnjavi. In ravno to si hudobni sapeljivz persadeva, zhloveku saupanje v' Boga odvseti, de bi le fam v' febe saupal

¹⁾ Mat. 19, 25. 26.

in omagal. — Ti pa nikar ne poslušhaj hudobniga skufhnjavza, ljubi moj kristjan; nikar ne saupaj v' svojo slabo mozh, v' svojo nestanovitno voljo. Verjemi Jesufu, ker pravi, de to je ljudem nemogozhe, de bi se sami is sebe svelizhali; s' boshjo pomozhjo je pa to v'fakimu mogozhe. Premisli, kaj pravi dalej dobrotljivi Jesuf: „*Bres mene ne morete nizh storiti*“¹⁾). In kakor je s. Pavlu rekel, tako tudi v'fakimu kristjanu pravi: „*Moja gnada ti je sadosi*“²⁾). — In kakor je s. Pavl potem rekel, bi tudi v'fak kristjan imel rezhi in v' ferzu misliti: „*Vse samorem storiti v' njem, ki mi mozh daje*“³⁾).

Tedaj, moj kristjan, ne verjemi hudobnimu skufhnjavzu, ampak vezhnimu Bogu. Nefkonzhno dobri in modri Bog nam nizh nemogozhniga ne sapoveduje; in kadar nam kaj sapove, nam tudi potrebno pomozh in gnado da, storiti po njegovi sapovedi. In zhe si zhlovek le refnizhno persadeva, Boga ljubiti in le njemu flushiti, potem gnada boshja tako rekozh vse stori, „*sakaj Bog je, kateri nam da voljo in dopolnjenje, po svoji volji*“⁴⁾).

¹⁾ Jan. 15, 5. ²⁾ II. Kor. 12, 9. ³⁾ Filip. 4, 13.

⁴⁾ Filip. 2, 13.

Saupaj tedaj terdno v' boshjo pomozh in gnado v' vseh fkušnjavah. Ne rezi in ne misli nikdar, de je fkušnjava prevelika, de ti je nemogozhe, jo premagati. Ko bi to rekel, bi svetimu Pismu nasproti govoril, sakaj sapifano je: „*Svest je Bog, in ne bo perpustil, de bi fkušnjani bili zhes svojo mozh, ampak bo dal fkušnjavi ishod, de ji bote samogli soper slati*“¹⁾. — Tedaj se ne boj hudobniga fkušnjavza, ampak on se mora tebe bati, sakaj mozhneji si, kakor on, ker ti *vfigamogozhni Bog* pomaga. Ne boj se ga, ampak *vstavi se mu in bo sbeshal od tebe*²⁾.

Zhetertizh si persadeva hudobni duh, zhloveka s' to mislijo v' greh perpraviti: *Naj storim to, se bom pa spovedal in bom odpuštenje sadobil*. — Leta fkušnjava je spet grosno nevarna, in tudi s' njo hudobni duh veliko dufh pogubi. — Premisli, ljubi moj kristjan, kako hudobno in nehvaleshno ravnash, zhe tako mislish in storish. Ko bi vedil, de bosh prezej po storjenim grehu umerl, bi ga ne storil, ampak ker upash od dobrotljiviga Boga odpuštenje sadobiti, ga storish. Premisli, kako ravnash! Ne s' besedo ampak s' djanjem tako govorish:

¹⁾ I. Kor. 10, 13. ²⁾ Jak. 4, 7.

*Ker je Bog meni dober, hozhem jest nje-
mu hudobin biti; ker mi rad odpusti, ga
bom pa she nalash rasshalil. — O hudo-
bija! o nehvaleshnost! — Ljubi moj kristjan,
premisli, de, zhe tako ravnash, shivish v'
tutih nar strashnejshih grehish, ki se imenu-
jejo grehi soper S. Duha; sakaj kdor pre-
dersno na boshjo milost grefhi in v' nepo-
kori ostane, shivi v' tih grehish. — Boj se
Gospoda svojiga Boga, in varuj se sa smi-
ram tako velike hudobije in nehvaleshnosti
do njega!*

Škufhnjava fama na sebi ni greh, in
tudi ni le perloshnost k' hudimu, h' grehu,
ampak je tudi perloshnost k' dobrimu, k'
velikimu saflushenju per Bogu, zhe jo nam-
rezh zhlovek stanovitno premaga, in se le
she bolj terdno Boga dershi, bolj ko si hu-
dobni duh persadeva, ga od njega odlozhiti.
Satorej je rezheno v' svetim Pismu: „*Sre-
zhin je zhlovek, kateri terpi skufhnjavo,
sakaj potem ko bo pravizhin snajden, bo
prejel krono shivljenja, ktero je Bog ti-
stim obljudil, ki ga ljubijo*“¹⁾. — Le to
si persadevaj, ljubi moj kristjan, de ne bofh
v' fkufhnjavi nikoli radovoljniga dopadenja
imel nad hudobno mislijo, in de ne bofh

¹⁾ Jak. 1, 12.

nikdar pervolil v' to, kar ti skušhnavz v' misel daje; in tako si bošh ravno v' skušhnavah s'he nar vezh saflushenja sa vezhno svelizhanje perdobil.

Premisli tudi s'he, *kaj ti je storiti v' skušhnavah*. Štiri perpomozhke sa premagovanje skušhnav ti posebno perporozhim.

1. Kadar sazbutih skušhnavo, *spomni se prezej prizhujozhnosti boshje*. — Bog me vidi; Bog me flifhi; — to je posebno dobra in svelizhanfka misel v' skušhnavah, in veliko mozh dušhi daje, se greha obvarovati. Lepi sgledi od tega se najdejo v' f. Pismu. Sveti mladenzh egiptovfki Joshef je s' to mislijo grosno nevarno skušhnavo premagal, in se je velikiga greha obvaroval. Ravno tako je sveta shena Susana s' to mislijo tako mozh sadobila, de je fklenila, raji umreti, kakor grešhiti.

2. *Spomni se kake boshje besede*, ki si jo v' pridigah flifhal, ali v' kakih svetih bukvah bral. To naf Jesuf uzhi s' svojim sgledam. Na vsako skušhnavo, s' ktero ga je hudobni duh hotel v' greh sapeljati, mu je Jesuf s' kako besedo svetiga Pisma odgovoril. Nobene rezhi se hudobni skušhnavz tako ne boji, kakor boshje besede, ker je vezhna refniza in sprizhuje soper nje-

ga, kako velik lashnik je. — Tudi je dobro, v' skušnjavah presveto ime Jesuovo imenovati in sveti krish storiti, sakaj tudi tih rezhi se hudobni duh grosno boji.

3. *Spomni se tudi shtirih poslednjih rezhi.* Pisano je, de kdor bo svoje poslednje rezhi premisljeval, ne bo vekomej grešil¹⁾. Posebno pa v' skušnjavah spomin tih rezhi veliko pomaga k' premagovanju skušnjav. — *Spomin smerti* naj te opomni, kako hitro vse na tem svetu mine; kako kratko in goljivo je veselje; kateriga grešnik v' svojim grehu najde. Na smertni postelji boš to nar bolji sposnal. — *Spomin sodbe* naj te opomni, de te tvoj prihodnji sodnik povsod vidi, in de te bo ojstro sodil, ker si upal vprizho njega to storiti, kar bi si vprizho ljudi storiti ne upal. — *Spomin pekla* naj te opomni, de kdor ima kolikaj pameti, lahko previdi in sposna, de je to nefkonzhna neumnost in hudobija, zhe se savolj kratkiga veselja, kateriga ti greh stori, v' nevarnost postavish, tamkej vezhno goreti. In v' to nevarnost se postavish, kakor hitro pervolish v' smertni greh in ga storish. — *Spomin nebes* naj te opomni, de vse terpljenje tega zhasa, vse satajevanje sa-

¹⁾ Šir. 7, 40.

miga febe, in vse teshave, ki jih imash v' premagovanji svojih skufhnjav, niso zlo nizeh proti prihodnj zhafti, ktero ti je Bog v' nebesih perpravil, zhe ga bofh stanovitno ljubil, is ljubesni do njega se greha varoval, in le njemu svefto flushil.

4. Dober in splohni perpomozhak sa premagovanje vsih skufhnjav je tudi *molitev*. Vlaki dan profi Boga, de bi te varoval s' svojo gnado v' skufhnjavah; od kterih si smiram in povfod obdan, in kterih sam is svoje lastne mozhi stanovitno premagovati ne samorefh. Sato naf Jesuf, leta „Dobri Uzhenik“, v' svoji nefkonzhno lepi in sveti molitvi uzhi, de naj vedno nebeshkiga Ozheta profimo: „*Ne vpelji naf v' skufhnjavo*“; to je: Varuj naf, de zlo v' skufhnjavo ne pridemo; zhe pa perpuftish, de pridemo v' kako skufhnjavo, nam daj gnado in mozh, jo permagati. — De bo pa tvoja molitev, kadar Boga profish, de naj te ne vpelje v' skufhnjavo, v' duhu in v' resnizi opravljena, se ne smesh sam v' skufhnjavo, to je, v' kako nevarno perloshnost podajati, bres potrebe. S' tem bi ti Boga skufshal, in tvoje djanje bi bilo tvoji molitvi nasproti.

To fo tedaj poglavitni perpomozhki sa premagovanje skufhnjav. Zhe se jih svefto poflushish, bofh samogel permagati vse na-

vadne skufhnjave. Zhe si pa v' kakih *poseb-
nih* skufhnjavah, se posvetovaj s' svojim spo-
vednikom in svesto mu bodi pokorin; in bosh
s' boshjo pomozhjo vse premagal, in Gospod
Bog ti bo dal krono vezhniga shivljenja.

XVI.

Štori dobro.

„Kdor se Boga boji, bo dobro storil“ ¹⁾.

Zhe shelish pravizhin biti pred Bogam, ljubi moj kristjan, ni sadofti, de se le hudi-
ga varujesh, ampak si morash tudi persa-
devati, toliko dobriga storiti, kolikor je
mogozhe; to je, boshjo voljo, s' njegovo
gnado in pomozhjo, v' vsih rezheh na tan-
ko dopolniti, is ljubesni do njega. — Kdor
se Boga *boji*, bo dobro storil; she bolj
bo pa dobro storil in she bolj popolnoma bo
shivel, kdor Boga *ljubi*; sakaj kdor saref

¹⁾ Šir. 15, 1.

Boga ljubi, dopolnuje vse njegove sapovedi²⁾).

Is ljubesni do Boga si tedaj persadevaj, ljubi moj kristjan, lepo shiveti, vse svoje kerfhanfke dolshnosti svešto dopolnovati, in svojo voljo v' vsih rezheb, smiram in povfod, s' njegovo sveto voljo fkleniti. — De bofh to loshej storil, najdefh tukej, sravin naukov, ki si jih do sdaj v' tih buk vah bral, tudi fhe nekte *posebne nauke* sa posebne okolifhine shivljenja.

1. Sazhni vfak dan s' Bogam.

„*Bog je prvi in sadni, sazhetek in konz*“²⁾); tedaj naj bo tudi Bog sazhetek in konz vsih tvojih dnevov. Bogu daj perve mifli svojiga ferza vfak dan; zhe jih temu svetu, ali zlo hudobnimu duhu dafh, si grosno nehvaleshin in nefrezhin. Bog hozhe tvoje ferze imeti, in hudobni duh ga tudi imeti sheli; in sveti Janes Klimak pravi, de je vezhidel tako, de kdor ima *perve mifli ferza*, tifti bo tudi gospodar ferza zel dan. — Sazhni tedaj vfak dan s' molitvijo, in ga tudi s' molitvijo dokonzhaj — (Dalnji nauk od tega bofh najdel v' Vodilu

¹⁾ Jan. 14, 21. ²⁾ Škr. Rasod. 22, 13.

ali *Reglizi kershanskiga shivljenja*“, v' perstavku tih bukev).

Ljubi moj kristjan, zhe shelish Boga prav ljubiti in mu svesto flushiti, ni sadofti, de le sjutrej in svezher molish, sakaj Jesus nam pravi, *de moramo smiram moliti in nikdar nehati*¹⁾. Tedaj tudi zhes dan vezhkrat povsdigni svoje misli in svoje ferze k' Bogu, in pogofto se spomni njegove prizhujozhnosti, ali velikovezh, nikdar je ne posabi. Pofebno se navadi, kako kratko molitev isrezhi, kadar flishish uro biti. In zhe shelish, prav popolnoma po kershansko shiveti, se navadi shiveti po kaki reglizi. Uzheniki poboshniga dushniga shivljenja to mozno perporozhajo, in pravijo, *de kdor po vodilu shivi, Bogu shivi, in ima veliko saflushenja tudi v' vsakdanjih opravilih; kdor pa bres vodila shivi, ima menj saflushenja*.

De hosh to, kar ti je tukej perporozheno, loshej v' djanji dopolnil, ljubi moj kristjan, najdesh v' perstavku tih bukev „*Vodilo ali Reglizo kershanskiga shivljenja*“, ktero je, po naukih rasvetljenih duhovnih uzhenikov, tako slosheno, de ga bosh lahko vsiga v' djanji dopolnil, s' po-

¹⁾ Luk. 18, 1.

mozhjo boshje gnade, zhe si bofh le refnizhno persadeval.

2. Bodi smiram spodobin v' svojim oblazhilu.

Ker ti je tukej perporozheno, (fhe bolj na tanko pa v' „Vodilu“,) de v'fak dan svojiga shivljenja s' Bogam sazхни in s' Bogam dokonzhaj, je tudi to v' tem sapopadeno, de se sjutrej *spodobno oblexi*, in svezher *spodobno flexi*; in to mi da perloshnost, ti kaki dobri nauk in svet dati, kar sadene *oblazhilo*.

Premisli, ljubi moj kristjan, de oblazhilo imamo vezhidel sato, ko fmo grefhniki. Šveto Pismo naf uzhi, de nafhi prvi starfhi od sazhetka nifo imeli oblazhila, ker fo bili popolnoma nedolshni, kakor majhni otrozi. Potem pa, ko fo bili grefhili, je njih natora vfa k' hudimu nagnjena postala, in tedaj jim je bilo oblazhila treba. In ker fmo mi vfi v' svojih pervih starfhih grefhili¹⁾, je treba oblazhila tudi nam. Zhe tedaj kolikaj po pameti in po veri premislih, ljubi moj kristjan, se bofh savolj svojiga oblazhila velikovezh ponisheval, kakor povikfhe-

¹⁾ Rim. 5, 12.

val, ker naš nobena rezh tako ne pre-
prizha, kakor oblazhilo, *de smo grešniki*
od sažetka.

Kadar se oblazhiš in slazhiš, varuj
se vseh pregrešnih pogledov, in sploh vse
nespodobnosti, sakaj Bog te vidi. Varuj se
tudi vse nespodobnosti pred svojimi domazhi-
mi ljudmi. Nikdar naj te nobedin ne vidi,
dokler nisi spodobno oblezhen.

Ne išhi v' svojim oblazhilo nobene po-
sebnosti, in nikar se prevezh ne ravnaj po
fhegah sveta. **Š.** **Paul** nam pravi: „*Pro-*
sim vas, bratje, po boshjim usmiljenji,
de svoje trupla skashite, de so shiva,
sveta in Bogu dopadljiva daritev... In
nikar se ne ravnajte po tem svetu“¹⁾.

Kadar se napravljash, se ne glej pre-
vezh v' ogledalo, ampak le toliko, kolikor
je potrebno, de se spodobno napravish.
Ogledalo je nevarna perloshnost mnogih ni-
zhemarnih, posvetnih, in tudi napuhnjenih
in nezhišnih misel.

Nikoli se ne more sadošti perporozhiti,
slasti mladim ljudem in posebno dekletam,
de naj se varujejo vse ofhabnosti ali oferti v'
oblazhilo. Ljubi moj kristjan, kateri to be-
rešh, varuj se, varuj se tega greha! Ofhab-

¹⁾ Rim. 12, 1. 2.

noft in napuh fploh, naj fe she pokashe, kakor hozhe, je prvi naglavni greh, je prvi Šatanov greh! In kakor je med vſimi zhednoſtimi ponishnoft prav poſebno Jeſusova zhednoft, in njemu nar ljubſhi; tako mu je ofhabnoft in napuh med vſimi grehi nar ſoperniſhi.

Naj bo tvoje oblazhilo ſmiram ſnashno, modro in ſpodobno, nikdar pa ne poſvetno in ofhabno. — Oh! premiſli vender, ljubi moj kriſtjan, zhe ſi ofhabin v' ſvojim oblazhilo, zhemu ſe tako ofhabno in poſvetno napravljajſh? Komu ſhelifh dopaſti? — Bogu gotovo ne, to dobro veſh, ſakaj „*Bog ſe le na ponishne osira*; ¹⁾ in tudi ne modrim, pametnim in poboshnim kriſtjanam, ſakaj oni ſkerbno odvrazhajo ſvoje ozhi od vſe poſvetne nizhemarnofiti, in vedno proſijo Boga: „*O Goſpod, odverni moje ozhi, de ne bodo nizhemarnofiti vidile*“ ²⁾. Komu tedaj ſhelifh in iſheſh dopaſti? — Le Šatanu, temu ozhetu vſiga napuha; in „*tiſtim, ki ga poſnemajo, ker ſo na njegovih ſtrani*“ ³⁾. — O hudobija! o nehvaſeſhnoft in flepota! — Š. Pavl pravi: „*Ali iſhem ljudem dopaſti? Ko bi ſhe ljudem dopadel, bi ne bil Kriſtuſov ſluſhabnik*“ ⁴⁾.

¹⁾ Pf. 137, 6. ²⁾ Pf. 118, 37. ³⁾ Modr. 2, 25. ⁴⁾ Gal. 1, 10.

— Glej, leta isvoljeni Apostelj pravi, de tisti, kateri sploh ljudem dopasti ifhe, she ni vezh Kristufov flushabnik. Zhigav flushabnik je tedaj tisti, kateri hudobnimu duhu in ljudem, „*ki ga posnemajo*“, dopasti ifhe? —

Nikar ne rezi, de ti vest nizeh savolj tvojiga oblazhila ne ozhita, ker sravin nobeniga hudiga namena nimash — Ko bi to tudi ref bilo, de nimash hudiga namena, je vender tvoje djanje hudobno in pohujshljivo. — Ali to je smota, zhe mislish, de hudobniga namena nimash, kadar se ofhabno napravljash. Zhe kolikaj poslufhash nauke pridigarjev in spovednikov, morash vediti, de posvetno in ofhabno oblazhilo je kristjanam možno prepovedano. Zhe se potem vender she ofhabno ali ofertno oblazhish, kako samorefsh rezhi, de nimash sravin nobeniga hudobniga namena in tedaj nobeniga greha? — Morebiti pa pravish, de dobro vesh, de ofhabno oblazhilo je pregreshno; ali potem pa pravish, de *tvoje* oblazhilo ni ofhabno. — Varuj se, ljubi moj kristjan; morebiti te hudobni duh flepi, de ne vidish vse hudobije in velikosti svojiga greha. Zhe ti duhovni, ali drugi pametni in poboshni kristjani pravijo, de se preofhabno napravljash, jih poslufhaj, in bolj njim verjemi, kakor hudobnimu skufshjavzu, kateri te pre-

flepiti in pogubiti hozhe. Zhe jih pa ne poslušajh, in ne storih, kakor te uzhe, kako boš samogel rezhi ali mišliti, de si bres greha?

Kdor se ošhabno napravlja, ne grefhi le sam, ampak tudi druge v' greh sapeljuje. Koliko nespodobnih in hudobnih pogledov, in koliko pregrefhnih nezhistih misel obudi ošhabno napravljená shenfka v' ferzu mladenzhev! — Š. Bernard pravi, „*de dekle ali shena, ki je nespodobno in ošhabno napravljená, je orodje, kteriga se Šatan poslušhi, de dushe pogubljuje.*“ — Ó nefkonzhno nefrezhna shenfka, ktera se, kakor orodje, Šatanu v' roke da, sa pogubljenje neumerjzohih dush!! — —

Varuj se tedaj, kristjana, de te hudobni Šatan ne preslepi. — Boj se Gospoda svojiga Boga, in njegove strafhne fodbe! — Špomni se, de ti je dobrotljivi Bog varha s' nebes dal, svestiga Angelja, kteri te smiram opominja in fvari, de bi te obvaroval pred hudobnim skufhnjavzam, kteri te pogubiti sheli. — V' fvetim Pismu se bere, de Bog ni hotel, de bi Mojsefovo pokopalifhe Israelzam snano bilo ¹); sakaj szer bi bili njegovo truplo vseli in bi ga bili

¹) V. Mojs. 5.

kakor malika molili. Hudobni duh je hotel, de bi to truplo Israelzam snano postalo, de bi ga molili; ali Angelj boshji se mu je vstavil in tega ni perpuštil ¹⁾). — Glej, kristjana, ravno tako sheli hudobni duh tvoje ofhabno ali ofertno truplo ljudem pokasati, de bi v' njem malika nezhistosti molili. Angelj boshji pa, ki je tvoj svešti varh, in ki je poln gorezhnosti in ljubeshni do Boga in do tebe, te sheli od vse ofhabnosti odverniti, in sheli, *de bi tvoje shivljenje s' Kristusam v' Bogu skrito bilo;* ²⁾ in de bi v' ponishnosti svojiga ferza le Bogu flushila. — Oh! poslušhaj vender raji Boga in njegoviga svetiga Angelja, kakor hudobniga duha in njegove flushabnike.

Zhe se ofhabno napravljash, shelish v' svojim ferzu, (desiravno morebiti s' besedo tajish), de bi te mladenzhi vidili in de bi jim dopadla. — Oh! fram bi te imelo biti pred Bogam in samo pred sabo! — Kristjano mora fram biti, kadar jo kak mladenzh pogleda. Ktera se pa ofhabno oblazhi, sheli in ishe, de bi jo prav gledali. — Prešveta deviza Marija se je možno bala, kadar je vidila Angelja pred sabo v' podobi mladenzha, in ni vedila kam pogledati. Ti

¹⁾ List Jud. 9. ²⁾ Kolof. 3, 3.

pa, o posvetna ofhabna shenfka! se nalafh tako napravljafh, de te prav gledajo. — O hudobija! — O strafhna sodba!

Kristjana, ktera se ofhabno nosi, *se stori nevredno kerfhanskiga imena*, ker prelomi in savershe svete obljube, ki jih je per kerstu storila. Per kerstu je obljubila, se odpovedati hudobnimu duhu, in vsimu njegovimu djanju, in vsimu njegovimu napuhu; in s' ofhabnostjo vse to spet na-se vsame. — Dalej premisli, o kristjan, de je Jesus rekel, de kdor hozhe njegov uzhenz biti, to je, *kristjan biti*, mora biti ponishin, kakor otrok; mora v' pokori shiveti; mora svoj krish na-se vseti in tako sa njim hoditi; in zhe tega ne bo storil, ne bo fhel v' nebesbko kraljestvo. — Vse to ti je dobro snano, o kristjana! Zhe imafh pa navado, se ofhabno napravljati, se odpovefh Jesusu in njegovimu nauku. — Ali se mar to pravi, ponishna biti, ko ishefh, se zhes druge povsdigniti s' svojim lepim oblazhila, in bolj videna biti, kakor druge? Ali so to tvoje fpokorne dela, tvoj duh pokore? Ali takrat svoj krish na-se vsamefh in sa Jesusam hodifh, kadar obefih na svoje grefhno truplo ofhabne oblazhila, in se grefh kasat mladenzhem, de Satanu pomagafh, njih dushe moriti? — Zhe per vsim tem fhe mi-

flifh v' nebefa iti, si morafh druge nebefa poifkati, ne tiftih, od kterih Jefuf govori, in v' ktere nam je on vofko, ftermo in ternjevo pot pokasal; pot ponishnosti, pot pokore, pot krifha, pot satajevanja famiga febe. —

Ofhabnost v' oblazhilu je bolj navadna med shenfkim, kakor mofhkim fpolam; ali vender fe tudi med mladenzhi najde. Zhe tedaj ti, o mladenizh, kteri to berefh, navado imafh, fe ofhabno napravljati, fi vse mi tudi ti te nauke k' ferzu, ki jih tukej najdefh. — Sravin tega premifli, kaj pravi **Š. Duh** v' f. Pifmu: „*Devize ne poglej, de te njena lepota v' greh ne sapelje*“¹⁾. — Kadar vidifh shenfko v' ofhabnim oblazhilu, fe fpomni Boga, in rezi s' kraljevim prerokam: „*O Gospod, odverni moje ozhi, de ne bodo nizhemarnosti vidile*“²⁾. In ne glej je, de ne pride nezhisti duh fkosi vrata tvojih ozhi v' tvoje ferze.

Kerfhanfke matere imajo dolshnost na vesti, fvoje otroke she v' prvi mladofci, in smiram varovati, de v' pregrefhno navado ne pridejo, fe ofhabno napravljati. Gorjé materi, ktera fvoji hzheri pofvetne nizhemarnosti perpusha, s' kterimi fe ofhabnofci

¹⁾ Šir. 9, 5. ²⁾ Pfalm 118, 37.

zhedalej bolj navadi. Namesti de bi varovala dušho svojiga otroka, in jo Bogu perhranila, jo hudobnemu duhu isda, temu duhu napuha, kateri je s' ofhabnostjo in napuham famiga sebe in nefkonzhno veliko ljudi vezhno nefrezhne storil. — Ali fedemkrat gorje pa tisti materi, ktera s'he fama posvetno nizhemarnost in ofhabnost ljubi, in svoje otroke s' svojim sgledam v' leta Šatanov greh sa-peljuje! —

3. Rad in pridno delaj.

Ne boj in ne ogibaj se dela, ljubi moj kristjan, ampak lenobe se boj, sakaj lenoba je sazhetek grehov; in s. Pismo pravi: „*Veliko hudobije uzhi lenoba*“¹⁾. Š. Bernard piše: „*Lenoba je sberalifhe nevarnih misel; lenoba redi nezhistost, umori vse zhednosti, umori dušho; lenoba je grob shiviga zhloveka, in posoda vsih grehov*“.

Shalofno je viditi, de se leta oftudni greh, ali velikovezh leta isvirk grehov, povsod najde, v' vsih stanovih in v' vsaki starosti. — De se bošh ti, ljubi moj kristjan, pregrešhne lenobe bolj varoval, premisli:

¹⁾ Šir. 33, 29.

1. *De je to boshja volja, de naj vsak zhlovek pridno dela v' svojim stanu.* — She od perviga zhloveka se bere v' f. Pifmu, de ga je bil Gospod Bog v' paradish postaval, „*de bi ga obdeloval in varoval*“¹⁾. She takrat, ko je zhlovek she nedolshin in bres greha bil, mu je bil Bog sapovedal delati; she bolj ojtstro mu je bil pa delo sapovedal, kadar je bil grešhnik postal. Takrat mu je Bog naprej povedal, de si bo le s' velikim delam, in s' potam svojiga obrasa samogel toliko perdobiti, kolikor mu bo sa shivljenje potreba. Kdor tedaj nozhe delati, ravna soper boshjo voljo, soper voljo svojiga Gospoda, desiravno mu je dobro snana, in bo tedaj hudo tepen, kakor pravi Jesuf: „*Slushabnik, ki je vedil voljo svojiga gospoda, in ni ravnal in storil po njegovi volji, bo možhno tepen*“²⁾. Dalej pravi, *de leniga in nepridniga slushabnika je gospod vksal v' sunanje temote vrezhi, kjer je jokanje in shkripanje s' sobmi*³⁾. — Kdor je len in nozhe delati po svojim stanu, ni vredin pred Bogam, de na semlji shivi. To sposnamo is boshje besede; sakaj pifano je: „*Zhe kdo nozhe delati, naj tudi ne*

¹⁾ I. Mojs. 2, 15. ²⁾ Luk. 12, 47. ³⁾ Mat. 25, 30.

je“¹⁾). Zhe tedaj jedi ni vredin, tudi shivljenja ni vredin, kteriga si le s' jedjo perhranimo. — Bodi tedaj pridin in delavin, ljubi moj kristjan, de boshjo voljo dopolnifh in po splohni postavi shivifh, ktero nam je Bog vsm dal. Premifli boshje besede, ki jih tukej najdesf, in sravin premifli, de naf bo Bog le po svoji sveti besedi in postavi sodil, in ne po fhegah in navadah sveta, to je, posvetnih ljudi.

2. Premifli, *de nam je delo sa pokoro nalosheno*. — Pokoro, ktero nam spovednik per spovedi naloshi, smo dolshni, svefto in voljno opraviti; fhe bolj pa pokoro, ktero nam Gospod Bog sam naloshi. In ta pokora je delo, in vse teshave per delu. Ref je, de je bil Bog zhloveku sapovedal delati, kadar fhe ni bil grefnik; tode takrat ni bilo od nobenih teshav govorjenje; delo je bilo takrat prijetno in bres vsfh teshav. Potem pa, ko je bil zhlovek grefhil, mu je Bog terdo sapovedal delati, in je teshave s' delam fklenil; in te teshave, ki se per vsakim delu, vezh ali menj, snajdejo, so zhloveku, ki je grefnik, sa pokoro dane. Kdor se tedaj dela ogiba savolj teshav, ki so s' delam fklenjene, no-

¹⁾ II. Tefal, 3, 10.

zhe opravljati pokore, ktero mu je Bog naložil. — Premišli to dobro, ljubi moj kristjan, in ne ogibaj se nikdar dela savolj teshav, ampak voljno in ponishno jih preterpi v' duhu pokore; in misli, de ko bi zhlovek gresnik ne bil, bi nizeh na svetu terpeti ne imel.

Vsi ljudje so pred Bogom dolshni delati, vsak po svojim stanu; in posebno tudi mladi ljudje, vsak po svoji mozhi. Leta dolshnost mladih ljudi se lahko sposna:

1. Zhe se mlad zhlovek lenobe navadi in v' nji odrase, ne bo potem lahko pridin in delavin postal. Sravin tega, zhe svojo mladost v' lenobi preshivi, se navsame mnogih hudobnih navad, kterih potem ne sapsuti lahko, sakaj pregovor je: „*Mladi zhlovek bo per svoji navadi ostal tudi kadar bo star*“¹⁾).

2. Zhe mladi zhlovek zhas svoje mladosti sgubi, terpi veliko shkodo. Zhas mladosti je nar boljshi sa uk; takrat si nar loshej perdobi uzhenost; in tudi kakiga dela ali rokodelstva se takrat nar loshej nauzhi. Kdor zhas svoje mladosti po lenobi sgubi, bo leto sgubo vezhidel zel zhas svojiga shivljenja zhutil.

¹⁾ Prip. 22, 6.

Premišli, o mladi zhlóvek, zhe v' svoji mladosti v' lenobi shivish, kako ti bo shal, kadar bofh odrasel in se bofh najdel bres nauka, bres dobrih delavnih navad, ktere bi si bil imel v' mladosti perdobiti. Premišli strashno sodbo boshjo, pred ktero bofh tudi ti enkrat poklizan. Tamkej bofh mogel Bogu odgovor dati od zeliga svojiga shivljenja, tedaj narpred od svoje mladosti. Zhe jo v' lenobi preshivish, oh! kako se bofh samogel isgovoriti pred Bogam! — Bog ti bo pokasal vso dufhno fhkodo, ktera je prifhla is sgube zhafa tvoje mladosti; tvoje hudobne navade, tvojo nevednost, vso sgubo gnad. — Premišli tudi, koliko jih je v' pekli, ki so le sato v' vezhnim terpljenji ko so zhaf svoje mladosti sgubili s' lenobo, ali pa s' nepotrebnimi, nizhemarnimi opraviili, s' kterimi si niso nizh vezh perdobili, kakor s' ozhitno lenobo.

To naj mladi ljudje dobro premišlijo, in naj bodo pridni in delavni she v' mladosti, in naj si persadevajo, zhaf svoje mladosti, s' boshjo pomozhjo, dobro in po boshji volji preshiveti.

Ker so pa mladi ljudje vezhidel nespametni, nepremišljeni in neprevidni, so starshi in vsi tisti, kteri imajo mlade ljudi v' fkerbi, pred Bogam dolshni, si persadevati,

kolikor jim je mogozhe, de njih otrozi z haf mladosti pridno in dobro preshive.

Pridno delati je sploh vsim kristjanam perporozheno, kristjanam vsakiga stanu, vsake starosti; vsakimu po njegovih okolishinah, in po boshji volji in previdnosti. Bodi tedaj smiram pridin in delavin, ljubi moj kristjan, in ne sgubi nikdar zhafa, kateri je tako draga, in nefkonzhno veliko vredna rezh. Bodi smiram v' kakim dobrim, in tvojimu stanu permerjenim delu. Hudobni duh se prezej perdrushi lenimu zhloveku, ki je bres dela; pridniga zhloveka pa, ki je smiram v' kakim spodobnim delu, se grosno boji, posebno kadar zhlovek s' Bogam ravna, in svoje delo s' spominam boshje prizhujozhnosti posvezhuje. Satorej s. Hieronim tako pishe: „*Shivi smiram tako, de te Satan ne bo nikoli bres dela najdel. Nikar ne sovrahi svojiga dela savolj njegovih teshav, ampak ljubi ga, ker ti je od Boga sapovedano, in ker ti k' svelizhanju pomaga. Bogu ga daruj sjutrej; in kadar ga sazhnesh, prosi Gospoda, de bi ga poshegnal, in de bi ti gnado dal, ga v' njegovo zhaft opraviti.*“

Tako pishe leta zerkveni uzhenik, in is njegovih besedi si vsemi te nauke:

1. Bodi pridin per svojim delu, in rad

delaj; ne delaj le, kadar si perfiljen, ampak smiram rad delaj, ne bodi, kakor hudobin fushnik, kateri le takrat dela, kadar kdo s' palizo sa njim stoji, ampak kakor dober otrok, kateri s' veseljem in s' ljubesnijo sa svojiga ozheta dela.

2. Predin sazhnefh sjutrej delati, opravi svojo molitev, in perporozhi se Bogu sa zel dan. Takrat mu tudi daruj svoje delo, ki ga misliff ta dan storiti; fkleni teshave svojiga dela s' teshavami dobrotljiviga Jesufa, kateri je imel na tem svetu teshavno, revno, delavno shivljenje, bres veliko pozhitka, ker je zele dni okoli hodil in uzhil, in zele nozhi v' molitvi prezgul¹⁾); is pokorfhine in ljubesni do svojiga nebesfhkiga Ozheta, in is nekonzhniga usmiljenja do nas.

3. Zhes dan posvezhuj svoje delo s' vednim spominam boshje prizhujozhnofti. Sazhni vfako delo v' boshjim imenu. Dobra kerfhanfka navada je, snaminje fvetiga krisha storiti, predin se kako delo sazhne. To navado fo she prvi kristjani imeli, kakor ravno leta fveti uzhenik Hieronim sprizhuje. Daruj spet vfako delo posebej Bogu, in med delam nikdar ne posabi, de te Bog gleda, kako delafh; in de ne vidi le su-

¹⁾ Luk. 6, 12.

nanjiga dela tvojih rok, kakor zhlovek, ampak tudi vse mifli in namene tvojiga ferza.

4. Špomni se tudi sodbe boshje per vřakimu delu, in persadevaj si, ga tako opraviti, kakor ko bi vedil, de bořh mogel po dokonzhanim delu pred boshji sodni stol stopiti, in odgovor od svojiga dela dati.

Zhe bořh smiram tako ravnal, ljubi moj kristjan, bodo tudi tvoje navadne vřakdanje dela sgoli dobre dela pred Bogam, in ne bořh s' prasnimi rokami pred njega priřhel, kadar te bo k' sodbi poklizal, sakaj *tvoje dela bodo řhle s' tabo*¹⁾.

4. Rad beri dobre, řvete bukve.

Šrezhin je, in veliko duřhno bogastvo in dober perpomozhek svelizhanja ima, kdor sna brati, zhe se lete lepe perlořhnořti tudi sveřto pořlushi. Kdor rad řvete bukve bere, se zhedalej bolj poduzhi v' dolřhnořtih svojiga řtanu; smiram bolj in bolj rasumi nauke svojih duhovnih pařtirjev; zhedalej bolj řposna neřkonzhno ljubeshniviga Boga, in ga tedaj tudi zhedalej bolj ljubi, sakaj zerķveni uzheniki pravijo, de le tiřti Boga prav ne ljubi, kteri ga prav ne posna. In kakor

¹⁾ Škr. Rasod. 14, 13.

se ljubesin do Boga posebno s' branjem dobrih, svetih bukev v' serzu *obudi*, tako se tudi ravno s' tem *pomnoshi* in *ohrani*. Ljubesin je ognju enaka. Oginj se pomanjsha in na sadnje popolnoma ugasne, zhe se smiram derva na-nj ne pokladajo. Tako tudi ljubesin do Boga, zhe ni s' svetimi nauki in s' premishljevanjem vezhnih refniz vedno previdena. Ref je sfer, de kdor sveto poslufha nauke duhovnih uzhenikov, in jih v' svojim serzu ohrani in premishljuje in po njih shivi, bo s' tem samogel oginj boshje ljubesni v' svojem serzu ohraniti, in bo svelizhan, kakor Jesuf sprizhuje¹⁾. In veliko je svetnikov v' nebesih, ki niso brati snali. To je vse ref; ali vender je pa grošno dobro, brati snati; sakaj she veliko lepshi in obilnejshi perloshnost, boshjo besedo flifhati in svelizhanfke refnize premishljevat i ma tifti, ki sna brati, in ki tudi rad svete bukve bere.

Veliko dufh se s' branjem dobrih svetih bukev k' Bogu spreoberne. To se je v' starih zhasih velikokrat sgodilo, in se tudi she sdaj dostikrat sгоди. Tako se je, postavim, f. Avgufhtin, ki se je od sazhetka dolgo boshji gnadi vstavljjal, po branju sve-

¹⁾ Luk. 11, 28.

tih bukev popolnoma in stanovitno k' Bogu spreobrnil; in sam sprizhuje, de mu je prezhudin glaf, (ki je bil glaf boshje milosti), sapovedal, de naj svete bukve, ki so na tleh leshale, vsame in bere. — Od svetiga Šerapijona se bere, de ga je branje f. Evangeljev k' Bogu spreobrnilo; in po evangeljskih naukih je vse svoje premoshenje ubogim dal, tako de je komaj nekoliko revniga oblazhila sebi prehranal. Kadar mu je kdo potem od njegove revshine govoril, je pokasal f. Pismo in je rekel: Glejte, to me je tako revniga storilo.

Rad tedaj beri dobre, svete bukve, in bosh sposnal, kako dober perpomozhek k' svelizhanju je branje. — De bo pa tvoje branje Bogu dopadljivo in tvoji dushi v' svelizhanje, si persadevaj, te nauke v' djanji dopolnovati:

1. Kakor vsako delo in opravilo, tako tudi branje *sazhni s' Bogam*, in profi Boga, de bi ti gnado dal, leto branje njemu v' zhaft in svoji dushi v' svelizhanje opraviti. Dobra, kerfhanfka navada je, sveti krish storiti, predin se brati sazhne. Med branjem nikdar ne posabi prizhujozhiga Boga, kateri te s' dopadenjem gleda, kadar beresh.

2. *Beri vselej is dobriga namena*; to je, ne sa kratek-zhaf ali is radovednosti,

ampak le Bogu v' zhaft in v' svelizhanje s'voje dushe; de bi zhedalej boljshi perhajal, de bi Boga in blishnjiga zhedalej bolj ljubil; de bi s'voje kerfhanfke dolshnosti smiram bolj sposnal in svefto dopolnoval, de bi si lepe kerfhanfke zhednosti perdobil, i. t. d. To naj bodo tvoje vedne shelje per branji, in tako ti bo branje saref veliko k' svelizhanju pomagalo.

3. Beri sposhtljivo; tudi tvoje telefno sadershanje per branji naj bo spodobno. Spomni se, de kadar perferzhno molish, ti s' Bogam govorish; kadar pa dobre, svete bukve berefh, Bog s' tabo govori. Jesuf pravi v'fim osnanovavzam in uzhenikam njegove svete vere: „*Kdor vas postusha, mene postusha*“. Svete bukve, posebno v' nashim jesiku, fkorej vselej le duhovni uzheniki pishejo. Kadar pridigvajo in uzhe, osnanujejo boshjo besedo s' s'vojim glafam; v' bukvah jo pa s' pisanjem osnanujejo. Kadar tedaj verni kristjan kake svete, od duhovniga pastirja spisane bukve bere, saref Bog s' njim govori.

4. Beri pozhasi in s' premislikam. Boljshi je, le malo brati, in to dobro rasumeti in premisliti, kakor pa veliko brati, in na sadnje nizh ne ohraniti. Zhe zhlovek sheli, s'voje sdravje in s'vojo mozh obvaro-

vati, ne sme prenaglo in prevezh na enkrat jesti. Tako je tudi per dušni jedi, per branji. Tedaj le toliko na enkrat beri, kolikor dobro premisliti samorefsh. Persadevaj si, v' spominu in v' ferzu ohraniti, kar ti je Bog govoril, kadar si svete bukve bral. Kadar berefsh, seje Gospod dobro seme svoje besede v' tvoje ferze. Naj ti tudi sravin svojo gnado da, de bi leto dobro seme tudi dobro semljo najdlo v' tvojim ferzu, de bi obiln sad svetoſti v' njem obrodilo!

5. *Beri pogosto*; beri vsak dan, zhe vtegnefsh. Ne bodi sanikern v' tej rezhi, ljubi moj kristjan. Kdor ne bere rad, kmalo isgovor najde, de ne vtegne brati; vender pa veliko zhasa vsak dan sgubi s' prasnim pogovarjanjem ali pa s' lenobo. — Šrezhin je, kdor rad svete bukve bere, to je, kdor rad Boga poslušha, ki v' svetih bukvah govori. Sato je s. Pavl, v' perſhoni svojiga ljubljeniga Timoteja vsakimu kristjanu, ki brati sna, perporozhil: „*Pridno beri*“¹⁾. — Zhe pa ref ne vtegnefsh vsak dan brati, pa vsaj tolikokrat beri, kolikorkat vtegnefsh, posebno v' nedeljah in sapovedanih prasnikih.

6. *Ne beri kakih dobrih bukev le*

¹⁾ I. Tim. 4, 13.

enkrat, ampak vezhkrat jih beri. Zhe s' dobrim namenam berefh, (in to vfelej ftori,) bosh sposnal, de kadar dobre in poduzhljive bukve vdrugizh ali vtretjizh berefh, zhedalej bolj rasumish in ohranish lepe svelizhanfke nauke, ki fe v' njih snajdejo.

5. Imej le dobre, kerfhanfke perjatle.

Perjatli zhloveka k' dobrimu, ali pa k' hudimu napeljujejo, po tem kakorfhni fo. — Nekteri perjatli in tovarfhi fo saref angelji varhi, kteri zhloveka, posebno mladiga kristjana, svefto varujejo na nevarnih potih tega sveta, in ga vodijo, kakor Angelj Rafael mladiga Tobija, po svelizhanfki poti kerfhanfkih zhednost, s' perjasnim svarjenjem, s' dobrim kerfhanfkim svetam, in posebno s' lepim sgledam. — Nekteri pa fo pomagavzi in flushabniki hudobniga duha, kterih fe leta fovrashnik nashiga svelizhanja poslushi, de veliko dufh v' svojo oblast sadobi in vezhno pogubi. — Premifli pred Bogam, ljubi moj kristjan, kakorfhni fo tvoji perjatli in tovarfhi, in potem poslushaj glaf svoje vesti, sakaj boshji glaf je.

Perjasnost in ljubestin do blishnjiga ste dve rezhi. Ljubestin do blishnjiga nam je sploh do vsih ljudi bres raslozhka sapo-

vedana; v' perjasnosti pa ne moremo in ne smemo s' vsimi ljudmi shiveti.

Perjasnost je vzhasi dobra in sveta, vzhasi nizhimerna in nevarna, vzhasi pa pregresna. To se po tem sposna, zhe se premisli, kakoshino je shivljenje perjatla, in sakaj se perjatel ljubi. Kadar kdo kakiga zhloveka sato ljubi, ko je dober kristjan, ko svesto Bogu flushi, ko lepe kerfhanfke zhednosti v' svojim shivljenji fkasuje, in ko si persadeva, svoje perjatle na pot kerfhanfskih zhednost perpeljati in s' njimi po nji hoditi; to je dobra, kerfhanfska in sveta perjasnost. — Kadar pa kdo kakiga zhloveka le sato ljubi, ko je lep, ko je prijetin v' drushini in v' svojim obnafhanji, ali ko je imenitniga stanu; to je nizhemarna, in vezhidel tudi nevarna perjasnost, ker perloshnost daje k' posvetnosti in k' mnogim greham. — Kadar pa kdo kakiga zhloveka sato ljubi in se s' njim sdrushi, ko je profit v' svojim shivljenji, ko shivi po shegah in navadah sveta, in ne poslusna duhovnih pastirjev in uzhenikov; ko shivi v' posvetnim veselji in po nagnjenji popazbene natore; to je pregresna perjasnost. — Po tem tedaj zeni svojo perjasnost, ljubi moj kristjan, in bosh kmalo sposnal, kakoshina je pred Bogam.

Všo pregrešno, in tudi nizhemarno in nevarno perjasnost saversi, sakaj to je perjasnost tega sveta; in s. Jakob pravi: „*Perjasnost tega sveta je sovrashniza boshja; in kdorkoli hozhe perjatel tega sveta biti, boshji sovrashnik postane*“¹⁾). Poifhi si pa dobre kerfhanfke perjatle, in s' njimi shivi v' sveti perjasnosti; in taka perjasnost ti bo veliko k' svelizhanju pomagala.

De bo pa tvoja perjasnost kerfhanfka in sveta, mora dobre namene imeti.

1. Tvoja perjasnost mora *is ljubesni do Boga in do kerfshanskih zhednost priti*, to je, de morash svojiga perjatla savolj Boga, kterimu svešto flushi, isvoliti in ljubiti, in savolj lepih zhednost, ki jih v' njegovim djanji in sadershanji vidish. Tedaj ne imej nikoli perjasnosti s' posvetnimi ljudmi, kteri ishejo prepovedaniga posvetniga veselja, plesú, pijazhe, igre, nezhistosti; ali ki imajo navado preklinjati, in nespodobno govoriti, legati i. t. d. Zhe bodo taki tvoji perjatli in tovarfhi, bosh tudi ti kmalo tak postal. „*Kdor s' modrim hodi, bo moder; perjatel pa nespametnih jim bo enak postal*“²⁾).

2. Tvoja perjasnost mora *h' kerfshan-*

¹⁾ Jak. 4, 4. ²⁾ Prip. 13, 20.

skimu shivljenju napeljevati, to je, de morash sato svojiga perjatla ljubiti, ker upash, de te bodo njegovi lepi sgledi na pot kerfhanfskih zhednost perpeljali, ali te na nji ohranili; de bo tvoj perjatel varh tvoje dushe, s' perjasnim svarjenjem in s' dobrimi nauki, ki ti jih bo dajal. Tedaj naj tisti ne bodo tvoji perjatli, kateri svojiga shivljenja ne ravnajo po kerfhanfskih resnizah in naukih svete vere; in kateri le savolj kakiga zhasniga dobizhka tvoje perjasnosti ishejo. Njih perjasnost je nevredna kerfhanfskiga imena, in ti sna nevarna postati. — Tudi naj tisti ne bo vezh tvoj posebni perjatel, kateri te ne svari, kadar kaj pregreshish. Dobri kerfhanfski perjatel svojiga perjatla savolj Boga in v' Bogu ljubi, in ljubi bolj njegovo dusho, kakor vse njegovo blago; in tedaj perjasno posvari svojiga perjatla, kadar ga v' kaki smoti ali pregrehi vidi. S. Gregor papesh pravi: „*Tisti je moj nar boljshi perjatel, kateri me posvari, kadar greshim.*“

3. Tvoja perjasnost se mora vedno *po naukih svete vere ravnati*, to je, vsivhanje zhednosti, poterjenje v' kerfhanfskim shivljenji, in vezhno svelizhanje, tiga morash v' svoji perjasnosti ishati; in vse, kar je temu nasproti, morash savrezhi. Zhe

tedaj kateri tvojih perjatlov hozhe, de bi ti kaj storil ali pervolil, kar je soper boshjo voljo, nikar ne stori in nikar ne pervoli, sakaj Boga morafh bolj ljubiti, kakor vse svoje perjatle. In sposnaj, de leta zhlovek ni dobri kerfhanski perjatelj, in de ne smefh dalej njegove posebne perjasnosti ifkati, zhe se ne poboljsha. — Varuj se tiste pregresfhne flabosti, ktera stori, de vzhafi zhlovek is ljubeshni do svojiga perjatla kaj stori, kar je soper boshjo postavo. Tak zhlovek bolj ljubi svojiga perjatla, kakor Boga, in je nefrezhin. Jesuf pravi: „*Kdor ozheta ali mater bolj ljubi, kakor mene, ni mene vredin*“¹⁾. Tedaj je she menj Jesufa vredin, kdor svojiga perjatla bolj ljubi, kakor njega; sakaj starfhe fmo bolj ljubiti dolshni, kakor perjatle.

Naj bo tedaj tvoja perjasnost, ljubi moj kristjan, po boshjim dopadenji, kerfhanska in sveta. Ne persadevaj si, *veliko* perjatlov imeti, ampak *dobre*. Boljshi je en sam dober kerfhanski perjatelj, kakor zela truma posvetnih. Tako govori f. Pismo od dobriga in svestiga perjatla: „*Svest perjatelj je velika pomozh; kdor ga je najdel, je najdel veliko bogastvo*. *Svestimu*

¹⁾ Mat. 10, 37.

perjatlu ni nizh enakiga; dobrotu njegove svestobe je vezh vredna, kakor veliko slata in srebra. Svest perjatel je sdravilo shivljenja in neumerjuzhnosti, (on ohrani duho svojiga perjatla sa vezhno shivljenje.) *Tisli, ki se Gospoda boje, bodo takiga perjatla najdli*¹⁾.

Kadar sposnash, de imash dobriga kerhanfkiga perjatla, ga nikar lahko ne sapusti. Zhe te tudi vzhafi rasshali, poterpi in mu odpusti, kakor tudi on tebi odpusti. Kdor nozhe s' svojim perjatlam poterpeti, ne bo nikoli dobriga perjatla imel.

6. Sheli le Bogu dopasti.

Ljubi moj kristjan; svet je nevarin, in je fovrashnik vezhniga svelizhanja. Torej se ga varuj, se nikar po njegovih shegah in postavah ne ravnaj, ampak le po boshji postavi, in le Bogu sheli dopasti. Svet je poln nevarnost, posebno sa mlade ljudi, ki ga she ne posnajo; poln skufhnjav in sapeljevanja. To ne more drugazhi biti, sakaj Jesuf naf uzhi, de „*poglavar tega sveta*“²⁾ je hudobni duh, ki je fovrashnik vsiga dobriga, lashnik in sapeljivz od sa-

¹⁾ Sir. 6, 14 — 16. ²⁾ Jan. 14, 30.

zhetka; in „*kakoršhin je poglavar, takošni so tudi podlošni*“¹⁾).

Imej vedno pred ozhmi svoje dušhe vezhne refnize in nauke, ktere nam je nash dobrotljivi **Jesuf** rasodel. **Svet** jih nozhe sposnati, in ima svoje nauke in shege; ali pravizhni **Bog** naf ne bo po shegah sveta sodil, ampak po svoji sveti postavi. — Tu-kej najdesh nektere tih vezhnih refniz boshje postave, kterih svet nozhe sposnati. **Ti** pa, moj kristjan, jih s' veseljem prejmi, in ravnaj svoje shivljenje po njih, in bosh vezhno frezhin.

1. Šrezhin je, kdor Boga prav ljubi, in blishnjiga savolj Boga. — Posvetni zhlovek tega ne rasumi in ne verjame, in tudi nikoli v' svojim ferzu ne obzhuti. **Ko** bi to poglavitno keršhanfko refnizo perferzhno verjel, bi ne obefhal svojiga ferza na posvetno veselje. Posvetni zhlovek bolj svet ljubi in njegovo veselje, kakor **Boga**; in ravno sato je posvetin in ne poboshin. **De-**siravno s' besedo pravi, de **Boga** bolj ljubi, kakor vse drugo, se lashe, in refnize ni v' njem. Njegovo posvetno shivljenje sprizhuje soper njega. — **Zhe** posvetni zhlovek svojimu blishnjimu kaj dobriga stori, ne ravna

¹⁾ Šir. 10, 2.

is ljubeshni do Boga, ampak prav sa prav is ljubeshni do famiga febe. — Ti pa, ljubi moj kristjan, zhe shelish boshji biti, in ne posvetin, si persadevaj, prav sposnati in v' ferzu obzhutiti, kako velika frezha in gnada je ljubeshin do Boga; in persadevaj si, to v' shivljenji fkasovati, sakaj kdor po boshji postavi shivi, tisti saref Boga ljubi ¹⁾). In v' perfhoni fvojiga blishnjiga smiram Jesusa sposnaj; ²⁾) in bosh saref frezhin.

2. *Gnada boshja je vezh vredna, kakor vse bogastvo, in greh je nar vezhi nefrezha na svetu.* — Tih resniz svet she ni nikoli verjel. To se sposna is djanja posvetnih ljudi; sakaj prezej so perpravljani, kak greh, tudi velik smertni greh storiti in gnado sgubiti, zhe si s' tem kako zhafno rezh perdobiti, ali pa kako sgubo odverniti samorejo. Ko bi terdno verovali, de gnada boshja je vezh vredna, kakor vse zhafne rezhi, in greh vezhi nefrezha, kakor vse zhafne sgube, bi raji vse sgubili, kakor grefhili; sakaj med dvema nefrezhama zhlovek vselej tisto isvoli, ktera se mu manjshi sdi. — Ti pa bodi terdno preprizhan, ljubi moj kristjan; in is zeliga ferza verovaj, de greh je vezhi nefrezha, kakor vse zhafne

¹⁾ Jan. 14, 21. ²⁾ Mat. 25, 40. 45.

sgube, vse sopernosti in vse, kar se na tem svetu *nefrezha* imenuje. Sakaj vse zhalne nefrezhe, zhe jih v' kerfhanfkim duhu bres greha prejmemo, so velikovezh gnade, kakor nefrezhe; greh pa je vselej nefrezha, ker dusfi boshjo gnado odvsame in jo vezhno nefrezhno stori, zhe se v' njem is tega sveta lozhi. In kdo bi si samogel vezhi nefrezho misliti, kakor je ta! — Tudi radovoljniga majhniga greha se bolj varuj, kakor vse zhalne nefrezhe. Desiravno majhin greh dusfi ne vsame vse gnade boshje, jo vender pomanjsha, in to je she velika sguba in nefrezha; in kdor se majhnih grehov ne boji, bo fkorej v' velike padel. — Vse to terdno verovaj in po tej veri tudi shivi, in bosh pravizhin, „sakaj pravizhin is vere shivi“¹⁾).

3. Boshja volja naj bo poglavitna postava vsiga tvojiga djanja. — Leta refniza, ki je tako potrebna sa svelizhanje, je shegam in navadam sveta na ravnoft nasproti. Pofvetni zblovek hozhe le po svoji lastni volji shiveti, in le kadar drugazhi storiti ne more, se podvershe volji drugih in volji boshji, pa le is ljubesni do samiga sebe. Radovoljno satajevanje in satiranje svoje

¹⁾ Rim. 1, 7.

lastne volje mu je nesnano. In to je sa svelizhanje grosno nevarno. — Zhe shelih svelizhan biti, ljubi moj kristjan, ne bodi tak, ampak persadevaj si, v' vsih rezheh po presveti boshji volji ravnati, zhe se ti tudi she tako teshavno sdi, in zhe se ti tudi svet posmehuje in te sanizhuje. Premisli prelepe besede „Dobriga Uzhenika“, in po njih vedno ravnaj: „*Ne vsak, kateri mi rezhe: Gospod, Gospod, bo shel v' nebeshko kraljestvo, ampak kateri ravna po boshji volji, tisti pojde v' nebeshko kraljestvo*“¹⁾).

4. *Šrezhin je, kdor kaj terpeti ima.* — Leta sveta kerfhanfka resniza se posvetnimu zhloveku smeshna in neumna sdi, sakaj duh pokore mu je nesnan, in torej ne sposna, kako lepa perloshnost sa svelizhanfko spokorno shivljenje je terpljenje, zhe se voljno preterpi. — Ti pa, ljubi moj kristjan, po sgledu boshjih perjatlov, ljubi terpljenje; in sposnaj, de si frezhin, kadar imash kaj terpeti, postavim, sanizhevanje, preganjanje, revshino, bolesin, i. t. d. Zhe she nisi sadofti poterjen v' sveti ljubeshni boshji, de bi terpljenje shelel in ifkal, kakor so svetniki storili, se ga vsaj ne boj in

¹⁾ Mat. 7, 21.

ne brani, kadar ti ga boshja previdnost poshlje, ampak sposnaj dobri namen, ki ga Bog ima, kadar perpušti, de v' teshave in v' terpljenje pridemo, de nam namrežh perloshnost da, pokoro storiti sa nafhe grehe, in si vezhno shivljenje v' nebesih sadobiti. Kakor je Kristuf mogel terpeti in je tako fhel v' svoje kraljestvo; tako tudi kristjan nar gotovfhi v' nebesfko kraljestvo pride, zhe ima kaj terpeti in pa voljno poterpi. Nikoli Bog svojim perjatlam tako velikih gnad ne deli, kakor kadar jim kaj terpeti poshlje; takrat se njegova ljubestin do njih nar lepfhi pokashe. „*Prelepa je milost boshja ob zhafu terpljenja, kakor desh ob zhafu sushe*“¹⁾).

5. *Srednji stan je boljshi, kakor bogastvo.* — To je gotova kerfhanfka refniza, ktero is Jesufovih besedi in is njegoviga djanja sposnamo. Per vsm tem posvetin zhlovek po nobeni rezhi tako ne hrepeni, kakor po bogastvu. Koliko teshav ne preterpi, koliko nevarnost ne preftoji, koliko sveta ne obhodi, de bi si bogastvo perdobil! Malo se mu sdi, svojo dusho sastaviti, in se v' nevarnost vezhniga pogubljenja podati, zhe si s' tem posemeljtko bogastvo

¹⁾ Šir. 35, 26.

perdobiti samore. Koliko posvetnih duh sado-
 bi hudobni duh v' svojo oblast s' tistimi
 goljivimi besedami, s' kterimi je hotel tudi
 Jesufa sapeljati: „*Vse to ti bom dal, zhe me
 molish*“. Koliko jih je, ki je Mamon (bo-
 gastvo) njih malik, kteriga veliko bolj svesto
 molijo, kakor Gospoda svojiga Boga! —
 Nikar ti, moj kristjan, nikoli tako flep ne
 bodi. Terdno verovaj, kar je Jesuf govoril
 in kar je v' djanji vedno fkasoval, in bofh
 sposnal, de frednji stan, to je, „*ne preve-
 lika revshina in tudi ne bogastvo, ampak
 le potrebni shivesh*¹⁾), je nar boljshi stan
 sa svelizhanje. „*Velik dobizhek je pobosh-
 nost s' sadovoljnostjo*“²⁾). Premisli, ljubi
 moj kristjan, de nisi nizeh na ta svet perne-
 fel, kakor le greh, od kteriga te je ufmi-
 ljeni Bog odrefhil; in gotovo tudi nizeh is
 tega sveta sabo ne ponefesfh, kakor le svoje
 dela, dobre ali hudobne, po kterih te bo
 Bog sodil. Zhe imash tedaj shivesh in obla-
 zhilo, bodi sadovoljin; „*sakaj tisti, ki ho-
 zhejo bogati postati, padejo v' skushnja-
 vo in v' nastavo hudobniga duha, in v'
 mnoge nepotrebne in shkodljive shelje,
 ktere pogresnijo zhloveka v' pokonzhanje
 in pogubljenje*“³⁾).

¹⁾ Prip. 30, 8. ²⁾ I. Tim. 6, 6. ³⁾ I. Tim. 6, 9.

6. Kristjan mora sheleti, le Bogu dopasti. — Tudi leta kerfhanfka refniza ne dopade posvetnimu zhloveku. Zhaft pred ljudmi, (pred *posvetnimi* ljudmi,) mu je vezh vredna, in je bolj sheli in ishe, kakor vse kerfhanfke zhednosti. — **O** sapeljiva posvetna zhaft! — **K**oliko kerfhanfkih duh vjame tudi v' to nastavo hudobni duh! Leta vedni lashnik in sapeljivz svojim posvetnim flushabnikom misel daje, de kerfhanfke zhednosti so smeshne, in so sanizhevane; de se jim ljudje le posmehujejo, in de kdor poboshno shivi, je sanizhevan, sasmehovan in bres zhafti. Satorej je posvetniga zhloveka fram, po boshjih in zerkvenih sapovedih shiveti; ga je fram, Jesufa Kristusa sposnati in njegov jarm na-se vseti. Vsa njegova zhaft je po navadah in postavah sveta shiveti, in tak biti, kakor so drugi posvetni ljudje, ali pa tudi she bolj posvetin in hudobin, kakor drugi; sakaj tudi v' to postavi posvetni zhlovek svojo zhaft, de svoje tovarshe premaga v' hudobii, v' posvetnosti, in v' sanizhevanji svetih kerfhanfkih refniz! — **O** preshalofna flepota, kadar kristjan v' tem svoje zhafti ishe, kar je njegova nar vezhi framota; in ko ga je tega fram, kar je njegova edina zhaft! — **Oh!** moj kristjan! **Bog** te varuj te flepote!

— Ne sheli nikoli ljudem dopasti, ampak le Bogu. *Kdor she ljudem dopasti sheli, ni Kristusov slushabnik.* Premisli, kako bo posvetnih ljudi, ki se Kristusa in njegovih svelizhanfskih refniz framujejo, in ga v' svojem djanji satajujejo, per sodbi boshji fram, kadar jih bo Kristuf s' framoto od sebe savergel; sakaj rekel je: „*Kdor me bo sposnal pred ljudmi, ga bom tudi jest sposnal pred svojim Ozhetam, ki je v' nebesih; kdor me bo pa satajil pred ljudmi, ga bom tudi jest satajil pred svojim Ozhetam, ki je v' nebesih*“¹⁾. — Ne misli nikoli: Kaj bodo ljudje rekli, zhe to storim ali zhe to opustim? ampak misli: Kaj bo Bog rekel, moj prihodnji sodnik? — To naj bo tvoja nar vezhi zhaft: *boshji slushabnik biti.* Tako so svetniki mislili in govorili, in po tem so vedno ravuali; in sdaj so v' nesapopadljivi in vezhni zhafti v' nebesih; s' Kristufam kraljujejo in imajo „*krono shivljenja*“²⁾ na glavi. Posvetni ljudje pa, ki so se Kristusa framovali, in ki so vso svojo zhaft le v' posvetnim shivljenji ifkali, so na unim svetu v' nar vezhi in vezhni framoti, sakaj fushniki so nar hudobnifhiga, nar sanizhljivfhiga, nar gerfhiga duha! —

¹⁾ Mat. 10, 32. 33. ²⁾ Škr. Rasod. 2, 10.

7. *Dobro je, štiri poslednje rezhi vedno premišljevati.* — To je gotova retniza, sakaj Š. Duh, ki v' fvetim Pismu govori, naf tega uzhi. „V' vsih svojih delih premišljuj svoje poslednje rezhi, in ve-komej ne bosh gresih“¹⁾. Ali ktera misel se posvetnimu zhloveku bolj soperna sdi, kakor ravno to premišljevanje? Škerbno se ogiblje vsiga, kar ga *smerti* spomni, in pravi, de ta misel zhloveka prevezh shalofniga stori, de je dobra le sa menihe in puhavnike, i. t. d. Šhe menj se pa *sodbe* spomni; sakaj ko bi se je spomnil in jo premišljeval, bi ne shivil v' krivizah, v' sovrashtvu, v' pregresnim posvetnim veselji, bres vsih dobrih in spokornih del; in bo tamkej s' prasnimi rokami stopil pred sodni stol. Tudi spomin vezhnosti si is glave sbija, kolikor more. Spomin *nefrezhne* vezhnosti ga shalofniga stori; sakaj vest tudi nar posvetnishaiga zhloveka she vzhafi spezhe, in mu ozhita, de je pekla vredin. Ko bi hotel takrat svojo vest poslufhati in nekoliko premisliti nefrezhno vezhnost, bi se morebiti poboljšhal, ali ravno to je pogubljenje posvetniga zhloveka, de si nobene misli tako hitro is glave ne sbije, kakor spomin pekla.

¹⁾ Šir. 7, 40.

Pa tudi spomin *frezhne* vezhnosti ga shalofniga stori, sakaj ve, kako je nevreden nebel, in to ga stori shalofniga; ali leta shalofst mu ni v' svelizhanje, ker le ifhe, si spomin nebel prezej is glave sbiti, namesti de bi jih premifhljeval, in veliko sgubo in fhkodo sposnal; ktero si stori s' svojim grefhnim shivljenjem. — Ljubi moj kristjan, ti se pa nikar ne ogibaj tega premifhljevanja, ampak po nauku fvetiga Pisma premifhljaj svoje poslednje rezhi v' vfih svojih delih, in bosh frezhin; se bosh smiram bolj in bolj greha bal in varoval; bosh leta fvet in njegovo goljivo veselje zhedalej bolj sanizheval; bosh sam sebi in fvetu odmerl; bosh tako rekozh „*vsak dan umert*“¹⁾; bosh sam sebe ojtro fodil in ne bosh od Boga obfojen²⁾, in bosh po tem zhafnim, revnim shivljenji tamkej frezhno nebefhko shivljenje in vezhni mir sadobil.

Vse to fo vezhne in svelizhanfke refnize, ktere boshji flushabniki s' veseljem prejmejo is uft vezhniga Boga, ki je sgoli refniza. Hudobni fvet pa jih sanizhuje in jih je od nekdej sanizheval. Ne poslufhaj fveta, ljubi moj kristjan, in ne sheli mu dopasti, ampak le Bogu dopasti sheli, in le

¹⁾ I. Kor. 15, 31. ²⁾ I. Kor. 11, 31,

po njegovi sveti volji in postavi ravnaj vse
svoje misli in besede, svoje djanje in ne-
hanje; in bošh saref in vezhno frezhin.

Zhast in vezhna hvala bodi

Trojn' edinimu Bogu,

Ki po zhednostih naf vodi

K' frezhi vezhniga miru!

Perftavk.

I.

Molitve sa spreobernjenje nevernikov.

Ljubi moj kristjan; zhe shelifh ljubestin do blishnjiga v' djanji fkasovati, morafh tudi *moliti* sa-nj. Vſak dan tedaj moli sa vse tiſte, sa ktere ſi pred Bogam in po ſvoji veſti dolshan moliti. To je ſploh dolshnoſt vſih kristjanov. „*Molite edin sa drusiga, de bote svelizhani*“¹⁾).

Poſebno pa te proſim, de moli pogofito sa *spreobernjenje nevernikov*. — Oh, moj kristjan! verjemi mi, de ſo vſiga uſmiljenja vredni! Tukej imam vedno perloſhnoſt viditi, kako ſo nefrezhni, ker Boga ne poſnajo, ker v' ſvojih ſtraſhnih pregrehah naprej ſhiva, in po poti svelizhanja ne hoſijo, po kateri ſe k' Bogu pride, v' vezhno ſhivljenje.

¹⁾ Jak. 5, 16.

Posebno so pa *terdovratni* neverniki ufmiljenja vredni, katerim se luzh vere in gnada boshja ponuja, in je sprejeti nozhejo. Takih je veliko v' tej divji desheli, v' ktero me je boshja previdnost poslala, sveti Evangelj osnanovat. Ref je, kar pishe Apostelj nevernikov, sveti Pavl: „*Niso vsi Evangelju pokorni; kakor pravi Isaija: Gospod, kdo veruje besedo, ki jo osnanujemo*“¹⁾.

Sa lete tedaj te posebno prosim, de moli, de bi jim Bog po svoji veliki milosti, po nekonzhnim saflushenji Jesufa Kristufa in po proshnjah svetih uzhenikov in misijonarjev, gnado spreobernjenja dal; sakaj bres te gnade je vse persadevanje misijonarjev sahtonj; *sakaj to ni na nashih volji, tudi ne na nashim persadevanji leshezhe, ampak le na boshji milosti*²⁾.

Is tega namena, ljubi moj kristjan, de bi ti pridno molil sa spreobernjenje nevernikov, in de bi tudi s' drugimi v' drushini molil, sim ti sloshil lete Litanije. Prosim te, moli jih pogosto, is ljubesni do Boga in do blishnjiga.

¹⁾ Rim. 10, 16. ²⁾ Rim. 9, 16.

Litanije

sa spreobrnjenje nevernikov.

Gospod, ufmili se nevernikov,

Kriste, ufmili se nevernikov,

Gospod, ufmili se nevernikov.

Kriste, sliši nas!

Kriste, ušliši nas!

Ozhe is nebes, vsigamogozhni **Bog**,

Sin, vsiga sveta rešni **Bog**,

S. Duh, rešnični **Bog**,

S. Trojiza, en sam **Bog**,

Jesuf, ki si sa svelizhanje vsih ljudi na
svet prišel,

Jesuf, ki si svetim trem kraljem gnado
dal, te sposnati in moliti,

Jesuf, dobri pastir, ki si shivljenje dal
sa svoje ovze,

Jesuf, ki si rekel, de imash sbe druge
ovze, ktere bošh perpeljal v' svoj hlev,

Jesuf, ki si profil svojiga Ozmeta sa tiste,
kteri bodo po besedah osnanovavzov
svete vere v' tebe verovali,

Jesuf, ki poshiljash osnanovavze svoje
vere, kakor je nebeski Ozhe tebe
poslal,

ufmili se nevernikov!

Jesuf, ki si rekel Aposteljnam in vsm
osnanovavzam vere: Pojte in uzhite
vse ljudstva,

Jesuf, ki si sa odrefhenje vsih ljudi svojo
kri prelil,

Jesuf, ki si rekel: Kadar bom od semlje
povsdignjen, bom vse k' febi potegnil,

Jesuf, ki si od smerti vftal, de bi vsm
ljudem vezhno shivljenje dal,

S. Marija,

S.S. mati boshja,

S.S. deviz deviza,

S. Peter, ki si perve nevernike v' sveto
kerfhanfko Zerkev sprejel,

S. Pavl, isvoljeni Apostelj nevernikov,

S.S. Andrej,

S.S. Jakob,

S.S. Janes,

S.S. Tomash,

S.S. Jakob,

S.S. Filip,

S.S. Jernej,

S.S. Matevsh,

S.S. Shimen,

S.S. Tadeus,

S.S. Matija,

S.S. Barnaba,

S.S. Lukesh,

S.S. Marka,

ufmili fe nevernikov!

sa nevernike Boga profi!

Vsi sveti Aposteljni in Evangelisti, sa ne-
vernike Boga profite!

Vsi sveti uzhenzi Gospodovi, sa nevernike
Boga profite!

Š. Ziril in Metodi, ki sta veliko nevernih
Slovenzov k' Bogu spreobernala, sa ne-
vernike Boga profita!

Š. Patrizi, ki si neverne Irze v' kerfhanfki
veri poduzhil, sa nevernike Boga profi!

Š. Benedikt, ki si na gori Kasino veliko
nevernikov k' Bogu spreobernal, sa ne-
vernike Boga profi!

Vsi sveti misijonarji is reda f. Benedikta,
sa nevernike Boga profite!

Šf. Rupert in Bonifazi, ki sta nevernim
Nemzam sveti Evangelj osnаноvala, sa
nevernike Boga profita!

Š. kralj Šhtefan, ki si tolikanj storil sa
spreobenjenje nevernih Ogrov, sa never-
nike Boga profi!

Šf. Dominik in Vinzenz Fereri, ki sta pov-
fod s' gorezho vnemo f. Evangelj osna-
novala, sa nevernike Boga profita!

Vsi sveti misijonarji is reda f. Dominika, sa
nevernike Boga profite!

Š. Franzifhk Šerafinski, ki si s' gorezhimi
sheljami sa spreobernenjenje nevernikov mo-
lil, sa nevernike Boga profi!

Vsi sveti misijonarji Šerafinskiga reda, sa nevernike Boga profite!

Š. Ignazi Lojola, ki si gorezhe shelje imel, nevernim Turkam Kristusa osnanovati, sa nevernike Boga profi!

Š. Franzifhk Kfaveri, Apostelj Indjanov, sa nevernike Boga profi!

Š. Franzifhk Kfaveri, nar imenitnišhi vsih svetih misijonarjev, sa nevernike Boga profi!

Š. Franzifhk Kfaveri, ki si veliko što tavshent Indjanov Kristufu perdobil, sa nevernike Boga profi!

Vsi sveti misijonarji is reda s. Ignazija, sa nevernike Boga profite!

Š. Vinzenz, ki si red misijonških duhovnov postavil, sa nevernike Boga profi!

Vsi sveti misijonarji is reda s. Vinzenza, sa nevernike Boga profite!

Vsi sveti marterniki, ki šte v' osnanovanji svete keršhanske vere svojo kri prelili, sa nevernike Boga profite!

Bodi nam milostljiv, sanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, ušlišhi naš, o Gospod!

Od svoje jese!

Od malikovanja!

Od sovrašhtva keršhanskih re-

fniz!

Od njih shalostne flepote,

} refhi never-
nike, o Go-
spod!

Od vse terdovratnosti, } reſhi never-
 Od ſuſhnoſti hudobniga duha, } nika, o Go-
 Od vezhniga pogubljenja, } ſpod!
 De jim gnado daſh, oſnanovavze ſve-
 tiga Evangelija dobro ſprejeti,
 De jim gnado daſh, nauke ſvete vere
 poſluſhati,
 De jim gnado reſnizhniga ſpreobernjenja
 daſh,
 De jim gnado ſ. kerſta dodeliſh,
 De jih v' ſhtevilo ſvojih otrok vsa-
 meſh,
 De jih v' ſvojo ſveto Zerkev ſprej-
 meſh,
 De jim gnado dodeliſh, ſe hudobnimu
 duhu in vſimu malikvanju popolnoma
 odpovedati,
 De vſim ſpreobernjenim gnado daſh, ſve-
 to kerſhanſko vero do konza ſveſto
 ohraniti,
 De naſ dobrotljivo uſliſhiſh,
 Sin boſhji,
 Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjemljeſh,
 ſaneſi nam, o Goſpod!
 Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjemljeſh,
 uſliſhi naſ, o Goſpod!
 Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjemljeſh,
 uſmili ſe naſ, o Goſpod!

te proſimo uſliſhi naſ!

Kriste flifhi naf!

Kriste uflifhi naf!

Gospod, usmili se nevernikov,
 Kriste, usmili se nevernikov,
 Gospod, usmili se nevernikov.

Ozhe nafh ... Zhefhena si Marija ...

Molitev s. Franziskha Kfaverja.

O Bog, vezhni stvarnik vsih rezhi! Spomni se, de si *ti* dushe nevernikov vstvaril, in de si jih po *svoji podobi* ustvaril. — Glej, o Gospod! v' tvojo nezhaft se ravno s' temi dushami pekel napolnuje! — Spomni se, de je tvoj Sin Jesuf sa svelizhanje letih dush v' grosovitnim terpljenji umerl. — Ne perpufti, prosim te, o Gospod! ne perpufti, de bi tvoj Sin fhe dalej od nevernikov sanizhevan bil. Naj te proshnje svetnikov in proshnje svete Zerkve, ki je presveta nevesta tvojiga Sina, potolashijo. Spomni se svojiga usmiljenja, posabi njih malikovanje in njih nevero, in stori, de bodo tudi oni sposnali Gospoda nafhiga Jesufa Kristusa, kteriga si ti poslal, kteri je nafhe svelizhanje, nafhe shivljenje in vstajenje, kteri naf je odreshil, kterimu bodi zhaft od vekomej do vekomej. Amen.

II.

Vodilo ali regliza kerfhanfki- ga shivljenja.

Zhe shelifh lepo in po kerfhanfko shiveti, ljubi moj kristjan, ni sadofti, de fvoje dolshnosti vefh in dopolnujefh, ampak veliko je tudi na tem leshezhe, de vse po redu in ob pravim zhafu ftorifh, in fvoje shivljenje po kakim kerfhanfhkim vodilu ravnafh. Zhe to ftorifh, bofh vse fvoje kerfhanfke dolshnosti bolj popolnoma, bolj ftanovitno in s' vezhim saflushenjem opravljaj, in bofh ftoril po sapovedi f. Pavla: „*Vse naj fe fpodobno in po redu opravi*“¹⁾).

De bofh to loshej v' djanji dopolnoval, najdefh tukej leto vodilo, ktero je permerjeno ljudem nifkiga in delavniga ftanu, tako de ga bofh lahko vfiga dopolnil, zhe imafh refnizhno voljo, Bogu dopafti, njemu svefto flushiti, in s' njegovo gnado in pomozhjo fvojo dufho svelizhati.

Nar pervizh premifli dobro te befede

¹⁾ I. Kor. 14, 40.

dobrotljiviga Jesufa: „*Kaj pomaga zhlo-veku, zhe vef svet sadobi, famiga sebe pa pogubi*“²⁾). Te besede je s. Ignazi vezhkrat svojimu perjatlu Franzifhku Kfaveriju, dokler je ta sbe posvetno shivel, povedal; in posebno s' tem ga je od ljubesni do sveta odlozhil, je s' pomozhjo boshje gnade v' njegovim ferzu gorezhe shelje vezhniga svelizhanja obudil, in ga je na pravo pot perpeljal, po kateri je od stopnje do stopnje do visoke svetoſti priſhel.

Tedaj tudi ti, ljubi moj kristjan, dobro premifli leto vezhno refnizo, in tudi ti terdno fkleni, svet in njegove ſapeljive in hudobne ſhege in navade ſapuſtiti in ſanizhevati, po voſki poti Jeſufovi hoditi, Boga zhes vſe ljubiti, in ſvojo duſho svelizhati. — Zhe to refnizhno ſhelifh, — in kdo ne bo ſhelel, vezhno frezhin biti! — preberi in premifli leto vodilo, in vezhkrat ga beri in ſveſto ga dopolni, in boſh s' boshjo pomozhjo gotovo svelizhan!

1.

Terdno in nepremakljivo vſe verovaj, kar ſveta mati katoljfhka Zerkev verovati ſapoveduje. Njen nauk je gotova boshja be-

¹⁾ Luk. 9, 25.

feda; in na kerfhanfko vero je vsidano in postavljeno vse kar je svetiga, poboshniga, svelizhanfkiga in Bogu dopadljiviga, tako, de kar is vere ne pride, ne more Bogu dopadljivo biti, kakor uzhi sveti Pavl: „*Bres vere je nemogozhe Bogu dopasti*“¹⁾. Dalej pravi: *Pravizhni is vere shivi*“²⁾. Zlo tako pravi leta sveti Apostelj: „*Vse, kar ni is vere, je greh*“³⁾. — Tukej fo nektere poglavitne kerfhanfke refnize, ktere morafh posebno terdno verovati.

1. De je en sam Bog v' treh perfhonah, Ozhe, Šin in Š. Duh. Ozhe je Bog, Šin je Bog, Š. Duh je Bog; ali vender fo vse tri perfhone le en Bog, in se imenuje Š. Trojiza.

2. De Bog Šin, druga perfhona v' Š. Trojizi, Šin Boga Ozheta, ki je v' vsih rezheh svojimu Ozhetu popolnoma enak, je nafho flabo zhlovefhko natoro v' svojo vezhno boshjo natoro vsel, ker je bil spozhet od Š. Duha, rojen is Marije devize; de je bil kri-shan in je umerl sa nafhe svelizhanje, je tretji dan od smerti vftal, je v' nebefa fhel, in sdaj na defnizi Boga Ozheta fedi, bo spet na svet prifhel, fodit vse ljudi; de le po njegovim nefkonzhnim saflushenje grehov, gna-

¹⁾ Hebr. 11, 6. ²⁾ Rim. 1, 17. ³⁾ Rim. 14, 23.

do in svelizhanje od Boga sadobiti sa-
moremo.

3. De nam je gnada boshja, ktero po Je-
sufovim saflushenji sadobimo tako potrebna,
de bres nje zlo nizh dobriga, Bogu dopadljivi-
viga in sa vezhno svelizhanje saflushniga sto-
riti ne moremo. „*Bres mene nizh storiti ne
morete*“¹⁾; nam pravi Jesuf: to je, de bres
njegove boshje pomozhi in gnade nizh dobriga
ne moremo storiti.

4. De je nafha dufha, ki je po boshji
podobi ustvarjena, neumerjozha, in de bo
vezhno frezhna v' nebefih, ali pa vezhno
nefrezhna v' peklu, po tem kakor si bo v'
tem shivljenji saflushila; de bo nafhe truplo
od smerti vftalo fodni dan, de bo fpet fkle-
njeno s' svojo dufho, in bo s' njo vred ve-
zhno frezhno ali nefrezhno.

5. De bo Jesuf Kristuf, Šin boshji, ki
je nafh svelizhar, tudi nafh prihodnji fodnik;
de bo vse ljudi bres raslozhka fodil, in bo
pravizhne svojiga nebefhkiga svelizhanja de-
leshne storil, hudobne pa k' vezhnimu terp-
ljenju obfodil.

6. De je nafh Gospod Jesuf Kristuf v'
svoji Zerkvi, ktera je sveta Apostoljfska Rim-
fska katoljfhka Zerkev, sedem svetih Sakra-

¹⁾ Jan. 15., 5.

mentov postavil sa nafhe svelizhanje, to je: **Kerst**, **Birmo**, presveto **Reshujje Telo**, **Pokoro**, **Poslednje olje**, **Mafhnikov shegnovanje**, in **Sakon**.

7. De per s. kerstu je odpufhen poverbani greh, kakor tudi vsi drugi grehi, ktere je zhlovek pred kerstam storil, zhe je odraffen kerffen; in de takrat postanemo otrozi boshji in udje svete **Zerkve**.

8. De v' presvetim **Reshnjim Tefesu** je **Jesufovo telo** in njegova kri, pod podobami kruha in vina; de je **Jesuf Kristuf Bog** in zhlovek, pod temi podobami prizhujozh; de je **Jesuf** vef prizhujozh pod podobo kruha, in tudi vef prizhujozh pod podobo vina; in de v' tem presvetim **Sakramentu** ni vezh kruh in vino, ampak le sunanje podobe kruha in vina.

9. De daritev svete mafhe je ravno tista daritev, ktero je **Jesuf Kristuf**, **Šin** boshji na s. krishi, svojimu nebeshkimu **Ozhetu** daroval, s' tem raslozhkam, de **Kristuf** na oltarji ne preлива svoje kervi in ne umerje, ampak daruje svojimu nebeshkimu **Ozhetu** sa nafhe odrefhenje in svelizhanje, svoje terpljenje in svojo smert, ki jo je na krishi prestal, in naf tako svojiga nefkonzhniga saflushenja deleshne stori.

10. De nam je **Jesuf** sveti **Sakrament** pokore dal sa odpufhenje grehov, ki jih po

f. kerstu storimo; in de kdor fe svojih grehov duhovnimu spove, fo mu odpufheni, zhe *dobro* spoved ftori in odveso sadobi.

2.

Lete in vse druge kerfhanfke refnize, ktere f. katoljſka Zerkev uzhi, terdno verovaj. — Ker je pa „*vera bres dobrih del mertva*“¹⁾, ni sadofiti, de le verujefh, ſakaj „*tudi hudobni duh veruje*“²⁾; ampak morafh tudi po veri shiveti, de bofh pravizhin pred Bogam. Dalej premifli, „*de je le ena fama rezh potrebna*“³⁾, in de poglavitni Apoftelj tako ſapoveduje: „*Bratje, bolj in bolj ſi persadevajte, de po dobrih delih svoj pokliz in ſvoje iſvoljenje gotovo ſlorite; zhe bote tako ravnali, ne bote nikoli greſhili*“⁴⁾.

Tedaj, ljubi moj kristjan, ſi vedno persadevaj, vse ſvoje ſhivljenje, vse ſvoje djanje in nehanje po refnizah kerfhanfke vere ravnati, in Bogu ſhiveti. — Ravnaj ſveſto po tim pravilu, in bofh Bogu ſhivel.

1) Jak. 2, 26. 2) Jak. 2, 19. 3) Luk. 10, 42. 4) II. Petr. 1, 10.

1. Od tega, kar ima verni kristjan vsak dan svojiga shivljenja storiti.

Ljubi moj kristjan, zhe Bogu shiveti shelish, vsak dan svojiga shivljenja s' Bogam sazni. Kadar sjutrej vstanesh, povsdigni svoje ferze k' Bogu, in pervo delo tvojih rok naj bo snaminje f. krisha. Potem isrezi s' ljubesnijo in s' saupanjem presveto ime Jesufovo, perporozhi se mu in terdno fkleni, ta dan Bogu dopadljivo preshiveti. — Kadar se oblazhish, se spomni Boga, ki te vedno gleda. Spomni se tudi svojiga Angelja varha, kteriga si sposhtovati dolshan.

Potem opravi jutrejno molitev, in jo nikar nikoli ne opuisti. Gotovo je, de kristjan, kteri jutrejne molitve svesto ne opravlja, nima pravih refnizhnih sheljá, vse svoje dni Bogu dopadljivo preshiveti. Zhe morash prezej sjutrej delati sazheti, raji nekoliko bolj sгодaj vstani, de bosh zhas imel, svojo molitev spodobno opraviti, predin se k' delu podash. Na dobri jutrejni molitvi je veliko leshezhe; v' nji najde kerfhanfka dusha mozh in hrano sa zel dan. V' f. Pismu se bere, de je Bog Israelzam v' pufhavi vsako jutro *mano* s' nebes poslal, od ktere so zel dan shiveli; in le sjutrej jim

jo je dajal; kdor je takrat samudil, si je nabrati, je ni imel tisti dan. Ravno tako je tudi dobra jutrejna molitev saref nebeska mana dušni sa zel dan. — Dobro in lepo je, kadar zela drushina fkupaj jutrejno molitev opravi.

Glej de vselej dobro opravish svojo jutrejno molitev; zhe jo s' lenobo in bres premislika opravish, de malo ali pa nizh ne velja. — Zhe ti je le mogozhe, navadi se, vsako jutro vsaj nekoliko premishljevati bosh je dobrote, ki jih vedno vshivash; svoje dolshnosti do njega; in sploh kaké svete kerfhanfke refnize. To premishljevanje je neisrezheno dobro sa svelizhanje, in varuje dušno greha in gresfnih navad. Nemogozhe je, vsako jutro perferzhno premishljevati vezhne refnize, in vender sravin v' gresfnih navadah shiveti. Eno ali drugo se mora sapustiti.

Per jutrejni molitvi tudi premisli, kaj bo tvoje delo in opravilo ta dan; in kolikor ti je mogozhe previdi nevarne perloshnosti, v' ktere bosh prishel. Potem terdno fkleini, se ogniti vsih tih perloshnost, kolikor bosh mogel; in se fkerbno varovati greha v' tistih, katerih se ogniti ne bosh samogel. Premisli, postavim, v' kakofhni drushini se bosh danf snajdel, s' kom bosh imel

opraviti, v' ktere kraje bosh prifhel, i. t. d. Premisli tudi, kateri je tvoj *navadni* greh, v' kteriga nar loshej in nar vezhkrate padesh, postavim, nejevolja, jesa, kletva, kreg, opravljanje, lenoba, nevoshljivost, lash, krivizhnost, nespodobne besede, i. t. d. in posebno terdno skleni, se danš tega greha skerbno varovati. Sravin prosi Boga, de naj ti da svojo gnado in pomozh, ker bres njega zlo nizm dobriga storiti ne moresh.

Ker je gotovo, de vse to, kar ni savolj Boga storjeno, je sgrabljeno sa nebesa, si persadevaj, vse svoje navadne vsakdanje opravila s' dobrim namenam posvezhevati. Skleni sjutrej, vse savolj Boga in po njegovi sveti volji storiti, karkoli bosh danš opraviti imel. Tako so svetniki ravnali, in so s' dobrim opravljanjem svojih vsakdanjih del sveti postali. Svetost se ne pokashe le v' velikih prezhudnih delih, ampak tudi v' navadnih opravilih, zhe se is ljubesh do Boga, s' zhitim ferzam in namenam le sato opravljajo de bi Bogu dopadljive bile. Kdor tako ravna, je saref „*v' majhnim svešt,*“ in dopade svojimu Gospodu. Karkoli tedaj delash, naj bo veliko ali majhno, vselej imej ta namen sravin, vse po boshji volji opraviti. „*Zhe jesh ali pijesh, ali*

karkoli delash, stori vse Bogu k' zhasli"¹⁾).

K' temu ti bo veliko pomagala ta kratka molitev, ki jo tukej najdesh. Zhe ref shelish Bogu shiveti, in vse svoje dela Bogu dopadljivo opravljati, moli jo vfako jutro. — „*O Gospod! naj bo danf tvoja gnada sazhetek vsih mojih opravil, de jih v' tvoji sveti gnadi opravim; naj bo ljubestin do tebe* moj namen per vsih mojih delih; naj bo *tvoja volja* edina postava vsiga mojiga djanja in nehanja; naj bo *sposmin* tvoje prizhujozhnosti varh vsih mojih misel, besedi in opravil, in naj bo *tvoja boshja zhasf in svelizhanje dush* zilj in konz vsiga mojiga djanja. Vsih tih gnad te prosim v' imenu Jesufa. Amen.“ — Ne opravljaj te molitve le s' besedo, ampak persadevaj si po nji shiveti, in bosh vidil s' nesnanim veseljem svojiga serza, de Bogu shivish.

Zhe ti je mogozhe, ljubi moj kristjan, in zhe ti je perpusheno, pojdi vfako jutro k' sveti mashi. Zhe pa vfako jutro ne morefh iti, pojdi vfaj, kolikorkrat morefh. To je sveto opravilo kristjana; in frezhin je, kdor ga pogosto in dobro opravlja.

¹⁾ I. Kor. 10, 31.

Moli tudi vsak dan Angeljko zheshe-
nje, kadar sato svoni. To opravi pervizh
is hvaleshnosti do Šina boshjiga, kateri je
savolj tebe in vsih ljudi zhlovek postal, de
naš je od vezhniga pogubljenja odreshil;
in drugizh tudi sato, de se perporozhish
proshnjam prezhiste devize Marije.

Vsak dan obudi tri boshje zhednosti,
vero, upanje in ljubestin; pervizh sato, de
sadbish velike odpuške, ki so tistim do-
deljeni, kateri lete prelepe zhednosti vsak
dan s' sbranim duham molijo; drugizh sato,
ko je Bog s' to molitvijo posebno pozhaften.
To nobeniga raslozhka ne stori, s' kako-
shnimi besedami te tri zhednosti obudish.
Zhe ne vtegnesh, dolgih molitev opravljati,
moli te zhednosti bolj ob kratkim, in bo
ravno tako dobro, zhe jih le s' sbranim
duham in s' gorezhnostjo opravish. Tukej
imash sgled, kako se lahko ob kratkim
opravijo.

Verujem v' tebe, o vezhni Bog, Ozhe,
Šin in Š. Duh, ki si trojin v' pershonah,
edin v' natori. Verujem v' tvojiga ediniga
Šina Jesufa Kristufa, našhiga Gospoda in
Švelizharja. Verujem vse, kar si ti, o Bog,
rasodel, ker si vezhna resniza; in kar s.
katoljshka Zerkev uzhi, ker je od tvojiga
Š. Duha rasfvetljena. Prosim te, poterdi

in obrani me v' sveti veri, in daj mi gnado, po nji shiveti.

Upam v' tvojo nefkonzhno milost, o **Gospod!** v' nefkonzhno saflushenje **Jesufa Kristufa** in v' njegovo presveto ime, ker je le v' njem svelizhanje. Upam od tebe, o moj **Bog**, odpušbenje vsih svojih grehov; upam gnado, se v' prihodnje vsih grehov varovati, in v' tvoji sveti gnadi shiveti in umreti, in vezhno svelizhanje sadobiti. **O** moj **Bog**, stori stanovitno moje upanje.

Ljubim te, o moj **Bog**, is zeliga svojiga ferza in zhes vse, ker si sam na sebi vse ljubesni nefkonzhno vredin, in ker si meni in vsim stvarjem neisrezheno dobrotljiv. Ljubim tudi svojiga blishnjiga, savolj tebe, kakor samiga sebe. Is ljubesni do tebe mi je perferzhno shal, de sim tolikokrat greshil, in terdno fklenem, s' pomozhjo tvoje gnade ne vezh greshiti. Prosim te, o moj **Bog**, stori gorezhnifhi mojo ljubesin, in daj mi gnado, jo v' djanji fkasovati. — Vsih tih zhednost te prosim v' imenu **Jesufa**. Amen.

Pred jedjo in po jedi opravi kako kratko molitev, in se spomni, de vse dobre, telesne in dufhne, pridejo od **Boga**, ki je vezhna dobrota. Spomni se tudi, de zhlovek ne shivi sato, de bi jedel in pil, am-

pak de le sato jè in pije, de bi shivel, in de bi *Bogu* shivel. Torej se varuj vse nesmernosti v' jedi in v' pijazhi. Pijanost je velik smertni greh; varuj in ogibaj se družine tistih, ki so navajeni, se vpijaniti; in kolikor ti je le mogozhe, si persadevaj, svojiga blishnjiga, ki ga v' tem grehu sapopadeniga vidish, na pravo pot perpeljati.

Vse sapovedane poste, kakor tudi sapovedano sdershanje od mesnih jedi, svesto opravi v' duhu pokore. In ne glej, zhe drugi dopolnujejo to dolshnost, ali ne; ti jo dopolni.

Pridno delaj zel dan, posebno zhe si v' flushbi, in svesto dopolni vse dolshnosti svojiga stanu, v' duhu pokore in is ljubeshni do *Boga*.

Zhe vtegnefh, beri vfak dan faj nekoliko v' kakih dobrih svetih bukvah. Zhe imafh perloshnost, rad na glas beri, de bodo tudi drugi slifhali nauke, ki se v' bukvah snajdejo. To je dobro delo pred *Bogam*, in naj ti bo možno perporezheno.

Kakor je dolshnost kristjana, s' *Bogam* dan *sazheti*, tako ga mora tudi *dokonzhati* s' *Bogam*. Nikdar tedaj ne opuhti vezherne molitve. *Bog* je bil *Israelzam* sapovedal, mu vfak dan dve daritvi opraviti, eno sju-

trej, eno pa svezher; in nam s' tem na snanje da, de je njegova sveta volja, de naj dan s' molitvijo sazhnemo in s' molitvijo dokonzhamo. — Dobro je, kadar leto molitev zela drushina vkup opravi, zhe se to storiti samore. Desiravno je molitev, ki jo vřak sa-se opravi, tudi dobra, zhe jo dobro opravi, je vender sdrushena molitev fhe boljřhi, kadar se spodobno opraviti samore; to se s'posna is Jesufovih besedi: „*Kjer sta dva ali trije v' mojim imenu sbrani, tam sim v' fredi med njimi*“¹⁾.

Per vezherni molitvi vselej tudi svojo veřt sprasřhaj. To nam sveti uzheniki perporozhajo in tudi s. Pismo. „*Predin pride sodba, se sprasřhuj samiga sebe, in bořh usmiljenje najdel pred Bogam*“²⁾. — Sprasřhaj se tedaj in premisli, kako si ta dan presřivel. Leto kratko sprasřhevanje, ki ga tukej najdesřh, naj ti bo sgled, kako morasř sprasřhevati svojo veřt vřak vezher.

Kako sim se sadershal od svojiga sadnjiga sprasřhevanja vzheraj svezher do sdaj? Kako sim opravil vezherno molitev? V' kakosřnih misliřh sim se k' pokoju podal? Zhe sim se po nozhi prebudil, kakosřhine so bile moje misli? Ali nisim kaj hudobniga misliřh

¹⁾ Mat. 18, 20. ²⁾ Ekli. 18, 20.

ali govoril ali storil to nozh? — Ali sim storil f. krish in sim mislil prezej v' Boga davi ko sim vstal? Ali nisim bil len, kadar je bil zhaf vstati? Ali sim opravil jutrejno molitev s' sbranim duham? Ali sim fhel k' mafhi, zhe mi je bilo mogozhe? Kako sim se sadershal per f. mafhi? — Ali sim pridno delal zel dan, in vse dolshnosti svojiga stanu dopolnil? Kakoshin je bil moj namen per deli? Ali sim sazhel delo v' boshjim imenu? Ali sim delal is tega namena, de bi boshjo voljo dopolnil? Ali sim voljno poterpel teshave per svojim delu is ljubeshni do Boga in v' duhu pokore? Ali sim bil smiram svest per delu zel dan? Ali sim se varoval vse pofvetnosti in nevarniga rasveseljenja? Ali sim se varoval flabe drushine in pregreshnih tovarshev? — Kako sim se danf do svojiga blishnjiga obnafhal? Ali nisim bil nesposhtljiv in nepokorin do visih? ali neperjasin in nepostreshljiv do enakih? ali neufmiljen in krivizhin do nishih? Ali sim voljno prenafhal fitnost ali hudobijo svojiga blishnjiga? Zhe me je kdo kaj rasshalil, ali sim mu odpustil prezej is ferza? Ali se nisim rasjesil in preklinjal? Ali nisim kakih drugih greshnih in rasshaljivih besedi govoril? Ali nisim svojiga blishnjiga opravljal, in bres potrebe od njegovih pregreshkov

govoril? Ali nisim komu slab sgled dal s' svojim pregrešnim govorjenjem? Ali sim dopolnil svoje dolžnosti do vseh, sa ktere sim pred Bogom dolžan skerbeti? Ali sim jim dajal dobre nauke in sgleda? Ali nisim rad poslušal opravljanja, in drugim pravil, kar sim soper svojiga bližnjiga slishal? — Ali sim se varoval posebno smertnih grehov: napuha, skoposti ali vohernije, nezhičnosti, nevoshljivosti, nesmerčnosti v' jedi in v' pijazhi, jese, lenobe? Ali nisim danf s' *opushtanjem dobrih del* grešil?

Ob nedeljah in sapovedanih prasnikih se šte posebno sprashaj: Ali sim dopolnil danf svoje dolžnosti do Boga? Ali sim shel v' zerkve dopoldne in popoldne? Kakoshino je bilo moje sadershanje v' zerkvi per masi in per pridigi? Ali ni nobedin danf savolj moje sanikernosti svoje dolžnosti do Boga opustil ali pa slabo opravil? Ali sim kako delo opravil, ki se danf ne sme opravljeti? Ali nisim tega svetiga dneva Gospodoviga ofkrunil s' pregrešno igro, s' pijazho, s' slabo družhino, s' nespodobnim govorjenjem, s' posvetnim rasveseljenjem?

Ob postnih dnevih se sprashaj: Ali sim se postil po sapovedi s. Zerkve? Ali nisim bres potrebe in bres perpuštenja duhovniga pastirja posta prelomil? In zhe imam perpu-

shenje, ali nisim s'he vezh svoji popazheni natori pervolil, kakor kar mi je perpušheniga? Ali sim tudi s'he kako drugo dobro delo danf storil?

Po sprafhevanji vesti profi Boga ponišno in v' imenu Jesufovim, de naj ti po svoji veliki milosti in po Jesufovim saflushenji vse grehe odpušti, ki si jih ta dan storil. Zhe si tako frezhin bil zel dan, de ti per sprafhevanji tvoja vest nizh ne ozhita, se ponishaj pred Bogam in sposnaj, de te Bog bolj na tanko posna, kakor se sam posnaš; de vidi veliko madeshev in nepopolnamost na tebi, ki jih ti ne vidish. Špomni se, kaj je rekel s. Pavl, in ravno tako tudi ti rezi: „Nizh mi vest ne ozhita, ali sato s'he nisim opravizhen; moj sodnik je Gospod“¹⁾. — Zhe si bil pa tako nefrezhin in grosno nespametin, de si kaki smertni greh storil, oh! moj kristjan! sposnaj nevarnost, v' kateri si! Koliokrat se s'godi, de se zhlovek sdrav v' posteljo vleshe in saspil, in se ne sbudi vezh na tem svetu, ampak v' vezhnosti; in zhe je bil v' smertnim grehu saspal, se sbudi pred ferditim sodnikam, ki ga bo v' pekel obfodil! — Ravno to bi se lahko tudi tebi s'godilo, zhe si tako nefrezhin, de v' smert-

¹⁾ I. Kor. 4, 4.

nim grehu saspisih. — Tedaj obshaluj svoj greh is ferza in ga sovrashi; profi Boga perferzhno, de naj ti ga odpušti, in terdno ikleni, se ga spovedati bres odlafhanja, in se poboljfhati. Potem opravi kako pokoro sa ta greh; in saupaj; de ti bo ufmiljeni Bog zhaf dal, se spovedati in spokoriti.

Po opravljeni vezherni molitvi se spodobno flezi. Špomni se Boga, ki te gleda; in Angelja boshjiga, ki je varh tvoje dušhe in tvojiga telefa.

Kadar se v' posteljo vleshefh, se spomni, de postelja je podoba groba, kakor je spanje podoba smerti. Špomni se Jesufa umirajozhiga na krishi, in rezi s' njim: „*Ozhe, v' tvoje roke perporozhim svojo dušho*“! — Misli v' Boga in v' boshje rezi, in glej de v' tih mislih saspisih.

Per tej perloshnosti ti tudi svet dam, de zhe imash otroke, ne perpušti, de bi fantizhi in deklizhi vkup spali, desiravno so she majhni. Nikar v' nevarnost ne postavljaj dušh, sa ktere boh mogel odgovor per sodbi dati. — Tudi ni prav, kadar starfhi svoje otroke per sebi spati pušte; sakaj zhe so she majhni, je nevarnost, de bi jih ne sadufhili, kakor se velikokrat sgodi; in zhe so she nekoliko vezhi, je she vezh nevarnosti per tem.

2. Od tega, kar ima verni kristjan vsak tedin storiti.

Ob nedeljah in sapovedanih prasnkih opravi svešto navadno boshjo flushbo v' svoji domazhi zerkvi; le bolesin, ali kaki drug velik sadershek te sme od tega odverniti. Dopoldne in popoldne opravi boshjo flushbo, zhe ti je le mogozhe. Poslufhaj boshjo besedo svešto, s' hvaleshnostjo, in s' perferzhnimi sheljami, smiram po nji shiveti. „*Srezhni so, kateri boshjo besedo poslufhajo in jo ohranijo*“¹⁾; ki niso *posabljivi poslufhavzi*, ampak *dopolnovavzi v' djanji*²⁾.

Ker je nedelja dan Gospodov in dan molitve, in ker Bog sapoveduje, ga posvezhevati, si persadevaj, ta dan tako sveto preshiveti, kolikor je le mogozhe. Torej moli, kolikor moresh, in beri, kolikor vtegnesh.

Zhe fzer ne vtegnesh, vsaj ob nedeljah obišhi presveto Reshujje Telo, in stori sravin po naukih, ki jih v' tih bukvah najdesh, kjer je govorjenje od tega obiskovanja.

Sravin tega posvezhuj ta dan s' svetim pokojem in pozhitkam, sakaj to je dan

¹⁾ Luk. 11, 28. ²⁾ Jak. 1, 25.

Gospodoviga pozhitka. Tedaj se nepotrebni-ga dela sdershi; ne pojdi v' drushino, am-pak kolikor je mogozhe, se je sdershi po-febno ob nedeljah; slasti se sdershi fhuma in polvetniga rasveseljenja, plefa in drugih polvetnih norzhij.

Dalej posvezhuj ta dan s' dobrimi deli, kolikor ti je mogozhe; postavim, de kakimu reveshu podelish po svojim premoshenji; de kakiga nevedniga kristjana v' veri podu-zhish; de mu kaj berefh is kakih svetih bukev; de kakiga bolnika obifhefh, in mu kaj kerfhanfkiga povefh ali berefh, i. t. d.

Navadi se tudi, ljubi moj kristjan, ob nedeljah svojo vest sprashevati, in dobro premisliti, kako si pretezheni tedin preshi-vel. Potem se ponishaj pred Bogam, ga profi, de naj ti odpuhti, kar si ta tedin gre-fhil; in terdno skleni, s' boshjo gnado in pomozhjo se prihodnji tedin bolj fkerbno greha varovati, in Bogu bolj svefto flushiti.

Dobra kerfhanfka navada je tudi, vsak petek Kristusovo terpljenje premishljevati. Zhe vtegnefh, pojdi v' zerkev, in pred podobo krishaniga Jesufa premishluj, kaj je sa-te terpel, de ti je vezhno svelizhanje sadobil. Ali pa, zhe vtegnefh, opravi sveti krishev pot s' sbranim duham in ponishnim ferzam. Sravin obshaluj svoje grehe, profi

Jesufa, de naj ti jih odpušti po svojim nekonzhnim saflusbenji, in ti gnado da, le njega zhes vse ljubiti in le njemu flushiti. — Zhe pa ne vtegnešh v' zerkev iti, premihljuj Kristufovo terpljenje per svojim delu; in ta dan s' posebno poterpeshljivostjo prenashaj teshave svojiga stanu in svojiga dela. Tako bošh ravnal po sgledu svetnikov.

3. Od tega, kar ima verni kristjan vsak mesez storiti.

Vsak mesez vsaj enkrat k' spovedi pojdi, ljubi moj kristjan; veliko boljsh je pa sa svelizhanje, bolj pogosto hoditi, (kakor je bilo she popred rezheno v' tih bukvah). Perpravi se k' vsaki spovedi tako fkerbno in svešto, kakor ko bi vedil, de je to tvoja sadnja spoved, de potem bošh mogel umreti in pred svojiga sodnika stopiti.

Ravno tako ti tudi perporozhim, de vsaj enkrat vsak mesez prejmi presveto Reshnje Telo, desiravno je sheleti, de bi se veliko bolj pogosto prejemalo, ker je to vsakdanji kruh nafhe dushe. — De bošh pa samogel leta presveti Sakrament, kolikor je mogozhe vredno prejemati, si persadevaj, Boga in blishnjiga prav ljubiti, in prav po keršhanfko shiveti. — Vselej se dobro per-

pravi k' f. obhajilu, s' ponishno in dobro spovedjo in s' preferzhno molitvijo.

Dan pred svetim obhajilam posebno mirno preshivi, kolikor ti je mogoze. Misli v' Jesufa, in vezhkrat ga ljubesnivo povabi, de naj pride s' svojimi gnadami v' tvoje serze. Dan f. obhajila sveto preshivi, in stori takrat tudi she kako dobro delo, zhe ti je mogoze. Po f. obhajilu naj tvoje kerfhanfko sadershanje in tvoja gorezhnost v' ljubesni do Boga in blishnjiga pokashe, de sposnash veliko gnado, ki si jo prejel, in de saref Jesuf v' tebi shivi.

Vfako *pervo* nedeljo mesza preberi leto vodilo, in premisli, kako ga dopolnujesh, in terdno fkleni, ga popolnoma v' djanji dopolnovati. Perporozhim ti, ljubi moj kristjan, de to svesto opravljaj. Sej shelish svelizhan biti! In verjemi mi; na svojo vest in po svoji lastni fkufhnji ti povem pred Bogam, de nesnano dober perpomozhek, po poti svelizhanja hoditi, je svesto dopolnovanje kakiga kerfhanfkiga vodila ali reglize. — In kadar bofh enkrat sazhel, to vodilo brati in po njim shiveti, ga nikdar vezh ne opuisti, bres prave potrebe. Boj se Gospoda svojiga Boga, kateri te ne bo le savolj tvojiga *djanja*, ampak tudi savolj tvojiga *opushanja* sodil. Premisli, kaj pravi

moj **Jesuf**: „*Kdor vsame v' roke drevo in potem nasaj gleda, ni perpravin sa boshje kraljestvo*“ ¹⁾). To je: **Kdor** sazhne kako dobro delo, in ga potem bres prave potrebe opuſti, ne hodi po poti svelizhanja, ktera v' nebefa pelje.

Ravno to nedeljo tudi na tanko sprafhaj svojo veſt, in premisli, kako ſi pretezheni meſez shivel. **Kratko** ſprafhevanje veſti, ki ga v' tim vodilu najdeſh, ti bo pomagalo, ſe ſposnati in ſe svojih grehov ſpomniti. Potem jih perferzhno obshaluj iſ ljubezni do **Boga**, terdno ſkleni, ſe v' prihodnje bolj ſkerbno varovati greha, in proſi **Boga** v' imenu **Jesufovim**, de ti mozh in gnado da.

Vſako *sadnjo* nedeljo meſza ſe perpravi k' ſmerti. **Deſiravno** mora kriſtjan vſak dan in vſako uro k' ſmerti perpravljen biti, ker nam **Jesuf** pravi: „*Zhujte, ker neveste dneva, ne ure*“ ²⁾); je vender dobro, ſe vzhafi ſhe poſebno k' ſmerti perpraviti. To tedaj ſtori vſako *sadnjo* nedeljo meſza. De boſh to loſhej opravil, najdeſh na konzuz tega vodila „*Perpravo k' ſmerti*“.

¹⁾ Luk. 9, 62. ²⁾ Mat. 25, 13.

4. Od tega, kar ima verni kristjan vsako leto storiti.

Ljudje imajo navado, se v' posvetnim veselji rasveseljevati, dan svojiga godú, in malo jih je, ki tisti dan v' Boga mislijo in v' njegove velike dobrote, in se mu sanje reznizhno sahvalijo. To je nehvaleshnost do Boga, ki je Gospod nashiga shivljenja, in nash nar vezhi dobrotnik.

Ne bodi ti, moj kristjan, tako nehvaleshin, ampak preshivi mirno in sveto dan svojiga godu. Spomni se, de leta dan si od Boga veliko gnado prejel, ker te je po Sakramentu s. kersta v' fhtevilo svojih otrok in udov svete Zerkve prejel, in ti je nebefa odperl, v' ktere boh gotovo prishel, zhe boh le po njegovi sveti postavi shivel.

S' posebno gorezhnostjo in ljubesnijo móli tisti dan. Perpravne molitve sa dan svojiga godu najdesh v' *Dushni pashi*, namrezh: *Molitev ob dnevu svojiga godu, molitev k' svojimu patronu*, in *ponovljenje svete kerstne obljuje*.

Zhe savolj svojiga delavniga stanu ne vtegnesh veliko premishljevati in moliti leta dan, obudi sjutrej dobri namen pred Bogam, de bi rad zel dan v' molitvi in svetim premishljevanji preshivel, ko bi vtegnil. Potem

pa skleni, de bošh v' nedeljo te molitve opravil, ktere bi imel danš opraviti.

V' prvo nedeljo tedaj po svojim godu opravi to, kar ti je tukej perporozheno. Dobro bošh tudi storil, zhe grešh tišto nedeljo k' spovedi in k' svetimu obhajilu.

Kakor ti je perporozheno v' tim vodilu, de vsak dan, vsak tedin in vsak mesez svojo vest sprafhaj, in de premisli, kako si pretezheni dan, tedin ali mesez preshivel; tako naj ti bo she bolj perporozheno, de ob dnevu svojiga godu, ker spet eno leto svojiga shivljenja dokonzhafh, posebno dobro premisli, kako si to leto preshivel. Po tem sprafhevanji in premisshljevanji profi Boga s' shalofnim, potertim ferzam, de bi ti savolj Jesufoviga terpljenja in saflushenja tvoje grehe odpuštil; in ti gnado dal, ga smiram bolj in bolj ljubiti in po njegovi sveti volji ravnati, de bi po tem shivljenji, ki tako hitro mine, tamkej vezhno shivljenje sado-bil.

Ker vidish, ljubi moj kristjan, kako hitro teko leta tvojiga shivljenja, se spomni ob dnevu svojiga godu, de bo skorej tvoje sadnje leto prišhlo, in de je morebiti she to leto, kteriga danš sazhesh, tvoje sadnje. Torej opravi ta dan s' posebno poboshnostjo *perpravo k' smerti*.

5. Od tega, kar ima verni kristjan ob vseh zlatih storiti.

Ljubi moj kristjan; vedno ljubi Boga zhes vse, in blishnjiga savolj Boga, kakor samiga sebe. Nikar ne posabi boshje prizhujozhnosti; in smiram rad moli.

Is ljubesni do Boga sheli smiram v' njegovi gnadi shiveti, in se tedaj greha bolj boj, kakor vseh drugih nefrezh.

Ogibaj se vedno drushine posvetnih, she bolj pa hudobnih in rasujsdanih ljudi; in skerbno se varuj in ogibaj tistih krajev, v' ktere posvetni ljudje tako radi sahajajo. Leti kraji so: hishe, kjer se komedije igrajo, kjer se kvarta, kjer se pleshe, kjer se nespodobno govori in shivi, gostarije ali pivnize, i. t. d.

Kadar govorish, se spomni, de te Bog flish, in se skerbno varuj vseh tistih grehov, ki jih zhlovek s' *jesikam* stori. Leti grehi so: opravljanje, obrekovanje, prenaslanje opravljivih pogovorov, lash, kletva, kreg, jesne rasshaljive besede, ozhitanje, sahme-hovanje, nezhishte besede, i. t. d.

Svesto ohrani zhlistost svojiga stanu, v' mislih, v' besedah, v' pogledih in v' djanji; in prezej saversi s' sveto nejevoljo vsako skufhnjavo soper to prelepo zhednost. Ob

zhasu skufhnjave povsdigni svoje serze k' Bogu in profi ga pomozhi. Perporozhi se tudi profhnjam prezhiste devize Marije.

Po sgledu pravizhniga Tobija¹⁾ se fkerbno varuj, de svojimu blishnjimu v' nobeni rezhi fhkode in krivize ne storish.

Nikdar ne stori svojimu blishnjimu, kar po pameti in veri shelish, de bi se tebi ne storilo; ampak kar shelish, de bi ljudje tebi storili, stori svojimu blishnjimu, kolikor ti je mogozhe; in ne savolj svojiga lastniga dobizhka ali savolj svoje zhasti, ampak savolj Jesufa, ki je rekel, de kar bomo blishnjimu storili, bomo njemu storili.

Kadar svezher per sprashevanji vesti najdesh, de nifi zel dan svojimu blishnjimu nobene dufhne in tudi ne telefne dobrote storil, premisli, zhe nifi *mogel*, ali zhe nifi *hotel* nizz dobriga storiti. Zhe nifi *mogel*, nimash greha; zhe pa nifi *hotel*, si greshil. Obshaluj svoj greh, in oblubi svojimu dobrotljivimu Jesufu, de ne bosh vezh tako greshil soper ljubesin do blishnjiga.

Kadar ti kdo kaj hudiga stori, poterpi, in persadevaj si, mu kaj dobriga storiti, is ljubesni do Boga in blishnjiga, in de ga potolashish in njegovo perjasnost ohranish.

¹⁾ Tob. 2, 21.

Kolikor je po vesti mogoče si persadevaj, de nobenimu perlošnosti ne dašh, soper tebe godernjati in se jesiti. In kadar je per kaki rezhi ali per kakim delu kaj soperniga ali teshavniga prestati, si persadevaj, de bi raji ti to prestati imel, kakor tvoj blishnji.

Nikar se ne prepiraj, ampak rad nehaj in molzhi; in vedno se varuj vsih rashaljivih, hudih in opravljivih besedi. Tudi ne verjemi prezej, kadar kaj hudobniga soper svojiga blishnjiga flifhifh.

Rad obifhi bolnike, kolikor vtegnefh, in jim rad postresi. Šposnaj Jesufa v' perfhoni bolnika. „*Ne bodi len v' obiskovanji bolnika; sakaj to te bo v' ljubesni poterdilo*“¹⁾.

Svesto dopolnuj, ne le boshjih sapovedi, ampak tudi *zerkvene*; in ne ravnaj po sgledu nemarnih, sanikernih kristjanov, kateri jih flabo dopolnujejo. „*Kdor Zerkve ne poslufha, naj ti bo kakor nevernik*“²⁾.

Ogibaj in varuj se, kolikor je mogoče vsih *perlošnost* h' grehu, in se bosh tudi greha obvaroval.

Vedno shivi v' duhu pokore. Satiraj per vfaki perlošnosti svoje ozhi, svoje

¹⁾ Šir. 7, 39. ²⁾ Mat. 18, 17.

ufhefa, svoj jesik, svoje poshelenje, svojo voljo. Prepovej si vzhafi kako perpusheno veselje in vshivanje, de se navadish, se neperpusheniga sdershati. Jesus naf hozhe po svoji lastni poti, to je, po poti satiranja in satajevanja, v' svoje kraljestvo perpeljati.

Rad satajuj svojo lastno voljo; in kolikor smesh in moresh, raji po volji drugih ravnaj, kakor po svoji lastni.

Vedno saupaj, sa Bogam, v' profhnje presvete devize Marije in vsih svetnikov, in se jim perporozhaj. Premishljuj njih sglede in jih svesto posnemaj.

(Tukej najdesh sdaj nektere posebne perpomozhke v' navadnih skushnjavah, kterih se svesto poslushi, de se bosh loshej greha varoval, s' pomozhjo boshje gnade).

Zhe imash skushnjave soper vero, se spomni, de vse, kar sveta katoljshka Zerkov uzhi, je od Boga rasodeto; ki je vezhna refniza, in de jo S. Duh rasvetljuje, kteriga ji je Jesus obljubil dati, in do konza sveta ohraniti.

Kadar ti pridejo skushnjave soper *u-panje*; kadar se prevezh bojish boshje pravize in skorej obupash, premishli boshjo milost, ki je vezhi, kakor vse njegove dela, sakaj „*Bog je ljubeshin*“¹⁾ Premishli saflu-

¹⁾ I. Jan. 4, 16.

shenje **Jesufa Kristufa**, ki je nefkonzhno, in terdno saupaj, de bošh gotovo svelizhan, zhe si refnizhno persadevash, **Boga** ljubiti in njemu flushiti, in se greha varovati, kolikor je mogozhe.

V' fkufhnjavah soper *ljubesin do Boga* se spomni, de **Bog** je nefkonzhno dober in moder in svet; de vse kar stori, je popolnoma dobro, desiravno mi, po svoji flabi pameti, ne samoremo vselej sposnati, sakaj **Bog** to ali to stori. Premisli in perferzhno verovaj, de je **Bog** vsim stvarem, posebno pa ljudem, nefkonzhno dobrotljiv, desiravno mi njegovih dobrotljivih namenov vzhafi ne sposnamo. In tako je tedaj, sravin tega, ko je sam na sebi vse ljubeshni vredin, tudi sato vredin nefkonzhno ljubljen biti, ker je nam in vsim stvarem nesapopadljivo dobrotljiv.

Kadar flifhish hudobno govorjenje, ki je ljubeshni do blishnjiga nasproti, in ko si v' nevarnosti, tudi sam take besede govoriti, navadi se rezhi v' svojim ferzu: *O moj Bog, tebe zhes vse ljubim, svojiga blishnjiga pa, savolj tebe, kakor samiga sebe.*

Zhe si v' fkufhnjavi in nevarnosti, soper sveto zhiftoft grefhiti; v' mislih, v' besedah ali v' djanji, rezi: *O moj Jesus, shenin zhiflih dush, ustvari v' meni zhifto*

ferze! — O Marija, prezhišta deviza, prosi Jesufa sa-me.

Kadar te posvetni ljudje hozhejo sa-
peljati v' nevarne kraje in posvetne nor-
zhije, jih nikar ne poslušaj, ampak pre-
misli, de je neisrezheno veliko duh v'
peklu, ktere so savolj kratkiga pregresh-
niga veselja sdaj k' vezhnimu terpljenju
obsojene. Premisli tudi, kaj pravijo zerk-
veni uzheniki: „*Kdor se hozhe s' hudob-
nim duham na tem svetu veseliti, se ne bo
s' Kristusam veselil v' nebesih*“.

Kadar imash skufhnjave, svojimu blish-
njimu kako krivizo storiti: ga goljfat, mu
kaj vkrafti, kaj febi perhraniti, kar je nje-
goviga, i. t. d., se spomni, de krivizhni
greh tako dolgo ni odpušten, dokler krivi-
za povernjena ni; in rezi sam per febi:
*Kaj pomaga zhloveku, zhe ves svet sa-
dobi; samiga sebe pa pogubi?*

Zhe se napuhnjene misli v' tvojim fer-
zu vsdigujejo, se spomni, de si prah in
pepel pred Bogam. Spomni se tudi ponish-
niga Jesufa, Sinu boshjiga, ki je v' po-
dobi sushnika med ljudmi shivel is sgoli
ponishnosti. Daj vso zhaft Bogu in rezi v'
svojim ferzu: „*Ne nam, o Gospod, ne
nam, ampak svojimu imenu daj zhaft*“¹⁾.

¹⁾ Pfalm 113, 1.

Kadar si v' nevarnosti, s' nesmernostjo v' jedi ali v' pijazhi grefhiti, se spomni besedi Jesufovih: „*Zhe kdo hozhe sa mano priti, se mora satajevati*“¹⁾) To je, mora svojimu hudobnimu poshelenju nasproti ravnati, in tako storiti, kakor ko bi ga ne imel v' febi. Spomni se tudi, de je Jesuf velikokrat stradal, kakor se bere v' f. Pifmu; in de je bil v' svojim terpljenji s' sholzam napajan.

Zhe si nagnjen k' jesi in nepoterpeshljivosti, premisli vezhkrat lete prelepe besede Jesufove: „*Uzhite se od mene, sakaj krotak sim in is serza ponishin*“²⁾).

Kadar obzhutih kako lenobo v' dopolnovanji svojih vsakdanjih dolshnost, ali v' boshji flushbi in molitvi, se spomni Jesufovih besedi, de se mora delati, dokler je dan; sakaj kadar nozh pride, ne more nobedin vezh delati; in de kdor ne dela, je nepridin hlapez, in bo vun vershen v' sunanje temote, kjer je jok in fhkripanje s' sobmi. Premisli tudi besede f. Aposteljna Jakoba, de vera bres dobrih del je mertva, *in je vera hudobniga duha*³⁾).

Tako si tedaj persadevaj, v' vsih skufhnjavah in nevarnostih se Boga in njegove

¹⁾ Mat. 16, 24. ²⁾ Mat. 11, 29. ³⁾ Jak. 2, 19.

svete besede spomniti, de jih bošh loshej premagal in Bogu svešt oftal.

Bog ti daj gnado, ljubi moj kristjan, to vodilo kerfhanfkiga shivljenja svešto v' djanji dopolnovati. Morebiti se ti bo od sazhetka teshavno sdelo; ali nikar prezej ne obupaj, Zhe tudi ne bošh mogel prezej vfiga tega vodila na tanko dopolniti, saupaj v' Boga in ga profi, de bi ti svojo sveto gnado in pomozh dodelil, in ga bošh zhedalej loshej dopolnoval. Persadevaj si, Boga prav perferzhno ljubiti, in vse se ti bo lahko sdelo, ker ti bo njegova ljubesia mozh dajala.

Sdaj pa fhe to s' svetim Pavlam rezhem: „*Ti stim, ki bodo po tim vodilu shiveli, naj bo mir in milost boshja*“¹⁾.

¹⁾ Gal. 6, 16.

III.

Perprava k' smerti.

„*Oskerbi svojo hišo, sakaj ti umerl bosh, in ne bosh shivel*“¹⁾). — Misli si danf, ljubi moj kristjan, de fo tudi tebi te besede rezhene, in de se morash tedaj k' smerti perpraviti, de bosh frezhno is tega sveta fhel, in tamkej v' frezhno vezhnost prifhel.

Nar boljshi perprava k' smerti je lepo kerfhanfko shivljenje. Škufhnja naf uzhi, de zhlovek vezhidel tako umerje, kakor je shivel. Persadevaj si, lepo in prav po kerfhanfko shiveti, v' boshji gnadi in ljubesni, in Bog te ne bo sapustil v' sadnji uri, sakaj Bog je sveft in njegova milost nefkonzhna. Zhe pa v' pregrefhnih navadah shivish, si v' veliki nevarnosti, se vezhno nefrezhniga storiti. Na spreobernjenje na smertni postelji se nikar ne sanashaj; in sploh ne odlashaj spreobernjenja; sakaj bres boshje gnade se

¹⁾ Isa. 38, 1.

vender ne bošh mogel spreobertiti, in lete gnade se zhedalej bolj nevredniga delafh, in je na sadnje ne bošh najdel. Premifli ftrafhue befede, ktere Kristuf vſim tiſtim pravi, kateri v' nepokori shive, in ſvoje ſpreobertjenje ſmiram odlafhajo: „*Me bote iſkali; in v' ſvojim grehu bote umerli. Kamor jeſt grem, vi ne morete priti*“¹⁾. — Sravin tega ſi v' vedni nevarnoſti, nagle ſmerti umreti, in v' vſih ſvojih grehah pred ſodnji ſtol ſtopiti.

Lepo kerſhanſko ſhivljenje v' boſhji gnadi je *ſploh in vedna* perprava k' ſmerti. *Poſebno* perpravo ſnaſh pa tako opraviti:

1. Špomni ſe Boga, in pred njim reſnižno premifli, v' kakofhnim ſtanu ſe tvoja duſha ſnajde. Proſi Boga, de naj ti gnado da, ſe prav ſpoſnati, in de naj ti ſkosi tvojo veſt govori, de boſh ſpoſnal ſtan ſvoje duſhe. Rezi mu ſ' bogabojezhim ſamuelam: „*Govori, o Goſpod, ſakaj tvoj ſluſhabnik poſluſha*“. In potem ſveſto poſluſhaj glaſ ſvoje veſti, ſakaj boſhji glaſ je; in ne iſhi ſe iſgovarjati in ſvoje hudobije manjſhati, ampak ſodi ſe ojſtro, de ne boſh od Boga obſojen. — Poſebno premifli, kaj bi ti nar vezh ſtrahu in duſhniga nepokoja delalo, ko

¹⁾ Jan. 8, 21.

bi ti **Bog** na snanje dal, de bošh mogel she *danf* umreti; morebiti kakofhina kriviza, ki si jo blishnjimu storil v' njegovim premošenji ali v' njegovim dobrim imenu, in ktere she nisi povernil; ali kakofhina grefhna navada, ktero she smiram na sebi imash, desiravno si **Bogu** she vezhkrat obljudil, jo sapustiti; ali kakofhina drushina in perjasnost, ki **Bogu** ni dopadljiva; ali kako pohujshanje, kteriga po sanikernosti she nisi popravil; ali kakofhina obljudba, ki si jo **Bogu** ali blishnjimu storil, in ktere po nemarnosti she nisi dopolnil; ali kaki dolg, kteriga bi lahko poplazhal, pa ga smiram odlashtash, i. t. d. Tako premisli stan svoje dushe in vesti, in potem terdno skleni, s' boshjo pomozhjo, bres odlashtanja vse popraviti, kar krivizhniga na sebi najdesht, in vse to odverniti, kar sposnash, de bi te nesrezhniga storilo, ko bi v' tem umerl.

2. Premisli tudi, ljubi moj kristjan, zhe so tvoje hifhne rezhi in zhasne opravila v' takim stanu, de bi se smerti ne vstrashtil, ko bi te she *danf* dofhla. Persadevaj si refnizhno, vse svoje zhasne rezhi in opravila v' taki stan perpraviti, in vedno v' takim stanu ohraniti, de bi bil vsak zhasht perpravljjen, pred svojiga sodnika stopiti in odgovor od svojih zhashtnih opravkov dati.

Tako bošh tištim dobrim hlapzam enak, od kterih Jesuf pravi: „Šrezhni so hlapzi, ktere gospodar, kadar pride, zhujozhe najde . . . Bodite tedaj tudi vi perpravljeni, sakaj Šin zhloveka bo prishel ob uri, ko ne mislite“¹⁾. — Zhe misliš, de bo testamenta treba po tvoji smerti, je dobro, de si ga narediš in ga hraniš.

3. Kakor je dolshnost verniga kristjana, se s' Bogam spraviti s' vrednim prejemanjem svetih Sakramentov, kadar saref zhaš pride umreti; tako je tudi dobro, de v' tej perpravi, ki jo vsak mesez storíš, k' spovedi in k' s. obhajilu grešh, zhe to storiti samorešh. Vender pa tudi bres tega lahko opravíš to perpravo k' smerti. — Zhe prejmešh svete Sakramente v' tej perpravi, se v' duhu poloshi na smertno posteljo, in tako opravi spoved in s. obhajilo, kakor shelíš, lete svete Sakramente na konzu svojiga shivljenje v' sadnjizh prejeti.

Preshivi dan perprave k' smerti v' samoti in tihoti, kolikor ti je mogozhe, in zhe vtegnešh, zel dan premišljuj, beri in moli. S' posebno poboshnostjo opravi molitve, ki jih tukej najdešh. Šravni tih najdešh pa she v' *Dušhni pašhi* perpravne mo-

¹⁾ Luk. 12, 37. 40.

litve sa ta dan; postavim: *Molitev h' krishanimu, in na krishi umirajozhimu Jesusu, sa frezhno smert*; na 522. strani . . . Perpravno premishljevanje sa ta dan najdefh v' *Premishljevanji shtirih poslednjih rezhi.*

Litanije

sa perpravo k' smerti.

Gospod, usmili se me v' sadnji uri,
 Krište, usmili se me v' sadnji uri,
 Gospod, usmili se me v' sadnji uri.

Krište, sliši nas!

Krište, ušliši nas!

Ozhe is nebes, vsigamogozhni Bog, usmili se me v' sadnji uri.

Šin, vsiga sveta rešni Bog, usmili se me v' sadnji uri.

Š. Duh, rešni Bog, usmili se me v' sadnji uri.

Š. Trojiza, en sam Bog, usmili se me v' sadnji uri.

Š. Marija,

Š. mati boshja,

Š. deviz deviza,

Vsi sveti Angelji in Arhangelji,

Š. Abel,

Zela drushba pravizhnih,

Š. Abraham,

Š. Janes kerstnik,

Š. Joshef,

Vsi sveti patrijarhi in preroki,

} sprosi (sprošite) mi frezh-
 no sadnjo urō.

S. Peter,**S.** Pavl,**S.** Andrej,**S.** Janes,

Vsi sveti Aposteljni in Evangelisti,

Vsi sveti uzhenzi Gospodovi,

Vsi sveti nedolshni otrozi,

S. Shtefan,**S.** Lorenz,

Vsi sveti marterniki,

S. Silvester,**S.** Gregor,**S.** Avgufhtin,

Vsi sveti shkofi in sposnovavzi,

S. Benedikt,**S.** Franzifhk,

Vsi sveti menihi in pufhavniki,

S. Marija Magdalena,**S.** Luzija,**S.** Barbara,**S.** Katarina,

Vse svete devize in vdove,

Vsi svetniki in svetnize boshje,

Bodi mi milofljiv! Sanesi mi, o Gospod!**Bodi mi milofljiv! Odrefhi me, o Gospod!****Od svoje jese, odrefhi me v' sadnji uri,****o Gospod!****Od nefrezhne smerti, odrefhi me v' sadnji****uri, o Gospod!**

Od vsiga greha,
 Od prevelikiga strahu,
 Od obupanja,
 Od predersniga upanja,
 Od vsih skufhnjav hudobniga duha,
 Od vse oblasti hudobniga sovrashnika,
 Od vezhniga pogubljenja,
 O moj Jesus! po svojih svetim rojstvu,
 Po svojih teshavnim in revnim shiv-
 ljenji,
 Po svoji shalosti in svojih folsah,
 Po svojim kervavim potu na oljki gori,
 Po svojih neisrezhenih smertnih teshavah,
 Po svojim nefkonzhnim terpljenji,
 Po svojih peterih ranah,
 Po svoji smerti na krishi,
 Po svojim pokopu,
 Po svojim zhastitljivim od smerti vftajenji,
 Po svojim zhudnim vnebohodu,
 Po gnadi trofhtarja Š. Duha,
 Ubogi grefhnik,
 De se v' moji sadnji uri milostljivo na
 me osrefh,
 De mi svojo sveto gnado ohranish,
 De mi vse grehe odpustish,
 De me v' sveti kerfhanfki katoljfhki veri
 poterdish,
 De mi stanovitno saupanje v' tvoje svete
 obljuje dodelish,

odrefhi me v' sad-
 nji uri, o Gospodi!
 mi daj frezhno sadnjo vro.
 te profim, ufifhi me.

De mi gorezho ljubestin do tebe v' ferze
 vlijesh,
 De mi refnizhno obshalovanje vsih mojih
 grehov zeliga shivljenja dodelish,
 De mi pravo kerfhanfko poterpeshljivost
 in duha pokore dafh,
 De me vsih hudobnih misel obvarujesh,
 De mi popolnoma vdajo v' tvojo sveto
 voljo dodelish,
 De mi perferzhne shelje dafh, te v' ne-
 besih vezhno gledati,
 De me v' vezhno nebesfko veselje per-
 peljesh,
 De me uflifhati hozhesh,
O Jesuf, Sin boshji,
 Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh,
 sanesi mi, o **Gospod!**
 Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh,
 uflifhi me, o **Gospod!**
 Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh,
 ufmili se me, o **Gospod!**
 Kriste flifhi me,
 Kriste uflifhi me,
 Gospod, ufmili se me v' sadnji uri,
 Kriste, ufmili se me v' sadnji uri,
 Gospod, ufmili se me v' sadnji uri.

te profim, uflifhi me.

Ozhe nash ... Zhefhena si Marija ...

Molitev.

O Gospod, moj Bog! uflifhi mojo molitev, in bodi milofljiv moji dufhi, kadar fe bo lozhila s' tega fвета. Odpufi mi takrat vse grehe, odrefhi me od vſih fhtraſing, in vsemi me v' vezhno nebefhko ſtanovanje, kteriga mi je perpravil Jeſuf Kriſtus, tvoj ſin, naſh Gospod, kteri s' teboj ſhivi in kraljuje, v' edinofci ſ. Duha, Bog od vekomej do vekomej. Amen.

(Sdaj ſe pa tudi ſhe proſhnjam matere boſhje, Angelja varha, ſ. Joſhefa in ſ. Barbare perporozhi ſa frezhno ſadnjo uro.

O Marija, prezhifta deviza, in preſveta mati Jeſufova, ki ſi v' neisrezheni ſhalofci ſtala pod krifhem ſvojiga preljubefniviga ſina, na kterim je on v' groſovitnih tefhah umiral; perferzhno ſe perporozhim tvojim ſvetim proſhnjam ſa ſvojo ſadnjo uro. Smiram ſzer ſhelim pomozh tvoje proſhnje per Bogu, zel zhaf ſvojiga ſhivljenja; poſebno pa te proſim, de me v' ſadnji uri nikar ne ſapufi. Takrat ſhe bolj ſa-me proſi, ker ſi bo takrat tudi hudobni duh ſhe bolj perſadeval, me premotiti in ob vezhno ſvelizhanje perpraviti. Proſi takrat Jeſufa ſa-me, de mi gnado da, v' njegovi ſveti

ljubesni in v' perferzbnim obshalovanji grehov leta fvet sapustiti in pred njegov sodni stol stopiti. — **Š. Marija**, mati boshja, prosi sa-me, ubogiga grešnika, sdaj in v' moji smertni uri. Amen.

O moj sveſti Angelj varh! tebi me je dobrotljivi Bog isrozhil, de varovaj mojo duſho in moje telo veſ zhaſ mojiga shivljenja. Kako sveſto ſi me do sdaj varoval v' vſih nevarnoſtih; kolikokrat ſim ſhe ſpoſnal tvojo sveſto in ljubesnivo ſkerb sa-me; in is kolikanj duſbnih in teleſnih nevarnoſt ſi me reſhil, ki jih nikoli ſpoſnal niſim. Sa vſe to ſe ti ſahvalim, o moj sveſti nebefhki varh! in hvalim uſmiljeniga Boga, ki mi je tako ſkerbniga varha dal. — Proſim te pa, o Angelj boshji! de me tudi ſhe v' prihodnje ravno tako sveſto varovaj, poſebno pa v' ſadnji uri, kadar ſe bo leta duſha, katero ti je Bog varovati isrozhil, ſhe ſkorej is tega ſveta podala. Preſheni takrat s' boshjo pomozhjo hudobniga duha, de me ne premaga, in de mi boshje gnade ne vſame. In potem ſpremi mojo duſho pred boshje oblizhje. Amen.

O zhaſtitljivi ſ. Joſhef! med vſimi ſvetniki je Bog tebe isvolil, de ſi bil varh njegoviga preljubiga Šina Jeſufa, in njegove preſvete matere devize Marije. Satorej sau-

pam. v' tvoje profhnje v' shivljenji in v' smerti. Sveto, nedolshno, in Bogu popolnoma dopadljivo je bilo tvoje shivljenje; prelepa in zhaftitljiva je bila tvoja smert. Sin boshji je po svoji prezhudni ponishnosti tebi popolnoma pokorin bil, dokler je shivel; in per tvoji smerti ti je svesto na strani stal. Ravno tako je tudi tvoja prezhista nevesta, deviza Marija, tebi na strani stala v' tvoji sadnji uri. **O** prelepa, presveta smert! — Prosim te, zhaftitljivi f. Joshef, profi sa-me Jesufa, de bi tudi meni frezhno sadnjo uro dodelil, de bi on s' svojo presveto materjo tudi meni takrat na strani stal, de bi me v' svoji sveti gnadi ohranil, in me po smerti k' febi v' nebefa vsel. Amen.

O zhista nevesta Jesufova, deviza in marterniza, sveta Barbara! Kako stanovitno in perferzhno si ti Jesufa ljubila. Nifi se bala grosovitniga terpljenja in tudi ne smerti, is ljubesni do svojiga nebeshkiga shenina. Prosim te, sveta deviza! sprosi mi veliko ljubesin do Jesufa v' shivljenji in v' smerti, sprosi mi frezhno sadnjo uro v' gnadi boshji. Posebno te pa prosim, de Jesufa sa-me profi, de mi gnado da, de ne umerjem bres svetih Sakramentov, ampak de njegovo presveto Refhnje Telo, kolikor je mogozhe

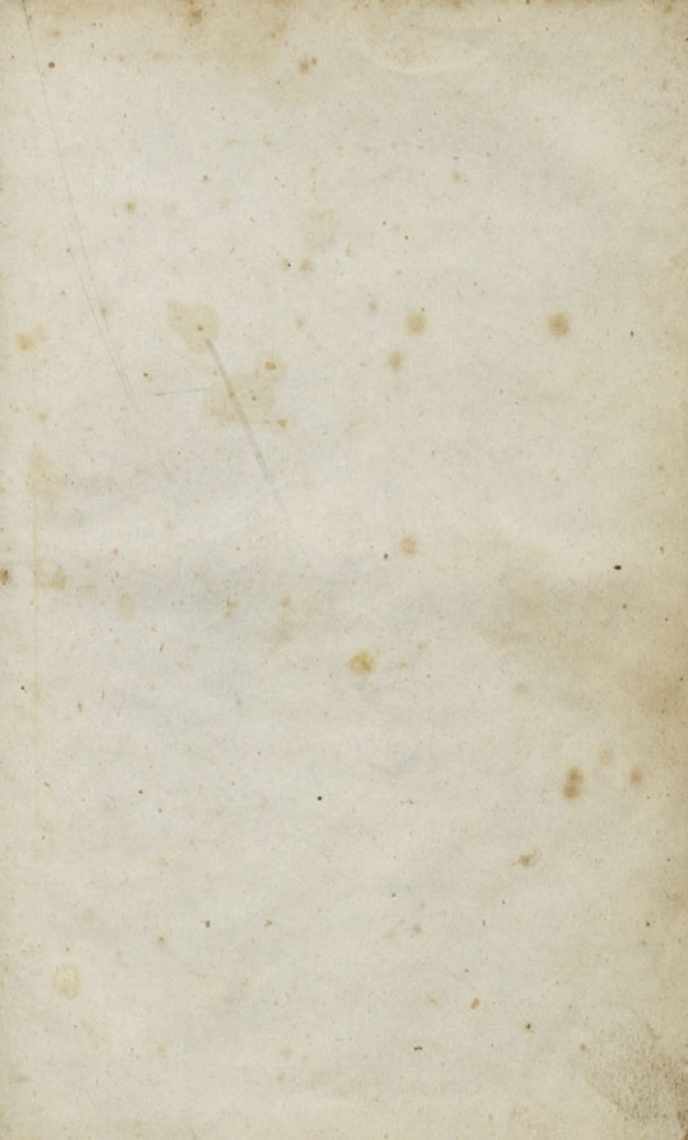
vredno prejmem, kadar se bo moja sadnja
ura perblishevala; in prosi ga, de bi se tudi
v' meni dopolnile njegove ljubesnive besede:
„Jest sim shivi kruh, ki sim s' nebes prifhel.
Kdor bo od tega kruha jedel, bo vezhno
shivel“. **A**men.

K a s a l o.

	Štran.
I. Štrah boshji	1
II. Ljubetin do Boga	7
III. Pofnemanje Jefufa	17
IV. Ljubetin do blišnjiga	32
V. Ljubetin in fpohtovanje ftarfhev	49
VI. Perferzhna ponishnoft	77
VII. Štanovitna poterpehljivoft	164
VIII. Kerfhanska pokorfhina	133
IX. Šveta zhiftoft ferza	151
X. Isvoljenje dobriga fpovednika	180
XI. Pogoftna in dobra fpoved	191
XII. Pogoftno in kolikor je mogozhe vredno f. obhajilo	229
XIII. Šveta mafha in obifkovanje prefvetiga Refhnjiga Telefa	261
XIV. Špohtovanje duhovnov	299
XV. Varuj fe hudiga	315
XVI. Štori dobro	369
I. Molitve fa fpreobernjenje nevernikov	409
II. Vodilo ali regliza kerfhanskiga shivljenja	417
III. Perprava k' fmerti	450

K a s a l o

100	III. Prerava k. imeti
117	IV. Voda ili tegla korabnja odvijanja
109	V. Mlijeko sa presobranjima uscrbnikov
208	XVI. Stari dobro
213	XV. Voda sa badiga
222	XIV. Spobiovanje duhovov
241	Helmska Tabela
277	XIII. Sveta maha iz oblikovanja prirovnika
277	I. obnija
277	XII. Pogosto in kolkar je mozgane vreden
191	XI. Pogosto in dobra povera
180	X. Ivoljeje dobige poveralika
151	IX. Sveta klijet kosa
132	VIII. Korabnja korabnja
191	VII. Stanovna potepeshtro
77	VI. Prerava potepeshtro
19	V. Ijabesin in spobiovanje duhovov
2	IV. Ijabesin de blisnjiga
17	III. Polubranje teula
7	II. Ijabesin de lloga
2	I. Strah dobit

1879

1 = X = 412

1879

1879

1879

~~47~~ ... noc

~~56~~ se noc a bricola

~~55~~

o mmm

64 m

un.
un.

Slovanska knjižnica

6K RA

B 254

91013040470

COBISS •